

**AKADEMIA POMORSKA W SŁUPSKU**

**INSTYTUT NAUK O ZDROWIU**

**KATEDRA PIEŁĘGNIARSTWA I RATOWNICTWA MEDYCZNEGO**

# **PROGRAM STUDIÓW**

**dla kierunku**

## **POŁOŻNICTWO**

**Od roku akademickiego 2020/2021**

**Studia pierwszego stopnia**  
**stacjonarne**

Słupsk, 2020

Zespół ds. opracowania Programu studiów dla kierunku Położnictwo, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny:

1. Dr Kazimiera Hebel – Kierownik Katedry Pielęgniarstwa i Ratownictwa Medycznego, przewodnicząca zespołu
2. Dr Monika Waśkow – Dyrektor Instytutu Nauk o Zdrowiu
3. Dr Sylwia Jałtuszevska
4. Mgr Aleksandra Steliga
5. Mgr Aleksandra Góral-Kubasik
6. Mgr Anna Sopala
7. Mgr Joanna Świerczek

## Spis treści

1. Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów .....	3
1.1. Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny .....	3
1.2. Sylwetka absolwenta .....	3
2. Opis zakładanych efektów uczenia się .....	7
2.1. Wykaz kierunkowych efektów uczenia się z uwzględnieniem efektów w zakresie znajomości języka obcego .....	7
2.1.1. Ogólne (kierunkowe) efekty uczenia się z przyporządkowanymi efektami szczegółowymi ..	7
2.1.2. Szczegółowe efekty uczenia się .....	9
2.2. Przyporządkowanie efektów kierunkowych do opisu charakterystyk uniwersalnych pierwszego stopnia oraz charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji .....	19
2.6. Przyporządkowanie efektów kierunkowych do Standardu kształcenia – dla studiów prowadzonych na podstawie standardów kształcenia (położnictwo) .....	21
3. Opis programu studiów .....	21
3.1. Zajęcia wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów, w tym sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia – Karty przedmiotów .....	21
3.2. Harmonogram realizacji programu studiów .....	238
3.3. Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych .....	244
3.4. Wskaźniki charakteryzujące program studiów .....	251
3.5. Zajęcia do wyboru .....	253
3.6. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne .....	254
4. Ocena i doskonalenie programu studiów .....	255
4.1. Analiza zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy .....	255
4.2. Wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów .....	258
4.3. Inne działania związane z oceną i doskonaleniem programu studiów .....	259
Spis Tabel .....	263
Spis Kart przedmiotów .....	264

## 1. Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów

Tabela 1 Ogólna charakterystyka studiów

Charakterystyka	Opis
Nazwa kierunku studiów	Położnictwo
Poziom studiów	Studia I stopnia
Profil studiów	Profil praktyczny
Forma studiów	Studia stacjonarne
Liczba semestrów	6 semestrów
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	180 pkt ECTS
Tytuł zawodowy nadany absolwentom	Licencjat położnictwa

### 1.1. Przyporządkowanie kierunku studiów do dyscypliny

Tabela 2 Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, w których prowadzony jest kierunek

Dziedzina nauki	Dyscyplina naukowa	Procentowy udział dyscyplin*	Dyscyplina wiodąca
Nauki medyczne i nauki o zdrowiu	Nauki medyczne	72	Nauki medyczne
	Nauki o zdrowiu	28	
Razem:		<b>100</b>	

\* na podstawie uchwały Senatu AP z dnia 19.06.2019r.

Tabela 3 Procentowy udział liczby punktów ECTS w łącznej liczbie punktów ECTS dla każdej z dyscyplin kierunku

L.p.	Dyscyplina naukowa	Punkty ECTS		
		liczba	%	
1.	<b>Nauki medyczne</b>	<b>- dyscyplina wiodąca</b>	129	72
2.	Nauki o zdrowiu		51	28
	Razem:		180	<b>100</b>

### 1.2. Sylwetka absolwenta

Sylwetka absolwenta położnictwa I stopnia

Po uzyskaniu dyplomu licencjata położnictwa absolwent jest przygotowany do wykonywania zawodu położnej. Wykonywanie zawodu położnej polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych, w szczególności na: 1) rozpoznawaniu ciąży, sprawowaniu opieki nad kobietą w przebiegu ciąży

fizjologicznej, a także prowadzeniu w określonym zakresie badań niezbędnych w monitorowaniu ciąży fizjologicznej; 2) kierowaniu na badania konieczne do jak najwcześniejszego rozpoznania ciąży wysokiego ryzyka; 3) prowadzeniu porodu fizjologicznego oraz monitorowaniu płodu z wykorzystaniem aparatury medycznej; 4) przyjmowaniu porodów naturalnych, w przypadku konieczności także z nacięciem krocza, a w przypadkach nagłych także porodu z położenia miednicowego; 5) podejmowaniu koniecznych działań w sytuacjach nagłych, do czasu przybycia lekarza, w tym ręcznego wydobycia łożyska, a w razie potrzeby ręcznego zbadania macicy; 6) sprawowaniu opieki nad matką i noworodkiem oraz monitorowaniu przebiegu okresu poporodowego; 7) badaniu noworodków i opiece nad nimi oraz podejmowaniu w razie potrzeby wszelkich niezbędnych działań, w tym natychmiastowej reanimacji; 8) realizacji zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji; 9) samodzielnym udzielaniu w określonym zakresie świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych; 10) profilaktyce chorób kobiecych i patologii położniczych; 11) rozpoznawaniu u matki lub dziecka objawów nieprawidłowości wymagających skierowania do lekarza; 12) sprawowaniu opieki położniczo-ginekologicznej nad kobietą; 13) prowadzeniu działalności edukacyjno-zdrowotnej w zakresie:

a) przygotowania do życia w rodzinie, metod planowania rodziny oraz ochrony macierzyństwa i ojcostwa; b) przygotowywania do rodzicielstwa oraz pełnego przygotowania do urodzenia dziecka, łącznie z poradnictwem na temat higieny i żywienia.

Zgodnie z Ustawą o zawodzie pielęgniarki i położnej z dnia 15 lipca 2011 roku za wykonywanie zawodu położnej uważa się również: 1) nauczanie zawodu położnej lub pielęgniarki, wykonywanie pracy na rzecz doskonalenia zawodowego położnych i pielęgniarek lub nauczanie innych zawodów medycznych, których programy kształcenia wymagają współdziałania położnej lub pielęgniarki; 2) prowadzenie prac naukowo-badawczych w zakresie wykonywania zawodu położnej, w szczególności opieki nad kobietą, noworodkiem lub rodziną; 3) kierowanie i zarządzanie zespołami pielęgniarek lub położnych; 4) zatrudnienie w podmiocie leczniczym na stanowiskach administracyjnych, na których wykonuje się czynności związane z przygotowywaniem, organizowaniem lub nadzorem nad udzielaniem świadczeń opieki zdrowotnej; 5) zatrudnienie w podmiotach zobowiązanych do finansowania świadczeń opieki zdrowotnej ze środków publicznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych lub urzędach te podmioty obsługujących, w ramach którego wykonuje się czynności związane z przygotowywaniem, organizowaniem lub nadzorem nad udzielaniem świadczeń opieki zdrowotnej; 6) zatrudnienie w organach administracji publicznej, których zakres działania obejmuje nadzór nad ochroną zdrowia; 7) zatrudnienie w domach pomocy społecznej określonych w przepisach o pomocy społecznej, z uwzględnieniem uprawnień zawodowych położnej określonych w ustawie; 8) zatrudnienie na stanowisku położnej w żłobku lub klubie dziecięcym, o których mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3; 9) sprawowanie funkcji z wyboru w organach samorządu pielęgniarek i położnych lub

wykonywanie pracy na rzecz samorządu; 10) powołanie do pełnienia z wyboru funkcji związkowej poza zakładem pracy położnej, jeżeli z wyboru wynika obowiązek wykonywania tej funkcji w charakterze pracownika, albo pełnienie funkcji w zarządzie zakładowej organizacji związkowej, jeżeli z pełnieniem tej funkcji jest związane zwolnienie z obowiązku świadczenia pracy.

Absolwent po zakończonym cyklu kształcenia na pierwszym stopniu osiąga efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych określone w standardach nauczania na podstawie Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 roku (Dz.U. poz. 1573 z dn. 21 sierpnia 2019 roku).

Zgodnie ze standardem absolwent w zakresie wiedzy zna i rozumie:

- 1) specjalistyczną problematykę z zakresu położnictwa, neonatologii i ginekologii;
- 2) rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w warunkach prawidłowych i patologicznych;
- 3) etiologię, patomechanizm, objawy, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutyczno-opiekuńczego w wybranych jednostkach chorobowych w chorobach wewnętrznych, chirurgii, pediatrii i psychiatrii;
- 4) uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego;
- 5) system opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
- 6) zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób;
- 7) modele opieki położniczej nad kobietą w każdym okresie życia i stanie zdrowia;
- 8) etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu położnej.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- 1) udzielać świadczeń zdrowotnych w przypadku: kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej, kobiety w okresie połogu i noworodka oraz kobiety chorej ginekologicznie, w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki i profesjonalnej opieki położniczo-ginekologicznej, prekonceptyjnej, prenatalnej, perinatalnej, a także w przypadku kobiety w okresie przekwitania i senu;
- 2) rozpoznawać ciążę, sprawować opiekę nad kobietą w ciąży fizjologicznej i wykonywać badania niezbędne do monitorowania jej przebiegu;
- 3) samodzielnie prowadzić i przyjmować poród fizjologiczny (w warunkach szpitalnych i pozaszpitalnych) i poród z położenia miednicowego, także z nacięciem i szyciem krocza;
- 4) monitorować płód z wykorzystaniem aparatury medycznej oraz wykrywać stany odbiegające od normy u matki i dziecka w okresie ciąży, porodu i połogu;
- 5) podejmować do czasu przybycia lekarza konieczne działania w sytuacjach nagłych, w tym ręcznie wydobyć łożysko i ręcznie zbadać macicę;
- 6) sprawować opiekę nad matką i noworodkiem, promując karmienie naturalne, monitorując przebieg okresu poporodowego oraz badając noworodka, a także podejmując w sytuacjach nagłych wszelkie niezbędne działania, w tym natychmiastową reanimację;

- 7) sprawować opiekę ginekologiczno-położniczą nad kobietą;
- 8) prowadzić działalność edukacyjno-zdrowotną w zakresie przygotowania do życia w rodzinie, metod planowania rodziny, ochrony macierzyństwa i ojcostwa, przygotowania do rodzicielstwa i urodzenia dziecka, łącznie z poradnictwem na temat higieny i żywienia, w tym poradnictwem laktacyjnym, oraz prowadzić profilaktykę chorób kobiecych i patologii położniczych;
- 9) udzielać pierwszej pomocy i podejmować działania ratownicze w ramach resuscytacji krążeniowo-oddechowej;
- 10) przeprowadzać badanie podmiotowe i przedmiotowe w celu postawienia diagnozy pielęgniarstwa lub położniczej;
- 11) wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;
- 12) decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych;
- 13) samodzielnie udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach;
- 14) dokonywać analizy jakości opieki położniczo-neonatologicznej i ginekologicznej;
- 15) organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach opieki zdrowotnej.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
- 2) przestrzegania praw pacjenta;
- 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
- 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
- 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
- 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
- 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

Absolwent jest przygotowany po podjęciu studiów drugiego stopnia kierunku położnictwo.

## 2. Opis zakładanych efektów uczenia się

### 2.1. Wykaz kierunkowych efektów uczenia się z uwzględnieniem efektów w zakresie znajomości języka obcego

#### 2.1.1. Ogólne (kierunkowe) efekty uczenia się z przyporządkowanymi efektami szczegółowymi

Tabela 4 Ogólne (kierunkowe) efekty uczenia się

Numer ogólnego efektu uczenia się	Opis ogólnego efektu uczenia się	Przyporządkowanie szczegółowych efektów uczenia się
<b>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</b>		
K1_W01	specjalistyczną problematykę z zakresu położnictwa, neonatologii i ginekologii;	C.W19-C.W35, D.W1-D.W42
K2_W02	rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w warunkach prawidłowych i patologicznych;	A.W1-A.W21
K3_W03	etiologię, patomechanizm, objawy, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutyczno-opiekuńczego w wybranych jednostkach chorobowych w chorobach wewnętrznych, chirurgii, pediatrii i psychiatrii;	A.W22-A.W31, D.W43-D.W66
K4_W04	uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego;	B.W1-B.W18
K5_W05	system opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;	B.W20-B.W23, B.W28-B.W30
K6_W06	zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób;	B.W24-B.W27, C.W14-C.W18
K7_W07	modele opieki położniczej nad kobietą w każdym okresie życia i stanie zdrowia;	C.W1-C.W13, C.W36-C.W45
K8_W08	etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu położnej.	B.W19 – B.W30, D.W67-D.W69
<b>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</b>		
K1_U01	udzielać świadczeń zdrowotnych w przypadku: kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej, kobiety w okresie połogu i noworodka oraz kobiety chorej ginekologicznie, w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki i profesjonalnej opieki położniczo-ginekologicznej, prekonceptyjnej, prenatalnej, perinatalnej, a także w przypadku kobiety w okresie przekwitania i senium;	B.U1-B.U8, C.U1-C.U53
K2_U02	rozpoznawać ciążę, sprawować opiekę nad kobietą w ciąży fizjologicznej i wykonywać badania niezbędne do monitorowania jej przebiegu;	D.U20-D.U26
K3_U03	samodzielnie prowadzić i przyjmować poród fizjologiczny (w warunkach szpitalnych i pozaszpitalnych) i poród z położenia miednicowego, także z nacięciem i szyciem krocza;	D.U1-D.U18
K4_U04	monitorować płód z wykorzystaniem aparatury medycznej oraz wykrywać stany odbiegające od normy u matki i dziecka w okresie ciąży, porodu i połogu;	D.U7 – D.U14
K5_U05	podejmować do czasu przybycia lekarza konieczne działania w sytuacjach nagłych, w tym ręcznie wydobyć łożysko i ręcznie zbadać macicę;	D.U12, D.U13
K6_U06	sprawować opiekę nad matką i noworodkiem, promując karmienie naturalne, monitorując przebieg okresu poporodowego oraz badając noworodka, a także podejmując w sytuacjach nagłych wszelkie niezbędne działania, w tym	D.U12, D.U13, D.U15-D.U20, D.U47-D.U50



	natychmiastową reanimację;	
K7_U07	sprawować opiekę ginekologiczno-położniczą nad kobietą;	D.U1-D.U59,
K8_U08	prowadzić działalność edukacyjno-zdrowotną w zakresie przygotowania do życia w rodzinie, metod planowania rodziny, ochrony macierzyństwa i ojcostwa, przygotowania do rodzicielstwa i urodzenia dziecka, łącznie z poradnictwem na temat higieny i żywienia, w tym poradnictwem laktacyjnym, oraz prowadzić profilaktykę chorób kobiecych i patologii położniczych;	B.U8-B.U14
K9_U09	udzielać pierwszej pomocy i podejmować działania ratownicze w ramach resuscytacji krążeniowo-oddechowej;	D.U54-D.U57
K10_U10	przeprowadzać badanie podmiotowe i przedmiotowe w celu postawienia diagnozy pielęgniarstwa lub położniczej;	C.U2, C.U40-C.U43
K11_U11	wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;	A.U9-A.U11
K12_U12	decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych;	C.U2-C.U42
K13_U13	samodzielnie udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach;	C.U1-C.U44
K14_U14	dokonywać analizy jakości opieki położniczo-neonatologicznej i ginekologicznej;	B.U15-B.U19, C.U44, C.U45
K15_U15	organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach opieki zdrowotnej.	C.U35-C.U39, C.U47-C.U53,
<b>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</b>		
K1_K01	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;	K01
K2_K02	przestrzegania praw pacjenta;	K02
K3_K03	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K03
K4_K04	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K04
K5_K05	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K05
K6_K06	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K06
K7_K07	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K07

## 2.1.2. Szczegółowe efekty uczenia się

Tabela 5 Szczegółowe efekty uczenia się dla kierunku położnictwo

Symbol kierunkowego efektu uczenia się	Opis kierunkowych efektów uczenia się dla programu studiów
<b>A. NAUKI PODSTAWOWE</b>	
<b>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</b>	
A.W1.	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, grzbiet, szyja, głowa) oraz czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy i narządy zmysłów, powłoka wspólna, krążenie maczyno-płodowe), w tym różnice w budowie ciała człowieka dorosłego, niemowlęcia i noworodka;
A.W2.	budowę i funkcjonowanie miednicy kostnej i mięśni dna miednicy jako kanału rodnego;
A.W3.	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie;
A.W4.	udział układów i narządów organizmu w utrzymaniu jego homeostazy oraz zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w przypadku zaburzenia jego homeostazy;
A.W5.	podstawy działania układów regulacji (homeostaza) oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego;
A.W6.	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu;
A.W7.	fizjologię rozrodu i laktacji;
A.W8.	podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu;
A.W9.	wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawienego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego;
A.W10	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne;
A.W11	procesy spermatogenezy, spermioogenezy i owogenezy, zaplemnienia i zapłodnienia;
A.W12	stadia rozwoju zarodka ludzkiego, budowę i czynność błon płodowych i łożyska oraz etapy rozwoju poszczególnych narządów;
A.W13	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh;
A.W14	budowę chromosomów oraz molekularne podłoże mutagenezy;
A.W15	zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech oraz dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej;
A.W16	problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie i jej znaczenie w diagnostyce prenatalnej;
A.W17	podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);
A.W18	rolę witamin, aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i w płynach ustrojowych;
A.W19	mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie;
A.W20	wpływ na organizm czynników zewnętrznych takich jak: temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne i promieniowanie jonizujące;
A.W21	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej
A.W22	klasyfikację drobnoustrojów, z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;
A.W23	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania oraz powodowane przez nie przemiany w ustroju zależne od wieku, a także ich działania uboczne;
A.W24	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania;
A.W25.	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;
A.W26.	ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, oraz procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;
A.W27	podstawowe zasady farmakoterapii;
A.W28	zasady farmakoterapii i fitoterapii w położnictwie, neonatologii i ginekologii oraz wpływ leków na płód i noworodka karmionego piersią, w tym teratogenne i embriotoksyczne działanie leków;
A.W29	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;

A.W30	zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi;
A.W31	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.
<b>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</b>	
A.U1.	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym i wykorzystywać znajomość topografii narządów oraz wykazywać różnice w budowie noworodka, niemowlęcia i człowieka dorosłego;
A.U2.	opisywać zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy oraz interpretować fizjologiczne procesy, ze szczególnym uwzględnieniem neurohormonalnej regulacji procesów fizjologicznych;
A.U3.	łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych oraz wskazywać konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla sąsiadujących topograficznie narządów
A.U4.	szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych;
A.U5.	wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób oraz diagnostyce prenatalnej;
A.U6.	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;
A.U7.	rozpoznawać najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy i cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych;
A.U8.	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych, ze szczególnym uwzględnieniem okresu ciąży i karmienia piersią;
A.U9.	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;
A.U10.	wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;
A.U11.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;
A.U12	stosować się do zasad ochrony radiologicznej.
<b>B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE</b>	
<b>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</b>	
B.W1.	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone;
B.W2.	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;
B.W3.	etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości;
B.W4.	pojęcie emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe;
B.W5.	podstawowe zagadnienia z zakresu psychologii prenatalnej i prokreacyjnej;
B.W6.	etapy rozwoju dziecka od poczęcia do narodzin, czynniki psychospołeczne warunkujące jego rozwój w okresie prenatalnym i czynniki sprzyjające tworzeniu się więzi rodziców z dzieckiem poczętym;
B.W7.	psychospołeczne aspekty kolejnych okresów w życiu kobiety od pokwitania do senu;
B.W8.	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej;
B.W9.	specyficzne problemy występujące w poszczególnych okresach życia kobiety (okres dojrzewania, okołoporodowy, klimakterium), szczególnie wynikające z barier w komunikowaniu się;
B.W10.	techniki redukcji lęku, metody relaksacji i mechanizmy powstawania, działania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;
B.W11.	pojęcia i zasady funkcjonowania: rodziny, grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu;
B.W12.	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;
B.W13.	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;
B.W14.	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej;
B.W15.	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć;
B.W16.	społeczne konsekwencje choroby, bezdzietności i ciąży niepożądanego oraz problemy małoletnich i samotnych matek;
B.W17.	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania jako zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji i umierania);
B.W18.	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i osób dorosłych;
B.W19.	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;
B.W20.	podstawowe regulacje prawne z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych obowiązujące w Rzeczypospolitej

	Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz wybrane trendy w polityce ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
B.W21.	podstawy prawne wykonywania zawodu położnej, w tym prawa i obowiązki położnej, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;
B.W22.	zasady odpowiedzialności karnej, cywilnej, pracowniczej i zawodowej związanej z wykonywaniem zawodu położnej;
B.W23.	prawa człowieka, prawa dziecka, prawa pacjenta i prawa kobiety rodzącej;
B.W24.	zadania z zakresu zdrowia publicznego;
B.W25.	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;
B.W26.	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;
B.W28.	istotę profilaktyki i prewencji chorób;
B.W29.	zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
B.W30.	swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy;
B.W31.	międzynarodowe klasyfikacje statystyczne: chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF).
<b>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</b>	
B.U1.	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;
B.U2.	oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;
B.U3.	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz informować o elementarnych formach pomocy psychologicznej;
B.U4.	rozpoznawać problemy psychospołeczne macierzyństwa małych dzieci i kobiet w późnym wieku oraz wskazywać rolę wychowania seksualnego w życiu człowieka;
B.U5.	rozpoznawać problemy psychologiczne związane z prokreacją (zaburzenia płodności, aborcja, poronienie, utrata dziecka w okresie okołoporodowym) i udzielać wsparcia psychicznego;
B.U6.	rozpoznawać problemy psychologiczne i zaburzenia psychiczne występujące u kobiet w okresie ciąży, porodu i porożu oraz w okresie klimakterium;
B.U7.	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się oraz wykazywać umiejętność aktywnego słuchania;
B.U8.	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece położniczej;
B.U9.	wskazywać i stosować właściwe techniki redukcji lęku i metody relaksacyjne;
B.U10.	stosować mechanizmy zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;
B.U11.	proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży;
B.U12.	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług położnej;
B.U13.	opracowywać programy edukacyjne dotyczące działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców;
B.U14.	stosować przepisy prawa dotyczące praktyki zawodowej położnej;
B.U15.	oceniać światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;
B.U16.	analizować i oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania;
B.U17.	stosować międzynarodowe klasyfikacje: statystyczne chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF);
B.U18.	analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim;
B.U19.	porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
<b>C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ</b>	
<b>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</b>	
C.W1.	status i istotę zawodu położnej, rolę zawodową położnej w ujęciu historycznym i współczesnym oraz uwarunkowania rozwoju zawodu położnej;
C.W2.	rolę, funkcje zawodowe i zadania położnej w opiece nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia oraz nad jej dzieckiem i rodziną;
C.W3.	rolę położnej w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia;
C.W4.	istotę opieki pielęgniarskiej i położniczej opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Dorothea Orem, Betty Neuman, Callista Roy, Madeleine Leininger, Ramona Mercer, Aaron Beck);
C.W5.	istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i technikę

	wykonywania przez położną podstawowych czynności pielęgniarских, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych;
C.W6.	metody, sposoby, zasady, techniki i procedury stosowane w pracy położnej, w specjalistycznej opiece nad kobietą ciężarną, kobietą rodzącą, kobietą w okresie połogu i jej dzieckiem oraz nad kobietą zagrożoną chorobą i chorą ginekologicznie;
C.W7.	zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w celu zapobiegania zakażeniom szpitalnym;
C.W8.	zasady dokumentowania stanu zdrowia i prowadzenia dokumentacji medycznej;
C.W9.	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej;
C.W10.	problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy położnej;
C.W11.	istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy położnej;
C.W12.	treść kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki i położnej;
C.W13.	problemy bioetyczne w aspekcie: sztucznej prokreacji, transplantacji, eksperymentów medycznych (np. klonowanie embrionów ludzkich) i eutanazji;
C.W14.	zasady promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;
C.W15.	zadania położnej w promocji zdrowia i zasady konstruowania programów promocji zdrowia
C.W16.	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;
C.W17.	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań położnej i innych pracowników ochrony zdrowia
C.W18.	kompetencje położnej podstawowej opieki zdrowotnej oraz warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń położniczych w podstawowej opiece zdrowotnej;
C.W19.	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku oraz żywienia dojelitowego i pozajelitowego;
C.W20.	zasady żywienia kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem okresu ciąży oraz zasady żywienia noworodków i niemowląt;
C.W21.	zasady leczenia dietetycznego i powikłania dietoterapii;
C.W22.	środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
C.W23.	pojęcie stanowiska pracy, zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności;
C.W24.	regulacje prawne dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarki i położnej;
C.W25.	podstawowe metody organizacji opieki położniczej i ich znaczenie dla jakości tej opieki;
C.W26.	etapy planowania pracy własnej i podległego personelu;
C.W27.	możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;
C.W28.	problematykę jakości w opiece zdrowotnej;
C.W29.	zasady prowadzenia i dokumentowania badania podmiotowego i przedmiotowego;
C.W30.	metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego, ze szczególnym uwzględnieniem kobiety i noworodka, dla potrzeb opieki położniczej;
C.W31.	sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności;
C.W32.	znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki położniczej;
C.W33.	pojęcie zakażeń związanych z opieką zdrowotną, w tym zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia;
C.W34.	sposoby kontroli szerzenia się i zwalczania zakażeń szpitalnych;
C.W35.	mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego;
C.W36.	zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzicznych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania;
C.W37.	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych;
C.W38.	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta;
C.W39.	zasady komunikacji z pacjentem niesłyszącym;
C.W40.	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu;
C.W41.	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy zespołu;
C.W42.	rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety;
C.W43.	proces podejmowania decyzji w zespole;
C.W44.	metody samooceny pracy zespołu;
C.W45.	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole.

<b>W zakresie umiejętności absolwent potrafi</b>	
C.U1.	posługiwać się właściwym nazewnictwem z zakresu opieki położniczej, neonatologicznej i ginekologicznej oraz interpretować podstawowe pojęcia z zakresu praktyki zawodowej położnej;
C.U2.	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia kobiety chorej ginekologicznie, kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej, kobiety w okresie połogu oraz noworodka, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki na potrzeby diagnozy położniczej;
C.U3.	przewodzą dokumentację medyczną i posługiwać się nią;
C.U4.	przygotowywać kobietę, jej dziecko, siebie i stanowisko pracy do przeprowadzenia badań i zabiegów diagnostycznych, pielęgnacyjnych oraz leczniczych stosowanych w położnictwie, neonatologii i ginekologii, a także uczestniczyć w ich przeprowadzaniu
C.U5.	przewodzą, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta;
C.U6.	wykonywać pulsoksymetrię, pomiary podstawowych parametrów życiowych, pomiary antropometryczne, w tym noworodka po porodzie, i gazometrię, w tym z krwi pępowinowej;
C.U7.	pobierać materiał do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych stosowanych w położnictwie, neonatologii i ginekologii;
C.U8.	pobierać wymaz do oceny biocenozy z pochwy i szyjki macicy oraz wymaz cytoonkologiczny, a także zabezpieczać pobrany materiał;
C.U9.	wykonywać testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi, a także inne testy paskowe;
C.U10.	wykonywać badania przesiewowe noworodka;
C.U11.	wykonywać badanie piersi i oceniać gruczoł piersiowy;
C.U12.	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami, podawać pacjentom leki różnymi drogami oraz obliczać dawki leków i modyfikować dawki insuliny;
C.U13.	wykonywać szczepienia przeciwko grypie, WZW i HPV;
C.U14.	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego;
C.U15.	zakładać cewnik do pęcherza moczowego i usuwać go oraz monitorować diurezę;
C.U16.	wykonywać zabiegi doodbytnicze;
C.U17.	zakładać zgłębnik do żołądka, monitorować i usuwać ten zgłębnik, w tym u noworodka i niemowlęcia;
C.U18.	wykorzystywać dostępne metody karmienia pacjenta, w tym noworodka i niemowlęcia;
C.U19.	wykonywać zabiegi higieniczne, pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;
C.U20.	dobierać metody, techniki i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji oraz oceniać ryzyko rozwoju odleżyn, a także stosować działania profilaktyczne;
C.U21.	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik i metod, wykonywać ćwiczenia czynne i bierne oraz gimnastykę oddechową, drenaż ułożeniowy, inhalację i odśluzowywanie dróg oddechowych;
C.U22.	stosować zabiegi przeciwzapalne;
C.U23.	stosować zasady aseptyki i antyseptyki oraz planować i wdrażać postępowanie w przypadku ekspozycji na zakażenie;
C.U24.	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne w praktyce zawodowej położnej;
C.U25.	oceniać potencjał zdrowotny kobiety i jej rodziny z rozpoznaniem czynników ryzyka chorób wynikających ze stylu życia oraz uczyć kobietę samokontroli stanu zdrowia;
C.U26.	opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia jednostek, rodzin i grup społecznych;
C.U27.	realizować świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej zgodnie z kompetencjami położnej;
C.U28.	diagnozować sytuację kobiety i jej rodziny w środowisku zamieszkania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i podejmować działania na rzecz ochrony zdrowia kobiety i jej rodziny;
C.U29.	współpracować z zespołem podstawowej opieki zdrowotnej sprawującym opiekę nad kobietą i jej rodziną (z pielęgniarką i lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej oraz asystentem rodziny);
C.U30.	rozpoznawać przemoc domową i inne patologie społeczne oraz dokonywać interwencji w sytuacji kryzysu w rodzinie;
C.U31.	oceniać stan odżywienia i sposób żywienia, prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia zdrowych i chorych dzieci i dorosłych, w szczególności kobiet w różnych okresach ich życia i różnym stanie zdrowia;
C.U32.	stosować diety terapeutyczne w wybranych chorobach, nadzorować odrębności żywienia zbiorowego i rozpoznawać powikłania dietoterapii;

C.U33.	planować podstawowe diety pod względem ilościowym i jakościowym, w tym zalecenia żywieniowe dla kobiety w okresie ciąży i karmienia piersią;
C.U34.	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;
C.U35.	monitorować zagrożenia w pracy położnej oraz czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych i wypadków przy pracy;
C.U36.	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy;
C.U37.	współuczestniczyć w opracowywaniu standardów i procedur praktyki położniczej oraz monitorować jakość opieki położniczej;
C.U38.	podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy i współpracy w zespole;
C.U39.	nadzorować i oceniać pracę podległego zespołu;
C.U40.	przeprowadzać badanie podmiotowe pacjenta oraz analizować i interpretować jego wyniki;
C.U41.	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu noworodka i osoby dorosłej, w tym kobiety w różnych okresach jej życia;
C.U42.	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta;
C.U43.	przeprowadzać badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności;
C.U44.	wdrażać standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym;
C.U45.	stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami;
C.U46.	posługiwać się znakami języka migowego oraz innymi sposobami i środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem z uszkodzeniem słuchu;
C.U47.	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemu informacji w ochronie zdrowia z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych;
C.U48.	posługiwać się dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej, a także prawa ochrony własności intelektualnej;
C.U49.	analizować korzyści wynikające z pracy zespołowej;
C.U50.	korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu;
C.U51.	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów członków zespołu;
C.U52.	planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy;
C.U53.	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności pracy zespołowej.
<b>D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ</b>	
<b>W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:</b>	
D.W1.	zasady opieki położniczej podczas porodu fizjologicznego, porodu przedwczesnego i porodu patologicznego oraz zasady prowadzenia i przyjmowania porodu w warunkach pozaszpitalnych;
D.W2.	mechanizmy porodów w położeniu podłużnym główkowym, w ułożeniach odgięciowych, przy nieprawidłowym ułożeniu główki (asynklityzm przedni i tylny), w położeniach miednicowych, przy nieprawidłowej budowie miednicy kostnej i porodów bliźniaczych;
D.W3.	niefarmakologiczne i farmakologiczne metody indukcji i stymulacji czynności skurczowej;
D.W4.	zadania położnej podczas porodu o nieprawidłowym przebiegu i porodu zabiegowego;
D.W5.	zasady postępowania w sytuacjach nagłych w opiece okołoporodowej (krwotoki położnicze, dystocja barkowa, wypadnięcie pępowiny i części drobnych płodu);
D.W6.	zasady psychoprofilaktyki porodu, ze szczególnym uwzględnieniem metod łagodzenia bólu porodowego;
D.W7.	standardy prowadzenia porodu przez położną zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi;
D.W8.	zasady opieki nad noworodkiem po porodzie;
D.W9.	zadania położnej w monitorowaniu ciąży fizjologicznej i ocenie ryzyka położniczego;
D.W10.	etiologię, patogenezę, metody diagnostyczne, leczenie i postępowanie pielęgnacyjno-położnicze w patologicznym przebiegu ciąży i porodu;
D.W11.	zasady monitorowania i metody oceny dobrostanu płodu w ciąży o przebiegu fizjologicznym, o nieprawidłowym czasie trwania oraz w wybranych stanach klinicznych matki i płodu, a także wydolności łożyska, oraz udział położnej w procesie diagnostyki w okresie okołoporodowym;
D.W12.	rekommendacje, wytyczne i algorytm postępowania diagnostycznego i profilaktyczno-leczniczego oraz standardy sprawowania opieki położniczej nad kobietą ciężarną, kobietą rodzącą, kobietą w okresie porodu

	oraz patomechanizm, diagnostykę i sposoby terapii w przebiegu ciąży, porodu i porodu w przypadku współistnienia chorób niepołożniczych, chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę oraz zaburzeń psychicznych;
D.W13.	udział położnej w profilaktyce i czynnościach diagnostyczno-leczniczych w przypadku powikłanego przebiegu ciąży, porodu i porodu oraz występowania chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę i chorób niepołożniczych;
D.W14.	definicję porodu prawidłowego i nieprawidłowego oraz zakres opieki sprawowanej przez położną nad kobietą w okresie porodu, noworodkiem i ich rodziną;
D.W15.	proces laktacji i czynniki ryzyka niepowodzeń w karmieniu piersią;
D.W16.	działania edukacyjne dotyczące promocji karmienia piersią i rozwiązywania problemów laktacyjnych;
D.W17.	zasady postępowania w sytuacjach nagłych występujących podczas ciąży, porodu i porodu oraz udział położnej w prowadzeniu intensywnego nadzoru położniczego;
D.W18.	metody diagnostyczne w położnictwie oraz zadania położnej w przygotowaniu pacjentki i sprzętu do ich stosowania;
D.W19.	wpływ chorób zakaźnych i infekcyjnych na płodność kobiety, zasady profilaktyki nieswoistej i swoistej chorób zakaźnych, stosowanej u kobiet w okresie ciąży i porodu, mechanizmy zakażenia płodu w przebiegu chorób bakteryjnych, pasożytniczych i wirusowych oraz wytyczne dotyczące postępowania z kobietą ciężarną, kobietą rodzącą i noworodkiem w przypadku wystąpienia takich chorób;
D.W20.	wskazania do poradnictwa genetycznego i zakres diagnostyki wewnątrzmacicznej płodu;
D.W21.	techniki wspomaganego rozrodu i zasady monitorowania ciąży po zapłodnieniu pozaustrojowym;
D.W22.	przyczyny krwawienia w pierwszej i drugiej połowie ciąży oraz zasady postępowania we wstrząsie i koagulopatii w położnictwie;
D.W23.	zmiany zachodzące w organizmie kobiety w różnych okresach jej życia i nieprawidłowości w budowie narządów płciowych;
D.W24.	prawidłowy przebieg cyklu miesięczkowego i jego zaburzenia;
D.W25.	naturalne metody regulacji poczęć i rodzaje antykoncepcji;
D.W26.	granice norm i patologii seksualnych oraz zaburzenia seksualne występujące u kobiet w okresie rozrodczym;
D.W27.	cele i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz rolę położnej w opiece prekoncepcyjnej;
D.W28.	czynniki wpływające na płodność kobiety i mężczyzny oraz metody diagnozowania i leczenia niepłodności;
D.W29.	etiologię dysfunkcji mięśni dna miednicy oraz zasady profilaktyki zaburzeń statyki narządu rodowego i nietrzymania moczu;
D.W30.	postępowanie diagnostyczne, lecznicze i pielęgnacyjne u pacjentek ze stanami zapalnymi narządów rodnych, chorobami przenoszonymi drogą płciową, zaburzeniami statyki narządu rodowego i wysiłkowym nietrzymaniem moczu;
D.W31.	zasady postępowania z pacjentką przed przeprowadzeniem zabiegów ginekologicznych i po ich przeprowadzeniu oraz w trakcie radioterapii i chemioterapii, a także rolę i zadania położnej w tym zakresie;
D.W32.	zmiany zachodzące w organizmie kobiety w okresie menopauzy;
D.W33.	udział położnej w badaniach diagnostycznych pacjentek z chorobami ginekologicznymi i ze zmianami w gruczole piersiowym;
D.W34.	etiologię i patogenezę chorób nowotworowych narządów płciowych żeńskich i gruczołu piersiowego oraz postępowanie leczniczo-pielęgnacyjne i rehabilitacyjne w tych chorobach;
D.W35.	charakterystykę poszczególnych nowotworów narządu rodowego pod względem etiologii, rozpoznania histopatologicznego, objawów klinicznych, podziału na stopnie kliniczne według Międzynarodowej Federacji Ginekologów i Położników (International Federation of Gynecology and Obstetrics, FIGO) oraz zaawansowania nowotworu według klasyfikacji TNM (tumor modus metastases);
D.W36.	zasady i programy profilaktyki chorób nowotworowych narządu rodowego i piersi;
D.W37.	czynniki warunkujące prawidłowy rozwój prenatalny i postnatalny;
D.W38.	patofizjologię i objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka i wcześniaka oraz żywienie i specyfikę opieki nad noworodkiem w zależności od jego dojrzałości i stanu klinicznego;
D.W39.	zasady pielęgnowania noworodka zdrowego, chorego oraz z wadami i urazami okołoporodowymi, w tym noworodka pacjentki chorej na AIDS lub zakażonej wirusem HIV;
D.W40.	zasady prowadzenia fototerapii i tlenoterapii noworodka;
D.W41.	zasady organizacji opieki neonatologicznej i intensywnego nadzoru nad noworodkiem;
D.W42.	działania profilaktyczne podejmowane wobec osób w wieku rozwojowym, z uwzględnieniem noworodków i niemowląt;
D.W43.	metody diagnostyczne i terapeutyczne chorób wieku rozwojowego;
D.W44.	zasady racjonalnego żywienia dziecka i zaburzenia w odżywianiu;
D.W45.	metody oceny rozwoju fizycznego i psychoruchowego dziecka;



D.W46	zasady opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem w najczęściej występujących chorobach układowych, alergicznych, zakaźnych i metabolicznych oraz stanach niedoborowych;
D.W47	zasady udzielania pierwszej pomocy w oparzeniach i sposoby pielęgnowania rany oparzeniowej;
D.W48	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowania oraz zasady opieki pielęgniarskiej w najczęstszych chorobach układów i narządów organizmu;
D.W49	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia oraz zasady wykonywania badania elektrokardiograficznego;
D.W50	właściwości grup leków oraz ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta z różnymi chorobami, a także w zależności od jego wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;
D.W51	czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne i profilaktykę zakażeń chirurgicznych;
D.W52	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz specyfikę pracy na bloku operacyjnym, a także zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;
D.W53	zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową oraz pacjentem objętym terapią żywieniową;
D.W54	zasady postępowania z kobietą ciężarną z urazem, zakażeniem tkanek miękkich i chorobami chirurgicznymi;
D.W55	etiopatogenezę, objawy kliniczne i zasady postępowania w podstawowych zaburzeniach psychicznych, w tym depresji poporodowej i psychozach okołoporodowych oraz zaburzeniach psychicznych w okresie klimakterium i senu;
D.W56	zasady postępowania psychoterapeutycznego w sytuacji poronienia, urodzenia dziecka martwego, z niepełnosprawnością lub nieuleczalnie chorego;
D.W57	psychologiczne konsekwencje porodu matki małoletniej, w późnym wieku i samotnej oraz rodzaje i formy jej wsparcia;
D.W58	zasady resuscytacji krążeniowo-oddechowej;
D.W59	zasady prowadzenia intensywnej opieki medycznej bezprzyrządowej i przyrządowej
D.W60	farmakologiczne sposoby łagodzenia bólu porodowego;
D.W61	metody rehabilitacji i fizjoterapii stosowane w ginekologii, położnictwie i neonatologii;
D.W62	rolę i zadania położnej oraz instytucji rządowych i pozarządowych w podejmowaniu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami;
D.W63	zasady usprawniania pacjentek po operacjach ginekologicznych;
D.W64	zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;
D.W65	procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych;
D.W66	zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (Advanced Life Support, ALS);
D.W67	przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty położnictwa;
D.W68	metody i techniki prowadzenia badań naukowych;
D.W69	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej.
<b>W zakresie umiejętności absolwent potrafi:</b>	
D.U1.	dokonywać oceny stanu zdrowia kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej, płodu, kobiety w okresie połogu i noworodka oraz sytuacji położniczej przy pomocy dostępnych metod i środków, interpretować wyniki badań, wdrażać interwencje położnicze oraz dokonywać ewaluacji opieki położniczej;
D.U2.	rozpoznawać i eliminować czynniki ryzyka w przebiegu porodu, a w razie konieczności zapewniać pacjentce i jej dziecku opiekę specjalistów;
D.U3.	podejmować działania profilaktyczne i w zakresie promocji zdrowia w stosunku do kobiet w okresie okołoporodowym oraz stosować w opiece okołoporodowej zasady wynikające z regulacji prawnych;
D.U4.	wykorzystywać założenia psychoprofilaktyki położniczej oraz dokonywać wyboru niefarmakologicznych metod łagodzenia bólu porodowego i stosować te metody;
D.U5.	ustalać indywidualny plan porodu, a w razie konieczności dokonywać jego modyfikacji;
D.U6.	rozpoznawać początek porodu i oceniać jego postęp na podstawie badania położniczego zewnętrznego, wewnętrznego i obserwacji zachowania kobiety rodzącej oraz prognozować prawdopodobny przebieg porodu i oceniać możliwości odbycia porodu siłami natury;
D.U7.	monitorować i oceniać różnymi metodami dobrostan płodu podczas porodu oraz interpretować wyniki tej oceny, w tym wykonywać badanie KTG i interpretować jego wynik oraz rozpoznawać zagrożenia dla płodu wynikające z nieprawidłowego wyniku badania KTG;
D.U8.	sprawować opiekę położniczą nad kobietą rodzącą w poszczególnych okresach porodu i stosować konieczne

	procedury zgodne ze standardem opieki okołoporodowej;
D.U9.	nacinać krocze, rozpoznawać pęknięcie krocza różnego stopnia i szyć krocze nacięte lub pęknięte I stopnia;
D.U10.	przyjmować poród fizjologiczny i miednicowy;
D.U11.	wdrażać standardy opieki położniczej w przypadku porodu pacjentki zarażonej wirusem HIV i w innych sytuacjach trudnych wskazanych w standardzie opieki okołoporodowej;
D.U12.	rozpoznawać stany naglące w przebiegu porodu, w tym łożysko przodujące, łożysko przedwcześnie odklejone, krwotok łożniczy, dystocję barkową oraz wypadnięcie pępowiny i części drobnych płodu, a także postępować zgodnie z rekomendacjami w tym zakresie;
D.U13.	udzielać pierwszej pomocy położniczej (zabezpieczać dostęp do żyły obwodowej, podawać wlew kroplowy, stosować tlenoterapię, utrzymywać drożność dróg oddechowych, wykonywać czynności resuscytacyjne u pacjentki i noworodka, zabezpieczać ranę krocza lub szyjki macicy, wykonywać ręczne wydobycie łożyska, udzielać pomocy ręcznej w porodzie miednicowym);
D.U14.	wykonywać zabiegi okołoporodowe u noworodka i oceniać jego stan według obowiązujących skal oceny;
D.U15.	rozpoznawać i eliminować czynniki ryzyka w przebiegu ciąży i porodu, a w razie konieczności zapewniać pacjentce i jej dziecku opiekę specjalistów;
D.U16.	ustalać indywidualny plan opieki prenatalnej w odniesieniu do kobiety ciężarnej, a w razie konieczności dokonywać jego modyfikacji;
D.U17.	planować postępowanie położnicze i obejmować opieką położniczą kobietę ciężarną i kobietę w okresie porodu, w zależności od rozpoznanej sytuacji położniczej;
D.U18.	wdrażać standardy dotyczące opieki nad kobietą ciężarną z zagrożeniem porodu przedwczesnego i w przebiegu porodu przedwczesnego;
D.U19.	promować karmienie naturalne, prowadzić poradnictwo laktacyjne w okresie przygotowania do laktacji i jej przebiegu, rozpoznawać problemy laktacyjne i podejmować działania prewencyjne w tym zakresie;
D.U20.	realizować zadania położnej w opiece profilaktycznej, diagnostycznej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej nad kobietami w ciąży i w okresie porodu;
D.U21.	rozpoznawać ciążę na podstawie objawów domyślnych, prawdopodobnych i pewnych;
D.U22.	stosować profilaktykę ogólną i swoistą chorób zakaźnych wobec kobiet przygotowujących się do macierzyństwa i kobiet ciężarnych;
D.U23.	planować i sprawować opiekę położniczą nad kobietą ciężarną, kobietą rodzącą i kobietą w okresie okołoporodowym, powikłanym współistniejącymi chorobami położniczymi i niepołożniczymi;
D.U24.	monitorować stan matki i dziecka oraz zapewniać wsparcie w sytuacji ciężkiej choroby lub wady noworodka, poronienia, urodzenia dziecka martwego, niezdolnego do życia lub z urazem okołoporodowym;
D.U25.	sprawować opiekę psychologiczną nad pacjentką po stracie ciąży, matką małoletnią i w innych sytuacjach szczególnych w położnictwie;
D.U26.	przygotowywać kobietę i jej partnera do funkcji prokreacyjnej i do rodzicielstwa oraz prowadzić edukację w zakresie właściwych zachowań prekonceptyjnych;
D.U27.	prowadzić działania edukacyjne w zakresie naturalnych metod regulacji poczęć oraz w zakresie środków antykoncepcyjnych;
D.U28.	sprawować opiekę ginekologiczną nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia;
D.U29.	planować i sprawować opiekę nad kobietą i jej partnerem w okresie prekonceptyjnym i w przypadku wystąpienia problemu niepłodności;
D.U30.	planować i sprawować opiekę nad pacjentami doświadczającymi niepowodzeń w prokreacji i nad rodziną obciążoną chorobami genetycznymi;
D.U31.	rozpoznawać choroby gruczołu piersiowego oraz edukować pacjentkę w zakresie samobadania i samoobserwacji;
D.U32.	rozpoznawać wczesne objawy chorób nowotworowych i stany przednowotworowe narządów płciowych;
D.U33.	rozpoznawać zaburzenia statyki narządu rodowego oraz uczestniczyć w leczeniu i profilaktyce nietrzymania moczu;
D.U34.	rozpoznawać zaburzenia i patologie seksualne;
D.U35.	przygotowywać pacjentkę do zabiegów operacyjnych ginekologicznych przeprowadzanych z zastosowaniem różnych technik oraz planować opiekę po takich zabiegach, przygotowując do samoopieki i samopielęgnacji w warunkach domowych, we współpracy z rodziną pacjentki;
D.U36.	planować i sprawować specjalistyczną opiekę nad noworodkiem w zależności od jego dojrzałości, masy urodzeniowej ciała i stanu klinicznego w warunkach szpitalnych i pozaszpitalnych;
D.U37.	dokonywać oceny stanu noworodka i uczestniczyć w badaniach diagnostycznych noworodka;
D.U38.	oceniać wydolność opiekuńczą rodziców noworodka zdrowego, chorego i z wadami rozwojowymi oraz podejmować wobec rodziców noworodka działania edukacyjne promujące zdrowie, przygotowując ich do opieki nad dzieckiem w domu;

D.U39.	rozpoznawać problemy zdrowotne dziecka i planować opiekę w najczęściej występujących chorobach układowych, alergicznych, zakaźnych i metabolicznych oraz stanach niedoborowych;
D.U40.	rozpoznawać problemy zdrowotne i planować opiekę nad pacjentem w przebiegu najczęściej występujących chorób wewnętrznych;
D.U41.	rozpoznawać wskazania do wykonania badań diagnostycznych i wystawiać skierowanie na wykonanie określonych badań diagnostycznych oraz wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;
D.U42.	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem albo na jego zlecenie;
D.U43.	planować opiekę nad pacjentem w przebiegu chorób chirurgicznych, rozpoznawać wczesne i późne powikłania po zabiegach operacyjnych i zapobiegać im oraz pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową;
D.U44.	prowadzić intensywną opiekę pooperacyjną;
D.U45.	rozpoznawać problemy pacjenta z najczęściej występującymi zaburzeniami psychicznymi, określać cel działania medycznego i planować interwencje terapeutyczne;
D.U46.	prowadzić rozmowę terapeutyczną;
D.U47.	wykonywać resuscytację krążeniowo-oddechową;
D.U48.	wdrażać konieczne postępowanie w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia;
D.U49.	przygotowywać pacjentkę do znieczulenia i monitorować jej stan w trakcie znieczulenia;
D.U50.	uczestniczyć w farmakoterapii i leczeniu bólu;
D.U51.	prowadzić rehabilitację przyłózkową w usprawnianiu po operacjach ginekologicznych, po porodzie drogami natury i po cięciu cesarskim;
D.U52.	stosować różne formy aktywności ruchowej w opiece nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia, w szczególności nad kobietą ciężarną, kobietą rodzącą i pacjentką chorą ginekologicznie;
D.U53.	przeprowadzać ćwiczenia usprawniające w chorobach ginekologicznych oraz prowadzić rehabilitację późną kobiet po mastektomii i operacjach w onkologii ginekologicznej;
D.U54.	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;
D.U55.	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu w takich przypadkach;
D.U56.	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;
D.U57.	wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (Automated External Defibrillator, AED) i bezprzewodowe udrażnianie dróg oddechowych;
D.U58.	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych w zakresie położnictwa;
D.U59.	przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziem badawczym.
<b>W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:</b>	
K01.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
K02.	przestrzegania praw pacjenta;
K03.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
K04.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
K05.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
K06.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
K07.	dostarczania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

## 2.2. Przyporządkowanie efektów kierunkowych do opisu charakterystyk uniwersalnych pierwszego stopnia oraz charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji

Tabela 6 Przyporządkowanie efektów kierunkowych do opisu charakterystyk uniwersalnych PRK

Uniwersalna charakterystyka poziomu 6 w PRK		Charakterystyka drugiego stopnia efektów uczenia się		Efekty kierunkowe
<b>Wiedza: zna i rozumie</b>				
P6U_W	w zaawansowanym stopniu – fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi  różnorodne złożone uwarunkowania prowadzonej działalności	P6S_WG	w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu studiów, a w przypadku studiów o profilu praktycznym – również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem	A.W1, A.W2, A.W3, A.W4 – A.W31, B.W22, B.W23, C.W1-C.W16, C.W19-C.W22, D.W1 – D.W66
		P6S_WK	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji	B.W1 – B.W19, C.W38, C.W39, C.W9-C.W13
			podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	B.W20-B.W30 C.W17, C.W18, C.W23-C.W28, D.W38, D.W39, D.W40
podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form indywidualnej przedsiębiorczości	C.W25, C.W40-C.W45, D.W67-D.W69			
<b>Umiejętności: potrafi</b>				
P6U_U	innowacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach  samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie  komunikować się z otoczeniem,	P6S_UW	wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz wykonywać zadania w warunkach nie w pełni przewidywalnych przez: - właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji, - dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych	A.U1-A.U12, C.U1 – C.U45, D.U1 – D.U59,
			wykorzystywać posiadaną wiedzę – formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej	B.U1-B.U14

	uzasadniać swoje stanowisko		z kierunkiem studiów – w przypadku studiów o profilu praktycznym	
		P6S_UK	komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	B.U7, B.U8, B.U6, C.U46, D.U46, B.U17, B.U16, B.U15, D.U58, D.U59 B.U18, B.U19
		P6S_UO	planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym)	C.U37, C.U38, C.U39, C.U52, C.U53 C.U47-C.U53
		P6S_UU	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	C.U36
<b>Kompetencje społeczne: jest gotów do:</b>				
P6U_K	kultywowania i upowszechniania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i poza nim samodzielnego podejmowania decyzji, krytycznej oceny działań własnych, działań zespołów, którymi kieruje i organizacji, w których uczestniczy, przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań	P6S_KK	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K07 K05
		P6S_KO	wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego inicjowania działań na rzecz interesu publicznego myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	K01 K03 K05, K07
		P6S_KR	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym: - przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, - dbałości o dorobek i tradycje zawodu	K02, K03, K04, K06

## ***2.6. Przyporządkowanie efektów kierunkowych do Standardu kształcenia – dla studiów prowadzonych na podstawie standardów kształcenia (położnictwo)***

Efekty kierunkowe są w całości przyporządkowane do Standardów kształcenia dla kierunku położnictwo na podstawie Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 roku. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz.U. 2019, poz. 1573) i zostały przedstawione w punkcie 2.1. niniejszego Programu studiów.

## **3.Opis programu studiów**

***3.1. Zajęcia wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów, w tym sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia – Karty przedmiotów***

<b>Nazwa zajęć</b> Anatomia		<b>Forma zaliczenia</b> E		<b>Liczba punktów ECTS</b> 3	
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>		<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>
praktyczny	SPS	tak		nie	I
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Wykład</b>	<b>40</b>	-	<b>10</b>	-	<b>2</b>
Analiza piśmiennictwa	-	-	4	-	
Przygotowanie do egzaminu	-	-	6	-	
<b>Ćwiczenia symulacyjne</b>	<b>25</b>	-	<b>5</b>	-	<b>1</b>
Przygotowanie do ćwiczeń	-	-	2	-	
Przygotowanie do kolokwium	-	-	3	-	
<b>Razem</b>	<b>65</b>	-	<b>15</b>	-	<b>3</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> Wykład: Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych, wykład problemowy, wykład informacyjny, dyskusja. Ćwiczenia: z modelem anatomicznym, przygotowanie prezentacji multimedialnej, praca przy stanowisku komputerowym, demonstracja prosektoryjna (opcja)					
<b>Wymagania wstępne</b> Wykład: Brak wymagań wstępnych Ćwiczenia: Wiedza w zakresie biologii na poziomie szkoły średniej					
<b>Cele przedmiotu</b> <b>Wykład:</b> Celem nauczania jest przedstawienie podstawowych aspektów budowy ludzkiego organizmu, ze szczególnym uwzględnieniem budowy układu rozrodczego, a także odrębności w budowie anatomicznej ciała człowieka w wybranych okresach rozwoju. Zaznajomienie z prawidłowym i obowiązującym mianownictwem anatomicznym. Przedstawienie najważniejszych aspektów anatomii topograficznej, czynnościowej i klinicznej, w celu przygotowania do dalszej nauki przedmiotów zawodowych oraz pracy po ukończeniu studiów. <b>Ćwiczenia:</b> Pogłębianie wiedzy teoretycznej oraz doskonalenie umiejętności zastosowania tej wiedzy w praktyce.					
<b>Treści programowe</b> <u>Problematyka wykładów</u> 1. Informacje o przedmiocie. Jak uczymy się anatomii? Położenie opisowe, osie i płaszczyzny ciała. Ogólne właściwości układu kostnego i mięśniowego. Kości kończyny górnej i dolnej. Budowa i typy stawów; ruchy w stawach. Grupy mięśniowe kończyn. 2. Ogólna budowa i podział układu nerwowego. Obwodowy układ nerwowy. Budowa nerwu rdzeniowego. Splot ramienny i lędźwiowo-krzyżowy. Nerwy obwodowe kończyn i ich porażenia. 3. Ogólny schemat budowy układu krążenia. Wielkie naczynia klatki piersiowej, jamy brzusznej i szyi.					

- Schemat budowy układu chłonnego. Naczynia tętnicze i żyłne kończyn. Rozwój układu naczyniowego.
4. Budowa kręgosłupa i klatki piersiowej. Topografia narządów śródpiersia. Serce - budowa zewnętrzna i wewnętrzna. Naczynia wieńcowe. Układ przewodzący serca. Sylwetka serca w badaniu fizykalnym i obrazie RTG. Charakterystyka anatomiczna krążenia płodowego.
  5. Ogólna budowa i podział układu oddechowego. Topografia narządów szyi.
  6. Topografia narządów jamy brzusznej - położenie wewnątrz- i zewnątrzotrzewnowe. Budowa cewy pokarmowej. Wielkie gruczoły jamy brzusznej. Drogi żółciowe. Śledziona. Wielkie naczynia jamy brzusznej. Układ żyły wrotnej wątroby. Unerwienie narządów jamy brzusznej – rola układu autonomicznego. Rozwój narządów jamy brzusznej i rozwój otrzewnej.
  7. Budowa narządów układu moczowego.
  8. Budowa narządów układu płciowego. Przystosowania anatomiczne w budowie ciała człowieka umożliwiające odbycie ciąży i porodu.
  9. Budowa czaszki. Staw skroniowo-żuchwowy. Opony mózgowia. Budowa narządu wzroku oraz narządu słuchu i równowagi. Ogólna charakterystyka nerwów czaszkowych.
  10. Budowa piętrowa i podział ośrodkowego układu nerwowego (OUN). Układ komorowy. Krążenie płynu mózgowo-rdzeniowego. Naczynia mózgowia i rdzenia kręgowego.
  11. Najważniejsze układy czynnościowe OUN. Budowa i funkcja kory mózgu. Wybrane zagadnienia anatomii klinicznej OUN.

**Ćwiczenia (w tym zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych):**

1. Kości kończyn. Stawy i ruchy w stawach. Grupy mięśni kończyn. Funkcje ruchowe wybranych grup mięśni.
2. Główne nerwy obwodowe kończyny górnej i dolnej. Charakterystyczne cechy porażenia nerwów obwodowych.
3. Topografia głównych naczyń tętniczych i żylnych kończyn. Miejsca najczęstszych urazów naczyń na kończynach; potencjalne konsekwencje urazów. Miejsca badania tętna na kończynie górnej i dolnej.
4. **SPRAWDZIAN CZĄSTKOWY (Anatomia kończyn)** Budowa i ruchomość kręgosłupa. Cechy charakterystyczne kręgow. Budowa ścian klatki piersiowej. Mechanika oddychania. Budowa zewnętrzna i wewnętrzna serca. Zakres unaczynienia przez tętnice wieńcowe.
5. Sylwetka serca w obrazie RTG oraz w badaniu fizykalnym; miejsca osłuchiwania serca.
6. Topografia narządów układu oddechowego (górne i dolne drogi oddechowe). Ogólna topografia narządów szyi. Obraz narządów klatki piersiowej w badaniu radiologicznym.
7. **SPRAWDZIAN CZĄSTKOWY (Anatomia narządów klatki piersiowej)** Topografia narządów jamy brzusznej. Jama otrzewnej i przestrzeń pozaotrzewnowa. Wielkie naczynia tętnicze jamy brzusznej. Układ żyły wrotnej wątroby. Kanał pachwinowy i kanał udowy.
8. Topografia narządów układu moczowego i płciowego. Przepony mięśniowe miednicy mniejszej. Przystosowania anatomiczne w budowie ciała człowieka do odbycia ciąży i porodu.
9. **SPRAWDZIAN CZĄSTKOWY (Anatomia narządów jamy brzusznej i układu moczowo-płciowego).** Budowa czaszki. Mechanika stawu skroniowo-żuchwowego. Budowa narządu wzroku i słuchu. Topografia nerwów czaszkowych.
10. Budowa półkuli mózgu, pnia mózgowia i rdzenia kręgowego. Ogólna topografia układu komorowego. Topografia głównych tętnic i żył mózgowia i rdzenia. Struktura i działanie wybranych układów czynnościowych OUN (układ ruchowy, czuciowy, limbiczny, węchowy). **SPRAWDZIAN CZĄSTKOWY (Anatomia głowy i OUN).**

**Efekty uczenia się:**

**Wiedza**

**W\_01** Zdobywa wiedzę z zakresu anatomii topograficznej, czynnościowej i klinicznej. Zna podstawowe relacje topograficzne pomiędzy narządami ludzkiego ciała. Zna budowę układów narządów i uwarunkowania anatomiczne dla ich prawidłowego funkcjonowania. Zna podstawowe różnice w budowie ciała człowieka występujące w okresie noworodkowym, niemowlęcym i wieku dojrzałym.

**W\_02** Zna budowę struktur i układów anatomicznych umożliwiających rozwój ciąży i odbycie porodu.

**Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne**

**A. Sposób zaliczenia Egzamin**

**B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów Egzamin pisemny w formie testu.**

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest:

1. Obecność na wykładach min. 80%
2. Obecność na ćwiczeniach 100%
3. Pozytywna ocena z zaliczenia wykładu
4. Pozytywna ocena z zaliczenia ćwiczeń

**Wykład:**

1. Ocena z zajęć



**Umiejętności**

**U\_01** Student umie posługiwać się prawidłowym mianownictwem anatomicznym.

**U\_02** Potrafi opisać cechy budowy morfologicznej poszczególnych narządów i układów.

**U\_03** Potrafi opisać różnice w budowie anatomicznej noworodka, niemowlęcia i człowieka dorosłego.

**Kompetencje społeczne**

**K\_01** Jest przygotowany do systematycznego dalszego kształcenia się i zdobywania wiedzy. W sposób twórczy wykorzystuje informacje uzyskane podczas zajęć od nauczyciela akademickiego oraz z dostępnych źródeł wiedzy.

**K\_02** Ma świadomość deficytów własnej wiedzy. Potrafi zidentyfikować obszary własnych potrzeb edukacyjnych, deficytów umiejętności i kompetencji.

2. Opracowanie zagadnień - samodzielna praca studenta (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, prezentacja wyników)

*ocena z zajęć x 0,60 + ocena z opracowanych zagadnień x 0,40*

**Ćwiczenia:**

- Średnia arytmetyczna ocen z kolokwium (sprawdzianów cząstkowych)
- Samodzielna praca studenta na ćwiczeniach (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, prezentacja wyników)

*średnia z ocen z kolokwium x 0,60+ ocena za samodzielną pracę studenta x 0,40*

**Ocena końcowa z przedmiotu:**

Ocenę końcową z przedmiotu stanowi średnia ważona ze składowych form zajęć, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS (wykład - 2 punkty ECTS, ćwiczenie - 1 punkt ECTS). Ocena końcowa jest wyliczana na podstawie procentowego udziału oceny A (z wykładów i ćwiczeń) i oceny B (z egzaminu końcowego).

Ocenę A stanowi średnia ważona ocen z wykładów i ćwiczeń, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS. Ocena A stanowi 60% oceny końcowej, a egzamin (ocena B) 40%.

$$A = (\text{ocena z wykładów} \times 2 + \text{ocena z ćwiczeń} \times 1) : 3$$

$$\text{Ocena końcowa} = A \times 0,6 + B \times 0,4$$

Wynik procentowy każdego z zaliczeń cząstkowych przeliczany jest na ocenę zgodnie z Regulaminem Studiów obowiązującym w Akademii Pomorskiej:

2 < 60%

3 >= 60% - <70%

3,5 >= 70% - <80%

4 >= 80% - <85%

4,5 >= 85% - <90%

5 >= 90%

Obecność na wszystkich zajęciach jest obowiązkowa. Do ćwiczeń studenci przystępują przygotowani. Brak przygotowania do zajęć jest równoznaczny z ich niezaliczeniem. Student, który opuści ponad 20% przewidzianych regulaminowo zajęć jest niedopuszczony do sesji egzaminacyjnej.

Pozytywne zaliczenie wszystkich sprawdzianów cząstkowych oraz frekwencja stanowią kryteria dopuszczające studenta do zaliczenia przedmiotu.

Zarówno student powracający z urlopu dziekańskiego jak i student powtarzający rok, ma obowiązek uczęszczania na wszystkie zajęcia oraz przystąpienia do egzaminu. Jedynie w przypadku uzyskania z egzaminu w danym roku oceny co najmniej dostatecznej (3.0) student powtarzający rok może być zwolniony z konieczności uczęszczania na zajęcia i zdawania egzaminu.

**B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01	X		X						X
W_02	X	X	X						X
U_01	X	X	X						X
U_02	X	X	X						X

U_03	X	X	X							X
K_01										X
K_02										X
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Egzamin ustny</li> <li>2. Egzamin pisemny</li> <li>3. Kolokwium</li> <li>4. Projekt</li> <li>5. Sprawozdanie</li> <li>6. Prezentacja</li> <li>7. Praca kontrolna</li> <li>8. Zadanie praktyczne</li> <li>9. Praca studenta w trakcie zajęć</li> </ol>										
<p>Terminy zaliczenia, egzaminu końcowego oraz egzaminu poprawkowego zostaną przedstawione studentom na pierwszych zajęciach danego semestru.</p> <p>Nie zgłoszenie się na egzamin w ustalonym terminie bez usprawiedliwienia jest równoznaczne z uzyskaniem oceny niedostatecznej (2.0). Usprawiedliwienie powinno być złożone u egzaminatora najpóźniej w 3 dniu po egzaminie. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej (2.0) z egzaminu w pierwszym terminie studentowi zgodnie z Regulaminem Studiów Uczelni przysługuje prawo do przystąpienia do egzaminu poprawkowego.</p> <p><b>Kryteria oceniania</b></p> <p><b>Wiedza</b></p> <p>5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;</p> <p>4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;</p> <p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;</p> <p>3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.</p> <p><b>Kompetencje społeczne</b> (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p>5,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3,0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2,0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób</p> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b></p>										

	Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem ćwiczeń w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.
--	--

**Matryca efektów uczenia się dla zajęć**

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	A.W1
W_02	A.W1; A.W2
U_01	A.U1
U_02	A.U1
U_03	A.U1
K_01	K05
K_02	K07

**Wykaz literatury**

**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:**

1. Anatomia człowieka Woźniak . Red.: Bogdan Ciszek , Małgorzata Bruska, Witold Woźniak, Wydanie III Edra Urban & Partner 2019.
2. Anatomia Nettera do kolorowania. John Hansen, Red. pol. J. Moryś, Elsevier Urban & Partner 2019
3. Anatomia i fizjologia człowieka. Red.: Michajlik A., Ramotowski W.; Wydanie 5; Wydawnictwo PZWL 2019
4. Atlas anatomii. Gilroy A.M. MacPherson B.R., Medpharm Polska 2018

**B. Literatura uzupełniająca**

1. Anatomia człowieka. Tomy I-IV. Red.: O. Narkiewicz, J. Moryś; Wydawnictwo PZWL 2015
2. Anatomia. Podręcznik dla studentów. Tomy I-III. Red.: M. Bruska, B. Ciszek, P. Kowiański, W. Woźniak; Wydawnictwo Elsevier Urban&Partner 2016
3. Anatomia czynnościowa. Podręcznik dla studentów Pielęgniarstwa, Fizjoterapii, Ratownictwa Medycznego, Analityki Medycznej i Dietetyki. Red.: R. Maciejewski, K. Torres; Wydawnictwo Czelej 2007
4. Fotograficzny atlas anatomii człowieka. Yokochi Y; Wydawnictwo PZWL 2006

<b>Nazwa zajęć</b> Biochemia z biofizyką		<b>Forma zaliczenia</b> (Z.O)		<b>Liczba punktów ECTS</b> 2	
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>		<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>
praktyczny	SPS	tak		nie	I
<b>Dyscyplina</b> Nauki chemiczne 35%, nauki fizyczne 35%, nauki biologiczne 30%.					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Wykłady</b>	<b>30</b>	--	<b>20</b>	--	2
Przygotowanie prezentacji multimedialnej		--	3	--	
Analiza piśmiennictwa		--	17	--	
<b>Razem</b>	<b>30</b>	--	<b>20</b>	--	2
<b>Metody dydaktyczne</b> Wykład / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną.					
<b>Wymagania wstępne</b> Wiedza podstawowa z zakresu chemii, fizyki i biologii na poziomie szkoły średniej					
<b>Cele przedmiotu</b> Celem zajęć jest dostarczenie teoretycznych podstaw umożliwiających zrozumienie procesów biofizycznych i biochemicznych przebiegających w organizmie człowieka i wpływu zewnętrznych czynników fizycznych na jego funkcjonowanie.					
<b>Treści programowe</b> Problematyka wykładów: Informacje z historii rozwoju biochemii i biofizyki. Budowa i rola białek, aminokwasów, tłuszczu, cukrów i witamin. Białko jako podstawowy składnik strukturalny i czynnościowy organizmu człowieka. Rola enzymów i hormonów w regulacji metabolizmu człowieka. Wpływ czynników fizycznych na szybkość reakcji enzymatycznych. Sposoby wymiany ciepła pomiędzy organizmem a otoczeniem. Wpływ temperatury na organizm człowieka; termoregulacja. Właściwości biomechaniczne tkanek – ich rola w biomechanice. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych na organizm człowieka. Światło spolaryzowane. Podstawy fotobiologii. Lasery: właściwości światła laserowego, zastosowanie laserów w medycynie. Wpływ czynników mechanicznych na organizm - ultradźwięków i infradźwięków, wibracji; przyspieszeń, wpływ zmian ciśnienia. Fizyczne cechy dźwięku. Fizyczne podstawy działania ultrasonografii. Biofizyczne podstawy zmysłu słuchu. Opis hydrodynamiczny przepływu krwi. Fizyczne podstawy pomiaru ciśnienia tętniczego krwi. Biofizyka układu oddechowego. Podstawy fizyczne obrazowania NMR. Promieniowanie rentgenowskie. Podstawy fizyczne rentgenowskiej tomografii komputerowej.					
<b>Efekty uczenia się:</b>  <b>Wiedza</b> AW_01. Wyjaśnia podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne)			<b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</b>  <b>A. Sposób zaliczenia</b> <b>Zaliczenie z oceną</b> <b>Wykłady – zaliczenie z oceną</b>		

<p>AW_02. Zna rolę witamin, aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i w płynach ustrojowych;</p> <p>AW_03. Zna podstawowe mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie;</p> <p>AW_04. Wykorzystuje znajomość praw fizyki do opisu zagadnień z zakresu biologii komórek, tkanek oraz procesów fizjologicznych, w szczególności do wyjaśnienia wpływu na organizm ludzki czynników zewnętrznych, takich jak: temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące;</p> <p><b>Umiejętności</b></p> <p>AU_01. Współuczestniczy w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;</p> <p>AU_02. Wykorzystuje znajomość praw fizyki do opisu procesów fizjologicznych, w szczególności do wyjaśnienia wpływu czynników zewnętrznych, takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące na organizm ludzki;</p> <p><b>Kompetencje społeczne</b></p> <p>K_01. Wykazuje kreatywność w pozyskiwaniu nowych informacji niezbędnych dla właściwej interpretacji obserwowanych zjawisk;</p> <p>K_02. Zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.</p>	<b>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów</b>									
	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
	AW_01			X			X			
	AW_02			X			X			
	AW_03			X			X			
	AW_04			X			X			
	AU_01						X			X
	AU_02						X			X
	K_01						X			X
K_02						X			X	
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Egzamin ustny</li> <li>2. Egzamin pisemny</li> <li>3. Kolokwium</li> <li>4. Projekt</li> <li>5. Sprawozdanie</li> <li>6. Prezentacja</li> <li>7. Praca kontrolna</li> <li>8. Zadanie praktyczne</li> <li>9. Praca studenta w trakcie zajęć</li> </ol>										
<p><b>Wykład:</b> – zaliczenie pisemne, ocena prezentacji multimedialnej</p> <p>Kolokwium zaliczeniowe – pytania zamknięte i otwarte (50% poprawnych odpowiedzi kwalifikuje do uzyskania pozytywnej oceny) (Z1)</p> <p>Prezentacja multimedialna – samodzielna praca studenta (Z2)</p> <p><b>Ocena z wykładu jest przeliczana wg wzoru:</b></p> $Ow = [ocena\ z\ pisemnego\ zaliczenia\ (Z1) \times 0,70 + ocena\ z\ prezentacji\ (Z2) \times 0,30] / 100$ <p><b>Kryteria oceniania</b></p> <p>5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%;</p> <p>4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%;</p> <p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%;</p> <p>3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%;</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%;</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%.)</p> <p>Ocena osiągnięcia założonych efektów w zakresie kompetencji społecznych: obserwacja studenta podczas zajęć (aktywność, postawa)</p>										
<b>Matryca efektów uczenia się dla zajęć</b>										
<b>Numer (symbol)</b>	<b>Odniesienie do efektów uczenia się</b>									

efektu uczenia się	dla kierunku
W_01	A.W17.
W_02	A.W18.
W_03	A.W19.
W_04	A.W20.
U_01	A.U6.
U_02	A.U6.
K_01	K05.
K_02	K07.
<b>Wykaz literatury</b>	
<b>A. Literatura podstawowa:</b>	
1.*Bańkowski E.: Biochemia. Podręcznik dla studentów studiów licencjackich i magisterskich. Medpharm 2013.	
2.*Jaroszyk F. (red): Biofizyka. Podręcznik dla studentów. Wyd. Lek. PZWL, Warszawa 2014.	
<b>B. Literatura uzupełniająca</b>	
1.Berg J.M., Tymoczko J.L., Stryer L.: Biochemia. PWN, Warszawa 2009.	
2.*Hames B.D., Hooper N.M., Biochemia. Krótkie Wykłady. PWN, Warszawa 2010.	
3. Murray Robert K., Granner Daryl K., Rodwell V.: Biochemia. PZWL 2012.	
4.*Kłyszewko – Stefanowicz L.: Ćwiczenia z biochemii. PWN, Warszawa 2003.	
6.*Halliday D., Resnick R., Walker J.: Podstawy fizyki, PWN 2003.	
7.Miękisz St., Hendrich A. (red): Wybrane zagadnienia z biofizyki. Wyd. Volumed, Wrocław 1998	
8.*Kączkowski J.: Podstawy biochemii, WNT Warszawa 2012.	
*Literatura dostępna w Bibliotece Uczelnianej	

<b>Nazwa zajęć</b> Embriologia i genetyka		<b>Forma zaliczenia</b> E		<b>Liczba punktów ECTS</b> 2	
<b>Kierunek studiów</b> <b>POŁOŻNICTWO</b>					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
praktyczny	SPS	tak	nie	I	
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Wykład</b>	<b>25</b>	--	<b>5</b>	--	1
Przygotowanie prezentacji multimedialnej lub eseju na wybrany temat dotyczący problematyki genetyki i/lub embriologii	-	--	2	--	
Analiza literatury			3	--	
<b>Ćwiczenia laboratoryjne</b>	<b>20</b>	--	<b>5</b>	--	
Przygotowanie do ćwiczeń	-	--	3	--	
Przygotowanie do zaliczenia	-	--	2	--	1
<b>Razem</b>	<b>45</b>	--	<b>10</b>	--	<b>2</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> Metoda podająca - wykład informacyjny, metoda aktywizująca – dyskusja dydaktyczna, metoda praktyczna - ćwiczenia laboratoryjne, Metoda programowa - ćwiczenia z użyciem oprogramowania komputerowego					
<b>Wymagania wstępne</b> Anatomia człowieka, podstawy biologii komórki i genetyki					
<b>Cele przedmiotu</b> Celem nauczania jest zapoznanie studentów z przebiegiem rozwoju prenatalnego człowieka oraz podstawami genetyki człowieka. Opanowanie wiedzy dotyczącej charakterystyki poszczególnych stadiów rozwoju embrionalnego (okres przedzarodkowy, zarodek, płód). Przekazanie wiedzy z zakresu budowy histologicznej narządów układu rozrodczego męskiego i żeńskiego oraz przebiegu cyklu płciowego kobiety (cykl jajnikowy, cykl miesięczkowy). Zapoznanie z procesami powstawania gamet i ich budową oraz budową i funkcjami łożyska i pozostałych błon płodowych, a także z głównymi etapami rozwoju narządów. Opanowanie wiedzy dotyczącej budowy i funkcjonowania DNA, RNA oraz struktury chromosomów. Zapoznanie z chorobami genetycznymi będącymi przyczynami wad wrodzonych – chromosomopatie, choroby jednogenowe, choroby dziedziczone wieloczynnikowo, choroby mitochondrialne. Opanowanie podstaw wiedzy na temat metod diagnostyki prenatalnej.					
<b>Treści programowe</b> <b>Wykłady:</b>  GENETYKA: 1. Budowa materiału genetycznego. DNA i jego replikacja. Komplementarność nukleotydów. Gen jako część DNA. Cechy kodu genetycznego. 2. Rodzaje i znaczenie RNA. Proces transkrypcji i translacji. Sposób odczytywania informacji genetycznej. Mozaikowa struktura genu (egzony, introny, transpozony).					

3. Budowa i rodzaje chromosomów. Przebieg oraz biologiczna rola mitozy i mejozy. Rola crossing-over w procesach dziedziczenia cech.
4. Genom i kariotyp człowieka. Dziedziczenie wybranych cech u człowieka. Dziedziczenie alternatywne. Mechanizm krzyżówek jedno i dwugenowych. Dziedziczenie płci i cech sprzężonych z płcią.
5. Czynniki mutagenne. Mutacje genowe i aberracje chromosomowe.
6. Choroba genetyczna jako przyczyna wad wrodzonych – chromosomopatie, choroby jednogenowe, choroby dziedziczone wieloczynnikowo, choroby mitochondrialne.
7. Teratogeny

#### EMBRIOLOGIA

1. Gametogeneza. Oogeneza, pęcherzyk jajnikowy, oocyt. Spermatogeneza, plemniki, nasienie. Nieprawidłowości w budowie gamet.
2. Zapłodnienie – etapy, cytofizjologia, determinacja płci chromosomalnej.
3. Bruzdkowanie – aspekty genetyczne i molekularne, przebieg. Blastocysta. Morula. Zagnieżdżenie – przebieg, cytofizjologia.
4. Gastrulacja – przebieg. Tarczka zarodkowa. Listki zarodkowe:ektoderma, endoderma, mezoderma
5. Różnicowanie listków zarodkowych. Neurulacja. Cewa nerwowa. KGN. Somity. Jelito pierwotne.
6. Błony płodowe: owodnia, kosmówka, omocznia oraz pęcherzyk żółtkowy – budowa, rozwój i funkcje.
7. Aspekty morfologiczne związane z kolejnymi etapami rozwoju prenatalnego człowieka. Narząd gardłowy i jego przekształcenia.
8. Zarys rozwoju układu krążenia. Zarys rozwoju układu pokarmowego.
9. Zarys rozwoju układu oddechowego. Zarys rozwoju układu moczowego. Zarys rozwoju układu nerwowego.
10. Ciąża wielopłodowa.

#### Ćwiczenia:

#### GENETYKA

1. Budowa genomu jądrowego i mitochondrialnego człowieka.
2. Zasady dziedziczenia cech monogenowych, wieloczynnikowych (ilościowych) oraz dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej.
3. Dziedziczenia cech sprzężonych z płcią.

#### EMBRIOLOGIA

1. Rozwój i budowa układu rozrodczego żeńskiego.
2. Rozwój i budowa układu rozrodczego męskiego.
3. Pępowina, łożysko- budowa i funkcje. Krążenie krwi u płodu oraz zmiany po narodzinach.
4. Metody diagnostyki prenatalnej.
5. Najczęstsze wady wrodzone.

#### Efekty uczenia się:

##### Wiedza

W\_01 zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu genetyki i embriologii, budowę materiału genetycznego: DNA, RNA.

W\_02 Opisuje procesy spermatogenezy, spermiogenezy i owogenezy, zaplemnienia i zapłodnienia.

W\_03 Omawia stadia rozwoju zarodka ludzkiego, budowę i czynności błon płodowych i łożyska oraz zasadnicze etapy rozwoju poszczególnych narządów.

W\_04 Scharakteryzuje uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz przedstawić problematykę konfliktu serologicznego w układzie Rh;

W\_05 Przedstawia problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie i jej znaczenie w diagnostyce prenatalnej.

W\_06 Zna budowę chromosomów oraz wyjaśnia molekularne podłoże mutogenezy.

##### Umiejętności:

U\_01. Wykazuje się umiejętnością szacowania ryzyka ujawnienia się danej choroby w oparciu o

#### Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

##### A. Sposób zaliczenia

Egzamin

##### B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Ocena z egzaminu pisemnego, test

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01		X	X						
W_02		X	X						
W_03		X	X						
W_04		X	X						
W_05		X	X						
W_06		X	X						
U_01								X	X
U_02								X	X
U_03								X	X
K_01									X



<p>zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych;  U_02 potrafi wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób oraz diagnostyce prenatalnej;  U_03 analizuje wczesne stadia rozwoju człowieka</p> <p><b>Kompetencje:</b>  K_01 zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; potrafi dostrzec i rozpoznawać własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Egzamin ustny</li> <li>2. Egzamin pisemny</li> <li>3. Kolokwium</li> <li>4. Projekt</li> <li>5. Sprawozdanie</li> <li>6. Prezentacja</li> <li>7. Praca kontrolna</li> <li>8. Zadanie praktyczne</li> <li>9. Praca studenta w trakcie zajęć</li> </ol> <p><b>Wykład:</b>  Zaliczenie kolokwiów (uzyskanie sumarycznie min. 60% punktów)</p> <p>&lt;60% - 2,0  60%÷68% - 3,0  69%÷77% - 3,5  78%÷86% - 4,0  87%÷95% - 4,5  &gt;95% - 5,0</p> <p><b>Ćwiczenia:</b>  Średnia arytmetyczna ocen z kolokwiów (student musi uzyskać zaliczenie z każdego cząstkowego kolokwium)  Samodzielna praca studenta na ćwiczeniach (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, prezentacja wyników)  <i>Średnia z ocen z kolokwiów x 0,70+ ocena za samodzielną pracę studenta x 0,30</i></p> <p><b>Ocena końcowa z przedmiotu:</b>  Ocenę końcową stanowi ocena z egzaminu przedmiotowego. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest 100% frekwencja na zajęciach.  Ocenę końcową z przedmiotu stanowi średnią ważoną ze składowych form zajęć, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS.  Obecność na wszystkich ćwiczeniach jest obowiązkowa. Do ćwiczeń studenci przystępują przygotowani. Stopień przygotowania studenta jest sprawdzany w formie kolokwium wejściowego.</p> <p><b>Kryteria oceniania</b></p> <p>5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%;</p> <p>4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%;</p> <p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%;</p> <p>3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%;</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%;</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej</p>
--	--

	<p>60%.</p> <p><b>Kompetencje społeczne</b> (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p>5,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3,0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2,0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b></p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.</p>
--	---

**Matryca efektów uczenia się dla zajęć**

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	A.W11, A.W12, A.W13, A.W14, A.W15
W_02	A.W11
W_03	A.W12
W_04	A.W13
W_05	A.W15, A.W16
W_06	A.W14
U_01	A.U4
U_02	A.U5
U_03	A.U4, A.U5
K_01	K05, K07

**Wykaz literatury**

**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:**

1. Kurnatowska A.J., Kurnatowski P., Wójcik A.: Wybrane zagadnienia z genetyki wraz z zadaniami. Wyd. Uczelniane PWSZ im. Angelusa Silesiusa, Wałbrzych. 2018.
2. Moore K.L., Persaud T.V.N., Torchia M.G.: Embriologia i wady wrodzone. Od zapłodnienia do urodzenia. Wyd. Elsevier Urban&Partner. 2013.

**B. Literatura uzupełniająca**

1. Drewa G., Ferenc I.: Genetyka medyczna. Wyd. Elsevier Urban & Partner Wrocław 2011
2. Kapelańska-Pręgowska J. Wolters Kluwer: Prawne i bioetyczne aspekty testów genetycznych. Kraków 2011
3. Bal. J.: Biologia molekularna w medycynie. Elementy genetyki klinicznej. Wyd. PWN Warszawa 2011

<b>Nazwa zajęć</b> Mikrobiologia i parazytologia		<b>Forma zaliczenia</b> Z.O		<b>Liczba punktów ECTS</b> 2	
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
praktyczny	SPS	tak	Nie	I	
<b>Dyscyplina</b> Nauki biologiczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Wykłady</b>	25	--	5	--	1
Opracowanie zagadnień		--	2	--	
Analiza piśmiennictwa		--	3	--	
<b>Ćwiczenia laboratoryjne</b>	20	--	5	--	1
Przygotowanie do ćwiczeń		--	3	--	
Przygotowanie prezentacji		--	2	--	
<b>Razem</b>	45	--	10	--	2
<b>Metody dydaktyczne</b> Metoda podająca - wkład informacyjny, metoda aktywizująca – dyskusja dydaktyczna, metoda praktyczna - ćwiczenia laboratoryjne, metoda eksponująca – prezentacja multimedialna, film					
<b>Wymagania wstępne</b> Wiedza z zakresu biologii na poziomie szkoły średniej					
<b>Cele przedmiotu</b> Celem nauczania jest zapoznanie studentów z budową i biologią mikroorganizmów oraz pasożytów, nabycie podstawowych umiejętności związanych z diagnostyką mikrobiologiczną i parazytologiczną. Ponadto kształtowanie postaw związanych z profilaktyką chorób zakaźnych i pasożytniczych oraz przekonań o konieczności pogłębiania i stosowania w praktyce wiedzy z mikrobiologii i parazytologii.					
<b>Treści programowe</b> Problematyka wykładów:					
1. Mikrobiologia jako nauka, pozytywne i negatywne znaczenie wirusów, bakterii i grzybów w medycynie i środowisku;					
2. Budowa, klasyfikacja, identyfikacja, metabolizm drobnoustrojów (wirusy, bakterie, grzyby), wpływ czynników fizycznych i chemicznych na drobnoustroje;					
3. Mechanizmy transferu genów bakteryjnych;					
4. Patogeneza zakażeń, czynniki zjadliwości, powstawanie i znaczenie biofilmu, drogi szerzenia zakażeń, bariery ochronne ludzkiego organizmu, lekooporność, patogeny alarmowe;					
5. Mikrobiota organizmu człowieka –znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania organizmu, czynniki kształtujące, najważniejsze mikroorganizmy wchodzące w skład mikrobioty, bakterie probiotyczne, interakcje między mikroorganizmami oraz mikroorganizmami a makroorganizmem, mikroorganizmy kolonizujące skórę, drogi oddechowe, przewód pokarmowy, układ moczowo-płciowy;					
6. Charakterystyka wybranych bakterii, wirusów i grzybów patogennych dla człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń w czasie ciąży i porodu;					
7. Parazytologia – podstawowe pojęcia związane z pasożytami i pasożytnictwem, powstanie i funkcjonowanie układu pasożyt-żywciciel, źródła zarażeń i drogi wnikania pasożytów do ludzkiego organizmu, przystosowania pasożytów do pasożytnictwa;					
8. Budowa, rozwój, grupy pasożytów człowieka (pierwotniaki, przywry, tasiemce, nicienie, stawonogi ) i ich					

- lokalizacja w organizmie żywiciela;
9. Najważniejsze pasożyty człowieka, epidemiologia, czynnik etiologiczny, profilaktyka chorób pasożytniczych, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń w czasie ciąży i porodu;
  10. Zoonozy i choroby wektorowe.

**Problematyka ćwiczeń:**

1. Podstawy diagnostyki mikrobiologicznej i parazytologicznej, zasady pobierania materiału klinicznego do badań mikrobiologicznych i parazytologicznych;
2. Mikroskop i technika mikroskopowania, określanie powiększenia, metody przygotowywania, barwienia preparatów mikroskopowych, oglądanie preparatów mikrobiologicznych i parazytologicznych;
3. Techniki barwienia, morfologia i ułożenie przestrzenne bakterii, oglądanie preparatów mikrobiologicznych;
4. Metody hodowli bakterii, czynniki wpływające na ich wzrost, sposoby posiewu, rodzaje podłoży, wykorzystanie właściwości metabolicznych drobnoustrojów w ich różnicowaniu, metody określania wrażliwości bakterii na chemioterapeutyki – antybiotyrogram i jego interpretacja, opis morfologii kolonii;
5. Charakterystyka wybranych bakterii Gram-dodatnich i Gram-ujemnych, oglądanie preparatów mikrobiologicznych
6. Choroby pasożytnicze człowieka wywołane przez pasożyty wewnętrzne (pierwotniaki, przywry, tasiemce, nicienie) i zewnętrzne (stawonogi), główne symptomy, postać inwazyjna, metody diagnostyczne, profilaktyka, zasięg geograficzny, oglądanie preparatów parazytologicznych.

**Efekty uczenia się:**

**Wiedza**

W\_01 Student definiuje podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii medycznej

W\_02 Student opisuje cechy patogennego mikroorganizmu, czynniki zjadliwości, patogenezę zakażeń oraz rolę mikrobioty w kształtowaniu odporności organizmu

W\_03 Student różnicuje epidemiologię zakażeń wirusami, bakteriami, grzybami i pasożytami, z uwzględnieniem geograficznego zasięgu ich występowania

**Umiejętności**

U\_01 Student rozpoznaje pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, cykli życiowych oraz objawów chorobowych

U\_02 Student klasyfikuje mikroorganizmy z uwzględnieniem bezwzględnych patogenów, jak również należących do mikrobioty komensalnych i symbiotycznych, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń w czasie ciąży i porodu

U\_03 Student potrafi wykorzystać wiedzę dotyczącą biologii pasożytów i funkcjonowania układu pasożyt - żywiciel dla prawidłowej terapii chorób pasożytniczych

**Kompetencje społeczne**

K\_01 Student systematycznie wzbogaca swoją wiedzę i pozyskuje nowe informacje z różnych źródeł na temat interakcji zachodzących między organizmem człowieka a mikroorganizmami i pasożytami

**Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne**

**A. Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną**

**B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01			x					x	
W_02			x					x	
W_03			x					x	
U_01			x					x	x
U_02			x					x	x
U_03			x					x	x
K_01									x

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

**Wykłady:**

Test (próg zaliczeniowy 60%)

**Ćwiczenia:**

1. Średnia arytmetyczna z ocen uzyskanych z kolokwiów, w tym rozpoznawanie preparatów (próg zaliczeniowy każdego kolokwium 60%)

2. Ocena samodzielnej pracy studenta na ćwiczeniach - zaangażowanie w wykonywanie przydzielonych zadań, udział w dyskusji, prezentacja

*Średnia z ocen z kolokwiów x 0,7 + ocena samodzielnej*

	<p><i>pracy studenta x 0,3</i></p> <p><b>Ocena końcowa z przedmiotu:</b>  Ocena końcową z przedmiotu stanowi średnia ważona ze składowych form zajęć, dla których wagami są przypisane im punkty ECTS.  Ocena końcowa ustalana jest według zasady:  4,75-5,0 - bardzo dobry (5,0)  4,25-4,74 - dobry plus (4,5)  3,75-4,24 - dobry (4,0)  3,25-3,74 - dostateczny plus (3,5)  3,0-3,24 - dostateczny (3,0)  poniżej 3,0 – niedostateczny (2,0)</p> <p><b>Kryteria oceniania</b>  5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%;  4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%;  4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%;  3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%;  3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%;  2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%.</p> <p>Kompetencje społeczne (obserwacja postawy studenta podczas pracy w grupach):  5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.  4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.  4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.  3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.  3,0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.  2,0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób</p>
<b>Matryca efektów uczenia się dla zajęć</b>	
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	A.W21
W_02	A.W21, A.W22
W_03	A.W21, A.W22
U_01	A.U7
U_02	A.U7

U_03	A.U7
K_01	K05, K07
<p><b>Wykaz literatury</b></p> <p><b>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>*Heczko P.B. (red.). Mikrobiologia. Podręcznik dla pielęgniarek, położnych i ratowników medycznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2007.</li> <li>*Krajewska-Kułał E. Zarys mikologii dla pielęgniarek. Czelej, Lublin 2011.</li> <li>*Morozińska-Gogol. Parazytologia medyczna. Kompendium. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016.</li> </ol>	
<p><b>B. Literatura uzupełniająca</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Szewczyk E.M. (red.). Diagnostyka bakteriologiczna. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2013.</li> <li>Buczek A. Atlas pasożytów człowieka. Wydawnictwo koliber, Lublin 2005.</li> <li>Dąbrowska-Szponar M., Garbacz K., Piechowicz L. Praktyczny atlas mikrobiologii, dla studentów kierunków medycznych. Gdański Uniwersytet Medyczny, Gdańsk 2011.</li> <li>*Deryło A. (red.) Parazytologia i akaroentomologia medyczna. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002.</li> <li>*Dynowska M., Ejdys E. Mikologia laboratoryjna - przygotowanie materiału badawczego i diagnostyka. Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2011.</li> <li>*Dziubek Z. (red.) Choroby zakaźne i pasożytnicze. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012.</li> <li>*Heczko P.B., Wróblewska M, Pietrzyk A. (red.). Mikrobiologia lekarska. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014.</li> <li>*Irving W., Boswell T., Ala'Aldeen D. Mikrobiologia medyczna, krótkie wykłady. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012.</li> <li>Pawłowski Z.S., Stefaniak J. (red.). Parazytologia kliniczna w ujęciu wielodyscyplinarnym. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2004.</li> <li>*Pojmańska T. (red.) Leksykon parazytologiczny. Polskie Towarzystwo Parazytologiczne, Warszawa 2016.</li> <li>*Salyers A.A., Whitt D.D.. Mikrobiologia różnorodność, chorobotwórczość i środowisko. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012.</li> <li>*Singleton P. Bakterie w biologii, biotechnologii i medycynie. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000.</li> <li>*Szkardkiewicz A. Mikrobiologia lekarska. Repetytorium z wirusologii. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego, Poznań 2014.</li> <li>*Zaremba M., Borowski J. Mikrobiologia lekarska. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013.</li> </ol> <p><b>Strony internetowe:</b> Centers for Disease Control and Prevention: <a href="http://www.cdc.gov">http://www.cdc.gov</a></p> <p>*Literatura dostępna w Bibliotece Uczelnianej</p>	

Nazwa zajęć Bezpieczeństwo i higiena pracy		Forma zaliczenia Z		Liczba punktów ECTS 0																																																		
Kierunek studiów POŁOŻNICTWO																																																						
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku		zajęcia do wyboru	semestr/y																																																	
praktyczny	SPS	tak		tak	I																																																	
Dyscyplina Nauki o zdrowiu																																																						
Prowadzący zajęcia																																																						
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS																																																	
	N (nauczyciel)		S (student)																																																			
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne																																																		
Wykład	4	-	-	-	0																																																	
Razem	4	-	-	-	0																																																	
Metody dydaktyczne Wykład informacyjny																																																						
Wymagania wstępne Brak wymagań																																																						
Cele przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> <li>zapoznanie studentów z zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie uwzględniającym specyfikę kształcenia w uczelni i rodzaj wyposażenia technicznego wykorzystywanego w procesie kształcenia.</li> </ul>																																																						
Treści programowe <ul style="list-style-type: none"> <li>Przepisy bhp obowiązujące na terenie uczelni</li> <li>Ergonomia – ogólne wymagania dla stanowiska pracy/ nauki; organizacja stanowiska pracy/ nauki</li> <li>Zasady obowiązujące w pracowniach komputerowych, laboratoriach i pracowniach specjalistycznych. Charakterystyka wybranych czynników niebezpiecznych, szkodliwych i uciążliwych</li> <li>Postępowanie w razie wypadku oraz zasady udzielania pierwszej pomocy</li> <li>Postępowanie w przypadku wystąpienia zagrożenia pożarowego. Rodzaje środków gaśniczych</li> <li>Zasady prowadzenia ewakuacji w przypadku zagrożenia w tym osób niepełnosprawnych</li> </ul>																																																						
Efekty uczenia się:  W_01 posiada podstawową wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy w instytucjach edukacyjnych, kulturowo-oświatowych i innych placówkach użytku publicznego  U_01 potrafi stosować zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, kulturowo-oświatowych i innych placówkach użytku publicznego  K_01 rozumie troskę o zachowanie bezpieczeństwa ludzi w pracy			Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne  A. Sposób zaliczenia Wykłady – zaliczenie z oceną  B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów																																																			
			<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W_01</td> <td></td> <td></td> <td>x</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>U_01</td> <td></td> <td></td> <td>x</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>K_01</td> <td></td> <td></td> <td>x</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>			Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									1	2	3	4	5	6	7	8	9	W_01			x							U_01			x							K_01			x						
Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się																																																					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9																																													
W_01			x																																																			
U_01			x																																																			
K_01			x																																																			
			<ol style="list-style-type: none"> <li>Egzamin ustny</li> <li>Egzamin pisemny</li> <li>Kolokwium</li> <li>Projekt</li> </ol>																																																			

	<ol style="list-style-type: none"> <li>5. Sprawozdanie</li> <li>6. Prezentacja</li> <li>7. Praca kontrolna</li> <li>8. Zadanie praktyczne</li> <li>9. Praca studenta w trakcie zajęć</li> </ol> <p><b>Kryteria oceniania</b>  <u>Warunkiem zaliczenia zajęć jest:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>✓ obecność na zajęciach</li> <li>✓ zaliczenie testu końcowego</li> </ul>
<b>Matryca efektów uczenia się dla zajęć</b>	
<b>Numer (symbol) efektu uczenia się</b>	<b>Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku</b>
<b>Wykaz literatury</b>	
<p><b>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</b>  <u>Zbiór przepisów ochrony pracy. T.2, Bezpieczeństwo i higiena pracy. Według stanu prawnego na dzień 31 stycznia 1972 r. / oprac. Lech Kochański, Stanisław Lach. - Warszawa : Instytut Wydawniczy Związków Zawodowych, 1972.</u></p>	
<b>B. Literatura uzupełniająca</b>	



<b>Nazwa zajęć</b> <b>PSYCHOLOGIA</b>		<b>Forma zaliczenia</b> Z.O		<b>Liczba punktów ECTS</b> 2	
<b>Kierunek studiów</b> <b>POŁOŻNICTWO</b>					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
<b>praktyczny</b>	<b>SPS</b>	<b>tak</b>	<b>nie</b>	<b>I</b>	
<b>Dyscyplina</b> Nauki o zdrowiu					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
	<b>Wykłady</b>	<b>25</b>	<b>--</b>	<b>5</b>	
Analiza piśmiennictwa		--	5	---	<b>1</b>
<b>Ćwiczenia</b>	<b>20</b>	<b>--</b>	<b>10</b>	<b>--</b>	
Przygotowanie do ćwiczeń		--	5	--	<b>1</b>
Przygotowanie prezentacji multimedialnej		--	5	--	
<b>Razem</b>	<b>45</b>	<b>--</b>	<b>15</b>	<b>--</b>	<b>2</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> metoda podająca – wykład informacyjny, metoda problemowa – wykład konwersatoryjny, gry dydaktyczne psychologiczne, metoda aktywizująca – dyskusja dydaktyczna, metoda praktyczna – metoda projektów.					
<b>Wymagania wstępne</b> Brak					
<b>Cele przedmiotu</b> Uzyskanie przez studenta wiedzy i umiejętności z dziedziny psychologii, które umożliwią rozumienie mechanizmów funkcjonowania człowieka. Kształtowanie praktycznych umiejętności psychologicznych przydatnych w pracy położnej (funkcjonowania w zespole, skutecznego radzenia sobie ze stresem, udzielania wsparcia psychologicznego, profilaktyki wypalenia zawodowego). Rozwijanie wrażliwości na potrzeby innych ludzi i szacunku do ich postaw i przekonań.					
<b>Treści programowe</b> Problematyka wykładów: <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Przedmiot i zadania psychologii.</li> <li>2. Podstawowe kierunki psychologiczne wyjaśniające funkcjonowanie człowieka.</li> <li>3. Stres psychologiczny i sposoby radzenia sobie.</li> <li>4. Zaburzenia zdrowia psychicznego u kobiet w okresie okołoporodowym.</li> <li>5. Psychologiczne problemy okresu macierzyństwa.</li> <li>6. Wpływ wczesnodziecięcej więzi na funkcjonowanie człowieka w życiu dorosłym.</li> <li>7. Relacje położnej z kobietą w sytuacjach kryzysowych (choroba, niepełnosprawność, śmierć dziecka)</li> <li>8. Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu.</li> </ol> Problematyka ćwiczeń: <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w pracy położnej.</li> <li>2. Bariery w komunikacji.</li> <li>3. Błędy jatrogenne w komunikacji z pacjentką i jej bliskimi.</li> <li>4. Trening podstawowych umiejętności komunikacyjnych - techniki aktywnego słuchania.</li> <li>5. Rola inteligencji emocjonalnej w komunikacji interpersonalnej</li> </ol>					

6. Komunikacja asertywna i jej znaczenie dla jakości kontaktu z pacjentką i jej rodziną.
7. Sposoby zapobiegania konfliktom i ich rozwiązywanie.
8. Redukcja lęku i stosowanie technik relaksacyjnych

**Efekty uczenia się:**

**Wiedza**

W\_01 Studenci posiadają wiedzę na temat podstaw zachowań człowieka zarówno w warunkach normalnych jak i w warunkach trudnych.

W\_02 Znają funkcjonowanie człowieka zaburzonego psychicznie i umysłowo.

W\_03 Studenci rozumieją mechanizm stresu a także strategię i style radzenia sobie z nim.

W\_04 Znają prawidłowości rozwojowe, a także odchylenia od prawidłowego przebiegu rozwoju.

**Umiejętności**

U\_01 Studenci posiadają kompetencje w zakresie rozpoznawania u pacjentów negatywnych stanów emocjonalnych takich jak lęk, depresyjność, agresja itp., a także umieją ocenić ich nasilenie i w zależności od stanu, albo powiadomić lekarza albo też, jeśli stan nie jest zbyt nasilony, umieją zastosować procedury korekcyjne.

U\_02 Studenci znają rolę i znaczenie czynników psychologicznych w nasileniu i przebiegu choroby somatycznej, a także rolę czynników psychologicznych w genezie chorób psychosomatycznych.

U\_03 Studenci posiadają umiejętności prowadzenia rozmów z pacjentami, ale też z ich rodzinami, a także z członkami zespołów leczących oraz efektywnego poszukiwania pracy.

U\_04 Studenci dostrzegają pojawiające się symptomy wypalenia zawodowego zarówno u siebie jak też u innych osób.

**Kompetencje społeczne**

K\_01 Słuchacze umacniają i rozwijają swoje umiejętności empatycznych relacji z innymi ludźmi.

K\_02 W relacjach z innymi ludźmi (pacjentami, współpracownikami) zachowują podmiotowość własną i innych.

K\_03 Ponadto we współczesnym świecie, szybkiego rozwoju nauki i powstawania nowych procedur, słuchacze wykształcają u siebie nawyk ciągłego doszkalania się.

**Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny:**

A. Sposób zaliczenia:

**Zaliczenie z oceną**

B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01			X						
W_02			X						
W_03			X						
W_04			X						
U_01			X						X
U_02			X					X	X
U_03			X					X	X
K_01								X	X
K_02								X	X
K_03								X	X
K_04								X	X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

**Wykład:**

Zaliczenie kolokwium (uzyskanie sumarycznie min. 50% punktów):

50-60% ocena dostateczny:3.0

61-70% ocena dostateczny plus: 3.5

71-80% ocena dobry:4.0

81-90% ocena dobry plus:4.5

91-100% ocena bardzo dobry:5.0

**Ćwiczenia:**

Samodzielna praca studenta na ćwiczeniach (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, prezentacja wyników, przygotowanie ćwiczeń)

**Ocena końcowa z przedmiotu:**

Ocenę końcowa jest wyliczana na podstawie średniej obliczanej z oceny A z ćwiczeń i oceny B z wykładów.

Ocena końcowa przeliczana jest wg wzoru:

3,0 - 3,24 – dostateczny

3,25 – 3,74 – dostateczny plus

3,75 – 4,24 – dobry

4,25 – 4,74 – dobry plus

	<p>4,75 – 5,0 – bardzo dobry</p> <p>Terminy zaliczenia z oceną oraz poprawkowego zostaną uzgodnione ze studentami na pierwszych zajęciach.</p> <p>Obecność na wszystkich ćwiczeniach i wykładach jest obowiązkowa. Do ćwiczeń studenci przystępują przygotowani. Stopień przygotowania studenta jest sprawdzany w formie pytań.</p> <p>Usprawiedliwienia nieobecności oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem opuszczonych zajęć dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.</p> <p><b>Kryteria oceniania</b></p> <p>5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%;</p> <p>4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%;</p> <p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%;</p> <p>3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%;</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%;</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%.</p> <p><b>Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</b></p> <p>5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>
<b>Matryca efektów uczenia się dla zajęć</b>	
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	B.W2, B.W4, B.W8, B.W10
W_02	B.W2, B.W4, B.W7, B.W9, B.W10
W_03	B.W10
W_04	B.W1, B.W3, B.W6, B.W7, B.W9
U_01	B.U1, B.U2, B.U3, B.U4, B.U5
U_02	B.U2, B.U6

U_03	B.U7. B.U8.
U_04	B.U9, B.U10
K_01	K01, K02
K_02	K01, K02, K03
K_03	K04, K05, K06, K07
<b>Wykaz literatury</b>	
<b>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</b>	
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Psychologia w położnictwie i ginekologii / red. nauk. Marta Makara-Studzińska, Grażyna Iwanowicz-Palus. - Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2009.</li> <li>2. Psychologia i życie / Richard J. Gerrig, Philip G. Zimbardo ; red. nauk. Maria Materska ; tł. [z ang.] Józef Radzicki [i in.]. - Wyd.3 nowe. - Warszawa : Wydawnictwo Naukowe PWN, 2006.</li> </ol>	
<b>B. Literatura uzupełniająca:</b>	
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Psychologia : podręcznik akademicki. red. Strelau J.- Gdańsk : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2000.</li> <li>2. Komunikacja w opiece medycznej / red. Marty Makara-Studzińska. - Warszawa : Medical Education, 2010.</li> <li>3. Rozwój psychiczny dziecka od 0 do 10 lat / Frances L. Ilg, Louise Beates Ames, Sidney M. Baker; przeł.[z ang.] Mirosław Przyłipiak. - Gdańsk : Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 1992.</li> <li>4. Psychologia / Gillian Butler, Freda McManus ; przeł.[z ang.] Sylwia Pikiel. - Sopot : Gdańskie</li> <li>5. Wydawnictwo Psychologiczne, 2012. Asertywność / Sue Bishop ; przeł.[z ang.] Elżbieta Turlejska. - Poznań : Zysk i S-ka Wydawnictwo, 1999.</li> </ol>	

Nazwa zajęć PEDAGOGIKA		Forma zaliczenia Z.O.		Liczba punktów ECTS 2	
Kierunek studiów POŁOŻNICTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak	nie	I	
Dyscyplina Nauki o zdrowiu					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykłady	25	--	5	--	1
Opracowanie zagadnień		--	2	--	
Analiza piśmiennictwa		--	3	--	
Ćwiczenia audytoryjne	20	--	10	--	1
Przygotowanie prezentacji multimedialnej		--	3	--	
Przygotowanie recenzji		--	3	--	
Analiza piśmiennictwa		--	4	--	
<b>Razem</b>	<b>45</b>	<b>--</b>	<b>15</b>	<b>--</b>	<b>2</b>
Metody dydaktyczne Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, pogadanka, studium przypadku, seminarium, dyskusja,					
Wymagania wstępne brak					
Cele przedmiotu 1. Postrzeganie pedagogiki jako dyscypliny naukowej i praktycznej, zrozumienie jej specyfiki i miejsca wśród innych nauk. 2. Przygotowanie studenta do korzystania z metod nauczania oraz metod wychowania w profesjonalnej pracy położnej.					
Treści programowe Problematyka wykładów 1. Pedagogika jako nauka o wychowaniu i kształcenia człowieka. Przedmiot i zadania pedagogiki. Podstawowe dyscypliny pedagogiczne. Pedagogika zdrowia – teoria wychowania zdrowotnego. Znaczenie wiedzy i umiejętności pedagogicznych w pracy położnej. 2. Wychowanie jako proces – definicja, rodzaje, rola wychowawcy, wychowanie a opieka, cechy wychowania. 3. Strategie wychowawcze. Kształcenie środowiska wychowawczego Rodzina jako środowisko wychowawcze. Zakłady opiekuńcze. 4. Metody wychowania. Warunki skutecznego wychowania. 5. Wychowanie do wartości zdrowia a edukacja zdrowotna. 6. Metody edukacji zdrowotnej. Proces kształcenia w ujęciu edukacji zdrowotnej. Środki dydaktyczne. 7. Wychowawcza działalność położnych w różnych środowiskach i kategoriach odbiorców opieki.  Problematyka ćwiczeń 1. Pedagogika jako dyscyplina naukowa. Pojęcia podstawowe i pochodne w pedagogice. Zadania					

- pedagogiki zdrowia.
2. Pojęcie „holizm”, przygotuj tezy do dyskusji; holizm w medycynie, w pedagogice.
3. Metody wychowania. Cele wychowania, które współcześnie zasługują na szczególną uwagę. Warunki skutecznego wychowania.
4. Formy organizacyjne, metody i środki dydaktyczne stosowane w edukacji zdrowotnej. Przygotowanie konspektu do zajęć.
5. Cele i zadania programów edukacyjnych dotyczących działań prozdrowotnych.
6. Przygotowanie recenzji wybranego artykułu na temat zachowań zdrowotnych młodzieży.

#### Efekty uczenia się:

#### Wiedza

W\_01 Zna podstawowe pojęcia z zakresu pedagogiki jako dyscypliny naukowej.

W\_02 Zna cele i metody oddziaływań wychowawczych, metody nauczania, metody edukacji zdrowotnej.

#### Umiejętności

U\_01 Potrafi wykorzystać metody pracy wychowawczej w pracy z biorcami opieki.

U\_02. Potrafi weryfikować, wyjaśniać przyczyny trudności w edukacji podopiecznych, podjąć próby ich rozwiązywania.

U\_03 Opracowuje programy edukacyjne dotyczące stylu życia, zachowań zdrowotnych podopiecznych.

#### Kompetencje społeczne

K\_01 Potrafi rozpoznawać potrzeby i oczekiwania osób powierzonych opiece, szanuje różnice kulturowe i światopoglądowe podopiecznych.

K\_02 Podkreśla znajomość systemu wartości, nastawiona na własny rozwój, wyraża gotowość doradzania w zakresie zachowań zdrowotnych.

K\_03 Odpowiedzialna, rzetelna, dokładna w wykonywaniu powierzonych obowiązków zawodowych.

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

#### A. Sposób zaliczenia

##### Zaliczenie z oceną

Wykłady – zaliczenie z oceną

Zaliczenie kolokwium i egzaminu pisemnego /końcowego/  
Uzyskanie sumaryczne min.50% punktów z każdego egzaminu.

Poniżej 50% - 2,0

50% - 60% - 3,0 /dostateczny/

61% - 70% - 3,5

71% - 80% - 4,0

81% - 90% - 4,5

91% i więcej - 5,0

Ćwiczenia – zaliczenie z oceną

Średnia arytmetyczna z 6-ciu kolokwium, zgodnie z tematami kolejnych ćwiczeń oraz oceną z prezentacji.

Temat prezentacji proponuje student, akceptuje nauczyciel  
Samodzielna praca studenta na ćwiczeniach ; zaangażowanie, aktywność, wyciąganie wniosków, prezentacja wyników.

Ocena końcowa z ćwiczeń; Średnia arytmetyczna x 0,70 +ocena za samodzielną pracę studenta na ćwiczeniach x.0,30

Ocena końcowa z przedmiotu;

Ocenę końcową z przedmiotu stanowi średnią ważoną ze składowych form zajęć, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS.

Obecność na wszystkich zajęciach jest obowiązkowa.

Do ćwiczeń studenci przystępują przygotowani. Stopień przygotowania studenta jest sprawdzany w formie kolokwium wejściowego.

#### B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01			x						
W_02			x						
U_01			x			x			
U_02			x						
U_03			x						
K_01									x
K_02									x
K_03									x

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

#### **Kryteria oceniania**

##### **Wiedza**

5,0 - znakomita wiedza, umiejętność i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91% - 100%.

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81% - 90%.

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71% - 80%.

3,5 – zadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61% - 70%.

3,0 – zadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60% - 50%.

2,0 – niezadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.

Kompetencje społeczne / obserwacja studenta podczas pracy w grupach/

5,0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.

4,5 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.

4,0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.

3,5 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.

3,0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.

2,0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.

#### **Matryca efektów uczenia się dla zajęć**

<b>Numer (symbol) efektu uczenia się</b>	<b>Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku</b>
W_01	B.W.17
W_02	B.W.18
U_01	B.U.12
U_02	B.U.12
U_03	B.U.13
K_01	K01

K_02	K05, K07
K_03	K07
<b>Wykaz literatury</b>	
<b>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</b>	
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ciechaniewicz W. /red./ Pedagogika. Wyd. PZWL. Warszawa 2008</li> <li>2. Wrońska I. Sierakowska M.; Edukacja zdrowotna w praktyce pielęgniarskiej .Wyd. PWN, Warszawa 2014</li> </ol>	
<b>Literatura uzupełniająca</b>	
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Borzucka – Sitkiewicz K.; Edukacja zdrowotna. WAiP 2009</li> <li>2. Izdebski Z. /red./Biomedyczne podstawy kształcenia i wychowania. PWN.2010</li> <li>3. Wrońska I. Nowak S.; Podstawy pedagogiki otwartej. KUL. 2009</li> <li>4. Wojnarowska B. ;Edukacja zdrowotna. PWN, 2007.</li> </ol>	



Nazwa zajęć Zdrowie publiczne		Forma zaliczenia Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 2	
Kierunek studiów <b>POŁOŻNICTWO</b>					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak	nie	I	
Dyscyplina Nauki o zdrowiu					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne	
Wykłady	35	--	15	--	2
Opracowanie zagadnień		--	5	--	
Analiza piśmiennictwa		--	10	--	
<b>Razem</b>	<b>35</b>	<b>--</b>	<b>15</b>	<b>--</b>	<b>2</b>
Metody dydaktyczne Podające: wykład informacyjny Problemowe: wykład problemowy, dyskusja dydaktyczna					
Wymagania wstępne Wiedza z zakresu szkoły średniej					
Cele przedmiotu Zapoznanie studentów z problemami zdrowia publicznego w Polsce i na świecie. Zapoznanie z zasadami funkcjonowania organów służby zdrowia. Przedstawienie głównych problemów zdrowotnych oraz sposobów ich rozwiązywania.					
Treści programowe Problematyka wykładów: 1. Pojęcia i definicje związane ze zdrowiem ludności. 2. Czynniki determinujące zdrowie człowieka. 3. Zachowania zdrowotne i ich uwarunkowania. 4. Problemy demograficzne ludności świata. 5. Zagrożenia zdrowia ludności. 6. Stan zdrowia dzieci i młodzieży. 7. Problemy zdrowotne ludzi starszych. 8. Choroby cywilizacyjne. 9. Opieka zdrowotna w państwach Unii Europejskiej. 10. Promocja zdrowia. 14. Ubezpieczenia zdrowotne. 15. Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych w Polsce. Międzynarodowe klasyfikacje statystyczne: chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF).					
Efekty uczenia się:  Wiedza W_01 Definiuje podstawowe pojęcia związane ze			Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne  A. Sposób zaliczenia		

zdrowiem i chorobą.

**W\_02** Zna problematykę polityki zdrowotnej w Polsce i innych krajach Unii Europejskiej.

**W\_03** Posiada wiedzę na temat przyczyn i skutków zaburzeń zdrowia oraz profilaktyki chorób.

#### Umiejętności

**U\_01** Wykorzystuje wiedzę do identyfikacji zachowań zdrowotnych.

**U\_02** Potrafi wykorzystać wiedzę w zakresie planowania działań ukierunkowanych na profilaktykę i promocję zdrowia.

#### Kompetencje społeczne

**K\_01** Zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z własnym rozwiązaniem problemu.

**K\_02** Dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

Zaliczenie z oceną

#### B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01			X						
W_02			X						
W_03			X						
U_01			X	X					
U_02			X	X					

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Pracy studenta w trakcie zajęć

#### Kryteria oceniania

Wiedza

5,0 - znakomita wiedza, umiejętność i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91% - 100%.

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81% - 90%.

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71% - 80%.

3,5 – zadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61% - 70%.

3,0 – zadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60% - 50%.

2,0 – niezadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.

Kompetencje społeczne / obserwacja studenta podczas pracy w grupach/

5,0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.

4,5 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.

4,0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.

3,5 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.

3,0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.

2,0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.

Matryca efektów uczenia się dla zajęć	
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	B.W25, B.W26, B.W28
W_02	B.W24, B.W28,
W_03	B.W25, B.W26, B.W27, B.W28
U_01	B.U15
U_02	B.U15, B.U16, B.U17
K_01	K05.
K_02	K07.
<b>Wykaz literatury</b>	
<b>A. Literatura podstawowa</b>	
1 Kulik T., Latański M.: Zdrowie publiczne: podręcznik dla studentów i absolwentów Wydziałów Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu Akademii Medycznych . Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014.*	
2 Sygit M.: Zdrowie publiczne. Oficyna a Wolters Kluwer business, Warszawa 2010.*	
<b>B. Literatura uzupełniająca</b>	
1. Gawęcki J: Żywność człowieka a Zdrowie Publiczne, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012	
2. Bzdęga J., Gębska-Kuczerowska A.: Epidemiologia w zdrowiu publicznym. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010.*	
3. Renn-Żurek A., Tokarski Z.: Zagrożenia zdrowia publicznego. Wydawnictwo Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, Łódź 2016.	
4. Wojtczak A.: Zdrowie publiczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014.	
<b>*oznaczenie pozycji dostępnych w Bibliotece Akademii Pomorskiej w Słupsku</b>	

<b>Nazwa zajęć</b> lektorat języka obcego: język angielski		<b>Forma zaliczenia</b> Z.O, Z.O, Z.O, E		<b>Liczba punktów ECTS</b> 5	
<b>Kierunek studiów:</b> <b>POŁOŻNICTWO</b>					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
praktyczny	SPS	tak	nie	I-IV	
<b>Dyscyplina</b> Językoznawstwo					
<b>Prowadzący zajęcia</b> Pracownicy dydaktyczni SPNJO					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>Studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>Studia niestacjonarne</b>	
<b>Lektorat</b>	<b>120</b>	-	<b>30</b>	-	5
Przygotowanie egzaminu		-	20	-	
Czytanie i praca z literaturą specjalistyczną		-	10	-	
<b>Razem</b>	<b>120</b>	-	<b>30</b>	-	<b>5</b>
<b>Metody dydaktyczne</b>					
<ul style="list-style-type: none"> <li>zajęcia z udziałem nauczycieli: ćwiczenia komunikacyjne, translacyjne, konwersacja, metoda projektu, praca w laboratorium komputerowym i inne.</li> <li>samodzielna praca studenta: wykonywanie ćwiczeń językowych zleconych przez wykładowcę, translacja, przygotowanie prezentacji multimedialnej lub projektu lub wystąpienia ustnego, percepcja treści zajęć, sporządzanie notatek, przygotowanie do zajęć, kolokwium, zaliczeń i egzaminu; czytanie i praca z literaturą specjalistyczną.</li> </ul>					
<b>Wymagania wstępne</b>					
<ul style="list-style-type: none"> <li>wiedza i umiejętności językowe z zakresu szkoły średniej (zalecany poziom B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego)</li> <li>Uwagi dodatkowe: Zaleca się studentom, którzy nie spełniają kryterium początkowego (biegłość językowa na poziomie średnio zaawansowanym) uzupełnienie kompetencji językowych na dodatkowych (równoległych do zajęć lektoratu języka obcego) komercyjnych kursach językowych dla studentów, organizowanych przez Studium PNJO lub przez inne podmioty, celem uzyskania końcowej biegłości językowej na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.</li> </ul>					
<b>Cele zajęć</b>					
<b>W zakresie wiedzy:</b>					
<ul style="list-style-type: none"> <li>Student kończący przedmiot lektorat języka angielskiego powinien znać podstawową terminologię w języku obcym umożliwiającą komunikację w środowisku zawodowym.</li> </ul>					
<b>W zakresie umiejętności:</b>					
<ul style="list-style-type: none"> <li>Student kończący lektorat języka angielskiego powinien znać język angielski w stopniu umożliwiającym samodzielne analizowanie tekstów specjalistycznych oraz posługiwać się językiem obcym zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.</li> </ul>					
<b>W zakresie kompetencji społecznych:</b>					
<ul style="list-style-type: none"> <li>Student powinien posiadać świadomość konieczności ustawicznego samokształcenia w języku obcym.</li> </ul>					
<b>Treści programowe</b>					
<ul style="list-style-type: none"> <li>-materiały dydaktyczne do nauki języka angielskiego wskazane przez wykładowcę;</li> <li>-analiza anglojęzycznych tekstów fachowych z zakresu położnictwa wskazanych przez wykładowcę;</li> <li>-praca z materiałem audiowizualnym w języku angielskim;</li> </ul>					

-przyswajanie słownictwa specjalistycznego z zakresu położnictwa;  
 -tematyczne projekty językowe wykorzystujące inwencję i kreatywność studentów (prezentacje multimedialne);  
 -wyszukiwanie w zasobach internetowych materiałów związanych z tematem pracy licencjackiej;  
 -tworzenie angielsko-polskiego słownika pojęć specjalistycznych  
 -korzystanie z materiałów interaktywnych, w tym portali specjalistycznych

**Efekty uczenia się:**

**Wiedza:**

**W\_01** zna język angielski na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

**Umiejętności:**

**U\_01** analizuje piśmiennictwo w języku angielskim

**U\_02** porozumiewa się w języku angielskim w sposób odpowiadający poziomowi biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

**Kompetencje społeczne:**

**K\_01** ma świadomość konieczności samokształcenia w języku obcym.

**Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne**

**A. Sposób zaliczenia:**

**zaliczenie z oceną po każdym semestrze** nauki, egzamin (forma pisemna) po IV semestrze nauki

**warunki i kryteria zaliczenia:**

warunkiem zaliczenia zajęć jest:

- pozytywne zaliczenie kolokwium pisemnych i ustnych oraz prezentacji weryfikujących osiągnięte efekty kształcenia,
- obecność na ćwiczeniach,
- pozytywne zaliczenie egzaminu
- student wykazuje dostateczny (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 51% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
- student wykazuje plus dostateczny (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
- student wykazuje dobry stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
- student wykazuje plus dobry stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
- student wykazuje bardzo dobry stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.

**B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

Symbol	sposób weryfikacji	odniesienie do efektów	waga oceny w %
W_01	Kolokwium pisemne	B.W26.	25%
U_01	Kolokwium pisemne	B.U18.	25%
U_02	Kolokwium ustne lub prezentacja lub projekt	B.U19.	25%
K_01	Kolokwium pisemne lub ustne	K07	25%

**Ocena semestralna jest średnią ważoną wyliczaną w oparciu o składniki podane w tabeli nr 1.**

$$OKS1 = (K1 - x 0,25) + (K2 - x 0,25) + (K3 - x 0,25) + (P1 x 0,25)$$

$$OKS2 = (K4 - x 0,25) + (K5 - x 0,25) + (K6 - x 0,25) + (P2 x 0,25)$$

$$OKS3 = (K7 - x 0,25) + (K8 - x 0,25) + (K9 - x 0,25) + (P3 x 0,25)$$

$$OKS4 = (K10 - x 0,25) + (K11 - x 0,25) + (K12 - x 0,25) + (P4 x 0,25)$$

**Tabela nr 1**

Skala ocen dla Ćwiczeń	Efekt kształcenia	Kod	Ocena semestralna
I semestr			OKS1

	<b>Kolokwium pisemne</b>	<b>W_01</b>	<b>K1</b>	<b>25%</b>
	<b>Kolokwium pisemne</b>	<b>U_01</b>	<b>K2</b>	<b>25%</b>
	Prezentacja / projekt / kol. ustne	<b>U_02</b>	<b>P1</b>	<b>25%</b>
	Kolokwium pisemne lub ustne	<b>K_01</b>	<b>K3</b>	<b>25%</b>
<b>II semestr</b>				
	<b>Kolokwium pisemne</b>	<b>W_01</b>	<b>K4</b>	<b>25%</b>
	<b>Kolokwium pisemne</b>	<b>U_01</b>	<b>K5</b>	<b>25%</b>
	<b>Prezentacja / projekt / kol. ustne</b>	<b>U_02</b>	<b>P2</b>	<b>25%</b>
	<b>Kolokwium pisemne lub ustne</b>	<b>K_01</b>	<b>K6</b>	<b>25%</b>
<b>III semestr</b>				
	<b>Kolokwium pisemne</b>	<b>W_01</b>	<b>K7</b>	<b>25%</b>
	<b>Kolokwium pisemne</b>	<b>U_01</b>	<b>K8</b>	<b>25%</b>
	<b>Prezentacja / projekt / kol. ustne</b>	<b>U_02</b>	<b>P3</b>	<b>25%</b>
	<b>Kolokwium pisemne lub ustne</b>	<b>K_01</b>	<b>K9</b>	<b>25%</b>
<b>IV semestr</b>				
	<b>Kolokwium pisemne</b>	<b>W_01</b>	<b>K10</b>	<b>25%</b>
	<b>Kolokwium pisemne</b>	<b>U_01</b>	<b>K11</b>	<b>25%</b>
	<b>Prezentacja / projekt / kol. ustne</b>	<b>U_02</b>	<b>P4</b>	<b>25%</b>
	<b>Kolokwium pisemne lub ustne</b>	<b>K_01</b>	<b>K12</b>	<b>25%</b>
<p>K- kolokwium pisemne  P - prezentacja / projekt / kolokwium ustne</p> <p>Wymagania egzaminacyjne po 4 semestrze:  oceniane efekty kształcenia: W_01, U_01, U_02</p> <p>Zasady przeliczania ocen:  3,0 – 3,24 – dst  3,25 – 3,74 – dst+  3,75 – 4,24 – db  4,25 – 4,74 – db+</p>				

	4,75 – 5,00 – bdb
<b>Matryca efektów uczenia się dla zajęć</b>	
<b>Numer (symbol) efektu uczenia się</b>	<b>Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku</b>
<b>W_01</b>	<b>B.W26.</b>
<b>U_01</b>	<b>B.U18.</b>
<b>U_02</b>	<b>B.U19.</b>
<b>K_01</b>	<b>K07.</b>
<b>Wykaz literatury</b>	
<b>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Materiały dydaktyczne do nauki języka obcego wskazane przez wykładowcę.</li> <li>• Podręcznik do nauki gramatyki języka obcego wskazane przez wykładowcę.</li> <li>• Interaktywne materiały dydaktyczne wybrane przez wykładowcę.</li> </ul>	
<b>B. Literatura uzupełniająca</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Materiały dodatkowe wybrane przez wykładowcę.</li> <li>• Słowniki angielsko-polskie i polsko-angielskie.</li> <li>• Słowniki tematyczne.</li> <li>• Słowniki interaktywne.</li> </ul>	

Nazwa zajęć Etyka zawodu położnej		Forma zaliczenia Z.O		Liczba punktów ECTS 1	
Kierunek studiów POŁOŻNICTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku		zajęcia do wyboru	semestr/y
praktyczny	SPS	tak		nie	I
Dyscyplina Nauki o zdrowiu					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykłady	20	-	10	-	1
Analiza literatury	-	-	5	-	
Przygotowanie do zaliczenia	-	-	5	-	
<b>Razem</b>	<b>20</b>	<b>-</b>	<b>10</b>	<b>-</b>	<b>1</b>
Metody dydaktyczne Wykład problemowy, informacyjny, prezentacja multimedialna.					
Wymagania wstępne Nie dotyczy					
Cele przedmiotu Przekazanie studentowi wiedzy na temat zasad etycznych obowiązujących w postępowaniu zawodowym położnej. Kształtowanie i rozwijanie wrażliwości etyczno-moralnej studenta. Przedstawienie wybranych problemów etycznych występujących w praktyce klinicznej.					
Treści programowe <b>Problematyka wykładów (klinika):</b>					
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wprowadzenie do etyki.</li> <li>2. Zawody medyczne jako zawody zaufania społecznego, tradycyjne zasady etyki obowiązujące w zawodach medycznych.</li> <li>3. Rys historyczny etyki pielęgniarek i położnych w Polsce i na świecie, samorząd zawodowy, przysięga i kodeksy etyki, odpowiedzialność moralna, prawna i zawodowa w pracy położnej.</li> <li>4. Autonomia i prawa pacjenta, paternalizm i partnerstwo w medycynie, problemy etyczne w realizacji wybranych praw pacjenta, szczególnie problemy etyczne w opiece nad kobietą w ciąży, w okresie porodu i położu.</li> <li>5. Wprowadzenie do bioetyki, problemy etyczne związane z początkiem i końcem życia człowieka, problemy etyczne w transplantologii, problemy etyczne w badaniach naukowych z udziałem człowieka, sztucznej prokreacji, eksperymentów medycznych (np. klonowanie embrionów ludzkich) i eutanazji;</li> <li>6. Wybrane problemy etyczne w praktyce zawodowej położnej: obowiązek udzielania pomocy, praca zespołowa, korupcja w ochronie zdrowia.</li> </ol>					
Efekty uczenia się: Wiedza: W_01. Różnicuje przedmiot etyki ogólnej i zawodowej. W_02. Charakteryzuje istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów			Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne A. Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną Sprawdzian pisemny z pytaniami otwartymi i wypowiedziami pisemnymi na zasadzie rozwiązywania		



moralnych w pracy położnej oraz funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych.

W\_03. Zna problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy położnej.

W\_04. Rozumie treść kodeksu etyki zawodowej położnej.

#### Umiejętności

U\_03 Potrafi rozwiązywać dylematy moralne w praktyce zawodowej.

#### Kompetencje społeczne

K\_01 Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych, wzbogaca wiedzę zawodową.

K\_02 Przestrzeganie praw pacjenta

K\_03 Samodzielne i rzetelne wykonywanie zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzeganie wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem

K\_04 Ponoszenie odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe

problemu.

#### B. Formy i kryteria zaliczenia

Zaliczenie przedmiotu na podstawie wiedzy zdobytej przez studenta w trakcie zajęć. Obecność na zajęciach obowiązkowa.

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01			X						
W_02			X						
W_03			X						
W_04			X						
U_01						X			
K_01									X
K_02									X
K_03									X
K_04									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

#### Wykład:

##### Kryteria oceniania

5,0- znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%, a nawet wiedza wykraczająca ponad program kształcenia.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski. Jest bardzo kreatywny i pomysłowy.

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.

3,5 – zadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%.

Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.

3,0 – zadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje

	<p>społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%.</p> <p>Kompetencje społeczne: akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2,0 – niezadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej 50%.</p> <p>Kompetencje społeczne: nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób. Nie przestrzega standardów.</p> <p>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p>
--	---

#### Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	C.W9, C.W10
W_02	C.W11
W_03	C.W13
W_04	C.W12
U_01	C.U24
K_01	K01, K04, K05, K07
K_02	K02
K_03	K03
K_04	K04

#### Wykaz literatury

##### A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

1. Wrońska I., Mariański J. (red.): „Etyka w pracy pielęgniarskiej” Wyd. Czelej, Lublin 2002.
2. Fry S.T.: „Etyka w praktyce pielęgniarskiej”. Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie, Warszawa 1997.

##### B. Literatura uzupełniająca

1. T.L. Beauchamp, J.F. Childress „Zasady etyki medycznej”, tłum. W. Jacórzyński, Warszawa 1996.
3. Łuków P. Pasiński T. Etyka medyczna z elementami filozofii, PZWL, Warszawa 2014.
4. Bołoz W., „Bioetyka i prawa człowieka”, Warszawa 2007.
5. Konstańczak S.: "Etyka Pielęgniarska", Difin SA, Warszawa 2010.

<b>Nazwa zajęć</b> Organizacja pracy położnej		<b>Forma zaliczenia</b> <b>Z.O.</b>		<b>Liczba punktów ECTS</b> <b>1</b>	
<b>Kierunek studiów</b> <b>POŁOŻNICTWO</b>					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
praktyczny	SPS	tak	Nie	<b>I</b>	
<b>Dyscyplina</b> Nauki o zdrowiu					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
	<b>Wykłady</b>	<b>20</b>	<b>--</b>	<b>10</b>	
<i>Analiza piśmiennictwa</i>		--	5	--	<b>1</b>
<i>Przygotowanie się do zaliczenia</i>		--	5	--	
<b>Razem</b>	<b>20</b>	<b>--</b>	<b>10</b>	<b>--</b>	<b>1</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych, wykład informacyjny					
<b>Wymagania wstępne</b> Wiedza z zakresu higieny i bezpieczeństwa, komunikacji oraz funkcjonowania instytucji państwowych i podmiotów leczniczych na poziomie szkoły średniej					
<b>Cele przedmiotu</b> Celem przedmiotu jest przekazanie uczestnikom wiedzy na temat procesów, które są niezbędne do efektywnego funkcjonowania podmiotu leczniczego oraz roli położnej jako członka zespołu terapeutycznego					
<b>Treści programowe</b> <b>Problematyka wykładów</b> 1. Budowa organizacji – cykl życia organizacji 2. Podstawy sprawnego działania – cykl działania zorganizowanego 3. Regulacje prawne wykonywania zawodu położnej 4. Samodzielność w realizacji świadczeń położnej 5. Odpowiedzialność zawodowa położnej 6. Kierowanie w położnictwie; podstawowe funkcje kierowania 7. Obowiązki i uprawnienia na stanowisku położnej 8. Metody pracy na stanowisku położnej; wady i zalety różnych metod pielęgnowania 9. Obciążenia w pracy położnej; czas pracy i praca zmianowa 10. Planowanie rozwoju zawodowego położnej 11. Doskonalenie jakości opieki położnej 12. Rozwiązywanie konfliktów 13. Dokumentacja medyczna w praktyce położnej					
<b>Efekty uczenia się:</b> <b>Wiedza</b> W_01. Definiuje organizację i jej otoczenie, oraz podstawowe metody organizacji opieki położnej. Wyjaśnia zasady organizowania stanowisk pracy położnej, pojęcie stanowiska pracy, zakresu obowiązków, uprawnień regulacje prawne dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach położnej;			<b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</b>  <b>A. Sposób zaliczenia</b> <b>Zaliczenie z oceną</b>  <b>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów</b> Zaliczenie wykładów- kolokwium pisemne <b>Ocena z kolokwium</b> Zaliczenie kolokwium tj. uzyskanie sumarycznie min.60%		

**W\_02.** Określa zakres i zadania zasobów ludzkich w pielęgniarstwie, możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego etapy planowania pracy własnej. Zna strategie rozwiązywania konfliktów oraz sposoby radzenia sobie z konfliktem

**W\_03.** Zna problematykę jakości w opiece zdrowotnej oraz podstawowe metody organizacji opieki położniczej i ich znaczenie dla jakości tej opieki;

#### Umiejętności

**U\_01.** Podejmuje działania na rzecz doboru metod pracy oraz współpracy w zespole

**U\_02.** Monitoruje zagrożenia w pracy położnej i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy; rozpoznaje sytuacje konfliktowe i potrafi stosować właściwe techniki asertywne

**U\_03.** Współuczestniczy w opracowaniu standardów i procedur praktyki położnej oraz monitorowaniu jakości opieki położniczej

**U\_04.** Efektywnie planuje własny rozwój zawodowy

#### Kompetencje społeczne

**K\_01** Dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

**K\_02.** Ponosi odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe; zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu

punktów.

<60% - 2,0 (ndst)

60%÷68% - 3,0 (dst)

69%÷77% - 3,5 (dst plus)

78%÷86% - 4,0 (db)

87%÷95% - 4,5(db plus)

>95% - 5,0 (bdb)

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
<b>W_01</b>			X						
<b>W_02</b>			X						
<b>W_03</b>			X						
<b>U_01</b>			X					X	
<b>U_02</b>			X					X	
<b>U_03</b>			X			X			
<b>U_04</b>			X					X	
<b>K_01</b>									X
<b>K_02</b>									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

#### Kryteria oceniania

##### Wiedza

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;

3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;

3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;

2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.

**Kompetencje społeczne** (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)

5,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.

4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.

4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.

	<p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób</p> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b></p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p>
--	---

**Matryca efektów uczenia się dla zajęć**

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
<b>W_01</b>	C.W.23 C.W.24
<b>W_02</b>	C.W. 25 C.W 26 C.W.27
<b>W_03</b>	C.W.28
<b>U_01</b>	C.U.38
<b>U_02</b>	C.U.35
<b>U_03</b>	C.U.37
<b>U_04</b>	C.U.36
<b>K_01</b>	K07
<b>K_02</b>	K04, K05

**Wykaz literatury**

**A. Literatura podstawowa:**

Ksykiewicz-Dorota A. (red.): *Podstawy organizacji pracy pielęgniarstwa*, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2004.  
Pocztowski A.: *Zarządzanie zasobami ludzkimi. Strategie, procesy, metody*. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2008

**B. Literatura uzupełniająca**

Jarosiński M., Winch S. (red.): *Zarządzanie podmiotami leczniczymi przekształconymi w spółki prawa handlowego*, Oficyna wydawnicza SGH, Warszawa 2014

Dobska M., Dobski P.: *Zarządzanie jakością w podmiotach leczniczych*. Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2012

<b>Nazwa zajęć</b> PODSTAWY OPIEKI POŁOŻNICZEJ		<b>Forma zaliczenia</b> Z.O / E		<b>Liczba punktów ECTS</b> 9	
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>		<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>
praktyczny	SPS	tak		nie	I, II
<b>Dyscyplina</b> Nauki o zdrowiu					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Wykład</b>	<b>40</b>	--	<b>20</b>	--	2
Przygotowanie do zaliczenia i egzaminu	-	--	10	--	
Przygotowanie eseju dotyczącego społeczno-kulturowych uwarunkowań pielęgniarstwa	-	--	10	--	
<b>Ćwiczenia symulacyjne</b>	<b>140</b>	--	<b>35</b>	--	7
Przygotowanie do ćwiczeń	-	--	25	--	
Przygotowanie do zaliczenia	-	--	10	--	
<b>Razem</b>	<b>180</b>	--	<b>55</b>	--	<b>9</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> Wykład: Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych, wykład problemowy, wykład informacyjny, dyskusja. Ćwiczenia: grupowe, indywidualne, problemowe, sytuacyjne i symulacyjne. Trening umiejętności praktycznych. Dyskusja.					
<b>Wymagania wstępne</b> Wykład: Brak wymagań wstępnych Ćwiczenia: Wiedza z anatomii i fizjologii,					
<b>Cele przedmiotu</b> 1. Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej: <ul style="list-style-type: none"> <li>teoretycznych podstaw pielęgniarstwa i pielęgnowania,</li> <li>teoretycznych podstaw pielęgniarstwa w położnictwie, ginekologii i neonatologii,</li> <li>celu i ogólnych zasad zabiegów pielęgnacyjnych, diagnostycznych, leczniczych, rehabilitacyjnych i profilaktycznych wykonywanych przez położną</li> </ul> 2. Przygotowanie studenta w zakresie umiejętności do: <ul style="list-style-type: none"> <li>wykonywania podstawowych zabiegów pielęgnacyjnych, diagnostycznych, terapeutycznych profilaktycznych i rehabilitacyjnych będących w kompetencji położnej,</li> <li>podejmowania działań wynikających z funkcji położnej w zależności od kategorii odbiorcy, miejsca świadczonych działań</li> </ul> 3. Kształtowanie postawy studenta do: <ul style="list-style-type: none"> <li>pogłębiania wiedzy i doskonalenia umiejętności z podstaw pielęgniarstwa i opieki położniczej,</li> <li>przekonania o znaczeniu podstaw pielęgniarstwa w świadczeniu opieki przez położną.</li> </ul>					
<b>Treści programowe</b> <u>Problematyka wykładów:</u> <b>I semestr – 20 godz.</b> 1. System podstawowych pojęć w pielęgniarstwie i położnictwie. Prawa pacjenta, proces przyznawania prawa wykonywania zawodu.					

2. Teoretyczne podstawy pielęgniarstwa. Filozofia i teorie pielęgniarstwa. Wybrane modele i teorie. Rola i zadania położnej w edukacji zdrowotnej.
3. Rola i funkcje zawodowe położnej. Kompetencje i kwalifikacje położnej. Odbiorca usług położnej.
4. Zindywidualizowane pielęgnowanie w praktyce zawodowej położnej. Gromadzenie informacji o pacjencie. Planowanie opieki pielęgniarskiej. Realizowanie zadań wynikających z planu opieki. Ocena działań pielęgniarskich. Dokumentowanie procesu pielęgnowania. Proces pielęgnowania jako metoda pracy położnej.

### **II semestr – 20 godz.**

1. Współczesne kierunki rozwoju opieki położniczej nad kobietą i dzieckiem w Polsce i na świecie. Współczesne problemy opieki perinatalnej. Zasady organizacji trójstopniowej opieki perinatalnej.
2. Model opieki nad zdrowiem kobiety. Modele opieki nad matką i dzieckiem.
3. Procedury, algorytmy i standardy w działaniach zawodowych położnej. Jakość opieki położniczej.
4. Rola i zadania położnej w edukacji zdrowotnej.
5. Prowadzenie wywiadu położniczo - ginekologicznego, obserwacja, pomiar i analiza dokumentacji. Dokumentacja i dokumentowanie w praktyce zawodowej położnej.

### **Ćwiczenia symulacyjne NW (niska wierność):**

#### **I semestr – 60 godz.**

1. Zasady dekontaminacji rąk. Techniki mycia rąk. Technika zakładania rękawiczek i odzieży ochronnej
2. Przygotowanie łóżka dla pacjenta. Technika zmiany bielizny osobistej i pościelowej u pacjenta leżącego. Toaleta pacjenta w łóżku. Technika mycia głowy
3. Techniki ułożenia pacjenta w łóżku. Drenaż ułożeniowy. Pionizacja pacjenta. Stosowanie udogodnień dla pacjenta. Zabiegi przeciwoleżynowe. Stosowanie zabiegów p/zapalnych. Kompresy, okłady. Bańki lekarskie.
4. Metody i techniki oceny stanu ogólnego pomiaru ciśnienia tętniczego krwi, tętna, temperatury ciała, oddechu. Dokumentowanie wyników pomiaru.
5. Metody i techniki oceny stanu świadomości pacjenta, pomiar masy ciała, długości oraz wybranych parametrów (słuchu, wzroku, obwód brzucha).
6. Podawanie leków na skórę, błony śluzowe, do worka spojówkowego. Podawanie leków drogą układu pokarmowego. Podawanie leków drogą układu oddechowego. Tlenoterapia, Aerozoloterapia
7. Stosowanie suchej rurki do odbytu. Wlewka doodbytnicza. Lewatywa.
8. Higieniczne mycie krocza. Płukanie pochwy
9. Przygotowanie kobiety do badania ginekologicznego. Metody i techniki pobierania wymazów drogą pochwową: rozmaz cytologiczny, biocenoza pochwy, badanie KOH.
10. Badanie i samobadanie piersi

#### **II semestr – 80 godz.**

1. Metody i techniki postępowanie aseptycznego i antyseptycznego.
2. Wstrzyknięcia podskórne.
3. Wstrzyknięcia śródskórne. Wykonywanie prób śródskórnych.
4. Wstrzyknięcia domięśniowe.
5. Wstrzyknięcia dożylny. Kroplowy wlew dożylny.
6. Pobieranie krwi żyłnej do analizy. Oznaczanie OB.
7. Pobieranie krwi włośniczkowej do analizy. Oznaczanie poziomu glukozy we krwi, RKZ.
8. Cewnikowanie, płukanie pęcherza moczowego. Dobowa zbiórka moczu, bilans płynów.
9. Zasady postępowania z materiałem skażonym. Przygotowanie narzędzi i materiału opatrunkowego.
10. Przygotowanie kobiety do zabiegów drogą pochwową.
11. Przygotowanie zastawu do łyżeczkowania jamy macicy, zestaw do szycia krocza.
12. Przygotowanie stolika opatrunkowego. Zmiana opatrunku na ranie septycznej i antyseptycznej. Rana septyczna i antyseptyczna.
13. Toaleta i przewijanie noworodka.
14. Zaopatrzenie i pielęgnacja kikuta pępowinowego po porodzie.
15. Odśluzowanie noworodka. Skala Apgar.
16. Technika wykonania zabiegu Credego.
17. Mierzenie i ważenie noworodka.
18. Technika karmienia piersią i odciągania pokarmu.
19. Technika karmienia przez zgłębnik noworodka.
20. Pobieranie krwi żyłnej i włośniczkowej u noworodka.
21. Technika pobierania badań przesiewowych (test na fenylketonurię i wrodzoną niedoczynność tarczycy,
22. mukowiscydoza).

23. Przygotowanie noworodka do wykonania szczepień (WZW, BCG, HPV, grypa).  
24. Technika pobierania moczu u noworodka.

**Efekty uczenia się:**

**Wiedza**

W\_01 Zna podstawowe pojęcia w pielęgniarstwie i położnictwie. Prawa pacjenta, proces przyznawania prawa wykonywania zawodu..

W\_02 Omawia czynności i zadania zawodowe wynikające z funkcji zawodowych położnej w oparciu o modele i teorie pielęgnowania

W\_03 Zna i rozumie zasady realizacji zindywidualizowanego pielęgnowania w praktyce zawodowej położnej, w tym zbierania, gromadzenia i interpretacji danych o pacjencie w oparciu o etapy procesu pielęgnowania

W\_04 zna i rozumie kierunki rozwoju opieki położniczej nad kobietą i dzieckiem w Polsce i na świecie. Współczesne problemy opieki perinatalnej. Zasady organizacji trójstopniowej opieki perinatalnej.

W\_05 zna i rozumie procedury, algorytmy i standardy w działaniach zawodowych położnej. Model opieki nad zdrowiem kobiety. Modele opieki nad matką i dzieckiem.

W\_06 Zna i rozumie rolę i zadania położnej w edukacji zdrowotnej.

**Umiejętności**

U\_01 Potrafi posługiwać się profesjonalnym nazewnictwem, U\_02 potrafi gromadzić niezbędne dane o stanie pacjenta, interpretować, dokumentować uzyskane wyniki badania oraz określić cele indywidualnego pielęgnowania kobiet oraz dziecka w różnym stanie zdrowia.

U\_03 Potrafi dobierać optymalne, metody i techniki pielęgnowania do realizowania zaplanowanej opieki nad kobietą oraz dzieckiem.

U\_04 Potrafi wykonać podstawowe zabiegi pielęgnacyjne, diagnostyczne, leczniczo – farmakologiczne, dietetyczne i rehabilitacyjne u kobiety oraz u niemowlęcia

**Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne**

**A. Sposób zaliczenia**

Egzamin

**B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

Zaliczenie po I semestrze

Wykład:

Średnia ocena z kolokwium częściowych

Ćwiczenia:

Zaliczenie z oceną w oparciu o:

- zaliczenie umiejętności praktycznych zawartych w karcie ćwiczeń,
- uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczeń teoretycznych,
- aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach..

Na ocenę końcową składa się

Średnia arytmetyczna ocen z kolokwium częściowych.

Ocena z kolokwium końcowego, części praktycznej i teoretycznej

Ocena z przedmiotu w semestrze I (ocena średnia ważona z wykładu i ćwiczeń, gdzie wagą jest liczba ECTS dla danych form kształcenia)

**Zaliczenie po II semestrze:**

Wykład:

Średnia ocena z kolokwium częściowych

Ćwiczenia:

Zaliczenie z oceną w oparciu o:

- zaliczenie umiejętności praktycznych zawartych w karcie ćwiczeń,
- uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczeń teoretycznych,
- aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach..

Na ocenę końcową składa się

Średnia arytmetyczna ocen z kolokwium częściowych.

Ocena z kolokwium końcowego, części praktycznej i teoretycznej

Ocena z przedmiotu w semestrze II (ocena średnia ważona z wykładu i ćwiczeń, gdzie wagą jest liczba ECTS dla danych form kształcenia)

**Egzamin końcowy z przedmiotu:**

Część teoretyczna: test wielokrotnego wyboru (70%)

Część praktyczna: egzamin praktyczny OSCE (30%)

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01		X	X						
W_02		X	X						
W_03		X	X						
W_04		X	X						
W_05		X	X						
W_06		X	X						
U_01		X						X	X
U_02		X						X	X
U_03		X						X	X



<b>Kompetencje społeczne</b> K_01 Przejawia odpowiedzialność za własną pracę, poziom wiedzy i umiejętności, potrafi współpracować z zespołem terapeutycznym. K_02 Wykazuje postawę empatii, szanuje prawa pacjenta, prawa dziecka K_03 Przestrzega zasad etyki zawodowej	U_04								X	X
	K_01									X
	K_02									X
	K_03									X
	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Egzamin ustny</li> <li>2. Egzamin pisemny</li> <li>3. Kolokwium</li> <li>4. Projekt</li> <li>5. Sprawozdanie</li> <li>6. Prezentacja</li> <li>7. Praca kontrolna</li> <li>8. Zadanie praktyczne</li> <li>9. Praca studenta w trakcie zajęć</li> </ol>									

  

**Kryteria oceniania**

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;

3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;

3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;

2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.

**Kompetencje społeczne** (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)

5,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.

4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.

4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.

3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.

3,0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.

2,0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.

**Warunki zaliczenia:**

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia wykładów jest co najmniej 80% obecności na wykładach.

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia ćwiczeń jest 100% obecności na zajęciach.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest pozytywna ocena z wykładów oraz z ćwiczeń.

Terminy zaliczenia, egzaminu końcowego oraz egzaminu poprawkowego zostaną ustalone ze studentami na pierwszych zajęciach danego semestru.

**Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:**

	<p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem ćwiczeń w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p> <p><b>Zaliczenie ćwiczeń i zajęć w warunkach symulowanych:</b></p> <p>Zaliczenie umiejętności praktycznych zawartych w karcie zajęć ćwiczeń, uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczeń teoretycznych, aktywne uczestnictwo w zajęciach praktycznych-ćwiczeniach 100% frekwencja na zajęciach praktycznych-ćwiczeniach. Do ćwiczeń studenci przystępują przygotowani. Stopień przygotowania studenta jest sprawdzany w formie kolokwium wejściowego.</p> <p>Zajęcia w warunkach symulowanych kończą się zaliczeniem bez oceny, warunkiem zaliczenia jest aktywność studenta na ćwiczeniach symulacyjnych (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, udział w realizowanych scenariuszach)</p> <p>Student, który opuści zajęcia jest zobowiązany je odrobić w terminie ustalonym z osobą prowadzącą zajęcia.</p> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b></p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.</p>
--	--

#### Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	C.W1, CW2
W_02	C.W2, C.W4
W_03	C.W5, C.W6, C.W7, C.W8
W_04	C.W1
W_05	C.W5, C.W6, C.W7, C.W8
W_06	C.W3
U_01	C.U1
U_02	C.U2, C.U3
U_03	C.U4
U_04	C.U5 – C.U23
K_01	K04, K05
K_02	K01, K02
K_03	K03

#### Wykaz literatury

##### Literatura podstawowa:

1. Ślusarska B., Zarzycka D., Podstawy pielęgniarstwa tom I - założenia teoretyczne. Lublin, 2017.
2. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda A.. Podstawy pielęgniarstwa tom II - wybrane działania pielęgniarские. Lublin, 2017.
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 września 2018 roku w sprawie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej

##### Literatura uzupełniająca:

1. Rabiej M., Mazurkiewicz B. Pielęgowanie w położnictwie, ginekologii i neonatologii. PZWL, Warszawa 2018
2. Czekirda M. Obliczanie dawek leków. Warszawa 2017
3. Górąjek-Jóźwik J. Filozofia i teorie pielęgniarstwa. Lublin, 2007.
4. Górąjek-Jóźwik J. Wprowadzenie do diagnozy pielęgniarskiej. Lublin, 2007.
5. Rogala-Pawelczyk G. Odpowiedzialność zawodowa pielęgniarek i położnych. Warszawa, 2007
6. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda M., Umiejętności pielęgniarские katalog Check-List, Warszawa 2017.

Nazwa zajęć PODSTAWY OPIEKI POŁOŻNICZEJ – ZP		Forma zaliczenia Z.O./ Z.O.		Liczba punktów ECTS 6	
Kierunek studiów POŁOŻNICTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak	nie	I, II	
Dyscyplina Nauki o zdrowiu					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Zajęcia praktyczne	160	--	--	--	6
W tym w warunkach symulowanych	8	--	--	--	
<b>Razem</b>	<b>160</b>	<b>--</b>	<b>--</b>	<b>--</b>	<b>6</b>
Metody dydaktyczne Ćwiczenia: grupowe, indywidualne, problemowe, sytuacyjne i symulacyjne. Trening umiejętności praktycznych.					
Wymagania wstępne A. Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie podstaw opieki położniczej B. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
Cele przedmiotu Przygotowanie studenta do sprawowania profesjonalnej opieki położniczej w oparciu o proces pielęgnowania					
Treści programowe <b>Problematyka zajęć praktycznych I semestr – oddział ginekologiczny (32 godz.)</b> Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania kontaktu z pacjentką. Zasady sprawowania opieki nad kobietą w oddziale. Organizacja opieki w oddziale. Przyjęcie pacjentki do oddziału. Gromadzenie informacji o pacjentce z wykorzystaniem metod: wywiadu, obserwacji, analizy dokumentacji i pomiaru. Stosowanie ogólnych zasad postępowania, algorytmów i procedur w działaniach położnej na rzecz podmiotu opieki.. Higieniczne mycie rąk, segregacja materiału skażonego, dezynfekcja narzędzi, przestrzeganie zasad aseptyki i antyseptyki. Całościowa toaleta poranna chorej leżącej w łóżku, z profilaktyką p/odleżynową i zastosowaniem udogodnień w łóżku Udział położnej w procesie diagnozowania i leczenia w warunkach szpitalnych. <b>Tematyka zajęć praktycznych w warunkach symulowanych (8 godz.):</b> Realizacja scenariusza PW (pośrednia wierność): Procedura przyjęcia pacjentki do oddziału ginekologicznego: nawiązanie kontaktu terapeutycznego, gromadzenie informacji o pacjentce- analiza dokumentacji medycznej, wywiad, parametry życiowe oraz przygotowanie kobiety do badania ginekologicznego <b>Problematyka zajęć praktycznych II semestr 112 godz.</b> <b>– oddział położniczo-noworodkowy</b> Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania kontaktu z pacjentką. Zasady sprawowania opieki nad kobietą w oddziale. Organizacja opieki w oddziale. Przyjęcie pacjentki do oddziału. Gromadzenie informacji o pacjentce z wykorzystaniem metod: wywiadu, obserwacji, analizy dokumentacji i pomiaru. Stosowanie ogólnych zasad postępowania, algorytmów i procedur w działaniach położnej na rzecz podmiotu opieki..					

Higieniczne mycie rąk, segregacja materiału skażonego, dezynfekcja narzędzi, przestrzeganie zasad aseptyki i antyseptyki.

Udział położnej w procesie diagnozowania i leczenia w warunkach szpitalnych

Podstawy pielęgnowania pacjentki po porodzie:

- pomiar, obserwacja,
- ocena i dokumentowanie stanu ogólnego pacjentki,
- pomoc w zakresie higieny osobistej pacjentki i otoczenia,
- pomoc w utrzymaniu aktywności fizycznej,
- pomoc w zakresie odżywiania, wydalania, oddychania.

Pielęgnowanie gruczołu piersiowego w położu, pomoc matce w przystawianiu dziecka do piersi. Przygotowanie noworodka i matki do karmienia piersią. Instruktaż w zakresie karmienia naturalnego.

Wykonywanie podstawowych zabiegów pielęgnacyjnych u noworodka - kąpiel noworodka przewijanie, przystawianie do piersi, karmienie.

#### **- oddział ginekologiczny**

Przygotowanie psychiczne i fizyczne pacjentki do badań diagnostycznych w oddziale ginekologii:

- higieniczne mycie krocza,
- płukanie pochwy.

Przygotowanie pacjentki i asystowanie do podstawowych zabiegów ginekologicznych.

- przygotowanie pacjentki,
- przygotowanie zestawu do ACU,
- asystowanie lekarzowi,
- postępowanie z materiałem skażonym,
- obserwacja pacjentki po zabiegu

Rola i zadania położnej w wykonywaniu zabiegów diagnostycznych w ginekologii - pobieranie materiału do badań (wymaz, mocz, krew, wycinek).

Rola położnej w przygotowaniu bliższym i dalszym do operacji:

- wykonywanie lewatywy,
- przygotowanie pola operacyjnego,
- zakładanie cewnika do pęcherza moczowego,
- pobieranie badań,
- stosowanie diety.

Pielęgnowanie pacjentki po zabiegach ginekologicznych:

- pomiar, obserwacja,
- ocena i dokumentowanie stanu ogólnego pacjentki,
- pomoc w zakresie higieny osobistej pacjentki i otoczenia,
- pomoc w utrzymaniu aktywności fizycznej,
- pomoc w zakresie odżywiania, wydalania, oddychania,
- profilaktyka odleżyn, ŻChZZ.

Rola edukacyjna w zapobieganiu chorobom narządu rodnego oraz wczesnym wykrywaniu stanów nowotworowych narządu rodnego:

- instruktaż w zakresie samobadania piersi i higieny intymnej.

Rola i zadania położnej w leczeniu farmakologicznym: wykonywanie zleceń lekarskich, podawanie leków drogą doustną, dożylną, domięśniową, podskórną.

#### **Tematyka zajęć praktycznych w warunkach symulowanych (8 godz.):**

Realizacja scenariusza PW (pośrednia wierność): Opieka nad pacjentką po zabiegu operacyjnym, w tym: pielęgnacja rany pooperacyjnej, pobieranie materiału do badania (krew, mocz), monitorowanie PPŻ, profilaktyka p/odleżynowa i p/zakrzepowa.

#### **Efekty uczenia się:**

##### **Wiedza**

**W\_01.** Student rozumie zakres i charakter opieki położniczej, rolę położnej w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji kobiety w różnych okresach życia i różnym stanie zdrowia.

#### **Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne**

##### **A. Sposób zaliczenia** **Zaliczenie z oceną**

##### **B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

Zajęcia praktyczne zaliczane są zgodnie z kryteriami zaliczania praktyk oraz regulaminem praktyk (dziennik praktycznych umiejętności zawodowych)

**Umiejętności**

**U\_01** Potrafi posługiwać się profesjonalnym nazewnictwem, **U\_02** potrafi gromadzić niezbędne dane o stanie pacjenta, interpretować, dokumentować uzyskane wyniki badania oraz określić cele indywidualnego pielęgnowania kobiet oraz dziecka w różnym stanie zdrowia.

**U\_03** Potrafi dobierać optymalne, metody i techniki pielęgnowania do realizowania zaplanowanej opieki nad kobietą oraz dzieckiem.

**U\_04** Potrafi wykonać podstawowe zabiegi pielęgnacyjne, diagnostyczne, leczniczo – farmakologiczne, dietetyczne i rehabilitacyjne u kobiety oraz u niemowlęcia

**Kompetencje społeczne**

**K\_01.** Przejawia odpowiedzialność za własną pracę, poziom wiedzy i umiejętności, potrafi współpracować z zespołem terapeutycznym.

**K\_02** Wykazuje postawę empatii, szanuje prawa pacjenta, prawa dziecka

**K\_03** Przestrzega zasad etyki zawodowej

**Warunki zaliczenia:**

Studenta obowiązuje pełna frekwencja na ocenianych zajęciach. Materiał samodzielnie przygotowujący i opracowywany student zalicza poprzez uczestnictwo w tematycznej dyskusji z nauczycielem.

**Zaliczenie zajęć w warunkach symulowanych:**

Zaliczenie umiejętności praktycznych zawartych w karcie zajęć ćwiczeń, uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczeń teoretycznych, aktywne uczestnictwo w zajęciach praktycznych symulowanych. 100% frekwencja na zajęciach praktycznych symulowanych. Obecność na wszystkich zajęciach jest obowiązkowa. Do zajęć studenci przystępują przygotowani. Stopień przygotowania studenta jest sprawdzany w formie kolokwium wejściowego.

Zajęcia w warunkach symulowanych kończą się zaliczeniem bez oceny, warunkiem zaliczenia jest aktywność studenta na ćwiczeniach symulacyjnych (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, udział w realizowanych scenariuszach)

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01			X						
U_01								X	X
U_02								X	X
U_03								X	X
U_04								X	X
K_01									X
K_02									X
K_03									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium ustne
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

Student, który opuści zajęcia jest zobowiązany je odrobić w terminie ustalonym z osobą prowadzącą zajęcia.

**Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:**

Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.

**Kryteria oceniania**

**5,0-** znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie **93%-100%**.

**Kompetencje społeczne:** akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusje, wyciąga poprawne wnioski.

**4,5** – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne –

	<p>wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>85%-92%</b>.  <b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.  <b>4,0</b> – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>77%-84%</b>.  <b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.  <b>3,5</b> – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>69%-76%</b>.  <b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.  <b>3,0</b> – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>60%-68%</b>.  <b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.  <b>2,0</b> – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej <b>60%</b>.  <b>Kompetencje społeczne:</b> nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>
--	---

#### Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	C.W1., C.W2, C.W3
U_01	C.U1
U_02	C.U2, C.U3
U_03	C.U4
U_04	C.U5 – C.U23
K_01	K04, K05, K06, K07
K_02	K01, K02
K_03	K03, K04

#### Wykaz literatury

##### A. Literatura podstawowa:

1. Ślusarska.B., Zarzycka D., Majda A., Podstawy pielęgniarstwa. Tom I,II. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2017.
2. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda M., Umiejętności pielęgniarские katalog Check-List, Warszawa 2017.
3. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda A.. Podstawy pielęgniarstwa tom II - wybrane działania pielęgniarские. Lublin, 2017.
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 września 2018 roku w sprawie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej

##### B. Literatura uzupełniająca:

1. Kwiatkowska A., Krajewska-Kułał E. Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie. Wydawnictwo Czelej,2016.
2. Czekirda M. Obliczanie dawek leków. Warszawa 2017.
3. Kózka M. Pielęgniarstwo Tom I,II. Wrocław 2011.

<b>Nazwa zajęć</b> PODSTAWY OPIEKI POŁOŻNICZEJ – P		<b>Forma zaliczenia</b> Z.O.		<b>Liczba punktów ECTS</b> 3	
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
praktyczny	SPS	tak	nie dotyczy	II	
<b>Dyscyplina</b> Nauki o zdrowiu					
<b>Prowadzący zajęcia</b> Opiekun praktyk na podstawie podpisanego porozumienia pomiędzy uczelnią a podmiotem leczniczym					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Praktyka</b>	--	--	80	--	3
<b>Razem</b>	--	--	80	--	3
<b>Metody dydaktyczne</b> Trening umiejętności praktycznych.					
<b>Wymagania wstępne</b> C. Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie podstaw opieki położniczej D. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
<b>Cele przedmiotu</b> Przygotowanie studenta do sprawowania profesjonalnej opieki położniczej w oparciu o proces pielęgnowania					
<b>Treści programowe</b> <b>Problematyka praktyk oddział ginekologiczny</b> Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania kontaktu z pacjentką. Zasady sprawowania opieki nad kobietą w oddziale. Organizacja opieki w oddziale. Przyjęcie pacjentki do oddziału. Gromadzenie informacji o pacjencie z wykorzystaniem metod: wywiadu, obserwacji, analizy dokumentacji i pomiaru. Stosowanie ogólnych zasad postępowania, algorytmów i procedur w działaniach położnej na rzecz podmiotu opieki.. Higieniczne mycie rąk, segregacja materiału skażonego, dezynfekcja narzędzi, przestrzeganie zasad aseptyki i antyseptyki. Całościowa toaleta poranna chorej leżącej w łóżku, z profilaktyką p/odleżynową i zastosowaniem udogodnień w łóżku Udział położnej w procesie diagnozowania i leczenia w warunkach szpitalnych. - pomiar, obserwacja, - ocena i dokumentowanie stanu ogólnego pacjentki, - pomoc w zakresie higieny osobistej pacjentki i otoczenia, - pomoc w utrzymaniu aktywności fizycznej, - pomoc w zakresie odżywiania, wydalania, oddychania. Przygotowanie psychiczne i fizyczne pacjentki do badań diagnostycznych w oddziale ginekologii: - higieniczne mycie krocza, - płukanie pochwy. Przygotowanie pacjentki i asystowanie do podstawowych zabiegów ginekologicznych. - przygotowanie pacjentki, - przygotowanie zestawu do ACU, - asystowanie lekarzowi, - postępowanie z materiałem skażonym, - obserwacja pacjentki po zabiegu Rola i zadania położnej w wykonywaniu zabiegów diagnostycznych w ginekologii - pobieranie materiału do					

badań (wymaz, mocz, krew, wycinek).  
 Rola położnej w przygotowaniu bliższym i dalszym do operacji:  
 - wykonywanie lewatywy,  
 - przygotowanie pola operacyjnego,  
 - zakładanie cewnika do pęcherza moczowego,  
 - pobieranie badań,  
 - stosowanie diety.  
 Pielęgnowanie pacjentki po zabiegach ginekologicznych:  
 - pomiar, obserwacja,  
 - ocena i dokumentowanie stanu ogólnego pacjentki,  
 - pomoc w zakresie higieny osobistej pacjentki i otoczenia,  
 - pomoc w utrzymaniu aktywności fizycznej,  
 - pomoc w zakresie odżywiania, wydalania, oddychania,  
 - profilaktyka odleżyn, ŻChZZ.  
 Rola edukacyjna w zapobieganiu chorobom narządu rodnego oraz wczesnym wykrywaniu stanów nowotworowych narządu rodnego:  
 - instruktaż w zakresie samobadania piersi i higieny intymnej.  
 Rola i zadania położnej w leczeniu farmakologicznym: wykonywanie zleceń lekarskich, podawanie leków drogą doustną, dożylną, domięśniową, podskórną.

**Efekty uczenia się:**

**Wiedza**

**W\_01.** Student rozumie zakres i charakter opieki położniczej, rolę położnej w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji kobiety w różnych okresach życia i różnym stanie zdrowia.

**Umiejętności**

**U\_01** Potrafi posługiwać się profesjonalnym nazewnictwem, **U\_02** potrafi gromadzić niezbędne dane o stanie pacjenta, interpretować, dokumentować uzyskane wyniki badania oraz określić cele indywidualnego pielęgnowania kobiet w różnym stanie zdrowia.

**U\_03** Potrafi dobierać optymalne, metody i techniki pielęgnowania do realizowania zaplanowanej opieki nad kobietą.

**U\_04** Potrafi wykonać podstawowe zabiegi pielęgnacyjne, diagnostyczne, leczniczo – farmakologiczne, dietetyczne i rehabilitacyjne u kobiety.

**Kompetencje społeczne**

**K\_01.** Przejawia odpowiedzialność za własną pracę, poziom wiedzy i umiejętności, potrafi współpracować z zespołem terapeutycznym.

**K\_02** Wykazuje postawę empatii, szanuje prawa pacjenta, prawa dziecka

**K\_03** Przestrzega zasad etyki zawodowej.

**Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne**

**A. Sposób zaliczenia**

**Zaliczenie z oceną**

**B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

Praktyki zaliczane są zgodnie z kryteriami zaliczania praktyk oraz regulaminem praktyk (dziennik praktycznych umiejętności zawodowych)

**Warunki zaliczenia:**

Studenta obowiązuje pełna frekwencja na ocenianych zajęciach.

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01			X						
U_01								X	X
U_02								X	X
U_03								X	X
U_04								X	X
K_01									X
K_02									X
K_03									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium ustne
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

Student, który opuści zajęcia jest zobowiązany je odrobić w terminie ustalonym z osobą prowadzącą zajęcia.



	<p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b>  Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz ustalenie warunków i terminów odrabiania praktyk dokonuje opiekun praktyk.</p> <p><b>Kryteria oceniania</b>  <b>5,0</b>- znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie <b>93%-100%</b>.  <b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusje, wyciąga poprawne wnioski.  <b>4,5</b> – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>85%-92%</b>.  <b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.  <b>4,0</b> – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>77%-84%</b>.  <b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.  <b>3,5</b> – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>69%-76%</b>.  <b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.  <b>3,0</b> – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>60%-68%</b>.  <b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.  <b>2,0</b> – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej <b>60%</b>.  <b>Kompetencje społeczne:</b> nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>																		
<b>Matryca efektów uczenia się dla zajęć</b>																			
<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="177 1417 550 1480">Numer (symbol) efektu uczenia się</th> <th data-bbox="550 1417 1410 1480">Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="177 1480 550 1512">W_01</td> <td data-bbox="550 1480 1410 1512">C.W1., C.W2, C.W3</td> </tr> <tr> <td data-bbox="177 1512 550 1543">U_01</td> <td data-bbox="550 1512 1410 1543">C.U1</td> </tr> <tr> <td data-bbox="177 1543 550 1574">U_02</td> <td data-bbox="550 1543 1410 1574">C.U2, C.U3</td> </tr> <tr> <td data-bbox="177 1574 550 1606">U_03</td> <td data-bbox="550 1574 1410 1606">C.U4</td> </tr> <tr> <td data-bbox="177 1606 550 1637">U_04</td> <td data-bbox="550 1606 1410 1637">C.U5 – C.U23</td> </tr> <tr> <td data-bbox="177 1637 550 1668">K_01</td> <td data-bbox="550 1637 1410 1668">K04, K05, K06, K07</td> </tr> <tr> <td data-bbox="177 1668 550 1700">K_02</td> <td data-bbox="550 1668 1410 1700">K01, K02</td> </tr> <tr> <td data-bbox="177 1700 550 1731">K_03</td> <td data-bbox="550 1700 1410 1731">K03, K04</td> </tr> </tbody> </table>	Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku	W_01	C.W1., C.W2, C.W3	U_01	C.U1	U_02	C.U2, C.U3	U_03	C.U4	U_04	C.U5 – C.U23	K_01	K04, K05, K06, K07	K_02	K01, K02	K_03	K03, K04	
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku																		
W_01	C.W1., C.W2, C.W3																		
U_01	C.U1																		
U_02	C.U2, C.U3																		
U_03	C.U4																		
U_04	C.U5 – C.U23																		
K_01	K04, K05, K06, K07																		
K_02	K01, K02																		
K_03	K03, K04																		
<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="177 1480 550 1512">Numer (symbol) efektu uczenia się</th> <th data-bbox="550 1480 1410 1512">Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="177 1512 550 1543">W_01</td> <td data-bbox="550 1512 1410 1543">C.W1., C.W2, C.W3</td> </tr> <tr> <td data-bbox="177 1543 550 1574">U_01</td> <td data-bbox="550 1543 1410 1574">C.U1</td> </tr> <tr> <td data-bbox="177 1574 550 1606">U_02</td> <td data-bbox="550 1574 1410 1606">C.U2, C.U3</td> </tr> <tr> <td data-bbox="177 1606 550 1637">U_03</td> <td data-bbox="550 1606 1410 1637">C.U4</td> </tr> <tr> <td data-bbox="177 1637 550 1668">U_04</td> <td data-bbox="550 1637 1410 1668">C.U5 – C.U23</td> </tr> <tr> <td data-bbox="177 1668 550 1700">K_01</td> <td data-bbox="550 1668 1410 1700">K04, K05, K06, K07</td> </tr> <tr> <td data-bbox="177 1700 550 1731">K_02</td> <td data-bbox="550 1700 1410 1731">K01, K02</td> </tr> <tr> <td data-bbox="177 1731 550 1762">K_03</td> <td data-bbox="550 1731 1410 1762">K03, K04</td> </tr> </tbody> </table>		Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku	W_01	C.W1., C.W2, C.W3	U_01	C.U1	U_02	C.U2, C.U3	U_03	C.U4	U_04	C.U5 – C.U23	K_01	K04, K05, K06, K07	K_02	K01, K02	K_03	K03, K04
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku																		
W_01	C.W1., C.W2, C.W3																		
U_01	C.U1																		
U_02	C.U2, C.U3																		
U_03	C.U4																		
U_04	C.U5 – C.U23																		
K_01	K04, K05, K06, K07																		
K_02	K01, K02																		
K_03	K03, K04																		
<b>Wykaz literatury</b>																			
<p><b>A. Literatura podstawowa:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 września 2018 roku w sprawie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej</li> </ol>																			
<p><b>B. Literatura uzupełniająca:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ślusarska.B., Zarzycka D., Majda A., Podstawy pielęgniarstwa. Tom I,II. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2017.</li> <li>2. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda M., Umiejętności pielęgniarские katalog Check-List, Warszawa 2017.</li> <li>3. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda A.. Podstawy pielęgniarstwa tom II - wybrane działania pielęgniarские. Lublin, 2017.</li> </ol>																			

4. Kwiatkowska A., Krajewska-Kułak E. Komunikowanie interpersonalne w pielęgniarstwie. Wydawnictwo Czelej, 2016.
5. Czekirda M. Obliczanie dawek leków. Warszawa 2017.
6. Kózka M. Pielęgniarstwo Tom I,II. Wrocław 2011.

<b>Nazwa zajęć</b> Promocja zdrowia		<b>Forma zaliczenia</b> Z.O.		<b>Liczba punktów ECTS</b> 2	
<b>Kierunek studiów</b> <b>POŁOŻNICTWO</b>					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr</b>	
praktyczny	SPS	tak	Nie	I	
<b>Dyscyplina</b> Nauki o zdrowiu					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
<b>Wykłady</b>	<b>10</b>	-	<b>15</b>	-	<b>1</b>
Opracowanie zagadnień			<b>7</b>		
Analiza piśmiennictwa			<b>8</b>		
<b>Ćwiczenia symulacyjne</b>	<b>10</b>		<b>20</b>		<b>1</b>
Analiza piśmiennictwa					
Opracowanie projektu, programu. Prezentacja materiału.					
<b>Razem</b>	<b>20</b>	-	<b>35</b>	-	<b>2</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, pogadanka, wyjaśnianie, studium przypadku, seminarium, burza mózgów, prezentacja multimedialna, dyskusja panelowa.					
<b>Wymagania wstępne</b> Wiedza z zakresu pedagogiki.					
<b>Cele przedmiotu</b> Określenie zadań położnej w promocji zdrowia, konstruowania programów zdrowotnych, strategii, znajomości czynników ryzyka choroby wynikających ze stylu życia.					
<b>Treści programowe</b>					
<b>Problematyka wykładów</b>					
1. Rozwój promocji zdrowia, podstawowe pojęcia; zdrowie, promocja zdrowia, profilaktyka, zachowania zdrowotne, styl życia, potencjał życiowy człowieka. Paradygmaty zdrowia.					
2. Promocja zdrowia w UE. Strategia promocji zdrowia lokalna, krajowa. Czynniki kształtujące stan zdrowia.. Metody promocji zdrowia					
3. Rola i zadania położnej w promocji zdrowia. Działania edukacyjne skierowane do różnych grup ludności.					
4. Komunikacja interpersonalna w promocji zdrowia. Marketing społeczny a promocja zdrowia.					
5. Zasady konstruowania programów promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej					
6. Promocja zdrowia a proces pielęgnowania.					
<b>Problematyka ćwiczeń</b>					
1. Diagnozowanie zachowań zdrowotnych, formułowanie problemów oraz potrzeb zdrowotnych jednostek, grup i społeczności lokalnych.					
2. W oparciu o literaturę i własne doświadczenie dokonaj interpretacji modelu uwarunkowań zachowań promujących zdrowie.					
3. Czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu życia .Ocena potencjału zdrowotnego kobiety i jej rodziny. Edukacja kobiety w zakresie samokontroli stanu zdrowia.					
4. Promocja zdrowia to działania zmierzające do spełnienia przynajmniej dwunastu uwarunkowań dobrego samopoczucia. Omów je / Karta Ottawska/ Podaj przykłady.					
5. Opracowanie programu promocji zdrowia jednostek, rodzin i grup społecznych, i ich prezentowanie.					
6. Omówienie funkcji edukacji zdrowotnej, odnosząc je do zdrowego stylu życia i zachowań zdrowotnych .					

<p><b>Efekty uczenia się:</b></p> <p><b>Wiedza</b>  <b>W_01.</b> Student potrafi określić strategię obowiązującą w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej.  <b>W_02.</b> Zna zadania położnej w promocji zdrowia. Potrafi określić zasady budowania programów zdrowotnych.  <b>W_03.</b> Student posiada wiedzę o sobie samym, podstawowych zasadach funkcjonowania swojego organizmu.</p> <p><b>Umiejętności</b>  <b>U_01.</b> Student potrafi podjąć działania związane z określeniem potencjału zdrowotnego człowieka, promowaniem zdrowego stylu życia, edukacją dotyczącą samokontroli stanu zdrowia.  <b>U_02</b> Student posiada umiejętność planowania, realizacji i ewaluacji programów edukacyjnych .</p> <p><b>Kompetencje społeczne</b>  <b>K_01.</b> Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.  <b>K_02</b> Rozumie potrzeby i oczekiwania osób powierzonych opiece, szanuje różnice kulturowe i światopoglądowe. Jest kreatywny, komunikatywny, empatyczny.</p>	<p><b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</b></p> <p><b>A. Sposób zaliczenia</b>  <b>Zaliczenie z oceną</b></p> <p><b>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów</b>  Zaliczenie wykładów- kolokwium pisemne  Zaliczenie ćwiczeń – kolokwium pisemne,  <b>Ocena z kolokwium</b>  Zaliczenie kolokwium tj. uzyskanie sumarycznie min.60% punktów.  &lt;60% - 2,0 (ndst)  60%÷68% - 3,0 (dst)  69%÷77% - 3,5 (dst plus)  78%÷86% - 4,0 (db)  87%÷95% - 4,5(db plus)  &gt;95% - 5,0 (bdb)</p> <p>Oceną z przedmiotu jest średnia ważona ocen ze składowych przedmiotu, gdzie wagą jest ilość pkt ECTS.</p> <table border="1" data-bbox="651 801 1401 1451"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W_01</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>W_02</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>W_03</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>U_01</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>U_02</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>K_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Egzamin ustny</li> <li>2. Egzamin pisemny</li> <li>3. Kolokwium</li> <li>4. Projekt</li> <li>5. Sprawozdanie</li> <li>6. Prezentacja</li> <li>7. Praca kontrolna</li> <li>8. Zadanie praktyczne</li> <li>9. Praca studenta w trakcie zajęć</li> </ol> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b>  Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.</p> <p><b>Kryteria oceniania</b>  <b>5,0-</b> znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie <b>93%-100%</b>.  <b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusje, wyciąga poprawne wnioski.  <b>4,5</b> – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>85%-92%</b>.  <b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.  <b>4,0</b> – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje</p>	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									1	2	3	4	5	6	7	8	9	W_01			X							W_02			X			X				W_03			X			X				U_01			X			X				U_02			X			X				K_01									X	K_02									X
Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się																																																																																									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9																																																																																	
W_01			X																																																																																							
W_02			X			X																																																																																				
W_03			X			X																																																																																				
U_01			X			X																																																																																				
U_02			X			X																																																																																				
K_01									X																																																																																	
K_02									X																																																																																	

	<p>znajomość treści kształcenia na poziomie <b>77%-84%</b>.</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.</p> <p><b>3,5</b> – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>69%-76%</b>.</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p><b>3,0</b> – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>60%-68%</b>.</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p><b>2,0</b> – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej <b>60%</b>.</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b> nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>
--	--

#### Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
<b>W_01</b>	C.W14. C.W16
<b>W_02</b>	C.W15.
<b>W_03</b>	C.W14
<b>U_01</b>	C.U25
<b>U_02</b>	C.U26
<b>K_01</b>	K03. K04, K05, K06, K07,
<b>K_02</b>	K01, K02,.

#### Wykaz literatury

##### A. Literatura podstawowa:

1. Andruszkiewicz A. Banaszekiewicz M.; Promocja zdrowia, t. I i II, Wyd. Czelej, Lublin 2010r.
2. Cianciara D. Zarys współczesnej promocji zdrowia. PZWL, W-wa 2010.
3. Sierakowska M., Wrońska I.: Edukacja zdrowotna w praktyce pielęgniarstwa, PZWL, Warszawa 2014.

##### B. Literatura uzupełniająca

1. Karski J. Promocja zdrowia dziś i perspektywy jej rozwoju w Europie. Wyd. Ce.De. W-wa 2009.
2. Motyka M. Komunikacja terapeutyczna w aspekcie medycznym. Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego 2011.

<b>Nazwa zajęć</b> Promocja zdrowia - ZP		<b>Forma zaliczenia</b> Zo		<b>Liczba punktów ECTS</b> 1	
<b>Kierunek studiów</b> <b>POŁOŻNICTWO</b>					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
praktyczny	SPS	tak	Nie	I	
<b>Dyscyplina</b> Nauki o zdrowiu					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
<b>Zajęcia praktyczne</b>	<b>20</b>	-	-	-	<b>1</b>
<b>Razem</b>	<b>20</b>	-	-	-	<b>1</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> Metody problemowe: metoda przypadków, dyskusja dydaktyczna. Metody praktyczne: pokaz, metoda projektów, ćwiczenia					
<b>Wymagania wstępne</b> Wiedza z zakresu pedagogiki, psychologii oraz wykładów i ćwiczeń z promocji zdrowia.					
<b>Cele przedmiotu</b> 1. Przygotowanie studenta do dokonywania oceny stanu zdrowia i deficytów w tym zakresie . 1. Przygotowanie studenta do promowania zdrowia, troski o zdrowy styl życia w odniesieniu do różnych grup odbiorców. 3. Przygotowanie do uczestnictwa w akcjach promujących zdrowie. 4. Kształtowanie i promowanie zachowań prozdrowotnych wśród studentów.					
<b>Treści programowe</b> <b>Problematyka zajęć praktycznych</b> 1. Projektowanie działań z zakresu promocji zdrowia w pracy położnej. Wybór treści, metod, form organizacyjnych i środków dydaktycznych. 2. Ocena stanu zdrowia jednostki i rodziny „ potencjał zdrowotny człowieka” z wykorzystaniem skal, siatek i tp. 3. Wskaźniki zdrowia; waga, wzrost, BMI, WHR. Kwestionariusz IZZ i inne narzędzia pomiaru. Zastosowanie w warunkach praktycznych; człowiek zdrowy w różnym wieku, człowiek chory. 4. Przygotowanie wywiadu, analiza dokumentacji zdrowotnej ,opracowanie wskazówek, doradztwo w zakresie zachowań zdrowotnych.					
<b>Efekty uczenia się:</b>		<b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</b>			
<b>Wiedza</b> W_01. Zna i rozumie w jaki sposób zachęcić osobę zdrową / chorą do promowania zachowań prozdrowotnych. W_02 Zna zadania położnej w promocji zdrowia i strategię z tym związane.		<b>A. Sposób zaliczenia</b>  <b>Zaliczenie z oceną</b>  <b>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów</b>			
<b>Umiejętności</b> U_01. Potrafi oceniać możliwości i wydolność podopiecznej i jej rodziny z wykorzystaniem różnych narzędzi. U_02. Umie oceniać czynniki ryzyka, które mają wpływ na styl życia i zachowania zdrowotne. U_03. Uczy odbiorcę usług samokontroli		<b>Zajęcia praktyczne:</b> Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych .			
		Efekt uczenia się		<b>Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</b>	

<p>stanu zdrowia i motywuje do zachowań prozdrowotnych.</p> <p>U_04 Inicjuje i wspiera jednostkę i rodzinę w utrzymaniu zdrowia</p> <p><b>Kompetencje społeczne</b></p> <p><b>K_01.</b> Szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece, przestrzega tajemnicy zawodowej.</p> <p><b>K_02.</b> Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu.</p> <p><b>K_03.</b>Przejawia empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną oraz współpracownikami</p>		<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>	<b>6</b>	<b>7</b>	<b>8</b>	<b>9</b>	
	<b>W_01</b>					<b>X</b>					
	<b>W_02</b>					<b>X</b>					
	<b>U_01</b>								<b>X</b>	<b>X</b>	
	<b>U_02</b>								<b>X</b>	<b>X</b>	
	<b>U_03</b>								<b>X</b>	<b>X</b>	
	<b>U_04</b>								<b>X</b>	<b>X</b>	
	<b>K_01</b>								<b>X</b>	<b>X</b>	
	<b>K_02</b>								<b>X</b>	<b>X</b>	
	<b>K_03</b>								<b>X</b>	<b>X</b>	
	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Egzamin ustny</li> <li>2. Egzamin pisemny</li> <li>3. Kolokwium</li> <li>4. Projekt</li> <li>5. Sprawozdanie</li> <li>6. Prezentacja</li> <li>7. Praca kontrolna</li> <li>8. Zadanie teoretyczne</li> <li>9. Praca studenta w trakcie zajęć</li> </ol>										
	<p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b></p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.</p> <p><b>Kryteria oceniania</b></p> <p><b>5,0-</b> znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie <b>93%-100%</b>.</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusje, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p><b>4,5</b> – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>85%-92%</b>.</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.</p> <p><b>4,0</b> – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>77%-84%</b>.</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.</p> <p><b>3,5</b> – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>69%-76%</b>.</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p><b>3,0</b> – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>60%-68%</b>.</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p><b>2,0</b> – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej <b>60%</b>.</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b> nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>										

Matryca efektów uczenia się dla zajęć	
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	C.W14., C.W16.
W_02	C.W.14, C.W.15
U_01	C.U25
U_02	C.U26
U_03	C.U25
U_04	C.U26
K_01	K01., K03., K04., K05., K07.
K_02	K02., K06.
K_03	K01. K02
<b>Wykaz literatury</b>	
<b>A. Literatura podstawowa:</b>	
1. Andruszkiewicz A. Banaszekiewicz M.; Promocja zdrowia, t. I i II, Wyd. Czelej, Lublin 2010r.	
2. Cianciara D. Zarys współczesnej promocji zdrowia. PZWL, W-wa 2010.	
3. Karski J. Praktyka i teoria promocji zdrowia. Wyd. Ce De Wu, W-wa 2007.	
<b>B. Literatura uzupełniająca</b>	
1. Karski J. Promocja zdrowia dziś i perspektywy jej rozwoju w Europie. Wyd. Ce.De. W-wa 2009.	
2. Motyka M. Komunikacja terapeutyczna w aspekcie medycznym. Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego 2011.	
3. Heszen I., Sęk H. Psychologia zdrowia. Wyd.PWN. W-wa 2019.	



<b>Nazwa zajęć</b> Zakażenia szpitalne		<b>Forma zaliczenia</b> Z.O		<b>Liczba punktów ECTS</b> 1	
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
praktyczny	studia pierwszego stopnia	tak	Nie	<b>I</b>	
<b>Dyscyplina</b> nauki o zdrowiu					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
	<b>Wykład</b>	<b>20</b>	<b>-</b>	<b>10</b>	
Analiza wskazanej literatury	-	-	2	-	
Przygotowanie do zaliczenia	-	-	8	-	
<b>Razem</b>	<b>20</b>	<b>-</b>	<b>10</b>	<b>-</b>	<b>1</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych, wykład informacyjny, metoda przypadków					
<b>Wymagania wstępne</b> Wiedza z zakresu pielęgniarstwa internistycznego, pediatrycznego, chirurgicznego oraz zdrowia publicznego.					
<b>Cele przedmiotu</b> Zadaniem przedmiotu jest zapoznanie studentów z problematyką profilaktyki, monitorowania i zwalczania zakażeń szpitalnych u kobiet, w tym położnic oraz noworodków					
<b>Treści programowe</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>Wybrane zagadnienia z zakresu mikrobiologii i epidemiologii</li> <li>Regulacje prawne w aspekcie profilaktyki i zwalczania zakażeń</li> <li>Rola i zadania Zespołu i Komitetu Kontroli Zakażeń Szpitalnych</li> <li>Epidemiologia zakażeń szpitalnych, definicje, źródło, drogi szerzenia, zapobieganie i zwalczanie</li> <li>Postacie kliniczne zakażeń: zakażenie krwi, zakażenie ogólnoustrojowe, szpitalne zapalenie płuc, zakażenie dróg moczowych, zakażenie miejsca operowanego oraz zakażenia położnicze i noworodkowe</li> <li>Czynniki ryzyka zakażeń szpitalnych</li> <li>Higiena rąk</li> <li>Izolacja pacjentów i stosowanie środków ochrony osobistej</li> <li>Zasady pobierania i transportu materiału do badań bakteriologicznych</li> <li>Dezynfekcja i sterylizacja jako element zwalczania zakażeń szpitalnych</li> </ol>					
<b>Efekty uczenia się:</b>		<b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</b>			
<b>Wiedza</b>		<b>A. Sposób zaliczenia</b>			
<b>W_01</b> Student zna pojęcie zakażeń związanych z opieką zdrowotną, w tym zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia się tych zakażeń		<b>Zaliczenie z oceną</b>			
<b>W_02</b> Zna sposoby kontroli szerzenia się i zwalczania zakażeń szpitalnych		<b>A. Formy i kryteria zaliczenia</b>			
<b>W_03</b> Zna mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu		Zaliczenie na podstawie:			
		*Odpowiedzi ustnej na 3 losowo wybrane pytania z materiałów wykładowych i podanej literatury			
		*Przygotowanie algorytmu postępowania aseptycznego podczas określonych czynności położniczych w oparciu o EBM			
		Zaliczenie po uzyskaniu pozytywnej oceny z odpowiedzi (T <sub>1</sub> ) i			

ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego oraz zakażenia położnicze i noworodkowe

**Umiejętności**

**U\_01** Potrafi wdrażać standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym

**U\_02** Umie stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami

**Kompetencje społeczne**

**K\_01** Systematycznie wzbogaca wiedzę zawodową i kształtuje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu

zadania 1( Z<sub>1</sub>)

Ocena jest średnią ważoną wyliczoną w oparciu o składniki podane w tabeli nr 1.

Tabela nr 1.

Skala ocen dla wykładu	Kod	Suma
		Ocena semestralna
Odpowiedź ustna	T <sub>1</sub>	60%
Zadanie 1	Z <sub>1</sub>	40%

Ustalenie oceny końcowej na podstawie uzyskanych pozytywnych ocen (T<sub>1</sub> + Z<sub>1</sub>).

$$O_k = O_w [(T_1 \times 60) + (Z_1 \times 40)] / 100$$

O<sub>k</sub> – ocena końcowa

O<sub>w</sub> – ocena wykładu

T<sub>1</sub> – ocena z odpowiedzi

Z<sub>1</sub> – ocena zadanie 1

Ocena końcowa jest przeliczana według wzoru:

3,0 - 3,24 – dostateczny (3,0)

3,25 - 3,74 – dostateczny (3,5)

3,75 - 4,24 – dobry (4,0)

4,25 - 4,74 – dobry plus (4,5)

4,75 - 5,0 – bardzo dobry (5,0)

Ocena negatywna z jakiegokolwiek formy zaliczeń nie może być podstawą do wystawienia pozytywnej oceny końcowej.

Terminy zaliczenia oraz zaliczenia poprawkowego zostaną ustalone ze studentami na pierwszych zajęciach.

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
<b>W_01</b>	X								
<b>W_02</b>	X								
<b>W_03</b>	X								
<b>U_01</b>								X	
<b>U_02</b>								X	
<b>K_01</b>									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

**Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:**

- Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem ćwiczeń w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia

**Kryteria oceniania**

	<p><b>5,0</b>- znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie <b>93%-100%</b>.  <b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusje, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p><b>4,5</b> – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>85%-92%</b>.  <b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.</p> <p><b>4,0</b> – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>77%-84%</b>.  <b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.</p> <p><b>3,5</b> – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>69%-76%</b>.  <b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p><b>3,0</b> – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>60%-68%</b>.  <b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p><b>2,0</b> – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej <b>60%</b>.  <b>Kompetencje społeczne:</b> nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>
--	---

#### Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	C.W33
W_02	C.W34
W_03	C.W35
U_01	C.U44
U_02	C.U45
K_01	K05, K07

#### Wykaz literatury

##### A. Literatura podstawowa:

Fleischer M., Bober- Gheek B.: Podstawy pielęgniarstwa epidemiologicznego, Urban&Partner, Wrocław 2006

##### B. Literatura uzupełniająca

- Cianciara J., Juszczyk J.: Choroby zakaźne i pasożytnicze, Tom I, II, Czelej, Lublin 2012
- Dziubek Z.: Choroby zakaźne i pasożytnicze, PZWL, Warszawa 2010
- Dzierżanowska D.: Zakażenia Szpitalne, Wyd. á- medicapress, Bielsko - Biała 2008
- Pawińska A.: Profilaktyka zakażeń szpitalnych – bezpieczeństwo środowiska szpitalnego, á- medicapress, Warszawa 2011
- Ciuruś M.: Procedury higieny w placówkach ochrony zdrowia, Instytut Problemów Ochrony Zdrowia, Warszawa 2013
- Jabłoński L., Karwat I.D.: Podstawy epidemiologii ogólnej, epidemiologia chorób zakaźnych, Czelej, Lublin 2002
- Ogólne wytyczne `2017r sterylizacji wyrobów medycznych i innych przedmiotów wielorazowego użycia wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych oraz innych czynnościach podczas których może dojść do przeniesienia choroby zakaźnej lub zakażenia, Warszawa 2017
- Akty prawne odnoszące się do poszczególnej problematyki.

Nazwa zajęć Wychowanie fizyczne		Forma zaliczenia Z		Liczba punktów ECTS 0	
Kierunek studiów <b>POŁOŻNICTWO</b>					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku		zajęcia do wyboru	semestr/y
praktyczny	SPS	tak		nie	I,II
Studium Wychowania Fizycznego i Sportu					
Dyscyplina Nauki o kulturze fizycznej					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Ćwiczenia ruchowe	60	-	-	-	0
Spotkanie organizacyjne i omówienie zasad BHP	2	-	-	-	-
Ćwiczenia ruchowe	58	-	-	-	-
<b>Razem</b>	<b>60</b>	-	-	-	0
Metody dydaktyczne Słowna (informacja, dyskusja), oglądowa (pokaz sposobu wykonywania techniki), zajęć praktycznych, realizacji ćwiczeń fizycznych: ciągła, przerywana.					
Wymagania wstępne Brak przeciwwskazań zdrowotnych do aktywnego uczestnictwa w programowych zajęciach wychowania fizycznego. W przypadku studenta z ograniczeniami zdrowotnymi: <ol style="list-style-type: none"> <li>W przypadku, gdy uczelnia zapewnia zajęcia WF studentom z ograniczeniami zdrowotnymi (w tym z orzeczeniem o niepełnosprawności), student realizuje przedmiot WF w tych grupach. Wykładowca odpowiedzialny za realizację WF na danym kierunku zobowiązany jest do poinformowania na piśmie kierownika SWFiS, którzy studenci z jego grupy będą realizować WF w grupie dla studentów z ograniczeniami zdrowotnymi.</li> <li>W wyjątkowych uzasadnionych sytuacjach wykładowca może ustalić inny sposób realizacji zajęć np. <ul style="list-style-type: none"> <li>Zaliczenie w formie pisemnej zagadnień teoretycznych wymaganych przez wykładowcę ( w tym też wykonanie prac pisemnych związanych z kulturą fizyczną)</li> <li>Zaliczenie w formie prowadzącego rozgrzewkę, dopingowanie walczących (podpowiadanie rozwiązań taktyczno-technicznych).</li> </ul> </li> </ol> W przypadku choroby (kontuzji) studenta, ma on obowiązek przedłożenia prowadzącemu zajęcia zwolnienia lekarskiego w terminie 14 dni od wystawienia zwolnienia.					
Cele przedmiotu Przygotowanie studenta do aktywnego, świadomego uczestnictwa w kulturze fizycznej, działalności sportowo-rekreacyjnej, jako ważnego elementu prozdrowotnego stylu życia.					
Treści programowe <ol style="list-style-type: none"> <li>Nauczanie zasad higieny i bezpieczeństwa na zajęciach ruchowych - pomoc i asekuracja.</li> <li>Nauczanie metod kształtowania zdolności motorycznych , w szczególności wytrzymałościowych (formuła treningu zwrotnego). Kształtowanie zdolności motorycznych: zwłaszcza wytrzymałościowych</li> <li>Doskonalenie sprawności ogólnej i specjalnej w oparciu o: lekkoatletyczne formy ruchu, gry i zabawy ruchowe, formy gimnastyczne, gry zespołowe i indywidualne formy ruchu. Siłownia: oddychanie podczas ćwiczeń, technika wykonywania ćwiczeń mięśni: klatki piersiowej, grzbietu, brzucha, barków,</li> </ol>					

- ramion i przedramion, nóg.
4. Nauczanie i doskonalenie umiejętności ruchowych z zakresu: siatkówki, koszykówki, piłki nożnej, unihokeja, badmintonu, tenisa stołowego ew. nordic walking.
    - Piłka siatkowa: postawa siatkarska, odbicia sposobem górnym i dolnym, zagrywka tenisowa, przyjęcie sposobem górnym i dolnym.
    - Koszykówka: poruszanie się po boisku, podania i chwyt, kozłowanie prawą i lewą ręką, rzut do kosza z biegu z prawej i lewej strony, rzut do kosza z miejsca.
    - Piłka nożna i futsal: sposoby poruszania się po boisku, podania i przyjęcia piłki w miejscu i w ruchu, strzał na bramkę z miejsca i w ruchu, zwody ciałem, drybling.
    - Unihokej: poruszanie się po boisku, podanie forhandem i backhandem, przyjęcie podania, strzał na bramkę z miejsca i w ruchu, drybling.
    - Badminton: poruszanie się po boisku, sposoby trzymania rakiетки, uderzenia obronne i atakujące, gra szkolna i właściwa.
    - Tenis stołowy: postawa przy stole i sposoby poruszania podczas gry, różne sposoby trzymania rakiетки, forhand, bachand, serwis, uderzenia atakujące, uderzenia obronne.
  5. Nauczanie zasad organizacji i imprez sportowych (rekreacyjnych) oraz wybranych przepisów sportowych.
  6. Zajęcia podsumowujące; sprawdziany zaliczeniowe.

**Efekty uczenia się:**

**W zakresie wiedzy student:**

**W\_01** potrafi dostrzec zależności pomiędzy aktywnością ruchową a poziomem zdrowia (wpływ AF na: poszczególne układy organizmu ludzkiego),

**W\_02** zna podstawowe przepisy i elementy techniczno-taktyczne poszczególnych dyscyplin sportowych realizowanych w ramach programu nauczania oraz zagadnienia z zakresu kultury fizycznej (sprawność fizyczna - zna testy i sprawdziany) zasygnalizowane w trakcie zajęć.

**W zakresie umiejętności student:**

**U\_01** potrafi posługiwać się wybranymi umiejętnościami: gimnastycznymi, lekkoatletycznymi, z zakresu zespołowych i indywidualnych gier sportowych w stopniu umożliwiającym poprawne ich zademonstrowanie.

**U\_02** umie dokonać pomiaru stopnia rozwoju poszczególnych zdolności motorycznych, w szczególności wytrzymałościowych, z zastosowaniem prostych testów diagnostycznych.

**U\_03** umie zorganizować zajęcia rekreacyjne lub sportowe i je przeprowadzić.

**W zakresie kompetencji społecznych student:**

**K\_01** dba o poziom sprawności fizycznej niezbędnej dla wykonywania czynności życia codziennego i dodatkowo zadań właściwych dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, zwłaszcza z zakresu sprawności oddechowo-krążeniowej - test Coopera

**Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne**

**B. Sposób zaliczenia**

**Ćwiczenia ruchowe – zaliczenie z oceną**

**B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01									x
W_02									x
U_01								x	
U_02								x	
K_01								x	

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

**Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest:**

- ✓ Wszystkie nieobecności nieusprawiedliwione muszą być odrobione. Sposób oraz formę odrobienia nieobecności ustala wykładowca.
- ✓ W przypadku nieobecności usprawiedliwionych – zajęcia należy odrobić zgodnie z wymaganiami wykładowcy w celu zrealizowania programu zajęć. W tym drugim przypadku ilość odrobionych zajęć ustala wykładowca. Sposób oraz formę odrobienia nieobecności ustala wykładowca.
- ✓ Zaliczenie elementów ocenianych przez wykładowcę:
  - sprawdziany techniczne,
  - test Coopera (2100m – K, 2400 – M),
  - aktywny udział w zajęciach.

		<p><b>Kryteria oceniania</b></p> <p><b>zal.</b> – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, z możliwymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie min. 60%; – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób.</p> <p><b>brak zal.</b> – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%. – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób</p>
<b>Matryca efektów uczenia się dla zajęć</b>		
<b>Numer (symbol) efektu uczenia się</b>	<b>Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku</b>	
<b>Wykaz literatury</b>		
<b>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</b>		
1. Brak literatury		
<b>B. Literatura uzupełniająca</b>		
1. Brak literatury		

<b>Nazwa zajęć</b> <b>Fizjologia</b>		<b>Forma zaliczenia</b> E		<b>Liczba punktów ECTS</b> 3	
<b>Kierunek studiów</b> <b>Położnictwo</b>					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
praktyczny	SPS	Tak	Nie	II	
<b>Dyscyplina</b> <b>Nauki medyczne</b>					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Wykłady</b>	<b>40</b>	--	<b>10</b>	--	<b>2</b>
Przygotowanie do kolokwium		--	4	--	
Przygotowanie do egzaminu		--	4	--	
Konsultacje		--	2	--	<b>1</b>
<b>Ćwiczenia laboratoryjne</b>	<b>25</b>	--	<b>5</b>	--	
Przygotowanie do ćwiczeń i kolokwium		--	5	--	
<b>Razem</b>	<b>65</b>	--	<b>15</b>	--	<b>3</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> Metoda podająca - wkład informacyjny, metoda aktywizująca – dyskusja dydaktyczna, metoda praktyczna - ćwiczenia laboratoryjne, Metoda programowa - ćwiczenia z użyciem oprogramowania komputerowego z zakresu fizjologii,					
<b>Wymagania wstępne</b> Wiedza w zakresie biologii i chemii na poziomie szkoły średniej					
<b>Cele przedmiotu</b> Celem nauczania jest przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej funkcjonowania organizmu człowieka w warunkach prawidłowych, funkcjonowania poszczególnych układów i narządów, metod i sposobów oceny prawidłowości funkcjonowania człowieka; studenta w zakresie umiejętności oceny prawidłowości funkcjonowania człowieka w oparciu o kryteria czynnościowe, oceny prawidłowości wyników laboratoryjnych. Kształtowanie postawy studenta do pogłębiania wiedzy z zakresu fizjologii człowieka, przekonania o znaczeniu wiedzy z fizjologii w praktyce.					
<b>Treści programowe</b> Wykładów: 2. Elektrofizjologia: Pobudliwość i ruch organizmu. Powstawanie potencjału spoczynkowego i czynnościowego w komórce. Reakcje na bodziec. Reakcja pobudzonej komórki mięśniowej - skurcz. Przekazywanie pobudzenia wzdłuż neurytu i na synapsie. Neuroprzekazniki. Odruchy bezwarunkowe i warunkowe. 3. Czynność i podział układu autonomicznego. Organizacja czynnościowa części współczulnej, przywspółczulnej. Receptory i mediatory - zasady funkcjonowania. Czucie i percepcja. Poziomy czynnościowe. Rola układu nerwowego w sterowaniu głodem i apatytem oraz funkcjami przewodu pokarmowego. 4. Fizjologia mięśni poprzecznie prążkowanych i gładkich. Charakterystyka mięśni: gładkich, poprzecznie prążkowanych i mięśnia sercowego. Budowa i funkcjonowanie mięśnia szkieletowego. Skurcz mięśnia szkieletowego i gładkiego. Źródła energii potrzebnej do skurczu. Utrzymanie i regulacja napięcia mięśniowego. Fizjologiczne podłoże zmęczenia mięśni. Wypoczynek i superkompensacja. 5. Fizjologia układu sercowo-naczyniowego. Elektrofizjologia kardiomiocytów. Automatyzm serca. Cykl hemodynamiczny serca. Cechy charakterystyczne krążenia systemowego. Mechanizmy regulacji układu					

sercowo-naczyniowego. Krążenie płodowe i łożyskowe

6. Krew: Funkcje krwi; transportowe, utrzymanie homeostazy, odpornościowe. Właściwości fizyczne i chemiczne krwi. Elementy morfotyczne i niemorfotyczne krwi.
7. Fizjologia oddychania: Mechanika oddychania. Spirometria i wentylacja płuc. Krążenie płucne. Wymiana gazowa – prawo gazowe, dyfuzja. Regulacja nerwowa oddychania.
8. Fizjologia układu wydalniczego: Rola nerek – krążenie nerkowe. Przesączanie kłębuszkowi – powstawanie moczu. Gospodarka wodno - elektrolitowa. Równowaga kwasowo – zasadowa. Płyny ustrojowe. Układ osmoreceptorowy (ADH).
9. Fizjologia przewodu pokarmowego: Czynność motoryczna i sekrecyjna przewodu pokarmowego. Enzymy trawienne - klasyfikacja. Przebieg procesów trawiennych wzdłuż przewodu pokarmowego. Funkcje wątroby i trzustki. Znaczenie diety w homeostazie ustroju.
10. Fizjologia układu dokrewnego. Czynności fizjologiczne będące pod kontrolą endokrynologiczną. Neurohormonalna kontrola metabolizmu, wzrostu i rozmnażania. Układ endokryny w regulacji czynności przewodu pokarmowego.
11. Fizjologia rozrodu. Regulacja hormonalna czynności gonad. Cykl miesięczny i jego regulacja. Fizjologia zapłodnienia i ciąży. Menopauza. Biologia rozrodu, parametry diagnostyczne męskiego nasienia

Ćwiczeń:

- Fizjologia układu nerwowego - Odruchy fizjologiczne u człowieka. Receptorów dotyku, bólu, ciepła i zimna. Fizjologia narządu wzroku. Fizjologia narządu słuchu. Fizjologia narządu równowagi.
- **Elektorfizjologia -Komórka nerwowa. Przewodnictwo synaptyczne** – ćwiczenia z użyciem **InterActive PHYSIOLOGY**
- Krew – Układy grupowe krwi, oznaczanie grup krwi układu AB0 oraz czynnika Rh. Znaczenie diagnostyczne i oznaczanie czasu krwawienia i krzepnięcia krwi, hematokrytu, OB. Wpływ czynników hemolizujących na krwinki czerwone. Ocena rozmazu krwi – identyfikacja elementów morfotycznych. Konflikt serologiczny.
- Fizjologia układu sercowo-naczyniowego - Bioelektryczne potencjały czynnościowe serca człowieka. Układu bodźco-przewodzącego. Wpływ adrenaliny i acetylocholino na czynności mięśnia sercowego.
- Fizjologia układu oddechowego – Spirometria. Mechanizm wdechu i wydechu. Czynniki determinujące powinowactwo hemoglobiny do tlenu.
- Fizjologia układu wydalniczego – Diureza. Ocena właściwości fizykochemicznych moczu. Ocena mikroskopowa osadu moczu.
- Fizjologia rozrodu. Wybrane zagadnienia z programu **InterActive PHYSIOLOGY**

**Efekty uczenia się:**

**Wiedza**

**W\_01**

Zna zasady prawidłowego funkcjonowania poszczególnych tkanek, narządów i układów oraz mechanizmy służące utrzymaniu życia.

**W\_02**

Rozumie zależności pomiędzy organizmem i środowiskiem zewnętrznym, integrację czynności poszczególnych części organizmu, zjawisko homeostazy i skutki jej zaburzeń.

**W\_03**

Posiada wiedzę na temat funkcjonowania organizmu człowieka w warunkach prawidłowych oraz różnice między czynnością organizmu kobiet w ciąży i poza ciążą.

**Umiejętności**

**U\_01.**

Potrafi wykazać praktycznie korelacje pomiędzy układami organizmu, przedstawić empirycznie zależności i procesy zachodzące w organizmie.

**U\_02.**

Potrafi dokonać oceny prawidłowości funkcjonowania organizmu człowieka w oparciu o kryteria czynnościowe.

**Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne**

**A. Sposób zaliczenia**

**Egzamin testowy**

**B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01		x	x						
W_02		x	x						
W_03		x	x						
U_01			x						x
U_02			x		x				x
U_03					x				x
U_04			x		x				x
U_05									x
K_01									x
K_02									x

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja



**U\_03.**

Potrafi samodzielnie przeprowadzić badania oraz zinterpretować uzyskane wyniki, odczytać i dokonać analizy podstawowych wyników laboratoryjnych.

**U\_04.**

Potrafi analizować i interpretować podstawowe zjawiska czynnościowe oraz dokonać analizy wpływu czynników szkodliwych na przebieg procesów fizjologicznych w tym fizjologiczne mechanizmy rozrodu i laktacji.

**U\_05.**

Potrafi posługiwać się aparaturą fizjologiczną (pomiarową) do obserwacji reakcji ustrojowych. Wykorzystuje oprogramowanie interaktywne z anatomii i fizjologii do przedstawienia topografii i funkcjonowania organizmu ludzkiego oraz posiada umiejętność posługiwania się mikroskopem do poznania budowy i oceny tkanek.

**Kompetencje społeczne****K\_01**

Student rozumie potrzebę samokształcenia w zakresie diagnostyki oraz wykorzystania nowoczesnej aparatury medycznej celem oceny podstawowych parametrów fizjologicznych organizmu.

7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Pracy studenta w trakcie zajęć

**Wykład:**

Zaliczenie kolokwiów (uzyskanie sumarycznie min. 60% punktów)

<60%	- 2,0
60%÷68%	- 3,0
69%÷77%	- 3,5
78%÷86%	- 4,0
87%÷95%	- 4,5
>95%	-5,0

**Ćwiczenia:**

6. Średnia arytmetyczna ocen z kolokwiów (student musi uzyskać zaliczenie z każdego cząstkowego kolokwium)
7. Samodzielna praca studenta na ćwiczeniach (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, prezentacja wyników)

*Średnia z ocen z kolokwiów x 0,70+ ocena za samodzielną pracę studenta x 0,30*

**Ocena końcowa z przedmiotu:**

Ocenę końcową z przedmiotu stanowi średnią ważoną ze składowych form zajęć, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS. Ocenę końcowa jest wyliczana na podstawie procentowego udziału oceny A i oceny B z egzaminu końcowego.

Ocenę A stanowi średnia ważona ocen ćwiczeń i wykładów, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS. Ocena A stanowi 60% oceny końcowej, a egzamin 40%.

$$A = \frac{\text{ocena z wykładów} \times 2 + \text{ocena z ćwiczeń} \times 1}{3} \text{ następnie } \frac{A \times 60 + B \times 40}{100}$$

Obecność na wszystkich ćwiczeniach jest obowiązkowa. Do ćwiczeń studenci przystępują przygotowani. Stopień przygotowania studenta jest sprawdzany w formie kolokwium wejściowego.

**Zaliczenie każdego semestru** jest możliwe po zaliczeniu wszystkich ćwiczeń oraz uzyskaniu pozytywnej oceny z wykładów ( w tym z samokształcenia).

**Egzamin końcowy:** warunkiem przystąpienia do sesji jest pozytywne semestralne zaliczenie. Egzamin w formie pisemnej. Zakres zagadnień egzaminacyjnych studenci otrzymują na pierwszych zajęciach z przedmiotu.

**Kryteria oceniania**

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%;

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%;

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-

	84%; 3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%; 3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%; 2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%.
--	---

#### Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	A.W3., A.W.4, A.W.5., A.W.6., A.W.7.
W_02	A.W3., A.W.4, A.W.5., A.W.6., A.W.7.
W_03	A.W3., A.W.4, A.W.5., A.W.6., A.W.7.
U_01	A.U.1., A.U.2.
U_02	A.U.1., A.U.2.
U_03	A.U.1., A.U.2., A.U.3.
U_04	A.U.1., A.U.2., A.U.3.
U_05	A.U.2.
K_01	K05., K07,

#### Wykaz literatury

##### A. Literatura podstawowa

- \*Waugh A., Grant A., Anatomia i fizjologia człowieka w warunkach zdrowia i choroby. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2012
- \*Konturek S., Fizjologia człowieka. Wyd. II, Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2013
- \*McLaughlin D., Stamford J., White D. Krótkie wykłady Fizjologia człowieka, PWN 2008

##### B. Literatura uzupełniająca

- Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej i klinicznej, W. Traczyk, A. Trzebski, PZWL, Warszawa, 2010.
- Diagnostyka czynnościowa człowieka, Władysław Traczyk, PZWL, Warszawa, 2000
- \*Traczyk Z., Fizjologia człowieka w zarysie. PZWL, Warszawa 2010
- \*Michajlik A., Ramotowski W.; Anatomia i fizjologia człowieka. PZWL 2009, wydanie V
- McLaughlin D., Stamford J., White D. Krótkie wykłady Fizjologia człowieka, PWN, Warszawa 2008
- \*Górski J., Fizjologiczne podstawy wysiłku fizycznego. PZWL, Warszawa 2015

**\*oznaczenie pozycji dostępnych w Bibliotece Akademii Pomorskiej w Słupsku**

<b>Nazwa zajęć</b> Farmakologia		<b>Forma zaliczenia</b> E		<b>Liczba punktów ECTS</b> 4	
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
praktyczny	studia pierwszego stopnia	tak	Nie	<b>II</b>	
<b>Dyscyplina</b> nauki o zdrowiu					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Wykłady</b>	40	-	10	-	2
Analiza piśmiennictwa	-	-	3	-	
Przygotowanie do egzaminu	-	-	7	-	
<b>Ćwiczenia symulacyjne</b>	30	-	20	-	2
Przygotowanie zadania praktycznego	-	-	10	-	
Przygotowanie do zaliczenia	-	-	10	-	
<b>Razem</b>	<b>70</b>	<b>-</b>	<b>30</b>	<b>-</b>	<b>4</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> Wykład informacyjny i problemowy, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny. Zadanie praktyczne, studium przypadku					
<b>Wymagania wstępne</b> Wiedza w zakresie biologii, chemii i fizyki na poziomie szkoły średniej.					
<b>Cele przedmiotu</b> Celem nauczania jest przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej farmakologii ogólnej, mechanizmów działania leków, działania farmakologicznego leków, działań niepożądanych i interakcji leków należących do różnych grup terapeutycznych, a także przygotowanie do wystawiania recept na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizowanych zleceń lekarskich.					
<b>Treści programowe</b> Problematyka wykładów: 1. Podstawowe zagadnienia farmakologii ogólnej (pochodzenie i nazewnictwo leków, czynne metabolity leków i pro-leki, rodzaje reakcji organizmu na lek, działania niepożądane i toksyczne leków, czynniki wpływające na działanie leku, mechanizmy działania leków – receptory i ich klasyfikacja, kanały jonowe i ich klasyfikacja, neuroprzebieżniki i neuromodulatory, przebieżniki II rzędu, zmiany wrażliwości receptorów; dawkowanie leków, losy leku w ustroju). 2. Leki układu autonomicznego (leki pobudzające i hamujące czynność układu parasympatycznego, leki pobudzające i hamujące czynność układu sympatycznego). 3. Leki działające na zakończenia czuciowe; środki wpływające na przewodnictwo nerwowo-mięśniowe i mięśnie szkieletowe. 4. Niesteroidowe leki przeciwzapalne (środki przeciwgorączkowe, środki stosowane w schorzeniach reumatoidalnych). 5. Leki układu krążenia (leki nasercowe działające inotropowo dodatnio, leki antyarytmiczne, środki stosowane w terapii nadciśnienia tętniczego, środki stosowane w chorobie niedokrwiennej serca, środki moczopędne, farmakoterapia miażdżycy, leki przeciwkrwotoczne, leki przeciwzakrzepowe; środki wpływające na hematopoezę);					

6. Leki wpływające na czynność ośrodkowego układu nerwowego (leki nasenne i uspokajające, środki znieczulenia ogólnego, środki stosowane w zaburzeniach czynności układu pozapiramidowego, leki przeciwpadaczkowe, środki psychotropowe – leki anksjolityczne, środki neuroleptyczne, środki przeciwdepresyjne, środki psychopobudzające, leki nootropowe i prokognitywne; narkotyczne leki przeciwbólowe).
7. Leki układu pokarmowego (środki wzmagające wydzielanie soku żołądkowego, środki stosowane w chorobie wrzodowej, leki przeciwwymiotne, leki żółciotwórcze i żółciopędne, leki przeczyszczające i zapierające, środki działające przeciw pasożytom przewodu pokarmowego).
8. Leki układu oddechowego (środki wykrztuśne i przeciwkaszlowe, leki stosowane w stanach spastycznych układu oddechowego).
9. Chemioterapia nowotworów i leki pochodzenia biotechnologicznego – leki rekombinowane, zasady terapii genowej.
10. Interakcje i niepożądane działania leków.

Problematyka ćwiczeń:

1. Posługiwanie się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych
2. Wystawianie recept na leki i środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, e-recepta
3. Przygotowanie zapisów form recepturowych substancji leczniczych

Efekty uczenia się:

### Wiedza

W\_01 Definiuje poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania i powodowane przez nie przemiany w ustroju i działania uboczne

W\_02 Zna podstawowe zasady farmakoterapii i poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania.

W\_03 Zna wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków, a także ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków

W\_04 Zna zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich i zasady leczenia krwią oraz środkami krwiozastępczymi

### Umiejętności

U\_01 Potrafi szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych

U\_02 Umie posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych.

U\_03 Umie wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich

U\_04 przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza i stosować zasady ochrony radiologicznej

### Kompetencje społeczne

K\_01 Student współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym, rozumie i analizuje

Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

### A. Sposób zaliczenia

#### Egzamin

### B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Zaliczenie wykładu:

Planowane jest przeprowadzenie dwóch kolokwium sprawdzających wiedzę uzyskaną w trakcie wykładów.

Kolokwium składa się z 5 pytań. Za każde pytanie można otrzymać maksymalnie 0-2 punktów. Dopuszczalna jest punktacja częściowa w postaci wielokrotności 0,25 punktu.

Punktacja:

ocena dostateczna: 6,00-6,50 punktów

ocena dość dobra: 6,75-7,50 punktów

ocena dobra: 7,75-8,50 punktów

ocena ponad dobra: 8,75-9,50 punktów

ocena bardzo dobra: 9,75-10,00 punktów

Na końcowe zaliczenie z oceną składa się 10 pytań. Za każde pytanie można otrzymać maksymalnie 0-2 punktów (z wielokrotnością 0,50 punktu).

Punktacja:

ocena dostateczna: 10,00-12,50 pkt

ocena dość dobra: 13,00-14,50 pkt

ocena dobra: 15,00-16,50 pkt

ocena ponad dobra: 17,00-18,50 pkt

ocena bardzo dobra: 19,00-20,00 pkt

Otrzymanie oceny dostatecznej, dość dobrej, ponad dobrej lub bardzo dobrej z kolokwium umożliwia zwolnienie na końcowym zaliczeniu z partii materiału obejmującej dane kolokwium. Punkty z danego kolokwium są wówczas włączane w pulę pozostałych punktów otrzymanych podczas zaliczenia końcowego

Zaliczenie ćwiczeń: średnia ocena z kolokwium

Oceną końcową z przedmiotu jest ocena uzyskana z egzaminu pisemnego.

różne sytuacje zdrowotne w kontekście stosowanie leków.

K\_02 Student akceptuje standardy etyczne i prawne w odniesieniu do farmakoterapii, jest refleksyjny, kreatywny i szuka odniesień do problematyki farmakoterapii oraz uzasadnień w literaturze przedmiotu.

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01		X	X						
W_02		X	X						
W_03		X	X						
W_04		X	X						
U_01			X					X	
U_02			X					X	
U_03			X					X	
U_04			X					X	
K_01									X
K_02									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Pracy studenta w trakcie zajęć

### Kryteria oceniania

#### Wiedza

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;  
 4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;

3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;

3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;

2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.

**Kompetencje społeczne** (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)

5,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.

4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.

4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.

3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.

3,0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.

2,0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób

Matryca efektów uczenia się dla zajęć	
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	A.W23; A.W24
W_02	A.W27; D.W50
W_03	A.W25; A.W26; A.W28
W_04	A.W29, A.W30.
U_01	A.U8;
U_02	A.U9;
U_03	A.U10;
U_04	A.U11., D.U42
K_01	K05,
K_02	K07,
<b>Wykaz literatury</b>	
<b>A. Literatura podstawowa:</b>	
1.Hryniewiecka E., Joniec-Maciejak I. Ordynacja i farmakoterapia w praktyce pielęgniarki i położnej. Urban & Partner, Wrocław 2019	
2.Rajtar – Cynke G.: Farmakologia. Podręcznik dla studentów i absolwentów wydziałów pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu Akademii Medycznych. Wydawnictwo PZWL 2015	
<b>B. Literatura uzupełniająca</b>	
W. Kostowski, Z. Herman, Farmakologia tom 1-2, PZWL, Warszawa, 2013.	
H.P. Rang, M.M. Dale, J.M. Ritter, Farmakologia kliniczna, Czelej, Lublin, 2001.	
L.L. Brunton, J.S. Lazo, K.L. Parker, Farmakologia Goodmana & Gilmana, Czelej, Lublin, 2007.	

<b>Nazwa zajęć</b> Radiologia		<b>Forma zaliczenia</b> Z.O		<b>Liczba punktów ECTS</b> 1	
<b>Kierunek studiów</b> Położnictwo					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
praktyczny	SPS	Tak	Nie	IV	
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Wykłady</b>	20	-	5	-	1
Analiza piśmiennictwa i przygotowanie do zaliczenia	-	-	5	-	
Uczestnictwo w wykładach	-	-	-	-	
<b>Razem</b>	20	-	5	-	1
<b>Metody dydaktyczne</b> Wykład z prezentacją multimedialną, wykład konwersatoryjny, wykład informacyjny i problemowy. Film dydaktyczny					
<b>Wymagania wstępne</b> Wiedza z zakresu anatomii i fizjologii człowieka.					
<b>Cele przedmiotu</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Zapoznanie studentów z: terminologią radiologiczną, metodami diagnostyki obrazowej, wskazaniami i przeciwwskazaniami do wykonywania badań radiologicznych oraz ochroną radiologiczną w pediatrii.</li> <li>Opanowanie podstawowej wiedzy dotyczącej technik obrazowania z wykorzystaniem promieni X, badań radiologicznych w diagnostyce najczęstszych jednostek chorobowych.</li> </ul>					
<b>Treści programowe</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>Charakterystyka promieni X.</li> <li>Ogólne wiadomości z zakresu anatomii rentgenowskiej. Klasyczna rentgenodiagnostyka. Nowsze techniki obrazowania zmian chorobowych (CT, MDCT, NMR, whole body CT). Możliwości badań diagnostycznych z użyciem promieni X.</li> <li>Charakterystyka klasycznych badań rentgenowskich, badań z użyciem kontrastów.</li> <li>Tomografia komputerowa (TK, CT- Computerized Tomography), rezonans magnetyczny NMR (Nuclear Magnetic Resonance), tomografia wielorzędowa MDCT (Multidetector Computerized Tomography).</li> <li>Charakterystyka możliwości radiologii interwencyjnej.</li> <li>Podstawowa wiedza dotycząca ochrony radiologicznej oraz zagrożeń wynikających ze stosowania środków kontrastowych. Odczyn popromienne.</li> <li>Wskazania do badań z użyciem promieni X, z uwzględnieniem ich zalet oraz wad. Umiejętność oceny podstawowych zmian patologicznych w oparciu o badania radiologiczne. Umiejętność oceny badań obrazowych w podstawowych schorzeniach i stanach po urazach.</li> <li>Przygotowanie chorego do przeprowadzenia badań diagnostycznych rentgenowskich, TK i MR</li> <li>Odmienności w radiologii dziecięcej i ochrona radiologiczna w pediatrii</li> <li>Diagnostyka obrazowa w stanach ostrych w pediatrii</li> </ol>					
<b>Efekty uczenia się:</b> <b>Wiedza</b> W_01 Student zna metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej. <b>Umiejętności</b>		<b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</b> <b>A. Sposób zaliczenia</b> Zaliczenie z oceną <b>B. Formy i kryteria zaliczenia</b> Zajęcia z przedmiotu obejmują wykłady. Obecność na wszystkich zajęciach jest obowiązkowa. Student, który opuści ponad 20%			

**U\_01** Student potrafi stosować się do zasad ochrony radiologicznej.

**Kompetencje społeczne**

**K\_01** Student zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;

**K\_02** Student potrafi dostrzec i rozpoznać własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywać samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

przewidzianych regulaminowo zajęć jest niedopuszczony do sesji egzaminacyjnej.

Frekwencja jest jedynym kryterium dopuszczającym studenta do zaliczenia.

Zarówno student powracający z urlopu dziekańskiego jak i student powtarzający rok, ma obowiązek uczęszczania na wszystkie zajęcia oraz przystąpienia do egzaminu.

Nie zgłoszenie się na zaliczenie w ustalonym terminie bez usprawiedliwienia jest równoznaczne z uzyskaniem oceny niedostatecznej (2.0).

Na końcowe zaliczenie z oceną składa się kolokwium złożone z 10 pytań otwartych. Za każde pytanie można otrzymać maksymalnie 0-2 punktów (z wielokrotnością 0,50 punktu).

Punktacja:

ocena dostateczna: 10,00-12,50 pkt

ocena dość dobra: 13,00-14,50 pkt

ocena dobra: 15,00-16,50 pkt

ocena ponad dobra: 17,00-18,50 pkt

ocena bardzo dobra: 19,00-20,00 pkt

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
<b>W_01</b>			X						X
<b>U_01</b>			X						X
<b>K_01</b>									X
<b>K_02</b>									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

**Kryteria oceniania**

**5,0** – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **91%-100%**;

**4,5** – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **81%-90%**;

**4,0** – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **71%-80%**;

**3,5** – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **61%-70%**;

**3,0** – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **50%-60%**;

**2,0** – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia **poniżej 50%**.

**Kompetencje społeczne** (obserwacja studenta podczas pracy w



	<p>grupach)</p> <p><b>5,0</b> - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p><b>4,5</b> - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p><b>4,0</b> - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p><b>3,5</b> - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p><b>3,0</b> – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p><b>2,0</b> – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b> Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim.</p>
--	--

**Matryca efektów uczenia się dla zajęć**

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
<b>W_01</b>	A.W31.
<b>U_01</b>	A.U12.
<b>K_01</b>	K05
<b>K_02</b>	K07

**Wykaz literatury**

**A. Literatura podstawowa:**

- Herring W.: Podręcznik radiologii. Elsevier Urban &Partner, Wrocław 2014
- Pruszyński B., Cieszanowski A.: Radiologia. Diagnostyka obrazowa, Rtg,TK, USG, MR, PZWL, Warszawa, 2014.

**B. Literatura uzupełniająca**

- Wicke L.: Atlas anatomii radiologicznej. Elsevier Urban &Partner, Wrocław 2015

<b>Nazwa zajęć</b> BADANIE FIZYKALNE		<b>Forma zaliczenia</b> Z.O		<b>Liczba punktów ECTS</b> 2	
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
praktyczny	SPS	TAK	Nie	II	
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Ćwiczenia symulacyjne</b>	40	--	10	--	2
Przygotowanie do ćwiczeń		--	5	--	
Opracowanie zagadnień		--	5	--	
<b>Razem</b>	<b>40</b>	<b>--</b>	<b>10</b>	<b>--</b>	<b>2</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> Metoda aktywizująca – dyskusja dydaktyczna, metoda praktyczna – analiza przypadku, ćwiczenia symulacyjne					
<b>Wymagania wstępne</b> Wiedza z zakresu anatomii, fizjologii i patologii					
<b>Cele przedmiotu</b> Nabycie umiejętności przeprowadzenia badania podmiotowego i przedmiotowego, udokumentowania wyników badania oraz ustalenia diagnozy pielęgniarstwa na podstawie uzyskanych informacji.					
<b>Treści programowe</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>Zasady prowadzenia badania podmiotowego</li> <li>Podstawowe techniki badania fizykalnego.</li> <li>Badanie fizykalne skóry i jej wytworów (włosów, paznokci).</li> <li>Badanie fizykalne głowy, oka ucha, nosa oraz szyi.</li> <li>Zasady i metody prowadzenia badania fizykalnego układu kostno – mięśniowo – stawowego.</li> <li>Ocena gruczołów piersiowych oraz węzłów limfatycznych.</li> <li>Ocena i badanie fizykalne jamy brzusznej.</li> <li>Ocena budowy i funkcji klatki piersiowej, płuc. Kontrola wydolności oddechowej.</li> <li>Badanie fizykalne serca i ocena układu krążenia. Wykonanie i interpretacja elektrokardiografii.</li> <li>Ocena funkcji układu nerwowego.</li> <li>Badanie fizykalne układu moczowo – płciowego z uwzględnieniem płci.</li> <li>Badanie fizykalne kobiety w różnych okresach rozwoju fizycznego</li> <li>Badanie fizykalne noworodka</li> <li>Wykorzystanie systemów teleinformatycznych lub systemów łączności w badaniu fizykalnym</li> </ol>					
<b>Efekty uczenia się:</b>		<b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</b>			
<b>Wiedza</b> W_01 zna techniki i zasady prowadzenia badania fizykalnego		<b>A. Sposób zaliczenia</b> <b>Zaliczenie z oceną</b>			
<b>Umiejętności</b> U_01 potrafi przeprowadzić wywiad z		<b>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów</b>			

pacjentem i /lub jego rodziną.  
U\_02 potrafi przeprowadzić badanie przedmiotowe w zakresie poszczególnych układów narządowych.

U\_03 potrafi wyciągać wnioski z przeprowadzonego badania na potrzeby opieki położniczej oraz dokumentować wyniki badania w tym z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych.

U\_04 posiada umiejętność podejmowania decyzji w określonych sytuacjach klinicznych.

#### Kompetencje społeczne

K\_01 przestrzega tajemnicy zawodowej i wszelkich praw pacjenta (m.in. prawa do informacji, do intymności, do świadomej decyzji, do godnej śmierci)

K\_02 potrafi współpracować z przedstawicielami innych zawodów w zakresie ochrony zdrowia

K\_03 okazuje szacunek wobec pacjenta i zrozumienie dla różnic światopoglądowych, oraz kulturowych

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu jest 100% obecności na zajęciach

#### Ćwiczenia:

8. Średnia arytmetyczna ocen z kolokwiów (student musi uzyskać zaliczenie z każdego cząstkowego kolokwium)

9. Zaliczenie umiejętności praktycznych – zadania praktycznego wg przygotowanych scenariuszy symulacyjnych.

10. Samodzielna praca studenta na ćwiczeniach (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, prezentacja wyników)

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01			X						
U_01								X	
U_02								X	
U_03								X	
U_04								X	
K_01									X
K_02									X
K_03									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Pracy studenta w trakcie zajęć

#### Kryteria oceniania

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;

3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;

3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;

2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.

Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)

5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.

	<p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>
--	--

**kMatryca efektów uczenia się dla zajęć**

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	C.W29, C.W30, C.W31, C.W32
U_01	C.U40
U_02	C.U41, C.U42
U_03	C.U40, C.U41, C.U42, C.U43
U_04	C.U42, C.U43
K_01	K.1, K.2, K04., K06,
K_02	K05., K07,
K_03	K03,

**Wykaz literatury**

**A. Literatura podstawowa:**

1. Dyk. D. Badanie fizykalne w pielęgniarstwie. PZWL, Warszawa 2016
2. Dyk D., Cudak E., Gaworska – Krzemińska A. Badanie fizykalne w pielęgniarstwie. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL 2010

**B. Literatura uzupełniająca**

1. Krajewska K., Szczepańska A. Badanie fizykalne w praktyce pielęgniarek i położnych. PZWL Warszawa 2008
2. Allan M. Wywiad i badanie przedmiotowe. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2005
3. Douglas G., Nicol F., Robertson C. Macleoda Badanie Kliniczne, edra Urban & Partner, Wrocław 2013

<b>Nazwa zajęć</b> System informacji w ochronie zdrowia		<b>Forma zaliczenia</b> Z.O		<b>Liczba punktów ECTS</b> 1	
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
praktyczny	SPS	tak	nie	II	
<b>Dyscyplina</b> Nauki o zdrowiu					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Ćwiczenia audytoryjne</b>	20	-	10	-	1
Opracowanie zagadnień i analiza piśmiennictwa	-	-	4	-	-
Przygotowanie do zaliczenia	-	-	3	-	-
Przygotowanie pracy kontrolnej.	-	-	3	-	-
<b>RAZEM</b>	<b>20</b>	<b>-</b>	<b>10</b>	<b>-</b>	<b>1</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> Metody podające: wykład seminaryjny, opis, pokaz Metody problemowe: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, metoda przypadków, dyskusja dydaktyczna.					
<b>Wymagania wstępne</b> Brak					
<b>Cele przedmiotu</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Przedstawienie organizacji i zasad działania systemu informacji w ochronie zdrowia.</li> <li>• Zapoznanie z zasadami przetwarzania danych niezbędnych do prowadzenia polityki zdrowotnej państwa, podnoszenia jakości i dostępności świadczeń opieki zdrowotnej oraz finansowania zadań z zakresu ochrony zdrowia.</li> </ul>					
<b>Treści programowe</b> <b>Wykłady</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. System informacyjny w jednostkach opieki zdrowotnej.</li> <li>2. Struktura funkcjonowania systemu informacyjnego w ochronie zdrowia.</li> <li>3. Systemy nazewnictwa i kodowania.</li> <li>4. Bezpieczeństwo i poufność danych.</li> <li>5. Elektroniczna dokumentacja, rekord pacjenta i podpis elektroniczny.</li> <li>6. Gromadzenie i przetwarzanie danych medycznych.</li> <li>7. Zarządzanie bazami danych w medycznych systemach informatycznych.</li> <li>8. Pojęcie telemedycyny i e-zdrowia.</li> <li>9. Standardy zapisu i transmisji danych w formie elektronicznej.</li> <li>10. Elektroniczny rejestr medyczny i dziedzinowe systemy teleinformatyczne w ochronie zdrowia.</li> <li>11. SIM-System Informacji Medycznej.</li> <li>12. Systemy teleinformatyczne obsługujące system informacji. Dziedzinowe systemy teleinformatyczne. RUM-NFZ. Zintegrowane systemy zarządzania szpitalem na podstawie wybranego modelu.</li> </ol>					
<b>Efekty uczenia się:</b> <b>Wiedza:</b> W_01. Student zna działanie SIM (System Informacji Medycznej) i posiada wiedzę na temat współdziałania systemów w tej		<b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</b> <b>A. Sposób zaliczenia</b> Zaliczenie z oceną			

dziedzinie.

**W\_02.** Student zna procedury pozyskiwania danych.

**Umiejętności:**

**U\_01.** Student potrafi wykorzystywać zaawansowane technologie informatyczne w realizowaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych.

**U\_02.** Student potrafi korzystać z dokumentacji medycznej i tym samym przestrzega wszystkich obowiązujących zasad w zakresie bezpieczeństwa i poufności.

**Kompetencje społeczne:**

**K\_01.** Student przestrzega prawa pacjenta.

**K\_02.** Student zasięga opinii ekspertów w przypadku problemu w samodzielności rozwiązania problemu.

**K\_03.** Student dostrzega własne ograniczenia i dokonuje oceny swoich deficytów wdrażając potrzeby edukacyjne.

**B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

Ocena z kolokwium

Zaliczenie kolokwium tj. uzyskanie sumarycznie min.60% punktów.

<60% - 2,0 (ndst)

60%÷68% - 3,0 (dst)

69%÷77% - 3,5 (dst plus)

78%÷86% - 4,0 (db)

87%÷95% - 4,5(db plus)

>95% - 5,0 (bdb)

**Praca kontrolna - samodzielna praca studenta**

Tematy do wyboru.

Opisz jeden z dziedzinowych systemów teleinformatycznych.

1. System Monitorowania Kształcenia Pracowników Medycznych.

2. System Monitorowania Zagrożeń.

3. System Wspomagania Ratownictwa Medycznego

Ocena końcowa z przedmiotu:

Ocenę końcową stanowi średnia z poszczególnych składowych przedmiotu, dla których przypisane są wskaźniki liczbowe.

Ocena z kolokwium x 0,50+ Ocena z pracy kontrolnej x 0,50 = Ocena końcowa

Studenta obowiązuje pełna frekwencja na ocenianych zajęciach.

**C. Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01			X						
W_02			X						
U_01								X	
U_02								X	
K_01									X
K_02									X
K_03									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

**Kryteria oceniania**

**Wiedza**

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne -

	<p>wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;</p> <p>3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.</p> <p><b>Kompetencje społeczne</b> (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p>5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób</p>
--	--

**Matryca efektów uczenia się dla zajęć**

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01.	C.W36.
W_02.	C.W37.
U_01.	C.U47.
U_02.	C.U48.
K_01.	K02
K_02.	K05
K_03.	K07

**Wykaz literatury**

**A. Literatura podstawowa:**

1. Kilańska D., Gaworska- Krzemińska A., Grabowska H.: E- Zdrowie. Informatyka w pielęgniarstwie. PZWL, Warszawa 2017.
2. Naczaj K.: Elektroniczna dokumentacja medyczna. Wdrożenie i prowadzenie w placówce medycznej. Wydawnictwo Wiedza i praktyka, Sulejówek 2013.

**B. Literatura uzupełniająca**

1. Sieradzka A.: Dokumentacja RODO w placówkach medycznych. C.H. Beck Wydawnictwo Polska, Warszawa 2019.
2. Światała K.: Pacjent jako beneficjent ograniczeń jawności elektronicznej dokumentacji medycznej. C.H. Beck Wydawnictwo Polska, Warszawa 2018.
3. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia oraz niektórych innych ustaw. Dz.U. 2017 poz. 1524. Andres K. Ochrona danych osobowych medycznych. C.H. Beck Wydawnictwo Polska, Warszawa 2019.
4. Białas A.: Bezpieczeństwo informacji i usług w nowoczesnej instytucji i firmie. Wyd. WNT, Warszawa 2018
5. Dupłaga M. (2002), Telemedycyna - uwarunkowania i zastosowania specjalistyczne, Zdrowie i Zarządzanie, T. 4 nr 1 s. 56-67
6. Mrowicka A.: Zarządzanie podmiotem medycznym akredytowanym. Wolters Kluwer, Warszawa 2017.

Nazwa zajęć Dietetyka		Forma zaliczenia Z.O		Liczba punktów ECTS 1	
Kierunek studiów <b>POŁOŻNICTWO</b>					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	TAK	Nie	II	
Dyscyplina Nauki o zdrowiu					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
	Wykłady	20	--	10	
Analiza piśmiennictwa		--	5	--	
Przygotowanie do zaliczenia		--	5	--	
<b>Razem</b>	<b>20</b>	<b>--</b>	<b>10</b>	<b>--</b>	<b>1</b>
Metody dydaktyczne Wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, pogadanka, wyjaśnianie, studium przypadku.					
Wymagania wstępne Brak					
Cele przedmiotu Zapoznanie z procesem trawienia i wchłaniania pokarmów, wpływem odżywiania na zdrowie człowieka, klasyfikacją i charakterystyką diet, rolą żywienia w profilaktyce i dietoterapii chorób dietozależnych oraz zasadami żywienia dzieci, dorosłych i ludzi starszych.					
Treści programowe <u>Problematyka wykładów</u> 1. Charakterystyka procesów trawienia i wchłaniania pokarmu. Bilans energetyczny organizmu . 2. Składniki pokarmowe i ich rola w diecie. 3. Metody oceny żywienia i stanu odżywienia. 4. Normy żywienia. 5. Klasyfikacja i charakterystyka diet. 6. Wpływ odżywiania na zdrowie człowieka. 7. Żywienie kobiety w ciąży i okresie laktacji. 8. Żywienie niemowląt, dzieci i młodzieży. 9. Żywienie dorosłych i ludzi starszych. 10. Zasady żywienia w profilaktyce i dietoterapii chorób (otyłość, niedożywienie, cukrzyca, choroby układu krążenia, choroby układu pokarmowego, choroby układu moczowego) . 11. Leczenie żywieniowe.					
Efekty uczenia się:		Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne			
<b>Wiedza</b>		<b>A. Sposób zaliczenia</b>			
W_01 Charakteryzuje podstawowe procesy związane z trawieniem i wchłanianiem pokarmu oraz bilans energetyczny organizmu.		Zaliczenie z oceną			
W_02 Zna podstawową klasyfikację i charakterystykę diet.		<b>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów</b>			
W_03 Omawia zasady planowania żywienia w zdrowiu i chorobie.		Zaliczenie w formie pisemnego testu wiadomości. Studenta obowiązuje 100% obecność na wszystkich zajęciach. Student uzgadnia indywidualnie z nauczycielem formy zaliczenia nieusprawiedliwionej nieobecności.			
<b>Umiejętności</b>		Kryteria oceny dla każdego testu nauczyciel określa indywidualnie i podaje studentom do wiadomości.			
U_01 Organizuje i stosuje odpowiednią					



<p>metodę oceny stanu odżywienia pacjenta w oparciu o opis przypadku.</p> <p><b>U_02</b> Dobiera i planuje odpowiednie żywienie pacjenta w zdrowiu i chorobie w oparciu o opis przypadku.</p> <p><b>Kompetencje społeczne</b></p> <p><b>K_01</b> Zasięga porad ekspertów w przypadku trudności z rozwiązaniem problemu</p> <p><b>K_02</b> dostrzega własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.</p> <p><b>K_03</b> Dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.</p>	Efekt uczenia się	<b>Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</b>								
		<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>5</b>	<b>6</b>	<b>7</b>	<b>8</b>	<b>9</b>
	<b>W_01</b>			X						
	<b>W_02</b>			X						
	<b>W_03</b>			X						
	<b>U_01</b>			X						X
	<b>U_02</b>			X						X
	<b>U_03</b>			X						X
	<b>K_01</b>									X
	<b>K_02</b>									X
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Egzamin ustny</li> <li>2. Egzamin pisemny</li> <li>3. Kolokwium</li> <li>4. Projekt</li> <li>5. Sprawozdanie</li> <li>6. Prezentacja</li> <li>7. Praca kontrolna</li> <li>8. Zadanie praktyczne</li> <li>9. Praca studenta w trakcie zajęć</li> </ol>										
<p><b>Kryteria oceniania</b></p> <p><b>Wiedza</b></p> <p>5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;</p> <p>4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;</p> <p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;</p> <p>3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.</p> <p><b>Kompetencje społeczne</b> (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p>5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób</p> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b></p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w</p>										

przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia

### Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	C.W19
W_02	C.W19, C.W20, C.W21
W_03	C.W19, C.W20, C.W21, C.W22
U_01	C.U31
U_02	C.U31, C.U32, C.U33, C.U34
K_01	K05
K_02	K07
K_03	K07

#### Wykaz literatury

##### A. Literatura podstawowa:

1. Ciborowska H., Rudnicka A.: Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2018.

##### B. Literatura uzupełniająca

1. Gawęcki J., Roszkowski W.: Żywnienie człowieka a zdrowie publiczne. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa 2011.
2. Jarosz M.: Żywnienie osób w wieku starszym. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2011.
3. Jarosz M., Bułhak-Jachymczyk B.: Normy żywienia człowieka. Podstawy prewencji otyłości i chorób niezakaźnych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2011.
4. Jarosz M., Kłosiewicz-Latoszek L.: Cukrzyca. Zapobieganie i leczenie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2010.
5. Jarosz M., Kłosiewicz-Latoszek L.: Otyłość. Zapobieganie i leczenie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2010.
6. Rogulska A.: Postępowanie dietetyczne w niedożywieniu. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2011.
7. Woś H., Staszewska-Kwak A.: Żywnienie dzieci. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa 2008.

<b>Nazwa zajęć</b> Podstawowa opieka zdrowotna		<b>Forma zaliczenia</b> Z.O		<b>Liczba punktów ECTS</b> 2	
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
praktyczny	SPS	tak	Nie	II	
<b>Dyscyplina</b> Nauki o zdrowiu					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Wykład</b>	35	--	15	--	2
Analiza literatury i przygotowanie do egzaminu	-	--	5	--	
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	-	--	10	--	
<b>Razem</b>	35	--	15	--	
<b>Metody dydaktyczne</b> Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych, wykład informacyjny					
<b>Wymagania wstępne</b> Znajomość podstaw pielęgniarstwa, zakres wiedzy ze szkoły średniej dotyczący nauk biologicznych i wiedzy o społeczeństwie					
<b>Cele przedmiotu</b> Zapoznanie studentów z funkcjonowaniem Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Polsce, regulacjami prawnymi oraz kompetencjami położnej w zespole POZ					
<b>Treści programowe</b> 1. Podstawowa opieka zdrowotna w Polsce 2. Model zintegrowanej opieki zdrowotnej 3. Współpraca w zespole POZ sprawującym opiekę nad kobietą i jej rodziną 4. Jakość świadczeń położnych w POZ 5. Promocja zdrowia i edukacja zdrowotna w POZ 6. Przemoc domowa i inne patologie społeczne w środowisku opieki 7. Opieka okołoporodowa – rola i zadania położnej POZ 8. Strategia WHO 10 kroków do udanego karmienia piersią 9. Położna POZ w opiece nad kobietą zdrową i chorą w społeczności lokalnej 10. Dokumentowanie procesu pielęgnowania w POZ					
<b>Efekty uczenia się:</b> <b>Wiedza</b> W_01. Student zna organizację i funkcjonowanie i finansowanie podstawowej opieki zdrowotnej w RP W_02. Student zna strategię na rzecz rozwoju POZ podejmowane przez międzynarodowe organizacje, w tym WHO W_03. Student zna kompetencje położnej podstawowej opieki zdrowotnej oraz warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń			<b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</b>  <b>A. Sposób zaliczenia</b> <b>Zaliczenie z oceną</b>  Aktywne uczestnictwo w wykładach, Wykonanie pracy zaliczeniowej w formie prezentacji multimedialnej, 100% frekwencja. Zaliczenie w formie pisemnej (test). Zaliczenie po uzyskaniu pozytywnej oceny z testu (T1) i		

położniczych w podstawowej opiece zdrowotnej  
**W\_04** Student zna objawy przemocy domowej oraz innych patologii społecznych w środowisku opieki

**Umiejętności**

**U\_01.** Student potrafi rozpoznawać problemy występujące w środowisku opieki oraz planować interwencje na rzecz ochrony zdrowia kobiety i jej rodziny;

**Kompetencje społeczne**

**K\_01.** Student kieruje się dobrem pacjenta w celu poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;

**K\_02.** Student jest przygotowany do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;

**K\_03.** Student jest przygotowany do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;

zadania 1 ( Z1)

Ocena jest średnią ważoną wyliczoną w oparciu o składniki podane w tabeli nr 1.

Tabela nr 1.

Skala ocen dla wykładu	Kod	Suma
		Ocena semestralna
Test	T <sub>1</sub>	60%
Zadanie 1	Z <sub>1</sub>	40%

Ustalenie oceny końcowej na podstawie uzyskanych pozytywnych ocen (T1 + Z1).

$$Ok = Ow [(T1 \times 60) + (Z1 \times 40)] / 100$$

Ok – ocena końcowa

Ow – ocena wykładu

T1- ocena z testu

Z1- ocena zadanie 1

Ocena końcowa jest przeliczana według wzoru:

3,0 - 3,24 – dostateczny (3,0)

3,25 - 3,74 – dostateczny (3,5)

3,75 - 4,24 – dobry (4,0)

4,25 - 4,74 – dobry plus (4,5)

4,75 - 5,0 – bardzo dobry (5,0)

Ocena negatywna z jakiegokolwiek formy zaliczeń nie może być podstawą do wystawienia pozytywnej oceny końcowej.

Terminy zaliczenia oraz zaliczenia poprawkowego zostaną ustalone ze studentami na pierwszych zajęciach.

**Warunki zaliczenia:**

Terminy zaliczenia końcowego oraz poprawkowego zostaną ustalone ze studentami na pierwszych zajęciach danego semestru

**B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się**

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01			X				X		
W_02			X				X		
W_03			X				X		
W_04			X				X		
U_01			X				X		
K_01									x
K_02									x
K_03									x

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

**Kryteria oceniania**

**Wiedza**

	<p>5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;</p> <p>4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;</p> <p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;</p> <p>3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.</p> <p><b>Kompetencje społeczne</b> (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p>5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób</p> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b></p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem ćwiczeń w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p>
--	---

**Matryca efektów uczenia się dla zajęć**

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	C.W17
W_02	C.W17
W_03	C.W18
W_04	C.W18
U_01	C.U27, C.U28
K_01	K1,
K_02	K4
K_03	K3

**Wykaz literatury**

**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:**

- 1) Kilańska D.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej, Tom I, Wyd. II, Makmed, Lublin 2010,

- 2) Rudawska I.: Zintegrowana opieka zdrowotna, podejście relacyjne do obsługi pacjenta jako klienta, Wolters Kluwer, Kraków 2014
- 3) Kocka K., Marcinowicz L., Ślusarska B.: Pielęgniarstwo rodzinne i opieka środowiskowa, PZWL, Warszawa 2019

**B. Literatura uzupełniająca**

1. Sygit M.: Zdrowie publiczne, Wolters Kluwer Polska 2010,
  2. Akty prawne odnoszące się do poszczególnej problematyki (aktualne).
  3. Kawczyńska- Butrym Z.: Wyzwania rodziny: zdrowie, choroba, niepełnosprawność, starość, Makmed, Lublin 200
  4. Nosko J., Wojtczak A.: Zdrowie publiczne wyzwaniem dla systemów zdrowia XXI wieku, PZWL, Warszawa 2009
- Zbiór literatury dostępnej w bibliotece AP z zakresu pielęgniarstwa i nauk pokrewnych.

<b>Nazwa zajęć</b> Podstawowa opieka zdrowotna - ZP		<b>Forma zaliczenia</b> Z.O		<b>Liczba punktów ECTS</b> 2	
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
praktyczny	SPS	tak	Nie	II	
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Zajęcia praktyczne</b>	40	--	--	--	2
W tym zajęcia w warunkach symulowanych	8	--	--	--	
<b>Razem</b>	40	--	--	--	2
<b>Metody dydaktyczne</b> Aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna Praktyczne: pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktażem					
<b>Wymagania wstępne</b> Wiedza z zakresu higieny i bezpieczeństwa, komunikacji oraz funkcjonowania instytucji państwowych i podmiotów leczniczych na poziomie szkoły średniej oraz wiedza z wykładów z przedmiotu podstawowa opieka zdrowotna					
<b>Cele przedmiotu</b> Kształtowanie umiejętności praktycznego sprawowania opieki położnej nad kobietą, w tym położnicą i noworodkiem w społeczności lokalnej oraz umiejętności współpracy w zespole POZ					
<b>Treści programowe</b> <b>Zajęcia praktyczne 32 godz:</b> 1. Zadania i obowiązki położnej w podstawowej opiece zdrowotnej 2. Rola i zadania położnej w modelu zintegrowanej opieki zdrowotnej 3. Zapewnienie bezpieczeństwa opieki przez położną sprawującą opiekę nad kobietą i jej rodziną 4. Wskaźniki jakości opieki sprawowanej przez położną w POZ 5. Organizacja zadań położnej w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej w POZ 6. Rola i zadania położnej POZ w przypadku przemocy domowej i innych patologii społecznych 7. Zasady sprawowania opieki okołoporodowej przez położną w POZ 8. Problemy pielęgnacyjne w realizacji opieki nad kobietą zdrową i chorą w społeczności lokalnej 9. Zasady dokumentowania procesu pielęgnowania przez położną POZ <b>Treści zajęć w warunkach symulowanych 8 godz:</b> <b>Realizacja scenariusza PW (pośrednia wierność)</b> 1. Gromadzenie danych o pacjencie w POZ – wywiad środowiskowy, pomiary podstawowych parametrów życiowych, ocena wydolności opiekuńczej rodziny					
<b>Efekty uczenia się:</b> <b>Wiedza</b> W_01. Student zna organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań położnej i innych pracowników ochrony zdrowia		<b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</b> <b>A. Sposób zaliczenia</b> <b>Zaliczenie z oceną</b> Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych			

<p><b>Umiejętności</b></p> <p><b>U_01.</b> Student jest przygotowany do diagnozowania sytuacji kobiety i jej rodziny w środowisku zamieszkania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i podejmować działania na rzecz ochrony zdrowia kobiety i jej rodziny</p> <p><b>U_02.</b> Student jest przygotowany do realizowania świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej zgodnie z kompetencjami położnej</p> <p><b>U_03.</b> Student jest przygotowany do współpracy z zespołem podstawowej opieki zdrowotnej sprawującym opiekę nad kobietą i jej rodziną (z pielęgniarką i lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej)</p> <p><b>U_04.</b> Student potrafi rozpoznawać przemoc domową i inne patologie społeczne oraz dokonywać interwencji w sytuacji kryzysu w rodzinie</p> <p><b>Kompetencje społeczne</b></p> <p><b>K_01.</b> Student kieruje się dobrem pacjenta w celu poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną</p> <p><b>K_02.</b> Student jest przygotowany do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe</p> <p><b>K_03.</b> Student jest przygotowany do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem</p>	<p>Umiejętności Zawodowych</p> <p><b>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się</b></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>U_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_03</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_04</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_03</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Egzamin ustny</li> <li>2. Egzamin pisemny</li> <li>3. Kolokwium</li> <li>4. Projekt</li> <li>5. Sprawozdanie</li> <li>6. Prezentacja</li> <li>7. Praca kontrolna</li> <li>8. Zadanie praktyczne</li> <li>9. Praca studenta w trakcie zajęć</li> </ol> <p><b>Kryteria oceniania</b></p> <p><b>5,0</b>- znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie <b>93%-100%</b>.</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p><b>4,5</b> – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>85%-92%</b>.</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.</p> <p><b>4,0</b> – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>77%-84%</b>.</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.</p> <p><b>3,5</b> – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>69%-76%</b>.</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p><b>3,0</b> – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>60%-68%</b>.</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p><b>2,0</b> – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej <b>60%</b>.</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b> nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									1	2	3	4	5	6	7	8	9	W_01					X					U_01									X	U_02									X	U_03									X	U_04									X	K_01									X	K_02									X	K_03									X
Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się																																																																																																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9																																																																																											
W_01					X																																																																																															
U_01									X																																																																																											
U_02									X																																																																																											
U_03									X																																																																																											
U_04									X																																																																																											
K_01									X																																																																																											
K_02									X																																																																																											
K_03									X																																																																																											



	<p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b>  Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem ćwiczeń w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p>
--	---

**Matryca efektów uczenia się dla zajęć**

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	C.W17
U_01	C.U27
U_02	C.U28, D.U41, D.U42
U_03	C.U27, C.U28, C.U29
U_04	C.U27, C.U28, C.U29, C.U30
K_01	K1, K.2
K_02	K4
K_03	K3, K05., K06., K07,

**Wykaz literatury**

**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:**

- 4) Kilańska D.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej, Tom I, Wyd. II, Makmed, Lublin 2010,
- 5) Rudawska I.: Zintegrowana opieka zdrowotna, podejście relacyjne do obsługi pacjenta jako klienta, Wolters Kluwer, Kraków 2014
- 6) Kocka K., Marcinowicz L., Ślusarska B.: Pielęgniarstwo rodzinne i opieka środowiskowa, PZWL, Warszawa 2019

**B. Literatura uzupełniająca**

1. Sygit M.: Zdrowie publiczne, Wolters Kluwer Polska 2010,
2. Akty prawne odnoszące się do poszczególnej problematyki (aktualne).
3. Kawczyńska- Butrym Z.: Wyzwania rodziny: zdrowie, choroba, niepełnosprawność, starość, Makmed, Lublin 200
4. Nosko J., Wojtczak A.: Zdrowie publiczne wyzwaniem dla systemów zdrowia XXI wieku, PZWL, Warszawa 2009

Zbiór literatury dostępnej w bibliotece AP z zakresu pielęgniarstwa i nauk pokrewnych.

<b>Nazwa zajęć</b> Podstawowa opieka zdrowotna - P		<b>Forma zaliczenia</b> Z.O.		<b>Liczba punktów ECTS</b> 2	
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>		<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>
praktyczny	SPS	tak		Nie	II
<b>Dyscyplina</b> Nauki o zdrowiu					
<b>Prowadzący zajęcia</b> Opiekun praktyk na podstawie podpisanego porozumienia pomiędzy uczelnią a podmiotem leczniczym					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Praktyka</b>	--	--	80	--	3
<b>Razem</b>	--	--	80	--	
<b>Metody dydaktyczne</b> Metoda przypadków, metoda sytuacyjna, praktyka zawodowa, pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktążem, trening umiejętności praktycznych					
<b>Wymagania wstępne</b> Wiedza z zakresu higieny i bezpieczeństwa, komunikacji oraz funkcjonowania instytucji państwowych i podmiotów leczniczych na poziomie szkoły średniej oraz wiedza z wykładów z przedmiotu podstawowa opieka zdrowotna					
<b>Cele przedmiotu</b> Przygotowanie merytoryczne i praktyczne do samodzielnego wykonywania zadań niezbędnych dla zapewnienia profesjonalnej opieki położnej nad kobietą w ramach podstawowej opieki zdrowotnej					
<b>Treści programowe</b> <b>Problematyka praktyk</b> 1. Udzielanie świadczeń i usług oraz szczegółowe funkcje i zadania związane z promocją, profilaktyką, leczeniem, rehabilitacją świadczone na rzecz kobiet w ramach POZ. 3. Realizowanie zadań położnej w POZ 4. Promowanie i potęgowanie zdrowia kobiet w POZ 5. Rozpoznawanie zagrożeń i potrzeb zdrowotnych kobiet w POZ					
<b>Efekty uczenia się:</b> <b>Wiedza</b> W_01. Student zna i rozumie specyfikę opieki pielęgniarskiej w ramach podstawowej opieki zdrowotnej.  <b>Umiejętności</b> U_01. Realizuje świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej w tym: świadczenia gwarantowane, zapewnianie opieki nad kobietą U_02. Przygotowuje kobiety do samokontroli stanu zdrowia i motywuje do stosowania zachowań prozdrowotnych U_03. Przygotowuje sprzęt i środki do realizacji opieki położnej w środowisku zamieszkania			<b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</b>  <b>A. Sposób zaliczenia</b> <b>Zaliczenie z oceną</b> Praktyki zaliczane są zgodnie z kryteriami zaliczania praktyk oraz regulaminem praktyk. (dziennik praktycznych umiejętności zawodowych)  <b>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów</b>  Studenta obowiązuje pełna frekwencja na ocenianych zajęciach. Materiał samodzielnie przygotowywany i opracowywany student zalicza poprzez uczestnictwo w tematycznej dyskusji z nauczycielem.		

U\_04. Stosuje standardy i procedury położnej w POZ.

**Kompetencje społeczne**

**K\_01.** Okazuje szacunek wobec podmiotu opieki, zrozumienie dla różnic kulturowych przestrzegając praw pacjenta

**K\_02.** Wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych

**K\_03.** Student współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym, rozumie, analizuje różne sytuacje kobiety i specyfikę podmiotu leczniczego oraz akceptuje standardy etyczne i prawne

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01					X				
U_01									X
U_02									X
U_03									X
U_04									X
K_01									X
K_02									X
K_03									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.

**Kryteria oceniania**

**5,0-** znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie **93%-100%**.

**Kompetencje społeczne:** akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusje, wyciąga poprawne wnioski.

**4,5** – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **85%-92%**.

**Kompetencje społeczne:** akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.

**4,0** – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **77%-84%**.

**Kompetencje społeczne:** akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.

**3,5** – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **69%-76%**.

**Kompetencje społeczne:** akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.

**3,0** – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **60%-68%**.

**Kompetencje społeczne:** akceptuje i przyjmuje opinie

	<p>innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.  <b>2,0</b> – niezadawalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej <b>60%</b>.  <b>Kompetencje społeczne:</b> nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>
<b>Matryca efektów uczenia się dla zajęć</b>	
<b>Numer (symbol) efektu uczenia się</b>	<b>Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku</b>
W_01	C.W17
U_01	C.U27
U_02	C.U28
U_03	C.U27, C.U28, C.U29
U_04	C.U27, C.U28, C.U29, C.U30
K_01	K1, K.2
K_02	K4
K_03	K3, K05,, K06,, K07,
<b>Wykaz literatury</b>	
<b>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</b>	
<ol style="list-style-type: none"> <li>1) Kilańska D.: Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej, Tom I, Wyd. II, Makmed, Lublin 2010,</li> <li>2) Rudawska I.: Zintegrowana opieka zdrowotna, podejście relacyjne do obsługi pacjenta jako klienta, Wolters Kluwer, Kraków 2014</li> <li>3) Kocka K., Marcinowicz L., Ślusarska B.: Pielęgniarstwo rodzinne i opieka środowiskowa, PZWL, Warszawa 2019</li> </ol>	
<b>B. Literatura uzupełniająca</b>	
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Sygit M.: Zdrowie publiczne, Wolters Kluwer Polska 2010,</li> <li>2. Akty prawne odnoszące się do poszczególnej problematyki (aktualne).</li> <li>3. Kawczyńska- Butrym Z.: Wyzwania rodziny: zdrowie, choroba, niepełnosprawność, starość, Makmed, Lublin 200</li> <li>4. Nosko J., Wojtczak A.: Zdrowie publiczne wyzwaniem dla systemów zdrowia XXI wieku, PZWL, Warszawa 2009</li> </ol> <p>Zbiór literatury dostępnej w bibliotece AP z zakresu pielęgniarstwa i nauk pokrewnych.</p>	

<b>Nazwa zajęć: Socjologia</b>		<b>Forma zaliczenia: Z.O</b>		<b>Liczba punktów ECTS 2</b>	
<b>Kierunek studiów POŁOŻNICTWO</b>					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>		<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>
praktyczny	SPS	tak		Nie	III
<b>Dyscyplina</b> nauki o zdrowiu.					
<b>Prowadzący zajęcia:</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Wykłady</b>	35	--	15	--	2
• Zajęcia wprowadzające	1	--	-	--	
• Zajęcia podsumowujące	1	--	-	--	
• Analiza literatury	-	--	7	--	
• Przygotowanie do zaliczenia	-	--	6	--	
• Przygotowanie projektu	-	--	2	--	
<b>Razem</b>	<b>35</b>	<b>--</b>	<b>15</b>	<b>--</b>	<b>2</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, percepcja treści wykładu, studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia, przygotowanie projektu					
<b>Wymagania wstępne:</b> wiedza na poziomie szkoły średniej					
<b>Cele przedmiotu</b> Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z podstawową wiedzą o relacjach pomiędzy strukturą i funkcjami różnych grup społecznych a stanem zdrowia i przyczynami chorób, jak również ukazanie kulturowych wyznaczników zachowań w zdrowiu i chorobie. Wyjaśnienie interakcji społecznych zachodzących na gruncie instytucji medycznych i relacji z innymi instytucjami społecznymi. Pokazanie praktycznych zastosowań socjologii w obszarze nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz możliwość współpracy z innymi naukami społecznymi np.: psychologią, pedagogiką, etyką. Student nabędzie umiejętności pozwalających na rozwiązywanie problemów, współpracę oraz łamanie barier społecznych i komunikacyjnych wobec pacjentów.					
<b>Treści programowe:</b>					
1. Socjologia - geneza, charakter, struktura, specyfika. Podstawowe metody badawcze socjologii i ich zastosowanie w naukach medycznych, naukach o zdrowiu i praktyce klinicznej.					
2. Socjologiczne aspekty kultury.					
3. Grupa społeczna. Interakcje społeczne.					
4. Socjalizacja. Społeczne koncepcje osobowości.					
5. Zdrowie i choroba jako kategorie społeczne. Współczesne przemiany w podejściu do zdrowia i choroby – od biomedycznego do społeczno-ekologicznego modelu zdrowia.					
6. Społeczne konsekwencje choroby, bezdiagnozy, niepożądanego ciężaru. Problemy matek samotnych i małoletnich					
7. Społeczno-kulturowe, religijne uwarunkowania zdrowia i choroby. Wpływ nierówności społecznych (wiek, płeć, wykształcenie, status socjoekonomiczny) na stan zdrowia.					
8. Socjologia ciała. Ciało i medycyna. Ciało w kulturze konsumpcyjnej.					
9. Zdrowie reprodukcyjne i seksualne.					

10. Rodzina a problemy zdrowia i choroby. Dewiacje i zaburzenia, patologie dziecięce.  
 11. Postawy wobec osób z chorobą, z niepełnosprawnością, z uzależnieniem, wykluczonych.  
 12. Pojęcie jakości życia uwarunkowanej stanem zdrowia  
 13. Komunikacja w medycynie. Komunikacja z pacjentem i jego rodziną.  
 14. Instytucje medyczne. Funkcjonalność i dysfunkcjonalność instytucji medycznych.  
 15. Społeczne i kulturowe wyznaczniki ról zawodowych. Społeczno-kulturowe aspekty pracy położnej.

**Efekty uczenia się:**

**Wiedza**

**W\_01** Ma uporządkowaną wiedzę na temat biologicznych, psychologicznych, społecznych i filozoficznych uwarunkowań zdrowia i choroby,

**W\_02** Zna i rozumie zjawiska normy i patologii, rozumie istotę funkcjonalności i dysfunkcjonalności społecznego funkcjonowania oraz wpływ środowiska społecznego oraz różnic społeczno-kulturowych, religijnych na stan zdrowia.

**W\_03** Dowodzi przydatności wiedzy o kulturze, strukturze i funkcjach rodziny celem zapobiegania dyskryminacji oraz profilaktyce niedostosowania społecznego wśród dzieci i młodzieży

**W\_04** Zna i rozumie postawy społeczne wobec znaczenia zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe, a także koncepcję jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia

**Umiejętności**

**U\_01** Potrafi proponować działania profilaktyczne zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży;

**Kompetencje społeczne**

**K\_01** Przestrzega praw pacjenta, okazuje szacunek wobec pacjenta i zrozumienie dla różnic światopoglądowych oraz kulturowych, przestrzega tajemnicy zawodowej

**K\_02** Posiada świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego a w razie trudności komunikuje się z innymi specjalistami.

**K\_03.** Wykazuje postawę wrażliwości i poszanowania godności pacjenta ze szczególnym zrozumieniem dla różnic światopoglądowych i kulturowych. Posiada umiejętność aktywnego słuchania, nawiązywania kontaktów interpersonalnych, skutecznego i empatycznego porozumiewania się z pacjentem i jego rodziną

**Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne**

**C. Sposób zaliczenia**  
**Wykłady – zaliczenie z oceną**

**B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01			X						
W_02			X						
W_03			X						
W_04			X						
U_01				X					
K_01									X
K_02									X
K_03									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

**Wykład:**

Zaliczenie ustne. Losowanie 3 pytań problemowych spośród zestawu pytań.

**Ocena końcowa:** ocena z projektu x 0,30 + ocena z zaliczenia ustnego x 0,70

**Kryteria oceniania:**

- Student wykazuje **dostateczny** (3,0) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
- Student wykazuje **plus dostateczny** (3,5) stopień wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 61% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.
- Student wykazuje **dobry** stopień (4,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 71% do 80% sumy punktów oceniających stopień

	<p>wymaganej wiedzy/umiejętności.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Student wykazuje <b>plus dobry</b> stopień (4,5) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 81% do 90% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.</li> <li>• Student wykazuje <b>bardzo dobry</b> stopień (5,0) wiedzy/umiejętności, gdy na egzaminie lub na sprawdzianach (pracach kontrolnych) uzyskuje powyżej 91% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności.</li> </ul>
--	---

**Matryca efektów uczenia się dla zajęć**

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	B.W11, B.W12, B.W13
W_02	B.W14
W_03	B.W15
W_04	B.W16
U_01	B.U11
K_01	K.1
K_02	K05,, K07,
K_03	K.1

**Wykaz literatury**

**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:**

1. Ostrowska A. (red.), Socjologia medycyny, IFiS PAN, Warszawa 2009
2. Giddens A., Socjologia, PWN, Warszawa 2012
3. Steciwko A., Barański J.(red.), Porozumiewanie się lekarza z pacjentem i jego rodziną. Wybrane zagadnienia, Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2012

**B. Literatura uzupełniająca**

1. Ostrowska A. (red), Socjologia medycyny. Podejmowane problemy, kategorie analizy, IFiS PAN, Warszawa 2009
2. Popielski K., M. Skrzypek M., Albińska E. (red.), Zdrowie i choroba w kontekście psychospołecznym, KUL, Lublin 2010
3. Skrzypek M., Perspektywa chorego w socjologii choroby przewlekłej, KUL, Lublin 2011
4. Giddens A., Przemiany intymności. Seksualność, miłość i erotyzm we współczesnych społeczeństwach, PWN, Warszawa 2006
5. Grzywa A., Starość, umieranie i śmierć, Wyd. Czelej, Lublin 2016

<b>Nazwa zajęć</b> <b>PATOLOGIA</b>		<b>Forma zaliczenia</b> E		<b>Liczba punktów ECTS</b> 2	
<b>Kierunek studiów</b> <b>POŁOŻNICTWO</b>					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
praktyczny	Studia pierwszego stopnia (SPS)	tak	nie	III	
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
	<b>Wykład</b>	25	-	5	
Analiza literatury		-	2	-	1
Przygotowanie do egzaminu		-	3		
<b>Ćwiczenia laboratoryjne</b>	10	-	15	-	1
Analiza literatury			5		
Przygotowanie do egzaminu			10		
<b>Razem</b>	35	-	20	-	2
<b>Metody dydaktyczne</b>					
<b>Wykłady:</b> Wykład z prezentacją multimedialną.					
<b>Ćwiczenia:</b> Praca w grupach Dyskusja Omawianie przypadków klinicznych					
<b>Wymagania wstępne</b>					
1. Wymagania formalne: odbyte kursy (zdany egzamin) z Anatomii i Fizjologii człowieka.					
2. Wymagania wstępne: Podstawowe wiadomości z zakresu anatomii i fizjologii człowieka; genetyki; cytologii oraz biochemii.					
<b>Cele przedmiotu</b>					
1. Wyjaśnienie podstawowych pojęć z zakresu patologii ogólnej i patologii narządowej.					
2. Wyjaśnienie podstawowych mechanizmów powstawania zaburzeń czynnościowych organizmu prowadzących do powstania choroby. Wielopłaszczyznowa analiza procesu chorobowego.					
3. Powiązanie etiopatogenezy procesu chorobowego na poziomie tkankowym i narządowym z objawami klinicznymi choroby i jej przebiegiem oraz wynikami badań diagnostycznych.					
4. Omówienie zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy.					
5. Omówienie wybranych zagadnień z patofizjologii układowej ze szczególnym uwzględnieniem układu rozrodczego oraz patologii ciąży.					
<b>Treści programowe</b>					
<b>Wykłady (6X4h + 1h):</b>					
1. Wprowadzenie do przedmiotu, wyjaśnienie podstawowych pojęć z zakresu patologii. Ogólny pogląd na zdrowie i chorobę. Czynniki chorobotwórcze - etiologia (przyczyna) choroby. Uszkodzenie komórki, śmierć komórki i procesy adaptacyjne.					
2. Zapalenie i naprawa tkanek. Zapalenie ostre. Chemiczne mediatory i regulatory zapalenia. Zapalenie przewlekłe. Regeneracja komórek i tkanek. Wybrane przypadki kliniczne dotyczące naprawy tkanek. Zaburzenia					



hemodynamiczne, zakrzepica i wstrząs.

3. Patofizjologia nowotworów. Kancerogeneza: molekularne podstawy nowotworu. Kancerogeneza jako proces wieloetapowy. Etiologia nowotworu: czynniki kancerogenne. Kliniczne cechy nowotworu. Klasyfikacja nowotworów. Omówienie wybranych, najczęściej występujących w populacji nowotworów.

4. Patofizjologia serca i układu krążenia. Struktura i funkcjonowanie naczyń krwionośnych. Regulacja ciśnienia tętniczego krwi. Choroba nadciśnieniowa naczyń. Epidemiologia nadciśnienia. Miażdżycy, tętniaki i rozwarstwienia. Omówienie wybranych chorób serca: niewydolność serca, choroba niedokrwienna serca, zaburzenia rytmu serca, choroby aparatu zastawkowego serca, kardiomiopatie.

5. Patofizjologia układu oddechowego. Choroby dróg oddechowych. Choroby płuc: zespół ostrej niewydolności oddechowej (ARDS), obturacyjne i restrykcyjne choroby płuc (np.: rozedma, astma, przewlekłe zapalenie, rozstrzenie oskrzeli), zakażenia płuc.

6. Patofizjologia ciąży. Wybrane zagadnienia z patologii płodu i łożyska - zespół błon szklistych, niedotlenienie okołoporodowe, ciążowa choroba trofoblastyczna, stan przedrzucawkowy i rzucawka (zatrucie ciążowe). Odmienności patofizjologii noworodka i niemowlęcia.

**Ćwiczenia (5X2h):**

1. Wybrane zagadnienia z patologii przewodu pokarmowego, wątroby, trzustki i dróg żółciowych.
2. Wybrane zagadnienia z patologii Ośrodkowego Układu nerwowego (OUN) ze szczególnym uwzględnieniem chorób naczyniowych mózgu oraz neurodegeneracyjnych. Stwardnienie rozsiane (SM) jako przykład choroby demielinizacyjnej.
3. Wybrane zagadnienia z patologii układu hormonalnego.
4. Wybrane zagadnienia z patologii chorób nerek i dróg wyprowadzających mocz: choroby kłębuszków nerkowych, przewlekłe choroby nerek, zmiany torbielowate nerek, zaburzenia odpływu moczu.
5. Wrodzone i nabyte defekty metabolizmu. Zaburzenia przemiany cukrów. Zaburzenia metabolizmu lipidów. Zaburzenia przemiany aminokwasów. Cukrzyca typu I i II. Zespół metaboliczny.

**Efekty uczenia się:**

**Wiedza**

**W\_1** Student zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu.

**W\_2** Student zna i rozumie wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, metabolizmu, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego.

**W\_3** Student zna czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne.

**Umiejętności**

**U\_1** Student umie łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych oraz wskazywać konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla sąsiadujących topograficznie narządów.

**Kompetencje społeczne**

**K\_1** student jest gotów do zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.

**K\_2** student jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz

**Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne**

**A. Sposób zaliczenia**

Egzamin

**B. Forma i kryteria zaliczenia**

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest:

1. Obecność studenta na 75% wykładów i na wszystkich ćwiczeniach. Nieobecność studenta na zajęciach wymaga uzupełnienia zaległości z obowiązującego materiału. Odrabianie ćwiczeń/zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem ćwiczeń/zajęć w okresie nieobecności następuje po ustaleniu terminu z osobą prowadzącą zajęcia.
2. Zaliczenie wszystkich kolokwium cząstkowych minimum na 60% oraz uzyskanie oceny pozytywnej z wykładów i ćwiczeń.

**B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się**

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
<b>W_1</b>		X	X			X			
<b>W_2</b>		X	X			X			
<b>W_3</b>		X	X			X			
<b>U_1</b>						X	X		X
<b>K_1</b>									X
<b>K_2</b>									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Praca kontrolna
5. Sprawozdanie

dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	6. Prezentacja 7. Dyskusja problemowa 8. Zadania praktyczne 9. Praca studenta w trakcie zajęć
<p><b>Kryteria oceniania</b></p> <p><b>5,0</b>- znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie <b>90%-100%</b>.</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusje, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p><b>4,5</b> – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>85%-89%</b>.</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.</p> <p><b>4,0</b> – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>76%-84%</b>.</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.</p> <p><b>3,5</b> – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>70%-75%</b>.</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p><b>3,0</b> – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>60%-69%</b>.</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p><b>2,0</b> – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej <b>60%</b>.</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b> nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>	
<b>Matryca efektów uczenia się dla zajęć</b>	
<b>Numer (symbol) efektu uczenia się</b>	<b>Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku</b>
W_1	A.W8
W_2	A.W9
W_3	A.W10
U_1	A.U3
K_1	K05,
K_2	K07,
<b>Wykaz literatury</b>	
<b>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</b>	
1. Robbins „Patologia” Edra Urban&Partner 2014	
2. W. Domagała, M. Chosia, E. Urańska „Podstawy patologii”, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2019	
3. M. Chosia, W. Domagała, E. Urańska „Atlas histopatologii” PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2020	
<b>B. Literatura uzupełniająca:</b>	
1. J. W. Guzek "Patofizjologia człowieka w zarysie", PZWL, 2008.	
2. I. Damjanov "Patofizjologia" Elsevier, Urban & Partner, Wrocław, 2010	

<b>Nazwa zajęć</b> Język migowy		<b>Forma zaliczenia</b> Z.O		<b>Liczba punktów ECTS</b> 2	
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
praktyczny	SPS	Nie	Tak	III	
<b>Dyscyplina</b> Nauki o zdrowiu					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
	<b>Ćwiczenia audytoryjne</b>	30	-	30	
Przygotowanie do zajęć	-	-	20	-	
Przygotowanie do zaliczenia	-	-	10	-	
<b>Razem</b>	<b>30</b>	<b>-</b>	<b>30</b>	<b>-</b>	<b>2</b>
<b>Metody dydaktyczne</b>					
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Metoda językowo-migana użytkowa.</li> <li>- Metoda mimiczna.</li> <li>- Gesty naturalne - mowa ciała.</li> <li>- Pantomima.</li> <li>- Odczytywanie mowy z ust - wzrokowa percepcja mowy.</li> <li>- Ćwiczenia przekazywania i odczytu nadawanej za pomocą znaków ideograficznych wypowiedzi.</li> <li>- Scenki tematyczne.</li> <li>- Dialogi.</li> </ul>					
<b>Wymagania wstępne</b>					
Brak					
<b>Cele przedmiotu</b>					
<p>Celem nauczania jest zapoznanie słuchaczy z podstawami wiedzy o głuchocie, jej konsekwencjach dla funkcjonowania społecznego ze szczególnym uwzględnieniem tożsamości środowiskowej i kulturowej środowiska niesłyszących.</p> <p>W ramach części praktycznej celem jest opanowanie przez słuchaczy podstaw języka migowego w stopniu umożliwiającym: rozumienie nieskomplikowanych wypowiedzi w tym języku oraz formułowanie nieskomplikowanych wypowiedzi w zakresie objętym materiałem nauczania</p>					
<b>Treści programowe</b>					
<u>Problematyka ćwiczeń</u>					
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Głuchota - przyczyny, klasyfikacja, podstawowe zasady komunikacji.</li> <li>2. Znaki daktylograficzne - statyczne i dynamiczne. Znaki liczbowe.</li> <li>3. Znaki ideograficzne - zebranie podstawowych informacji o pacjentce i jej stanie zdrowia. Znaki ideograficzne - poinformowanie o postępowaniu diagnostycznym.</li> <li>4. Znaki ideograficzne - podstawowe zabiegi pielęgnacyjno-położnicze wykonywane u pacjentki.</li> <li>5. Znaki ideograficzne - powiadamianie rodziny i wzywanie pomocy.</li> <li>6. Znaki ideograficzne - wypadek, przyjęcie do szpitala</li> </ol>					
<b>Efekty uczenia się:</b>		<b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</b>			
<b>Wiedza:</b>					

**W\_01.** Zna podstawy języka migowego w zakresie terminologii medycznej umożliwiające porozumiewanie się z osobą niesłyszącą i niedosłyszącą.

**W\_02.** Zna zagadnienia związane z kulturą głuchych i Polskim Językiem Migowym oraz różnych form systemu migowego

**Umiejętności**

**U\_01.** Potrafi nawiązać kontakt z osobą niesłyszącą i niedosłyszącą.

**U\_03.** Potrafi prowadzić prosty dialog w Polskim Języku Migowym,, opanował terminologię sytuacyjną; udzielanie pierwszej pomocy.

**Kompetencje społeczne**

**K\_01.** Student wykazuje potrzebę poznawania zróżnicowanych zachowań ludzi, ich dysfunkcji i zaburzeń.; jest empatyczny w relacjach z człowiekiem zdrowym i chorym.

**A. Sposób zaliczenia**

**Zaliczenie z oceną**

**B. Formy i kryteria zaliczenia**

Aktywne Uczestnictwo na ćwiczeniach, pozytywna ocena z zaliczenia – praktycznego.

Ćwiczenia – obowiązuje zaliczenie semestru po uzyskaniu pozytywnej oceny z kolokwium (K<sub>1</sub>) i zadania (Z<sub>1</sub>)

Ocena semestralna (z modułu języka migowego) jest średnią ważoną wyliczoną w oparciu o składniki podane w tabeli nr 1.

Tabela nr 1

Skala ocen dla modułu	kod	Suma
		Ocena semestralna
Kolokwium	K <sub>1</sub>	60%
Zadanie praktyczne	Z <sub>1</sub>	40%

Ustalenie oceny końcowej na podstawie uzyskanych pozytywnych ocen (K<sub>1</sub>+Z<sub>1</sub>)

$$O_{ks} = [K_1 \times 60\% + Z_1 \times 40\%] / 100$$

Ocena końcowo semestralna (O<sub>ks</sub>) jest przeliczana według wzoru:

3,0 – 3,24 – dostateczny (3,0)

3,25 – 3,74 - dostateczny plus (3,5)

3,74 – 4,24 – dobry (4,0)

4,25 – 4,74 – dobry plus (4,5)

4,75 – 5,0 – bardzo dobry (5,0)

Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:

Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim.

Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem ćwiczeń w okresie nieobecności dokonuje

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
<b>W_01</b>			<b>X</b>						
<b>W_02</b>			<b>X</b>						
<b>U_01</b>								<b>X</b>	
<b>U_02</b>								<b>X</b>	
<b>K_01</b>									<b>X</b>

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne

9. Praca studenta w trakcie zajęć

**Kryteria oceniania**

**5,0**- znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie **91%-100%**, a **nawet wiedza wykraczająca ponad program kształcenia.**

**Kompetencje społeczne:** akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski. Jest bardzo kreatywny i pomysłowy.

**4,5** – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **81%-90%**.

**Kompetencje społeczne:** akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.

**4,0** – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **71%-80%**.

**Kompetencje społeczne:** akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.

**3,5** – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **61%-70%**.

**Kompetencje społeczne:** akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.

**3,0** – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **50%-60%**.

**Kompetencje społeczne:** akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.

**2,0** – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej **50%**.

**Kompetencje społeczne:** nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób. Nie przestrzega standardów.

**Matryca efektów uczenia się dla zajęć**

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	C.W38
W_02	C.W39
U_01	C.U46
U_02	C.U46
K_01	K.1, K05,, K07,

**Wykaz literatury**

**A. Literatura podstawowa:**

1. Szczepankowski B. Język migowy. Pierwsza pomoc medyczna. CEM W-wa 1996.
2. Szczepankowski B., Koncewicz D.: Język migowy w terapii, WSP w Łodzi 2012
3. Hendzel J.: Słownik polskiego języka migowego, Wydawnictwo Rakiel Olsztyn 2006

**B. Literatura uzupełniająca**

1. Szczepankowski B: Niesłyszący – głusi – głuchoniemi: wyrównywanie szans. WSiP Warszawa, 1999
2. Świdziński M., Gałkowski T. [red.] Studia nad kompetencją językową i komunikacją niesłyszących. Uw, PKA, Warszawa 2003

Nazwa zajęć Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej		Forma zaliczenia <b>Z.O</b>		Liczba punktów ECTS 2	
<b>Kierunek studiów</b> <b>POŁOŻNICTWO</b>					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	Nie	tak	III	
<b>Dyscyplina</b> Nauki o zdrowiu					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Ćwiczenia audytoryjne	30	-	30	-	2
Analiza piśmiennictwa	-	-	5	-	-
Przygotowanie się do zaliczenia	-	-	10	-	-
Opracowanie zadania praktycznego	-	-	15	-	-
<b>Razem</b>	<b>30</b>	<b>-</b>	<b>30</b>	<b>-</b>	<b>2</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> Wykład problemowy, dyskusja, zadanie praktyczne.					
<b>Wymagania wstępne</b> Wiedza z zakresu higieny i bezpieczeństwa, komunikacji międzyludzkiej oraz funkcjonowania instytucji państwowych na poziomie szkoły średniej.					
<b>Cele przedmiotu</b> Celem przedmiotu jest przekazanie uczestnikom wiedzy i umiejętności z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi, które są niezbędne do efektywnego funkcjonowania w zespole opieki zdrowotnej.					
<b>Treści programowe</b> <b>Problematyka seminarium</b>					
<ol style="list-style-type: none"> <li>10. Zarządzanie zasobami ludzkimi a kierowanie zespołem.</li> <li>11. Sylwetka lidera zespołu.</li> <li>12. Modele zarządzania zasobami ludzkimi.</li> <li>13. Organizacja pracy własnej i zespołu.</li> <li>14. Zarządzanie czasem.</li> <li>15. Proces podejmowania decyzji.</li> <li>16. Konflikt w zespole – modele zarządzania konfliktem.</li> <li>17. Sposoby motywacji w zespole.</li> <li>18. Okresowa ocena pracownika jako narzędzie do zwiększania efektywności w pracy.</li> </ol>					
<b>Efekty uczenia się:</b> <b>Wiedza:</b> <b>W_01.</b> Student zna i rozumie jak powinna wyglądać praca zespołowa, a także różnicuje czynniki, które wpływają na jakość zespołu. <b>W_02.</b> Student zna sposoby i wartość motywacji dla poszczególnych członków zespołu, która przekłada się na efektywność wspólnej pracy. <b>W_03.</b> Student rozumie rodzaje decyzyjności w zespole i definiuje style zarządzania zespołem.			<b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</b>  <b>A. Sposób zaliczenia</b> <b>Zaliczenie z oceną</b>  <b>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów</b> Zaliczenie wykładów- kolokwium pisemne		

**W\_04.** Student zna podłoże utrudnień w pracy zespołowej i potrafi rozwiązać napotkany konflikt.

**Umiejętności:**

**U\_01.** Student umie rozpatrywać korzyści wynikające ze wspólnej pracy i potrafi organizować pracę zarówno dla siebie jak i dla pozostałych członków zespołu.

**U\_02.** Student potrafi znaleźć sposób na rozwiązanie problemu.

**U\_03.** Student umie rozplanować pracę dla członków zespołu i motywować ich do pracy.

**U\_04.** Student rozpoznaje czynniki, które zakłócają pracę grupy i tym samym potrafi znaleźć sposób na zwiększenie jej efektywności.

**Kompetencje społeczne:**

**K\_01.** Student ponosi odpowiedzialność za wykonane zadania.

**K\_02.** Student dostrzega własne ograniczenia i dokonuje oceny swoich deficytów wdrażając potrzeby edukacyjne.

**Ocena z kolokwium**

Zaliczenie kolokwium tj. uzyskanie sumarycznie min.60% punktów.

<50% - 2,0 (ndst)

50%÷60% - 3,0 (dst)

61%÷70% - 3,5 (dst plus)

71%÷80% - 4,0 (db)

81%÷90% - 4,5(db plus)

>91% - 5,0 (bdb)

**B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01			X						
W_02			X						
W_03			X						
W_04			X						
U_01								X	
U_02								X	
U_03								X	
U_04								X	
K_01									X
K_02									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

**Kryteria oceniania**

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;

3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;

3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;

2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.

Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy)

	<p>w grupach)</p> <p>5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b></p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p>
--	--

**Matryca efektów uczenia się dla zajęć**

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01.	C.W40.
W_02.	C.W41.
W_03.	C.W42., C.W43.
W_04.	C.W44., C.W45.
U_01.	C.U49., C.U50.
U_02.	C.U51.
U_03.	C.U52.
U_04.	C.U53.
K_01.	K04,
K_02.	K07,

**Wykaz literatury**

**A. Literatura podstawowa:**

1. Ksykiewicz-Dorota A. (red.): *Podstawy organizacji pracy pielęgniarskiej*, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2004.
2. Pocztowski A.: *Zarządzanie zasobami ludzkimi. Strategie, procesy, metody*. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2008

**B. Literatura uzupełniająca**

1. Jarosiński M., Winch S. (red.): *Zarządzanie podmiotami leczniczymi przekształconymi w spółki prawa handlowego*, Oficyna wydawnicza SGH, Warszawa 2014
2. Dobska M., Dobski P.: *Zarządzanie jakością w podmiotach leczniczych*. Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2012
3. Karniej P., Kęsy M., Stępniewski J.: *Innowacje organizacyjne w szpitalach*. Wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2010
4. Kosińska M., Kułagowska E.: *Stanowisko pracy pielęgniarki. Aspekty organizacji i ergonomii*. Śląska Akademia Medyczna, Katowice 2003



Nazwa zajęć Podstawy Ratownictwa Medycznego		Forma zaliczenia Z.O		Liczba punktów ECTS 2	
<b>Kierunek studiów</b> <b>POŁOŻNICTWO</b>					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak	Nie	III	
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Ćwiczenia symulacyjne	30	--	20	--	2
Przygotowanie do ćwiczeń	--	--	5	--	
Opracowanie zagadnień	--	--	10	--	
Analiza piśmiennictwa	--	--	5	--	
<b>Razem</b>	<b>30</b>	<b>--</b>	<b>20</b>	<b>--</b>	<b>2</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> Metoda podająca - objaśnienie/wyjaśnienie Metoda problemowa - aktywizująca – dyskusja dydaktyczna, Metoda praktyczna – pokaz, ćwiczenia przedmiotowe, ćwiczenia laboratoryjne, Metoda programowa - ćwiczenia z użyciem maszyny dydaktycznej – symulatorów, z użyciem komputera.					
<b>Wymagania wstępne</b> A. Wymagania formalne: brak B. Wymagania wstępne: wiedza w zakresie anatomii i fizjologii człowieka oraz biologii na poziomie szkoły średniej					
<b>Cele przedmiotu</b> 1. Wyposażenie studenta w wiedzę teoretyczną i umiejętności praktyczne: – w zakresie standardów stosowanych w ratownictwie medycznym BLS, ALS, PALS, ITLS. – rozpoznania mechanizmów zagrożenia życia i zatrzymania krążenia u dzieci, – wykonywania zabiegów defibrylacji w pierwszej i drugiej grupie ratowniczej, – wykonywania zaawansowanego zabezpieczenia dróg oddechowych w pierwszej i drugiej grupie ratowniczej, – prowadzenia farmakoterapii ratunkowej w pierwszej i drugiej grupie ratowniczej, – odwracania przyczyn zatrzymania krążenia na podstawie 4T 4H w pierwszej i drugiej grupie ratowniczej, – prowadzenia wywiadu pediatrycznego – postępowania ratowniczego u kobiety w ciąży					
<b>Treści programowe</b> 1. Prowadzenie resuscytacji wg BLS 2. Prowadzenie zaawansowanej resuscytacji dorosłych wg ALS 3. Prowadzenie zaawansowanej resuscytacji dzieci i noworodków wg PALS 4. Zabezpieczanie urazów kostno-stawowych wg ITLS 5. Zabezpieczanie ran i urazów termicznych tamowanie krwotoków 6. Prowadzenie farmakoterapii i płynoterapii w stanach nagłych 7. Zabezpieczanie dróg oddechowych i prowadzenie wentylacji w stanach nagłych					

<p><b>Efekty uczenia się:</b>  <b>Wiedza</b>  <b>W_01</b> Student zna zasady farmakoterapii w stanach nagłych w różnych grupach ratowniczych.  <b>W_02</b> Student zna zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych i zaawansowanych zabiegów ratujących życie  <b>W_03</b> Student zna zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego.  <b>W_04</b> Student zna procedury postępowania urazowego wg standardów ITLS</p> <p><b>Umiejętności</b>  <b>Student potrafi:</b>  <b>U_01</b> przygotować i podać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.  <b>U_02</b> udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia.  <b>U_03</b> udzielać pomocy w urazach kostnowstawowych krwotokach i oparzeniach, oraz przygotować poszkodowanego do transportu.  <b>U_04</b> wykonywać podstawowe i zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci z wykorzystaniem defibrylatora  <b>U_05</b> wykonać bezprzyrządowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem zabezpieczeń nadgłośniowych.</p> <p><b>Kompetencje społeczne</b>  <b>K_01</b> Student ma postawę poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazuje zrozumienie dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną.  <b>K_02</b> Student czuje odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe;  <b>K_03</b> Student przewiduje i uwzględnia czynniki wpływające na reakcje własne i pacjenta.  <b>K_04</b> Student zna i rozumie swoje ograniczenia i dąży do samorozwoju i podnoszenia kwalifikacji</p>	<p><b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</b></p> <p><b>A. Sposób zaliczenia</b>  <b>Zaliczenie z oceną</b></p> <p>Zaliczenie kolokwium (uzyskanie sumarycznie min. 60% punktów)  &lt;60% - 2,0  60%÷68% - 3,0  69%÷77% - 3,5  78%÷86% - 4,0  87%÷95% - 4,5  &gt;95% -5,0</p> <p><b>Ćwiczenia:</b>  11. Średnia arytmetyczna ocen z kolokwium (student musi uzyskać zaliczenie z każdego cząstkowego kolokwium)</p> $K = \frac{k_1+k_2+k_3+\dots+kn}{n}$ 12. Samodzielna praca studenta na ćwiczeniach (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, prezentacja wyników) <p>Ocena z ćwiczeń = średnia z ocen z kolokwium K x 0,30 + ocena za samodzielną pracę studenta w trakcie zajęć x 0,70</p> <table border="1" data-bbox="753 1099 1401 1709"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W_01</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>W_02</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>W_03</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>W_04</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_01</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_02</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_03</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_04</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_05</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_03</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_04</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table> <p>1. Egzamin ustny  2. Egzamin pisemny  3. Kolokwium  4. Projekt  5. Sprawozdanie  6. Prezentacja  7. Praca kontrolna  8. Zadanie praktyczne  9. Praca studenta w trakcie zajęć</p>	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia									1	2	3	4	5	6	7	8	9	W_01			X					X	X	W_02			X					X	X	W_03			X					X	X	W_04			X					X	X	U_01			X					X	X	U_02			X					X	X	U_03			X					X	X	U_04			X					X	X	U_05			X					X	X	K_01									X	K_02									X	K_03									X	K_04									X
Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia																																																																																																																																																					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9																																																																																																																																													
W_01			X					X	X																																																																																																																																													
W_02			X					X	X																																																																																																																																													
W_03			X					X	X																																																																																																																																													
W_04			X					X	X																																																																																																																																													
U_01			X					X	X																																																																																																																																													
U_02			X					X	X																																																																																																																																													
U_03			X					X	X																																																																																																																																													
U_04			X					X	X																																																																																																																																													
U_05			X					X	X																																																																																																																																													
K_01									X																																																																																																																																													
K_02									X																																																																																																																																													
K_03									X																																																																																																																																													
K_04									X																																																																																																																																													

	<p>Kryteria oceniania</p> <p>5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%;</p> <p>4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%;</p> <p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%;</p> <p>3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%;</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%;</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%.</p> <p>Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p>5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>
--	---

**Matryca efektów uczenia się dla zajęć**

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W50,
W_02	D.W47, D.W58, D.W 65, D.W66
W_03	D.W64
W_04	D.W50, D.W58, D.W66
U_01	D.U47, D.U48, D.U57
U_02	D.U47, D.U48, D.U54, D.U55, D.U56, D.U57
U_03	D.U48, D.U55, D.U56
U_04	D.U47, D.U48, D.U54, D.U57
U_05	D.U47, D.U48, D.U54, D.U57
K_01	K1, K2, K3, K4
K_02	K3, K4, K5

K_03	K1, K2, K6
K_04	K7
<b>Wykaz literatury</b>	
<b>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</b>	
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. *Andres J. Wytyczne Resuscytacji 2015. Polska Rada Resuscytacji. Kraków 2016.</li> <li>2. *Guła P., Machała W., Postępowanie przedszpitalne w obrażeniach ciała. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2015.</li> <li>3. Campbell JE, Alson RL, International Trauma Life Support. Ratownictwo przedszpitalne w urazach (ITLS), Medycyna Praktyczna, Wrocław 2017.</li> </ol>	
<b>B. Literatura uzupełniająca</b>	
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. *Atkinson P. et al: Medycyna ratunkowa, (red. wyd. pol. Jakubaszko J.), Wydawnictwo Medyczne Urban &amp; Partner, Wrocław 2012.</li> <li>2. *Flake F., Runggaldier K.: Ratownictwo medyczne: procedury od A do Z, (red. wyd. pol. Maślanka M.), Wydawnictwo Medyczne Elsevier Urban &amp; Partner, Wrocław 2012.</li> <li>3. *Trott A., Rany i obrażenia: zaopatrywanie i pielęgnacja w stanach nagłych (red. wyd. pol. Jawień A.), Wydawnictwo Medyczne Elsevier Urban &amp; Partner, Wrocław 2013.</li> <li>4. *Gregory P., Mursell I., Diagnostyka i postępowanie w ratownictwie medycznym (red. wyd. pol. Smerka J.), Wydawnictwo Medyczne Górnicki, Wrocław 2013.</li> <li>5. K. Nadolny Rekomendacje postępowania w ratownictwie medycznym. 2015</li> </ol>	

Nazwa zajęć Techniki położnicze i prowadzenie porodu		Forma zaliczenia Z.O/ E		Liczba punktów ECTS 5	
<b>Kierunek studiów</b> <b>POŁOŻNICTWO</b>					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia wyboru	do	semestr/y
praktyczny	SPS	tak	Nie		III, IV
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
<b>Wykład</b>	<b>40</b>	--	<b>10</b>	--	2
Analiza piśmiennictwa i opracowanie zagadnień		--	3	--	
Przygotowanie pracy pisemnej dotyczącej wybranych aspektów opieki nad kobietą i jej dzieckiem w wybranych krajach europejskich		--	3	--	
Przygotowanie do egzaminu		--	4	--	3
<b>Ćwiczenia symulacyjne</b>	<b>80</b>	--	<b>10</b>	--	
Przygotowanie do ćwiczeń		--	5	--	
Opracowanie zagadnień		--	3	--	
Analiza piśmiennictwa		--	2	--	
<b>Razem</b>	<b>120</b>	--	<b>20</b>	--	<b>5</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> Podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja. Problemowe: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny; aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna (związana z wykładem, panelowa) Programowane: z użyciem komputera, z użyciem podręcznika programowanego. Eksponujące: ekspozycja, film					
<b>Wymagania wstępne</b> A. Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej, ze szczególnym uwzględnieniem anatomii i fizjologii układu płciowego kobiety. B. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
<b>Cele przedmiotu</b> 1. Przygotowanie studenta do prowadzenia kompleksowej opieki nad kobietą i noworodkiem w sali porodowej. 2. Kształtowanie umiejętności prowadzenia porodu fizjologicznego, powikłanego i przy zastosowaniu różnych technik położniczych. 3. Nabycie umiejętność badania, interpretacji wyników oceny dobrostanu płodu i wdrożenia postępowania położniczego.					
<b>Treści programowe</b> <b>Wykład</b> <b>Semestr III – 20 godz.</b> 1. Opieka położnicza podczas porodu fizjologicznego nad kobietą rodzącą, płodem i noworodkiem po porodzie.					

2. Mechanizm porodu fizjologicznego.
3. Anatomia kanału rodniego i płodu w zakresie fizjologii i patologii porodu.
4. Badanie położnicze rodzącej.
5. Nacięcie krocza, technika i zaopatrywanie.
6. Interpretacja prawidłowego zapisu KTG.
7. Zasady prowadzenia i przyjmowania porodu w warunkach pozaszpitalnych.
8. Metody farmakologiczne i niefarmakologiczne stymulacji i indukcji porodu.
9. Psychoprofilaktyka porodu, zadania położnej w Szkole Rodzenia.

**Ćwiczenia symulacyjne NW (niska wierność)– 25 godz.**

1. Prowadzenie porodu fizjologicznego.
2. Badanie zewnętrzne i wewnętrzne kobiety rodzącej.
3. Wykonanie i interpretacja prawidłowego zapisu KTG.
4. Technika szycia naciętego krocza.
5. Techniki indukcji i stymulacji porodu.

**Wykład**

**Semestr IV – 20 godz.**

1. Opieka położnicza podczas porodu przedwczesnego, przy nieprawidłowych ułożeniach odgięciowych, położeniu miednicowym, porodzie bliźniaczej ciąży.
2. Opieka położnicza i prowadzenie porodu u kobiety w schorzeniach zakaźnych.
3. Mechanizm porodu powikłanego w położeniu miednicowym, ułożeniach odgięciowych, przy nieprawidłowej budowie kanału rodniego.
4. Interpretacja nieprawidłowości w zapisie KTG.
5. Opieka położnicza i prowadzenie porodu w znieczuleniu dokręgowym.
6. Stany nagłe podczas porodu.

**Ćwiczenia symulacyjne NW (niska wierność)– 55 godz.**

1. Prowadzenie porodu w ułożeniach odgięciowych główki płodu.
2. Prowadzenie porodu w położeniu miednicowym.
3. Prowadzenie porodu bliźniaczego.
4. Prowadzenie porodu w użyciu instrumentów zabiegowych.
5. Prowadzenie porodu w sytuacji nieprawidłowej budowy miednicy.
6. Interpretacja nieprawidłowego zapisu KTG.

**Efekty uczenia się:**

**Wiedza**

**W\_01** Zna standardy opieki położniczej i mechanizmy porodu fizjologicznego, przedwczesnego, patologicznego w warunkach sali porodowej i pozaszpitalnych.

**W\_02** Zna metody indukcji i stymulacji porodu

**W\_03** Zna zasady prowadzenia porodu zabiegowego.

**W\_04** Zna zasady postępowania w sytuacji stanów nagłych w przebiegu porodu.

**W\_05** Zna zasady psychoprofilaktyki porodu.

**W\_06** Zna postępowanie z noworodkiem bezpośrednio po porodzie.

**Umiejętności**

**U\_01** Umie sprawować opiekę nad kobietą rodzącą i płodem podczas porodu fizjologicznego i patologicznego.

**U\_02** Umie podejmować działania psychoprofilaktyki porodu.

**U\_03** Potrafi ustalić i modyfikować plan opieki położniczej w zależności od przebiegu porodu, występowania stanów nagłych podczas porodu.

**U\_04** Umie rozpoznać początek porodu, wykonać badanie zewnętrzne i wewnętrzne oraz

**Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne**

**A. Sposób zaliczenia**

Egzamin pisemny

**B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

Zaliczenie po I semestrze

Wykład:

Średnia ocena z kolokwium cząstkowych

Ćwiczenia:

Zaliczenie z oceną w oparciu o:

- zaliczenie umiejętności praktycznych zawartych w karcie ćwiczeń,
- uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczeń teoretycznych,
- aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach..

Na ocenę końcową składa się

Średnia arytmetyczna ocen z kolokwium cząstkowych.

Ocena z kolokwium końcowego, części praktycznej i teoretycznej

Ocena z przedmiotu w semestrze I (ocena średnia ważona z wykładu i ćwiczeń, gdzie wagą jest liczba ECTS dla danych form kształcenia)

**Zaliczenie po II semestrze:**

Wykład:

zinterpretować jego wynik.  
**U\_05** Umie wykonać nacięcie krocza i zaopatrzyć skutki pęknięcia.

**U\_06** Umie rozpoznać i postępować w stanach nagłych w przebiegu porodu i prowadzić poród w chorobach zakaźnych.

**Kompetencje społeczne**

**K\_01** Dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

**K\_02** Przestrzega praw pacjenta.

**K\_03** Wykazuje odpowiedzialność za pacjenta i wykonywanie zadań zawodowych.

**K\_04** Współpracuje w zespole interdyscyplinarnym w rozwiązywaniu zadań w opiece nad kobietą.

Średnia ocena z kolokwium cząstkowych

Ćwiczenia:

Zaliczenie z oceną w oparciu o:

- zaliczenie umiejętności praktycznych zawartych w karcie ćwiczeń,
- uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczeń teoretycznych,
- aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach..

Na ocenę końcową składa się

Średnia arytmetyczna ocen z kolokwium cząstkowych.

Ocena z kolokwium końcowego, części praktycznej i teoretycznej

**Ocena z przedmiotu w semestrze II** (ocena średnia ważona z wykładu i ćwiczeń, gdzie wagą jest liczba ECTS dla danych form kształcenia)

**Egzamin końcowy z przedmiotu:**

Część teoretyczna: test wielokrotnego wyboru (70%)

Część praktyczna: egzamin praktyczny OSCE (30%)

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01		x					x		
W_02		x					x		
W_03		x					x		
W_04		x					x		
W_05		x					x		
W_06		x					x		
U_01								x	x
U_02								x	x
U_03								x	x
U_04								x	x
U_05								x	x
U_06								x	x
K_01									x
K_02									x
K_03									x
K_04									x

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

**Kryteria oceniania**

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na

	<p>poziomie 91%-100%;</p> <p>4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;</p> <p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;</p> <p>3,5 – zadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;</p> <p>3,0 – zadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;</p> <p>2,0 – niezadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.</p> <p>Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p>2.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>
--	---

<b>Matryca efektów uczenia się dla zajęć</b>	
<b>Numer (symbol) efektu uczenia się</b>	<b>Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku</b>
W_01	D.W1, D.W2, D.W7,
W_02	D.W3,
W_03	D.W4,
W_04	D.W5,
W_05	D.W6,
W_06	D.W8
U_01	D.U1, D.U2, D.U7, D.U8, D.U10,
U_02	D.W3, D.U4,
U_03	D.W5,
U_04	D.W6,
U_05	D.U9,
U_06	D.U11, D.U12, D.U13, D.U14
K_01	K06 K7
K_02	K02
K_03	K01 K03 K04
K_04	K05
<b>Wykaz literatury</b>	



**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:**

1. Bręborowicz G. H.: Położnictwo i Ginekologia. Tom I i II. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013
2. Pisarski T., Położnictwo i ginekologia, Warszawa, PZWL 2002
3. Łepecka- Klusek C.: Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016
4. Troszyński M.: Położnictwo ćwiczenia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016.

**B. Literatura uzupełniająca**

1. Dębski R. : Stany nagłe, położnictwo i ginekologia. Wydawnictwo Medical Tribune, Warszawa 2012.

Nazwa zajęć Techniki położnicze i prowadzenie porodu		Forma zaliczenia Z.O		Liczba punktów ECTS 11	
<b>Kierunek studiów</b> <b>POŁOŻNICTWO</b>					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak	Nie	III, IV	
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Zajęcia praktyczne	320	--	--	--	11
W tym zajęcia w CSM	24	--	--	--	
<b>Razem</b>	<b>320</b>	<b>--</b>	<b>--</b>	<b>--</b>	<b>11</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> Pokaz, Instruktaż Metoda indywidualnych przypadków, zajęcia praktyczne					
<b>Wymagania wstępne</b> C. Pozytywne zaliczenie przedmiotu Techniki położnicze i prowadzenie porodu					
<b>Cele przedmiotu</b> 1. Przygotowanie studenta do prowadzenia kompleksowej opieki nad kobietą i noworodkiem w sali porodowej. 2. Kształtowanie umiejętności prowadzenia porodu fizjologicznego, powikłanego i przy zastosowaniu różnych technik położniczych. 3. Nabycie umiejętność badania, interpretacji wyników oceny dobrostanu płodu i wdrożenia postępowania położniczego.					
<b>Treści programowe</b> <b>Zajęcia praktyczne</b> <b>Semestr III</b> 6. Specyfika pracy położnej w położniczej izbie przyjęć . 7. Prowadzenie wywiadu. Pomiary i dokumentowanie, analiza dokumentacji podczas przyjęcia i na Sali porodowej. 8. Ocena stanu ogólnego i położniczego ciężarnej/rodzącej. 9. Przygotowanie i przeprowadzenie badania zewnętrznego i wewnętrznego rodzącej. 10. Przygotowanie rodzącej do badań specjalistycznych. 11. Obserwacja i prowadzenie I, II, III, IV okresu porodu podczas porodu fizjologicznego. 12. Interpretacja prawidłowego zapisu KTG, i technika wykonania. 13. Przygotowanie zestawu do porodu, szycia krocza, abrazji i rewizji szyjki macicy oraz jamy macicy, ręcznego wydobycia łożyska. 14. Prowadzenie dokumentacji sali porodowej. 15. Monitorowanie stanu ogólnego, położniczego, akcji serca płodu, czynności skurczowej mięśnia macicy. 16. Prowadzenie psychoprofilaktyki porodu. <b>Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych w CSM (8 godz.):</b> Realizacja scenariusza PW (pośrednia wierność): Przyjęcie kobiety rodzącej do Sali porodowej, przeprowadzenie badania zewnętrznego i wewnętrznego rodzącej, ocena postępu porodu (okresu)					
<b>Zajęcia praktyczne</b> <b>Semestr IV</b> 7. Prowadzenie porodu fizjologicznego.					

8. Asystowanie w przebiegu porodu powikłanego.
9. Opieka nad rodzącą i jej osobą towarzyszącą w sali porodowej w przebiegu porodu rodzinnego.
10. Asystowanie w przebiegu porodu w użyciu instrumentów zabiegowych.
11. Stosowanie farmakoterapii podczas porodu.
12. Stosowanie metod nefarmakologicznych podczas porodu.
13. Interpretacja nieprawidłowego zapisu KTG.
14. Prowadzenie psychoprofilaktyki porodu.
15. Prowadzenie dokumentacji medycznej.

**Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych w CSM (16 godz.):**

Realizacja scenariusza WW (wysoka wierność):

Prowadzenie porodu fizjologicznego w położeniu podłużnym główkowym

Prowadzenie porodu w położeniu podłużnym miednicowym

**Efekty uczenia się:**

**Wiedza**

**W\_01** Zna standardy opieki położniczej i okołoporodowej, mechanizmy porodu fizjologicznego, powikłanego w warunkach sali porodowej i pozaszpitalnych.

**Umiejętności**

**U\_01** Umie sprawować opiekę nad kobietą rodzącą i płodem podczas porodu fizjologicznego według obowiązujących standardów opieki okołoporodowej.

**U\_02** Umie podejmować działania psychoprofilaktyki porodu.

**U\_03** Potrafi ustalić i modyfikować plan opieki położniczej w zależności od przebiegu porodu, występowania stanów nagłych podczas porodu.

**U\_04** Umie rozpoznać początek porodu, wykonać badanie zewnętrzne i wewnętrzne oraz zinterpretować jego wynik.

**U\_05** Umie wykonać nacięcie krocza i zaopatrzyć skutki pęknięcia.

**U\_06** Umie rozpoznać i postępować w stanach nagłych w przebiegu porodu i prowadzić poród w chorobach zakaźnych.

**Kompetencje społeczne**

**K\_01** Dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

**K\_02** Przestrzega praw pacjenta.

**K\_03** Wykazuje odpowiedzialność za pacjenta i wykonywanie zadań zawodowych.

**K\_04** Współpracuje w zespole interdyscyplinarnym w rozwiązywaniu zadań w opiece nad kobietą.

**Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne**

**A. Sposób zaliczenia**

**Zaliczenie z oceną**

Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Zawodowych

**Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01							x		
U_01								x	x
U_02								x	x
U_03								x	x
U_04								x	x
U_05								x	x
U_06								x	x
K_01									x
K_02									x
K_03									x
K_04									x

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

**Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:**

Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.

**Matryca efektów uczenia się dla zajęć**

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
<b>W_01</b>	D.W1, D.W2, D.W3, D.W4, D.W5, D.W6, D.W7, D.W8
<b>U_01</b>	D.U1, D.U2, D.U7, D.U8, D.U10,
<b>U_02</b>	D.U3, D.U4,
<b>U_03</b>	D.U5,
<b>U_04</b>	D.U6,
<b>U_05</b>	D.U9,
<b>U_06</b>	D.U11, D.U12, D.U13, D.U14
<b>K_01</b>	K06 K7
<b>K_02</b>	K02
<b>K_03</b>	K01 K03 K04
<b>K_04</b>	K05
<p><b>Wykaz literatury</b></p> <p><b>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Bręborowicz G. H.: Położnictwo i Ginekologia. Tom I i II. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013</li> <li>2. Pisarski T., Położnictwo i ginekologia, Warszawa, PZWL 2002</li> <li>3. Łepecka- Klusek C.: Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016</li> <li>4. Troszyński M.: Położnictwo ćwiczenia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016.</li> </ol> <p><b>B. Literatura uzupełniająca</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Dębski R. : Stany nagłe, położnictwo i ginekologia. Wydawnictwo Medical Tribune, Warszawa 2012.</li> </ol>	

<b>Nazwa zajęć</b> Położnictwo i opieka położnicza		<b>Forma zaliczenia</b> E		<b>Liczba punktów ECTS</b> 3	
<b>Kierunek studiów</b> <b>POŁOŻNICTWO</b>					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>		<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>
praktyczny	SPS	tak		Nie	III
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Wykład</b>	35	--	15	--	2
Analiza piśmiennictwa i opracowanie zagadnień	--	--	5	--	
Przygotowanie pracy pisemnej dotyczącej wybranych aspektów opieki nad kobietą i jej dzieckiem w wybranych krajach europejskich	--	--	5	--	
Przygotowanie do egzaminu	--	--	5	--	
<b>Ćwiczenia symulacyjne</b>	15	--	10	--	1
Przygotowanie do ćwiczeń	--	--	5	--	
Opracowanie zagadnień	--	--	3	--	
Analiza piśmiennictwa	--	--	2	--	
<b>Razem</b>	<b>50</b>	<b>--</b>	<b>25</b>	<b>--</b>	<b>3</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> Podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja. Problemowe: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny; aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna (związana z wykładem, panelowa) Programowane: z użyciem komputera, z użyciem podręcznika programowanego. Eksponujące: ekspozycja, film					
<b>Wymagania wstępne</b> D. Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej, ze szczególnym uwzględnieniem anatomii i fizjologii układu płciowego kobiety. E. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
<b>Cele przedmiotu</b> 3. Zapoznanie studenta z zasadami opieki położniczej nad kobietą ciężarną, rodzącą, położnicą i jej rodziną oraz kobietą w okresie przedkoncepcyjnym. 4. Przygotowanie studenta do prowadzenia działań profilaktycznych, edukacji zdrowotnej i opieki w odniesieniu do kobiety ciężarnej, rodzącej, położnicy oraz kobiety w okresie przedkoncepcyjnym					
<b>Treści programowe</b> <b>Wykład</b> 1. Rozwój opieki położniczo-ginekologicznej w Polsce. 2. Rola i zadania edukacyjne położnej w opiece przedkoncepcyjnej i w okresie przygotowania do rodzicielstwa. 3. Edukacja zdrowotna w działalności zawodowej położnej wobec kobiety i jej rodziny, w okresie ciąży, porodu, w opiece nad noworodkiem, w zakresie laktacji. 4. Opieka położnicza w przebiegu ciąży, porodu i porodu fizjologicznego.					

5. Opieka nad noworodkiem po porodzie fizjologicznym i zabiegowym.
6. Opieka położnicza nad kobietą w ciąży powikłanej w przebiegu chorób współistniejących nie położniczych, standard postępowania.
7. Stany nagłe zagrożenia zdrowotnego występujące w okresie ciąży, porodu, porożu oraz postępowanie terapeutyczne i opieka położnicza.
8. Krwotok w okresie ciąży, porodu, porożu, przyczyny, patomechanizm, postępowanie terapeutyczne i opieka położnicza.
9. Metody diagnostyczne stosowane w ocenie dobrostanu płodu, postępowanie terapeutyczne w sytuacji zaburzeń, poradnictwo genetyczne.
10. Mechanizmy rozrodu pozaustrojowego, opieka położnicza nad ciężarną.

**Ćwiczenia symulacyjne NW (niska wierność):**

17. Algorytm postępowania położniczego w przygotowaniu rodzącej do porodu fizjologicznego, zabiegowego i cięcia cesarskiego.
18. Algorytm opieki położniczej po porodzie fizjologicznym, zabiegowym i cięciu cesarskim.
19. Techniki prawidłowej laktacji, pozycje przystawiania dziecka do piersi po porodzie fizjologicznym, zabiegowym i cięciu cesarskim.

**Efekty uczenia się:**

**Wiedza**

**W\_01** Zna zasady opieki położniczej i zadania położnej nad kobietą ciężarną, podczas porodu i porożu o przebiegu fizjologicznym i patologicznym oraz w różnych stanach chorobowych.

**W\_02** Zna zasady opieki nad noworodkiem po porodzie fizjologicznym i patologicznym.

**W\_03** Zna zasady opieki położniczej w przebiegu chorób współistniejących niepołożniczych.

**W\_04** Różnicować krwawienia w pierwszej i drugiej połowie ciąży (poronienie, przedwczesne oddzielanie łożyska, łożysko przodujące, zaśniad groniasty, ciąża pozamaciczna);

**W\_05** Umie scharakteryzować metody regulacji poczęć, metody wspomaganego rozrodu.

**W\_06** Zna mechanizmy zakażenia płodu podczas chorób bakteryjnych, pasożytniczych i wirusowych oraz opisywać zasady postępowania diagnostyczno-leczniczego.

**W\_07** Wyjaśnić proces laktacji oraz działania edukacyjne położnej dotyczące promocji karmienia piersią.

**Umiejętności**

**U\_01** Umie realizować zadania profilaktyczne, diagnostyczne, terapeutyczne i rehabilitacyjne wobec ciężarnej, rodzącej i położnicy.

**U\_02** Podejmować działania profilaktyczne i w zakresie promocji zdrowia w stosunku do kobiet w okresie przedkoncepcyjnym, ciężarnych i w okresie porożu;

**U-03** Umie rozpoznać ciążę na podstawie objawów i przy użyciu metod diagnostycznych.

**U\_04** Umie rozpoznać i wdrożyć standardy opieki w przebiegu ciąży fizjologicznej i w stanach nagłych w przebiegu ciąży, porodu i porożu.

**U\_05** Umie postępować podczas porodu z rodzącą i noworodkiem w sytuacji występowania chorób niepołożniczych.

**U\_06** Umie monitorować, ocenić stan matki i płodu w przebiegu ciąży, porodu i porożu.

**Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne**

**B. Sposób zaliczenia**

Egzamin pisemny (wykłady)- test wielokrotnego wyboru

Ocenę końcową stanowi ocena z egzaminu przedmiotowego i ocena z ćwiczeń. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest 100% frekwencja na zajęciach i złożenie pracy kontrolnej w wyznaczonym terminie.

**C. Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01	x	x					x		
W_02	x	x					x		
W_03	x	x					x		
W_04	x	x					x		
W_05	x	x					x		
W_06	x	x					x		
W_07	x	x					x		
U_01								x	x
U_02								x	x
U_03								x	x
U_04								x	x
U_05								x	x
U_06								x	x
U_07									
K_01									x
K_02									x
K_03									x
K_04									x

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt

U\_07 Potrafi planować i modyfikować plan opieki położniczej wobec ciężarnej, rodzącej i położnicy w zależności od stanu fizycznego i psychicznego.

#### Kompetencje społeczne

K\_01 Dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

K\_02 Przestrzega praw pacjenta.

K\_03 Wykazuje odpowiedzialność za pacjenta i wykonywanie zadań zawodowych.

K\_04 Współpracuje w zespole interdyscyplinarnym w rozwiązywaniu zadań w opiece nad kobietą.

5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

#### Wykład:

Zaliczenie wykładów na podstawie testu (70% oceny) i pracy pisemnej dotyczącej wybranych aspektów opieki nad kobietą i jej dzieckiem w wybranych krajach europejskich (30% oceny)

#### Ćwiczenia symulacyjne

1. Samodzielna praca studenta – wykonanie zadania praktycznego (Z<sub>1</sub>)
2. Samodzielna praca studenta jako lidera w grupie ćwiczeniowej (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków) - (Z<sub>2</sub>)

*ocena z (Z<sub>1</sub>) x 0,70 + ocena z (Z<sub>2</sub>) x 0,30*

#### Kryteria oceniania

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;

3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;

3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;

2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.

Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)

5.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.

4,5 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.

4,0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.

3,5 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.

3,0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.

2,0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.

<b>Matryca efektów uczenia się dla zajęć</b>	
<b>Numer (symbol) efektu uczenia się</b>	<b>Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku</b>
<b>W_01</b>	D.W9, D.W10, D.W14, D.W17, D.W18, D.W20,
<b>W_02</b>	D.W11,
<b>W_03</b>	D.W12, D.W13,
<b>W_04</b>	D.W22,
<b>W_05</b>	D.W21,
<b>W_06</b>	D.W19,
<b>W_07</b>	D.W15, D.W16,
<b>U_01</b>	D.U20, D.U22,
<b>U_02</b>	D.U29, D.U27, D.U19, D.U26, D.U27, D.U29.
<b>U_03</b>	D.U21,
<b>U_04</b>	D.U12, D.U15, D.U18,
<b>U_05</b>	D.U11,
<b>U_06</b>	D.U24,
<b>U_07</b>	D.U16, D.U17, D.U23, D.U25,
<b>K_01</b>	K06 K7
<b>K_02</b>	K02
<b>K_03</b>	K01 K03 K04
<b>K_04</b>	K05
<b>Wykaz literatury</b>	
<b>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</b>	
1. Bręborowicz G. H.: Położnictwo i Ginekologia. Tom I i II. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013	
2. Pisarski T., Położnictwo i ginekologia, Warszawa, PZWL 2002	
3. Łepecka- Klusek C.: Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016	
4. Troszyński M.: Położnictwo ćwiczenia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016.	
<b>B. Literatura uzupełniająca</b>	
1. .Bień A.: Opieka nad kobietą ciężarną. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009.	
2. Dudenhausen J. Położnictwo praktyczne i operacje położnicze. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010	
3. Sapiński A.: Opieka w położnictwie. Wydawnictwo Naukowe Śląsk. Katowice 2012.	
4. Woollard M. (red.) Dmoch-Gajzelaska E.: Stany nagłe w położnictwie Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2011.	



Nazwa zajęć Położnictwo i opieka położnicza		Forma zaliczenia Z.O		Liczba punktów ECTS 4	
Kierunek studiów POŁOŻNICTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia wyboru	do	semestr/y
praktyczny	SPS	tak	Nie		III
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Zajęcia praktyczne	120	--	--	--	4
W tym zajęcia w CSM	8				
Razem	120	--	--	--	4
Metody dydaktyczne Pokaz, Instruktaż Metoda indywidualnych przypadków, zajęcia praktyczne					
Wymagania wstępne Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej, ze szczególnym uwzględnieniem anatomii i fizjologii układu płciowego kobiety. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
Cele przedmiotu Zapoznanie studenta z zasadami opieki położniczej nad kobietą ciężarną, rodzącą, położnicą i jej rodziną oraz kobietą w okresie przedkoncepcyjnym. Przygotowanie studenta do prowadzenia działań profilaktycznych, edukacji zdrowotnej i opieki w odniesieniu do kobiety ciężarnej, rodzącej, położnicy oraz kobiety w okresie przedkoncepcyjnym					
Treści programowe Zajęcia praktyczne (112 godz.): <ol style="list-style-type: none"> <li>Opieka położnicza w położeniu fizjologicznym i powikłanym.</li> <li>Edukacja kobiet w zakresie karmienia naturalnego, technik karmienia, przygotowania noworodka.</li> <li>Planowanie opieki w położeniu w schorzeniach nie położniczych.</li> <li>Prowadzenie dokumentacji medycznej.</li> <li>Postępowanie z kobietą w położeniu w schorzeniach zakaźnych.</li> <li>Pielęgnowanie ciężarnej z zagrażającym poronieniem, porodzie przedwczesnym.</li> <li>Pielęgnowanie ciężarnej z ciążą wielopłodową.</li> <li>Pielęgnowanie ciężarnej w chorobach występujących w przebiegu ciąży.</li> <li>Planowanie opieki nad noworodkiem po porodzie fizjologicznym i powikłanym.</li> <li>Przygotowanie ciężarnej lub położnicy do badań diagnostycznych.</li> <li>Prowadzenie zajęć w szkole rodzenia/poradni laktacyjnej.</li> </ol> Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych (8 godz.): Realizacja scenariusza PW (pośrednia wierność): <ol style="list-style-type: none"> <li>Opieka nad kobietą w położeniu, edukacja w zakresie technik karmienia piersią</li> </ol>					
Efekty uczenia się:  Wiedza W_01 Zna zasady opieki położniczej i zadania położnej nad kobietą ciężarną, w położeniu o przebiegu fizjologicznym i patologicznym oraz w			Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne  D. Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem		

<p>różnych stanach chorobowych.</p> <p><b>W_02</b> Zna zasady opieki nad noworodkiem po porodzie fizjologicznym i patologicznym.</p> <p><b>W_03</b> Wyjaśnić proces laktacji oraz działania edukacyjne położnej dotyczące promocji karmienia piersią.</p> <p><b>Umiejętności</b></p> <p><b>U_01</b> Umie realizować zadania profilaktyczne, diagnostyczne, terapeutyczne i rehabilitacyjne wobec ciężarnej i położnicy.</p> <p><b>U_02</b> Podejmować działania profilaktyczne i w zakresie promocji zdrowia w stosunku do kobiet w okresie przedkoncepcyjnym, ciężarnych i w okresie porodu;</p> <p><b>U_03</b> Umie rozpoznać ciążę na podstawie objawów i przy użyciu metod diagnostycznych.</p> <p><b>U_04</b> Umie rozpoznać i wdrożyć standardy opieki w przebiegu ciąży fizjologiczne i w stanach nagłych w przebiegu ciąży i porodu.</p> <p><b>U_05</b> Umie postępować ciężarną i noworodkiem w sytuacji występowania chorób niepołożniczych.</p> <p><b>U_06</b> Umie monitorować, ocenić stan matki i płodu w przebiegu ciąży i porodu.</p> <p><b>U_07</b> Potrafi planować i modyfikować plan opieki położniczej wobec ciężarnej i położnicy w zależności od stanu fizycznego i psychicznego.</p> <p><b>Kompetencje społeczne</b></p> <p><b>K_01</b> Dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.</p> <p><b>K_02</b> Przestrzega praw pacjenta.</p> <p><b>K_03</b> Wykazuje odpowiedzialność za pacjenta i wykonywanie zadań zawodowych.</p> <p><b>K_04</b> Współpracuje w zespole interdyscyplinarnym w rozwiązywaniu zadań w opiece nad kobietą.</p>	<p>praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Zawodowych</p> <p><b>Sposoby weryfikacji i oceny efektów</b></p> <table border="1" data-bbox="751 293 1410 981"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>W_01</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td><td></td></tr> <tr><td>W_02</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td><td></td></tr> <tr><td>W_03</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>X</td><td></td></tr> <tr><td>U_01</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>x</td><td>x</td></tr> <tr><td>U_02</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>x</td><td>x</td></tr> <tr><td>U_03</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>x</td><td>x</td></tr> <tr><td>U_04</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>x</td><td>x</td></tr> <tr><td>U_05</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>x</td><td>x</td></tr> <tr><td>U_06</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>x</td><td>x</td></tr> <tr><td>U_07</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>K_01</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>x</td></tr> <tr><td>K_02</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>x</td></tr> <tr><td>K_03</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>x</td></tr> <tr><td>K_04</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>x</td></tr> </tbody> </table> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Egzamin ustny</li> <li>2. Egzamin pisemny</li> <li>3. Kolokwium</li> <li>4. Projekt</li> <li>5. Sprawozdanie</li> <li>6. Prezentacja</li> <li>7. Praca kontrolna</li> <li>8. Zadanie praktyczne</li> <li>9. Praca studenta w trakcie zajęć</li> </ol> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b></p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.</p>	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									1	2	3	4	5	6	7	8	9	W_01								X		W_02								X		W_03								X		U_01								x	x	U_02								x	x	U_03								x	x	U_04								x	x	U_05								x	x	U_06								x	x	U_07										K_01									x	K_02									x	K_03									x	K_04									x
Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się																																																																																																																																																															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9																																																																																																																																																							
W_01								X																																																																																																																																																								
W_02								X																																																																																																																																																								
W_03								X																																																																																																																																																								
U_01								x	x																																																																																																																																																							
U_02								x	x																																																																																																																																																							
U_03								x	x																																																																																																																																																							
U_04								x	x																																																																																																																																																							
U_05								x	x																																																																																																																																																							
U_06								x	x																																																																																																																																																							
U_07																																																																																																																																																																
K_01									x																																																																																																																																																							
K_02									x																																																																																																																																																							
K_03									x																																																																																																																																																							
K_04									x																																																																																																																																																							
<b>Matryca efektów uczenia się dla zajęć</b>																																																																																																																																																																
<b>Numer (symbol) efektu uczenia się</b>	<b>Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku</b>																																																																																																																																																															
W_01	D.W9, D.W10, D.W12, D.W13, D.W14, D.W17, D.W18, D.W19, D.W20, D.W21, D.W22,																																																																																																																																																															
W_02	D.W11,																																																																																																																																																															
W_03	D.W15, D.W16,																																																																																																																																																															
U_01	D.U20, D.U22,																																																																																																																																																															
U_02	D.U29, D.U27, D.U19, D.U26																																																																																																																																																															
U_03	D.U21,																																																																																																																																																															
U_04	D.U12, D.W13, D.W14, D.U15, D.U18,																																																																																																																																																															
U_05	D.U11,																																																																																																																																																															
U_06	D.U24,																																																																																																																																																															
U_07	D.U16, D.U17, D.U23, D.U25,																																																																																																																																																															

<b>K_01</b>	K06 K7
<b>K_02</b>	K02
<b>K_03</b>	K01 K03 K04
<b>K_04</b>	K05
<b>Wykaz literatury</b>	
<b>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</b>	
1. Bręborowicz G. H.: Położnictwo i Ginekologia. Tom I i II. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013	
2. Pisarski T., Położnictwo i ginekologia, Warszawa, PZWL 2002	
3. Łepecka- Klusek C.: Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016	
4. Troszyński M.: Położnictwo ćwiczenia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016.	
<b>B. Literatura uzupełniająca</b>	
1. Bień A.: Opieka nad kobietą ciężarną. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009.	
2. Dudenhausen J. Położnictwo praktyczne i operacje położnicze. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010	
3. Sapiński A.: Opieka w położnictwie. Wydawnictwo Naukowe Śląsk. Katowice 2012.	
4. Woollard M. (red.) Dmoch-Gajzelaska E.: Stany nagłe w położnictwie Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2011.	

<b>Nazwa zajęć</b> Neonatologia i opieka neonatologiczna		<b>Forma zaliczenia</b> E		<b>Liczba punktów ECTS</b> 3	
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
praktyczny	SPS	tak	nie	III	
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Wykład</b>	35	--	15	--	2
Przygotowanie prezentacji multimedialnej lub eseju na wybrany temat dotyczący opieki neonatologicznej	-	--	5	--	
Przygotowanie do egzaminu	-	--	10	--	
<b>Ćwiczenia symulacyjne</b>	10	--	15	--	1
Przygotowanie do ćwiczeń	-	--	--	--	
Przygotowanie do zaliczenia	-	--	--	--	
<b>Razem</b>	<b>45</b>	<b>--</b>	<b>30</b>	<b>--</b>	<b>3</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> Wykład: Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych, wykład problemowy, wykład informacyjny, dyskusja. Ćwiczenia: Ćwiczenia grupowe, indywidualne, problemowe, sytuacyjne i symulacyjne. Trening umiejętności praktycznych.					
<b>Wymagania wstępne</b> A. Wymagania formalne: podstawowa wiedza z zakresu anatomii i fizjologii człowieka B. Wymagania wstępne: umiejętność dostrzegania drugiego człowieka w bio-psycho-społecznych sferach jego życia, uwrażliwienie na jego problemy					
<b>Cele przedmiotu</b> 1. Zapoznanie studentów z najnowszą wiedzą z zakresu symptomatologii, diagnostyki, terapii i pielęgnacji neonatologicznej. 2. Ukierunkowanie na zdobywanie umiejętności potrzebnych do sprawowania opieki nad noworodkiem. 3. Kształcenie samodzielnej, aktywnej i twórczej postawy do rozpoznawania i rozwiązywania problemów zdrowotnych pacjentów neonatologicznych oraz działań prewencyjnych wobec noworodka i jego rodziny.					
<b>Treści programowe</b> <b>Problematyka wykładu:</b> 1. Prenatalne, perinatalne i postnatalne czynniki zagrożenia. 2. Wybrane stany zagrożenia życia noworodka i wcześniaka. Patofizjologia i objawy. 3. Żywnienie noworodka. 4. Pielęgnowanie noworodka zdrowego. 5. Wybrane problemy pielęgnacyjne noworodka chorego. 6. Działania profilaktyczne podejmowane wobec noworodków. 7. Działania edukacyjne podejmowane wobec rodziców noworodka. <b>Problematyka ćwiczeń NW – Niska wierność:</b> 1. Wykonanie wstępnej oceny stanu noworodka po urodzeniu z użyciem skali Apgar oraz kontroli podstawowych odruchów noworodkowych.					

2. Stosowanie aparatury medycznej w obserwacji podstawowych czynności życiowych noworodka.
3. Wykonanie i interpretacja podstawowych pomiarów antropometrycznych u noworodka.
4. Przeprowadzenie procedury pobierania krwi z nakłucia żyły obwodowej u noworodka.

**Efekty uczenia się:**

**Wiedza**

W\_01 Student zna czynniki zagrożenia rozwoju noworodka.

W\_02 Ma wiedzę na temat pielęgnacji w wybranych chorobach i stanach zagrożenia życia noworodka.

W\_03 Zna zasady żywienia noworodka.

W\_04 Ma wiedzę o stosowanych badaniach diagnostycznych i terapeutycznych, w których może uczestniczyć położna. Potrafi opisać działania profilaktyczne wobec noworodka.

**Umiejętności:**

U\_01 Potrafi wykonać wstępną ocenę noworodka za pomocą skali Apgar, skontrolować odruchy noworodkowe, wykonać podstawowe pomiary antropometryczne u noworodka i zinterpretować je.

U\_02 Stosuje kardiomonitor do obserwacji podstawowych funkcji życiowych u noworodka.

U\_03 Potrafi przeprowadzić pobranie krwi obwodowej u noworodka.

U\_04 Potrafi podejmować działania edukacyjne i promocję zdrowia wobec rodziny noworodka.

**Kompetencje:**

K\_01 Wykazuje się kompetencją i profesjonalizmem w oparciu o prawa pacjenta i etykę zawodu w opiece nad noworodkiem i jego rodziną

K\_02 Potrafi współpracować i zasięgać opinii w sytuacji wątpliwości w opiece nad noworodkiem ponosząc odpowiedzialność zawodową jednocześnie dostrzegając własne zachowanie, deficyty i potrzebę edukacji.

**Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne**

**A. Sposób zaliczenia**

Egzamin

**B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

Wykład – kolokwium w formie testu pisemnego (zaliczenie min.60% poprawnych odpowiedzi) i złożenie pracy kontrolnej (prezentacji multimedialnej) w wyznaczonym terminie.

Ćwiczenia – zadanie praktyczne (ocena na podstawie check listy i kryteriów w niej zawartych).

Ocena z przedmiotu to średnia ważona, gdzie wagą jest ilość przypisanych pkt ECTS do każdej z form zajęć

**Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest:**

- 1)Co najmniej 80% frekwencji na wykładach oraz 100% frekwencji na ćwiczeniach symulacyjnych
- 2)Pozytywna ocena z wykładu i ćwiczeń

**Egzamin – test pisemny w formie pytań zamkniętych**

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01		X	X						
W_02		X	X						
W_03		X	X						
W_04		X	X						
U_01								X	
U_02								X	
U_03								X	
U_04								X	
K_01									X
K_02									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

	<p><b>Kryteria oceniania</b></p> <p><b>5,0</b> – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>91%-100%</b>;</p> <p><b>4,5</b> – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>81%-90%</b>;</p> <p><b>4,0</b> – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>71%-80%</b>;</p> <p><b>3,5</b> – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>61%-70%</b>;</p> <p><b>3,0</b> – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>50%-60%</b>;</p> <p><b>2,0</b> – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia <b>poniżej 50%</b>.</p> <p><b>Kompetencje społeczne</b> (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p><b>5,0</b> - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p><b>4,5</b> - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p><b>4,0</b> - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p><b>3,5</b> - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p><b>3,0</b> – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p><b>2,0</b> – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b></p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.</p>
<b>Matryca efektów uczenia się dla zajęć</b>	
<b>Numer (symbol) efektu uczenia się</b>	<b>Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku</b>
W_01	D.W_37,
W_02	D.W_39
W_03	D.W_38
W_04	DW_39, D.W_40, D.W_41, D.W_42
U_01	D.U_36, D.U_37
U_02	D.U_36
U_03	D.U_37
U_04	D.U_38
K_01	K_01, K_02
K_02	K_03, K_04, K_05, K_06, K_07
<p><b>Wykaz literatury</b></p> <p><b>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</b></p>	

<ol style="list-style-type: none"><li>1. Szczapa J.(red). Podstawy neonatologii. Wyd. PZWL, Warszawa 2015</li><li>2. Łozińska-Czerniak A. Dmoch-Gajzlerska E., Salamończyk M. Neonatologia. Praktyczne umiejętności w opiece nad noworodkiem. Wyd. PZWL, Warszawa 2014</li><li>3. Kamińska E. Dawkowanie leków u noworodków, dzieci i młodzieży. Wyd. PZWL Warszawa 2018</li></ol>
<p><b>B. Literatura uzupełniająca:</b></p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. Świetliński J. Neonatologia i opieka nad noworodkiem, Tom1-2 Wyd. PZWL, Warszawa 2017</li><li>2 . Łepecka-Klusek C. Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. Wyd. CZELEJ Warszawa 2019</li></ol>

<b>Nazwa zajęć</b> Neonatologia i opieka neonatologiczna		<b>Forma zaliczenia</b> Z.O		<b>Liczba punktów ECTS</b> 3	
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
praktyczny	SPS	tak	nie	III	
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Zajęcia praktyczne</b>	80	--	-	--	3
W tym zajęcia w CSM	4				
<b>Razem</b>	<b>80</b>	<b>--</b>	<b>-</b>	<b>--</b>	<b>3</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> Podające: opis Problemowe: aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna Eksponujące: ekspozycja Praktyczne: pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktażem, zajęcia praktyczne					
<b>Wymagania wstępne</b> A. Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie opieki neonatologicznej. B. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
<b>Cele przedmiotu</b> Kształcenie samodzielnej, aktywnej i twórczej postawy do rozpoznawania i rozwiązywania problemów zdrowotnych pacjentów neonatologicznych oraz działań prewencyjnych wobec noworodka i jego rodziny.					
<b>Treści programowe zajęć praktycznych</b>					
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Specyfika organizacji pracy i opieki sprawowanej przez położną nad noworodkiem w zależności od jego dojrzałości i stanu klinicznego.</li> <li>2. Postępowanie zgodnie z zasadami aseptyki i antyseptyki.</li> <li>3. Ocena stanu noworodka przy pomocy dostępnych metod i środków (skala Apgar, siatki centylowe)</li> <li>4. Rozpoznawanie czynników wpływających na rozwój prenatalny i postnatalny noworodka.</li> <li>5. Sprawowanie nadzoru, planowanie opieki i wykonywanie zabiegów higieniczno-pielęgnacyjnych u noworodka zdrowego, dojrzałego w warunkach naturalnych.</li> <li>6. Planowanie opieki nad noworodkiem w przebiegu stanów przejściowych oraz wykrywanie stanów odbiegających od normy.</li> <li>7. Współpraca z matką, rodziną oraz w zespole interdyscyplinarnym w zakresie sprawowana opieki nad dzieckiem oraz prowadzenia działań profilaktycznych.</li> <li>8. Wykonywanie badań przesiewowych u noworodka i asystowanie przy szczepieniach ochronnych w warunkach naturalnych zgodnie z kompetencjami położnej.</li> <li>9. Przygotowanie noworodka i uczestniczenie w wykonywaniu podstawowych badań diagnostycznych, profilaktycznych i leczniczych oraz wykrywanie stanów odbiegających od normy.</li> <li>10. Prowadzenie obserwacji, planowanie opieki oraz opieka nad noworodkiem niedonoszonym, przenoszonym, z niską masą urodzeniową oraz chorym zgodnie z obowiązującymi standardami w neonatologii oraz wykrywanie stanów odbiegających od normy.</li> <li>11. Stosowanie aparatury medycznej do obserwacji podstawowych funkcji życiowych względem noworodków niedonoszonych, przenoszonych, z niską masą urodzeniową oraz chorych.</li> </ol>					
<b>Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych:</b> Realizacja scenariusza WW (wysoka wierność):					



Opieka pielęgniarska nad noworodkiem niedonoszonym, w inkubatorze, monitorowanie parametrów życiowych, postępowanie w zaburzeniach funkcji życiowych.

**Efekty uczenia się:**

**Wiedza**

W\_01 Student zna czynniki zagrożenia rozwoju noworodka, wybrane choroby i stany zagrożenia życia noworodka oraz ma wiedzę na temat jego żywienia.

W\_02 Ma wiedzę o pielęgnacji noworodka zdrowego i chorego, stosowanych badaniach diagnostycznych i leczniczych, w których może uczestniczyć położna. Potrafi opisać działania profilaktyczne wobec noworodka.

**Umiejętności:**

U\_01 Potrafi wykonać wstępną ocenę noworodka za pomocą dostępnych metod i środków, wykonywać badania przesiewowe i asystować przy szczepieniach ochronnych skontrolować. Prowadzi obserwacje nad noworodkiem w stanie odbiegającym od normy.

U\_02 Potrafi zastosować aparaturę medyczną do obserwacji podstawowych funkcji życiowych względem noworodków niedonoszonych, przenoszonych, z niską masą urodzeniową oraz chorych.

U\_03 Bierze udział w wykonywaniu podstawowych badań diagnostycznych, profilaktycznych i leczniczych oraz wykrywanie stanów noworodka odbiegających od normy.

U\_04 Potrafi podejmować działania edukacyjne i promocji zdrowia we współpracy z rodziną noworodka.

U\_05 Potrafi współpracować z matką, rodziną oraz w zespole interdyscyplinarnym w zakresie sprawowana opieki nad dzieckiem.

**Kompetencje:**

K\_01 Wykazuje się kompetencją i profesjonalizmem w oparciu o prawa pacjenta i etykę zawodu w opiece nad noworodkiem i jego rodziną.

K\_02 Potrafi współpracować i zasięgać opinii w sytuacji wątpliwości w opiece nad noworodkiem ponosząc odpowiedzialność zawodową jednocześnie dostrzegając własne zachowanie, deficyty i potrzebę edukacji.

**Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne**

**A. Sposób zaliczenia**

Zaliczenie z oceną

**B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych (dziennik praktyk). Studenta obowiązuje pełna frekwencja na ocenianych zajęciach.

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01								X	X
W_02								X	X
U_01								X	X
U_02								X	X
U_03								X	X
U_04								X	X
U_05								X	X
K_01								X	X
K_02								X	X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

**Kryteria oceniania**

**5,0** – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **91%-100%**;

**4,5** – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **81%-90%**;

**4,0** – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **71%-80%**;

**3,5** – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **61%-70%**;

**3,0** – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **50%-60%**;

**2,0** – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia **poniżej 50%**.

**Kompetencje społeczne** (obserwacja studenta podczas

	<p>pracy w grupach)</p> <p><b>5,0</b> - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p><b>4,5</b> - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p><b>4,0</b> - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p><b>3,5</b> - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p><b>3,0</b> – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p><b>2,0</b> – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b>  Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.</p>
--	---

**Matryca efektów uczenia się dla zajęć**

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W_37, D.W_38
W_02	D.W_39, D.W_40, D.W_41, D.W_42
W_03	D.W_50
U_01	D.U_36
U_02	D.U_36
U_03	D.U_37
U_04	D.U_38
U_05	D.U_38
K_01	K_01, K_02
K_02	K_03, K_04, K_05, K_06, K_07

**Wykaz literatury**

**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:**

1. Szczapa J.(red). Podstawy neonatologii. Wyd. PZWL, Warszawa 2015
2. Łozińska-Czeriak A. Dmoch-Gajzlerska E., Salamończyk M. Neonatologia. Praktyczne umiejętności w opiece nad noworodkiem. Wyd. PZWL, Warszawa 2014
3. Kamińska E. Dawkowanie leków u noworodków, dzieci i młodzieży. Wyd. PZWL Warszawa 2018

**B. Literatura uzupełniająca:**

1. Świetliński J. Neonatologia i opieka nad noworodkiem, Tom1-2 Wyd. PZWL, Warszawa 2017
2. Łepecka-Klusek C. Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. Wyd. CZELEJ Warszawa 2019

Nazwa zajęć Techniki położnicze i prowadzenie porodu		Forma zaliczenia Z.O		Liczba punktów ECTS 13	
<b>Kierunek studiów</b> <b>POŁOŻNICTWO</b>					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak	Nie	IV, V, VI	
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b> Opiekun praktyk na podstawie podpisanego porozumienia pomiędzy uczelnią a podmiotem leczniczym					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Praktyka	--	--	360	--	13
Razem	--	--	360	--	13
<b>Metody dydaktyczne</b> Pokaz, Instruktaż Metoda indywidualnych przypadków, zajęcia praktyczne					
<b>Wymagania wstępne</b> F. Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej, ze szczególnym uwzględnieniem anatomii i fizjologii układu płciowego kobiety. G. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
<b>Cele przedmiotu</b> 1. Przygotowanie studenta do prowadzenia kompleksowej opieki nad kobietą i noworodkiem w sali porodowej. 2. Kształtowanie umiejętności prowadzenia porodu fizjologicznego, powikłanego i przy zastosowaniu różnych technik położniczych. 3. Nabycie umiejętność badania, interpretacji wyników oceny dobrostanu płodu i wdrożenia postępowania położniczego.					
<b>Treści programowe</b> <b>Praktyki</b> 1. Specyfika pracy położnej w położniczej izbie przyjęć . 2. Przyjęcie rodzącej i prowadzenie porodu w Sali porodowej. 3. Prowadzenie wywiadu. Pomiary i dokumentowanie, analiza dokumentacji podczas przyjęcia i na Sali porodowej. 4. Ocena stanu ogólnego i położniczego ciężarnej/rodzącej. 5. Przygotowanie i przeprowadzenie badania zewnętrznego i wewnętrznego rodzącej. 6. Przygotowanie rodzącej do badań specjalistycznych. 7. Obserwacja i prowadzenie I, II, III, IV okresu porodu podczas porodu fizjologicznego. 8. Przygotowanie zestawu do porodu, szycia krocza, abrazji i rewizji szyjki macicy oraz jamy macicy, ręcznego wydobycia łożyska. 9. Monitorowanie stanu ogólnego, położniczego, akcji serca płodu, czynności skurczowej mięśnia macicy. 10. Opieka nad rodzącą i jej osobą towarzyszącą w sali porodowej w przebiegu porodu rodzinnego. 11. Prowadzenie dokumentacji medycznej. 12. Przygotowanie rodzącej do cięcia cesarskiego w trybie pilnym. 13. Prowadzenie porodu fizjologicznego. 14. Obserwacja rodzącej i prowadzenie porodu w znieczuleniu dokręgowym. 15. Asystowanie w porodzie zabiegowym i powikłanym. 16. Wykonanie i interpretacja zapisu KTG. 17. Stosowanie nefarmakologicznych i farmakologicznych metod łagodzenia bólu porodowego. 18. Asystowanie do szycia krocza. 19. Prowadzenie psychoprofilaktyki porodu.					

<p><b>Efekty uczenia się:</b></p> <p><b>Wiedza</b>  <b>W_01</b> Zna standardy opieki położniczej i okołoporodowej, mechanizmy porodu fizjologicznego, powikłanego w warunkach sali porodowej i pozaszpitalnych.</p> <p><b>Umiejętności</b>  <b>U_01</b> Umie sprawować opiekę nad kobietą rodzącą i płodem podczas porodu fizjologicznego według obowiązujących standardów opieki okołoporodowej.  <b>U_02</b> Umie podejmować działania psychoprofilaktyki porodu.  <b>U_03</b> Potrafi ustalić i modyfikować plan opieki położniczej w zależności od przebiegu porodu, występowania stanów nagłych podczas porodu.  <b>U_04</b> Umie rozpoznać początek porodu, wykonać badanie zewnętrzne i wewnętrzne oraz zinterpretować jego wynik.  <b>U_05</b> Umie wykonać nacięcie krocza i zaopatrzyć skutki pęknięcia.  <b>U_06</b> Umie rozpoznać i postępować w stanach nagłych w przebiegu porodu i prowadzić poród w chorobach zakaźnych.</p> <p><b>Kompetencje społeczne</b>  <b>K_01</b> Dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.  <b>K_02</b> Przestrzega praw pacjenta.  <b>K_03</b> Wykazuje odpowiedzialność za pacjenta i wykonywanie zadań zawodowych.  <b>K_04</b> Współpracuje w zespole interdyscyplinarnym w rozwiązywaniu zadań w opiece nad kobietą.</p>	<p><b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</b></p> <p><b>E. Sposób zaliczenia</b>  <b>Zaliczenie z oceną</b>  Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Zawodowych</p> <p><b>Sposoby weryfikacji i oceny efektów</b></p> <table border="1" data-bbox="753 481 1401 1048"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>x</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>U_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>x</td> <td>x</td> </tr> <tr> <td>U_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>x</td> <td>x</td> </tr> <tr> <td>U_03</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>x</td> <td>x</td> </tr> <tr> <td>U_04</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>x</td> <td>x</td> </tr> <tr> <td>U_05</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>x</td> <td>x</td> </tr> <tr> <td>U_06</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>x</td> <td>x</td> </tr> <tr> <td>K_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>x</td> </tr> <tr> <td>K_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>x</td> </tr> <tr> <td>K_03</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>x</td> </tr> <tr> <td>K_04</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>x</td> </tr> </tbody> </table> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Egzamin ustny</li> <li>2. Egzamin pisemny</li> <li>3. Kolokwium</li> <li>4. Projekt</li> <li>5. Sprawozdanie</li> <li>6. Prezentacja</li> <li>7. Praca kontrolna</li> <li>8. Zadanie praktyczne</li> <li>9. Praca studenta w trakcie zajęć</li> </ol> <p><b>Kryteria oceniania</b>  <b>5,0</b> – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>91%-100%</b>;  <b>4,5</b> – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>81%-90%</b>;  <b>4,0</b> – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>71%-80%</b>;  <b>3,5</b> – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>61%-70%</b>;  <b>3,0</b> – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>50%-60%</b>;  <b>2,0</b> – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia <b>poniżej 50%</b>.  <b>Kompetencje społeczne</b> (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p>	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									1	2	3	4	5	6	7	8	9	W_01							x			U_01								x	x	U_02								x	x	U_03								x	x	U_04								x	x	U_05								x	x	U_06								x	x	K_01									x	K_02									x	K_03									x	K_04									x
Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się																																																																																																																																	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9																																																																																																																									
W_01							x																																																																																																																											
U_01								x	x																																																																																																																									
U_02								x	x																																																																																																																									
U_03								x	x																																																																																																																									
U_04								x	x																																																																																																																									
U_05								x	x																																																																																																																									
U_06								x	x																																																																																																																									
K_01									x																																																																																																																									
K_02									x																																																																																																																									
K_03									x																																																																																																																									
K_04									x																																																																																																																									

	<p><b>5,0</b> - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p><b>4,5</b> - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p><b>4,0</b> - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p><b>3,5</b> - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p><b>3,0</b> – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p><b>2,0</b> – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b></p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.</p>
--	---

<b>Matryca efektów uczenia się dla zajęć</b>	
<b>Numer (symbol) efektu uczenia się</b>	<b>Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku</b>
<b>W_01</b>	D.W1, D.W2, D.W3, D.W4, D.W5, D.W6, D.W7, D.W8
<b>U_01</b>	D.U1, D.U2, D.U7, D.U8, D.U10,
<b>U_02</b>	D.U3, D.U4,
<b>U_03</b>	D.U5,
<b>U_04</b>	D.U6,
<b>U_05</b>	D.U9,
<b>U_06</b>	D.U11, D.U12, D.U13, D.U14
<b>K_01</b>	K06 K7
<b>K_02</b>	K02
<b>K_03</b>	K01 K03 K04
<b>K_04</b>	K05

<p><b>Wykaz literatury</b></p> <p><b>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Bręborowicz G. H.: Położnictwo i Ginekologia. Tom I i II. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013</li> <li>2. Pisarski T., Położnictwo i ginekologia, Warszawa, PZWL 2002</li> <li>3. Łepecka- Klusek C.: Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016</li> <li>4. Troszyński M.: Położnictwo ćwiczenia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016.</li> </ol> <p><b>B. Literatura uzupełniająca</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Dębski R. : Stany nagłe, położnictwo i ginekologia. Wydawnictwo Medical Tribune, Warszawa 2012.</li> </ol>
--

Nazwa zajęć Ginekologia i opieka ginekologiczna		Forma zaliczenia E		Liczba punktów ECTS 3	
<b>Kierunek studiów</b> <b>POŁOŻNICTWO</b>					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak	Nie	IV	
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
<b>Wykład</b>	<b>35</b>	--	<b>15</b>	--	<b>2</b>
Analiza piśmiennictwa i opracowanie zagadnień	--	--	5	--	
Przygotowanie pracy pisemnej dotyczącej wybranych aspektów opieki nad kobietą i jej dzieckiem w wybranych krajach europejskich	--	--	5	--	
Przygotowanie do egzaminu	--	--	5	--	
<b>Ćwiczenia symulacyjne</b>	<b>15</b>	--	<b>10</b>	--	<b>1</b>
Przygotowanie do ćwiczeń	--	--	5	--	
Opracowanie zagadnień	--	--	3	--	
Analiza piśmiennictwa	--	--	2	--	
<b>Razem</b>	<b>50</b>	--	<b>25</b>	--	<b>3</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> Podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja. Problemowe: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny; aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna (związana z wykładem, panelowa) Programowane: z użyciem komputera, z użyciem podręcznika programowanego. Eksponujące: ekspozycja, film					
<b>Wymagania wstępne</b> H. Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej, ze szczególnym uwzględnieniem anatomii i fizjologii układu płciowego kobiety. I. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
<b>Cele przedmiotu</b> 1. Zapoznanie studenta z zasadami opieki ginekologicznej nad kobietą w różnych okresach jej życia. 2. Przygotowanie studenta do prowadzenia działań profilaktycznych, edukacyjnych, zdrowotnych, diagnostycznych w odniesieniu do kobiety zdrowej i w chorobie ginekologicznej.					
<b>Treści programowe</b> <b>Wykład</b> 1. Rola i zadania położnej w opiece prekoncepcyjnej. 2. Okresy życia kobiety i zmiany zachodzące w poszczególnych okresach życia. 3. Cykl miesięczkowy, jajnikowy, endometrialny, układ hormonalny o przebiegu fizjologicznym i patologicznym. 4. Postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne, położnicze w stanach chorobowych narządu rodowego, zaburzenia statyki narządu rodowego. 5. Diagnostyka ginekologiczna. 6. Zabiegi operacyjne w leczeniu schorzeń ginekologicznych i gruczołu piersiowego, opieka położnicza. 7. Onkologia ginekologiczna, nowotwory narządu rodowego, gruczołu piersiowego, rozpoznanie,					

- diagnostyka, działania terapeutyczne i opieka położnicza zgodnie z obowiązującymi standardami.
8. Opieka nad małżonkami z problemem niepłodności. Współudział położnej w diagnozowaniu i leczeniu niepłodności małżeńskiej.
  9. Edukacja kobiety w zakresie profilaktyki chorób narządu rodowego, programy edukacyjne.
  10. Norma i patologia seksualna, diagnostyka i terapia w różnych okresach życia kobiety.
  11. Technika samobadania piersi.

**Ćwiczenia symulacyjne (NW – niska wierność)**

1. Przygotowanie kobiety do badań i zabiegów diagnostycznych w ginekologii (ocena ekosystemu pochwy, cytodiagnostyka, kolposkopia, HSG, ACU).
2. Opieka położnicza nad kobietą po zabiegu operacyjnym w obrębie narządu rodowego i gruczołu piersiowego.
3. Techniki badania fizykalnego piersi.

**Efekty uczenia się:**

**Wiedza**

**W\_01** Zna zmiany fizjologiczne i patologiczne zachodzące w organizmie kobiety w poszczególnych okresach jej życia.

**W\_02** Zna naturalne metody regulacji poczęć, rodzaje antykoncepcji.

**W\_03** Zna postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i położnicze w stanach chorobowych z zakresu ginekologii i statyki narządu rodowego.

**W\_04** Zna zasady profilaktyki w schorzeniach narządu rodowego, gruczołu piersiowego, zna programy edukacyjne.

**W\_05** Zna granice norm i patologii seksualnych, diagnostykę i terapię seksuologiczną w różnych okresach życia człowieka.

**W\_06** Zna endokrynologię ginekologiczną w zakresie norm i patologii.

**Umiejętności**

**U\_01** Umie sprawować opiekę nad kobietą w różnych okresach jej życia.

**U\_02** Umie planować opiekę nad kobietą i jej partnerem w okresie prokreacji, w sytuacji niepowodzenia i zaburzeń genetycznych.

**U\_03** Umie rozpoznać choroby i zaburzenia narządu rodowego, gruczołu piersiowego, wdrożyć działania profilaktyczne, lecznicze, rehabilitacyjne.

**U\_04** Umie przygotować pacjentkę do zabiegu operacyjnego w obrębie narządu rodowego i gruczołu piersiowego oraz sprawować opiekę położniczą.

**Kompetencje społeczne**

**K\_01** Dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

**K\_02** Przestrzega praw pacjenta.

**K\_03** Wykazuje odpowiedzialność za pacjenta i wykonywanie zadań zawodowych.

**K\_04** Współpracuje w zespole interdyscyplinarnym w rozwiązywaniu zadań w opiece nad kobietą.

**Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne**

**F. Sposób zaliczenia**

Egzamin pisemny (wykłady)- test wielokrotnego wyboru

Ocenę końcową stanowi ocena z egzaminu przedmiotowego i ocena z ćwiczeń. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest 100% frekwencja na zajęciach i złożenie pracy kontrolnej w wyznaczonym terminie.

**G. Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01		x	X				x		
W_02		x	X				x		
W_03		x	X				x		
W_04		x	x				x		
W_05		x	X				x		
W_06		x	X				x		
U_01								x	x
U_02								x	x
U_03								x	x
U_04								x	x
K_01									x
K_02									x
K_03									x
K_04									x

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

**Wykład:**

Zaliczenie wykładów na podstawie testu (70% oceny) i pracy pisemnej dotyczącej wybranych aspektów opieki nad

	<p>kobietą i jej dzieckiem w wybranych krajach europejskich (30% oceny)</p> <p><b>Ćwiczenia symulacyjne</b>  Samodzielna praca studenta – wykonanie zadania praktycznego (Z<sub>1</sub>)  Samodzielna praca studenta jako lidera w grupie ćwiczeniowej (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków) - (Z<sub>2</sub>)  <i>ocena z (Z<sub>1</sub>)x 0,70 + ocena z (Z<sub>2</sub>) x 0,30</i></p> <p><b>Kryteria oceniania</b>  5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;  4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;  4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;  3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;  3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;  2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.</p> <p>Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)  5.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.  4,5 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.  4,0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.  3,5 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.  3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.  2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>
--	---

<b>Matryca efektów uczenia się dla zajęć</b>	
<b>Numer (symbol) efektu uczenia się</b>	<b>Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku</b>
<b>W_01</b>	D.W23, D.W32,
<b>W_02</b>	D.W25, D.W27,
<b>W_03</b>	D.W28, D.W29, D.W30, D.W31, D.W33, D.W34, D.W35,



<b>W_04</b>	D.W36,
<b>W_05</b>	D.W26,
<b>W_06</b>	D.W24,
<b>U_01</b>	D.U28, D.U29
<b>U_02</b>	D.U30, D.U29
<b>U_03</b>	D.U32, D.U33, D.U34,
<b>U_04</b>	D.U31, D.U35,
<b>K_01</b>	K06,, K07,
<b>K_02</b>	K.2
<b>K_03</b>	K.1, K03,, K04,
<b>K_04</b>	K05,
<b>Wykaz literatury</b>	
<b>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</b>	
1. Bręborowicz G. H.: Położnictwo i Ginekologia. Tom I i II. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013	
2. Pisarski T., Położnictwo i ginekologia, Warszawa, PZWL 2002	
3. Łepecka- Klusek C.: Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016	
4. Troszyński M.: Położnictwo ćwiczenia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016.	
<b>B. Literatura uzupełniająca</b>	
1. Dębski R. : Stany nagłe, położnictwo i ginekologia. Wydawnictwo Medical Tribune, Warszawa 2012.	

Nazwa zajęć Ginekologia i opieka ginekologiczna		Forma zaliczenia <b>Z.O</b>		Liczba punktów ECTS <b>4</b>	
<b>Kierunek studiów</b> <b>POŁOŻNICTWO</b>					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak	Nie	IV	
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
Formy zajęć	<b>Liczba godzin</b>				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Zajęcia praktyczne	120	--	--	--	4
W tym zajęcia w CSM	8	--	--	--	
<b>Razem</b>	<b>120</b>	<b>--</b>	<b>--</b>	<b>--</b>	<b>4</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> Pokaz, Instruktaż Metoda indywidualnych przypadków, zajęcia praktyczne					
<b>Wymagania wstępne</b> J. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotu Ginekologia i opieka ginekologiczna					
<b>Cele przedmiotu</b> 1. Zapoznanie studenta z zasadami opieki ginekologicznej nad kobietą w różnych okresach jej życia. 2. Przygotowanie studenta do prowadzenia działań profilaktycznych, edukacyjnych, zdrowotnych, diagnostycznych w odniesieniu do kobiety zdrowej i w chorobie ginekologicznej.					
<b>Treści programowe</b> <b>Zajęcia praktyczne</b> 1. Czynności położnej podczas przyjęcia kobiety do oddziału ginekologii. 2. Przygotowanie kobiety do badań i zabiegów diagnostycznych w ginekologii (ocena ekosystemu pochwy, cytodiagnostyka, kolposkopia, HSG, ACU, USG). 3. Przygotowanie kobiety do zabiegu operacyjnego drogą brzuszną i pochwową. 4. Opieka położnicza nad kobietą po zabiegu operacyjnym w obrębie narządu rodowego i gruczołu piersiowego. 5. Dokumentacja oddziału ginekologii. 6. Technika samobadania piersi. <b>Zajęcia w warunkach symulowanych (8 godz.)</b> Realizacja scenariusza (PW pośrednia wierność): 1. Opieka nad pacjentką z guzkiem piersi					
<b>Efekty uczenia się:</b>  <b>Wiedza</b> <b>W_01</b> Zna zmiany fizjologiczne i patologiczne zachodzące w organizmie kobiety w poszczególnych okresach jej życia, metody regulacji poczęć <b>W_02</b> Zna postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne, profilaktyczne i położnicze w stanach chorobowych z zakresu ginekologii, endokrynologii, statyki narządu rodowego, gruczołu piersiowego			<b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</b>  <b>H. Sposób zaliczenia</b> <b>Zaliczenie z oceną</b> Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Zawodowych <b>I. Sposoby weryfikacji i oceny efektów</b>		
		Efekt uczenia	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się		

Umiejętności U_01 Umie sprawować opiekę nad kobietą w różnych okresach jej życia. U_02 Umie planować opiekę nad kobietą i jej partnerem w okresie prokreacji, w sytuacji niepowodzenia i zaburzeń genetycznych. U_03 Umie rozpoznać choroby i zaburzenia narządu rodowego, gruczołu piersiowego, wdrożyć działania profilaktyczne, lecznicze, pielęgnacyjne, rehabilitacyjne. U_04 Umie przygotować pacjentkę do zabiegu operacyjnego w obrębie narządu rodowego i gruczołu piersiowego oraz sprawować opiekę położniczą.	się	1	2	3	4	5	6	7	8	9
		W_01								X
	W_02								X	
	U_01								X	X
	U_02								X	X
	U_03								X	X
	U_04								X	X
	K_01									X
	K_02									X
	K_03									X
	K_04									X
	1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Praca kontrolna 8. Zadanie praktyczne 9. Praca studenta w trakcie zajęć									
	<b>Kryteria oceniania</b> 5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%; 4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%; 4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%; 3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%; 3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%; 2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.  Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach) 5.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski. 4,5 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski. 4,0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób,									

	<p>ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b></p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.</p>
--	---

<b>Matryca efektów uczenia się dla zajęć</b>	
<b>Numer (symbol) efektu uczenia się</b>	<b>Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku</b>
<b>W_01</b>	D.W23, D.W25, D.W27, D.W32,
<b>W_02</b>	D.W24, D.W26, D.W28, D.W29, D.W30, D.W31, D.W33, D.W34, D.W35, D.W36,
<b>U_01</b>	D.U28,
<b>U_02</b>	D.U30, D.U29
<b>U_03</b>	D.U32, D.U33, D.U34,
<b>U_04</b>	D.U31, D.U35,
<b>K_01</b>	K06 K7
<b>K_02</b>	K02
<b>K_03</b>	K01 K03 K04
<b>K_04</b>	K05
<b>Wykaz literatury</b>	
<b>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</b>	
1. Bręborowicz G. H.: Położnictwo i Ginekologia. Tom I i II. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013	
2. Pisarski T., Położnictwo i ginekologia, Warszawa, PZWL 2002	
3. Łepecka- Klusek C.: Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016	
4. Troszyński M.: Położnictwo ćwiczenia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016.	
<b>B. Literatura uzupełniająca</b>	
1. Dębski R. : Stany nagłe, położnictwo i ginekologia. Wydawnictwo Medical Tribune, Warszawa 2012.	

<b>Nazwa zajęć</b> Neonatologia i opieka neonatologiczna		<b>Forma zaliczenia</b> Z.O		<b>Liczba punktów ECTS</b> 3	
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>		<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>
praktyczny	SPS	tak		Nie	IV
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b> Opiekun praktyk na podstawie podpisanego porozumienia pomiędzy uczelnią a podmiotem leczniczym					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Praktyka</b>	-	--	80	--	3
<b>Razem</b>	-	--	80	--	3
<b>Metody dydaktyczne</b> Podające: opis Problemowe: aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna Eksponujące: ekspozycja Praktyczne: pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktazem, zajęcia praktyczne					
<b>Wymagania wstępne</b> A. Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie opieki neonatologicznej. B. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
<b>Cele przedmiotu</b> Kształcenie samodzielnej, aktywnej i twórczej postawy do rozpoznawania i rozwiązywania problemów zdrowotnych pacjentów neonatologicznych oraz działań prewencyjnych wobec noworodka i jego rodziny.					
<b>Treści programowe</b> <b>Problematyka praktyk:</b> <b>1. Opieka położnej nad noworodkiem po urodzeniu</b> a) wstępna ocena stanu ogólnego noworodka; monitoring b) pielęgnacja kikutu pępowinowego c) odśluzowanie jamy ustno-gardłowej po urodzeniu, sprawdzanie drożności przewodu pokarmowego d) pomiary antropometryczne e) zabieg Credégo, szczepienia w okresie noworodkowym, wstępna ocena stanu noworodka f) przekazanie noworodka do oddziału oraz dokumentacja w oddziale neonatologicznym <b>2. Przygotowanie i opieka nad matką karmiącą piersią</b> a) specyfika laktacji w pierwszych dobach po porodzie b) przystawienie noworodka do piersi i pozycje do karmienia c) rozbudzenie laktacji u matki, ręczne i automatyczne odciąganie pokarmu d) najczęściej występujące problemy okresu okołoporodowego (problemy z brodawkami, nawał mleczny) <b>3. Opieka nad noworodkiem i jego matką w kontekście postępowania z pokarmem dla noworodka</b> a) pojemniki do przechowywania pokarmu b) przyjmowanie mleka od matki, transport, rozmnażanie, przygotowanie mleka przed podaniem c) pozyskiwanie i podaż siary d) minimalne żywienie troficzne e) pokarm sztuczny <b>4. Opieka nad noworodkiem i jego matką w kontekście doboru technik stymulacji i akcesoriów do karmienia doustnego</b> a) u dzieci urodzonych o czasie i wcześniaków b) badanie dojrzałości do karmienia doustnego i jakość mechanizmów adaptacyjnych dziecka w trakcie					

karmienia; ocena stanu dziecka po karmieniu.

**5. Opieka nad noworodkiem w kontekście pielęgnacji**

- a) kąpiel higieniczna, pielęgnacja, przewijanie, ubieranie noworodka
- b) zabezpieczenie noworodka po urodzeniu przed utratą ciepła.

**6. Opieka nad noworodkiem podczas wykonywania wybranych zabiegów instrumentalnych**

- a) kaniulacja i pobieranie krwi z żył i tętnic obwodowych
- b) pobranie krwi włóścikowej (diagnostyka chorób metabolicznych)
- c) pobieranie moczu
- d) wykonywanie wymazów
- e) zgłębnikowanie żołądka
- f) fototerapia
- g) specyfika podawania leków różnymi drogami.

**8. Opieka nad noworodkiem w kontekście zasad stosowania pozycji ułożeniowych**

- a. sposoby noszenia, trzymania, podnoszenia z podłoża i układania noworodka
- a) pozycje zmniejszające dolegliwości bólowe (np. podczas kolki jelitowej)
- b) kangurowanie.

**9. Zasady resuscytacji noworodka**

**10. Edukacja zdrowotna rodziców w zakresie opieki nad noworodkiem**

**Efekty uczenia się:**

**Wiedza**

W\_01 Student zna czynniki zagrożenia rozwoju noworodka, wybrane choroby i stany zagrożenia życia noworodka oraz ma wiedzę na temat jego żywienia.

W\_02 Ma wiedzę o pielęgnacji noworodka zdrowego i chorego, stosowanych badaniach diagnostycznych i leczniczych, w których może uczestniczyć położna. Potrafi opisać działania profilaktyczne wobec noworodka.

**Umiejętności:**

U\_01 Potrafi wykonać wstępną ocenę noworodka za pomocą dostępnych metod i środków, wykonywać badania przesiewowe i asystować przy szczepieniach ochronnych skontrolować. Wykonuje wybrane zabiegi instrumentalne u noworodka.

U\_02 Potrafi zastosować aparaturę medyczną do obserwacji podstawowych funkcji życiowych względem noworodków niedonoszonych, przenoszonych, z niską masą urodzeniową oraz chorych.

U\_03 Bierze udział w wykonywaniu podstawowych badań diagnostycznych, profilaktycznych i leczniczych oraz wykrywanie stanów noworodka odbiegających od normy.

U\_04 Opiekuje się matką karmiącą.

U\_05 Potrafi postępować z pokarmem dla noworodków.

U\_06 Dobiera techniki i akcesoria podczas

**Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne**

**A. Sposób zaliczenia**

Zaliczenie z oceną

**B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych (dziennik praktyk). Studenta obowiązuje pełna frekwencja na ocenianych zajęciach.

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01								X	X
W_02								X	X
W_03								X	X
U_01								X	X
U_02								X	X
U_03								X	X
U_04								X	X
U_05								X	X
U_06								X	X
K_01								X	X
K_02								X	X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

**Kryteria oceniania**

<p>karmienia noworodka</p> <p><b>Kompetencje:</b></p> <p>K_01 Wykazuje się kompetencją i profesjonalizmem w oparciu o prawa pacjenta i etykę zawodu w opiece nad noworodkiem i jego rodziną</p> <p>K_02 Potrafi współpracować i zasięgać opinii w sytuacji wątpliwości w opiece nad noworodkiem ponosząc odpowiedzialność zawodową jednocześnie dostrzegając własne zachowanie, deficyty i potrzebę edukacji.</p>	<p>5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;</p> <p>4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;</p> <p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;</p> <p>3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.</p> <p>Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p>5.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b></p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.</p>
---	--

**Matryca efektów uczenia się dla zajęć**

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W_37, D.W_38
W_02	D.W_39, D.W_40, D.W_41, D.W_42
W_03	D.W_50
U_01	D.U_36
U_02	D.U_36
U_03	D.U_37
U_04	D.U_38
U_05	D.U_38

U_06	D.U_38
K_01	K_01, K_02
K_02	K_03, K_04, K_05, K_06, K_07
<b>Wykaz literatury</b>	
<b>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</b>	
1. Szczapa J.(red). Podstawy neonatologii. Wyd. PZWL, Warszawa 2015	
2. Łozińska-Czerniak A. Dmoch-Gajzlerska E., Salamończyk M. Neonatologia. Praktyczne umiejętności w opiece nad noworodkiem. Wyd. PZWL, Warszawa 2014	
3. Kamińska E. Dawkowanie leków u noworodków, dzieci i młodzieży. Wyd. PZWL Warszawa 2018	
<b>B. Literatura uzupełniająca:</b>	
1. Świetliński J. Neonatologia i opieka nad noworodkiem, Tom1-2 Wyd. PZWL, Warszawa 2017	
2 . Łepecka-Klusek C. Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. Wyd. CZELEJ Warszawa 2019	



<b>Nazwa zajęć</b> Choroby wewnętrzne		<b>Forma zaliczenia</b> Z.O		<b>Liczba punktów ECTS</b> 2	
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
praktyczny	SPS	Tak	Nie	V	
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Wykłady</b>	<b>30</b>	--	<b>20</b>	--	2
Analiza piśmiennictwa		--	5	--	
Przygotowanie do kolokwium		--	5	--	
Przygotowanie do egzaminu		--	10	--	
<b>Razem</b>	<b>30</b>	--	<b>20</b>	--	2
<b>Metody dydaktyczne</b> Metoda podająca - wkład informacyjny, metoda aktywizująca – dyskusja dydaktyczna,					
<b>Wymagania wstępne</b> Znajomość anatomii, fizjologii i patologii człowieka,					
<b>Cele przedmiotu</b> 1. Poznanie najczęściej występujących schorzeń poszczególnych układów i narządów oraz podstawowych badań diagnostycznych					
<b>Treści programowe</b> <u>Choroby wewnętrzne:</u>					
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Choroby układu krążenia: objawy, leczenie, ocena objawów zagrażających życiu. Choroba wieńcowa. Nagłe zatrzymanie krążenia. Zaburzenia rytmu serca. Ostre stany niedociśnienia i nadciśnienia. Przewlekła niewydolność krążenia. Ocena wydolności układu oddechowego i opieka nad pacjentem z chorobami układu krążenia</li> <li>• Obrzęk płuc i wstrząs kardiogeny. Opieka nad pacjentem we wstrząsie kardiogenym</li> <li>• Choroby układu oddechowego: objawy, leczenie, ocena objawów zagrażających życiu. Zapalenie płuc, gruźlica płuc, rak płuc. Przewlekła choroba obturacyjna płuc, astma oskrzelowa. Niewydolność oddechowa, zatorowość płucna. Ocena wydolności oddechowej, opieka nad pacjentem z chorobami układu oddechowego, w tym z przewlekłą niewydolnością oddechową</li> <li>• Choroby układu pokarmowego, objawy, leczenie. Choroba wrzodowa żołądka i XII-cy. Krwawienia z przewodu pokarmowego. Zapalenie jelit.</li> <li>• Schorzenia wątroby. Schorzenia trzustki. Nowotwory układu pokarmowego.</li> <li>• Schorzenia układu moczowego, objawy, leczenie. Infekcje dróg moczowych.</li> <li>• Ostra i przewlekła niewydolność nerek. Opieka nad pacjentem leczonym nerkozastępczo</li> <li>• Cukrzyca – objawy, zasady leczenia. Opieka nad pacjentem z cukrzycą, zasady edukacji pacjenta i jego rodziny.</li> <li>• Choroby tarczycy – rozpoznanie, leczenie. Zasady postępowania w przypadku przełomu tarczycowego.</li> <li>• Choroba reumatyczna, objawy, leczenie. Układowe choroby tkanki łącznej (kolagenozy). Reumatyzm tkanek miękkich.</li> <li>• Osteoporoza, profilaktyka, objawy, leczenie.</li> <li>• Choroby układu czerwokrwinkowego i białokrwinkowego. Opieka nad pacjentem z chorobami krwi</li> </ul>					

<p><b>Efekty uczenia się:</b></p> <p><b>Wiedza</b></p> <p><b>W_01</b> zna i rozumie etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i opiekę w schorzeniach: układu krążenia (serca, naczyń krwionośnych), układu oddechowego, układu nerwowego, układu pokarmowego (żołądka, jelit, wielkich gruczołów), wątroby, trzustki, układu moczowego (nerek i pęcherza moczowego), układu kostno-stawowego, mięśni, układu dokrewnego oraz krwi.</p> <p><b>W_02</b> Zna wskazania i zasady przygotowania chorego do badań diagnostycznych.</p> <p><b>Umiejętności</b></p> <p><b>U_01</b> Potrafi gromadzić informacje o stanie pacjenta, ustalać plan opieki i priorytetowe zadania w opiece nad pacjentem na podstawie studium przypadku.</p> <p><b>Kompetencje społeczne</b></p> <p><b>K_01</b> Wykazuje kreatywność w pozyskiwaniu nowych informacji niezbędnych dla właściwej interpretacji obserwowanych zjawisk, pracuje w zespole rozwiązującym problem medyczny.</p>	<p><b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</b></p> <p><b>A. Sposób zaliczenia</b>  <b>Zaliczenie z oceną</b></p> <p><b>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów</b>  <b>Wykład:</b>  Zaliczenie kolokwium (uzyskanie sumarycznie min. 50% punktów)</p> <table border="0"> <tr><td>&lt;50%</td><td>- 2,0</td></tr> <tr><td>51%÷60%</td><td>- 3,0</td></tr> <tr><td>61%÷70%</td><td>- 3,5</td></tr> <tr><td>71%÷80%</td><td>- 4,0</td></tr> <tr><td>81%÷90%</td><td>- 4,5</td></tr> <tr><td>&gt;91%</td><td>-5,0</td></tr> </table> <p><b>Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest:</b>  Średnia z kolokwium co najmniej 50% oraz co najmniej 80% obecności na wykładach</p> <p><b>Ocena końcowa z przedmiotu:</b>  Oceną końcową z przedmiotu jest ocena uzyskana z testu pisemnego.</p> <p><b>Kryteria oceniania</b></p> <p>5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;</p> <p>4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;</p> <p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;</p> <p>3,5 – zadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;</p> <p>3,0 – zadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;</p> <p>2,0 – niezadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.</p> <p><b>Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</b></p> <p>5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p>	<50%	- 2,0	51%÷60%	- 3,0	61%÷70%	- 3,5	71%÷80%	- 4,0	81%÷90%	- 4,5	>91%	-5,0
<50%	- 2,0												
51%÷60%	- 3,0												
61%÷70%	- 3,5												
71%÷80%	- 4,0												
81%÷90%	- 4,5												
>91%	-5,0												
<p>Efekt uczenia się</p>	<p>Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</p>												

		1	2	3	4	5	6	7	8	9
	W_01		X	X						
	W_02		X	X						
	U_01							X		
	K_01									X
	1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Studium przypadku 8. Zadanie praktyczne 9. Praca studenta w trakcie zajęć									

**Matryca efektów uczenia się dla zajęć**

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W48, D.W49, D.W50
W_02	D.W49
U_01	D.U40, D.U41
K_01	K05., K06., K07,

**Wykaz literatury**

**Literatura podstawowa:**

- Jurkowska G., Łagoda K. Pielęgniarstwo internistyczne. PZWL, Warszawa 2018
- Daniluk J., Jurkowska G.; Zarys chorób wewnętrznych dla studentów pielęgniarstwa. Wyd. Czelej, Lublin 2010

**Literatura uzupełniająca**

- Szczeklik A. Interna Szczeklika 2018. Podręcznik chorób wewnętrznych. MP Kraków 2018
- Cborowska H. Rudnicka A.; Dietetyka. Żywnienie zdrowego i chorego człowieka. PZWL, W-wa 2007.
- Czupryna Antoni, Wilczek-Rużyczka Ewa. Wolters Kluwer, Wybrane zagadnienia pielęgniarstwa specjalistycznego. PZWL Warszawa 2010
- Kózka M., Płaszewska-Żywko L. Modele opieki pielęgniarstwa nad chorym dorosłym. PZWL 2010

Nazwa zajęć Choroby wewnętrzne		Forma zaliczenia Z.O		Liczba punktów ECTS 2	
Kierunek studiów POŁOŻNICTWO					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia wyboru	do semestr/y	
praktyczny	SPS	TAK	---	V	
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Zajęcia praktyczne	40	-	-	-	2
W tym zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych	8	-	-	-	
<b>Razem</b>	<b>40</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>2</b>
Metody dydaktyczne Podające: opis Problemowe: aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna Eksponujące: ekspozycja Praktyczne: pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktażem, zajęcia praktyczne, <b>metody symulacji medycznej</b>					
Wymagania wstępne 1. Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie podstaw położnictwa oraz wykładów z przedmiotu choroby wewnętrzne 2. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
Cele przedmiotu 1. Kształtowanie umiejętności pielęgnacji pacjenta z chorobami internistycznymi w oparciu o proces pielęgnowania					
Treści programowe <b>Problematyka zajęć praktycznych:</b> 1. Ocena stanu zdrowia pacjenta z chorobami poszczególnych układów narządowych, realizacja opieki nad pacjentem w oparciu o kolejne etapy procesu pielęgnowania. 2. Udział w wykonywaniu specjalistycznych badań diagnostycznych. 3. Ocena stanu pacjenta na podstawie badania przedmiotowego i podmiotowego, analiza wyników badań i dokumentacji medycznej. 4. Wykonanie i interpretacja zapisu ekg 5. Przygotowanie pacjenta do badań obrazowych, w tym z podaniem kontrastu 6. Opieka nad pacjentem z nowo rozpoznaną cukrzycą, przygotowanie do samoopieki, edukacja pacjenta 7. Opieka nad pacjentem z niewydolnością wątroby 8. Opieka nad pacjentem z niewydolnością nerek, leczonego nerkozastępczo					
<b>Problematyka zajęć w warunkach symulowanych:</b> Realizacja scenariuszy NW i PW: opieka nad pacjentem z chorobą układu krążenia, w tym: 1. Wykonanie i interpretacja zapisu ekg. Rozpoznawanie zaburzeń zagrażających życiu. 2. Metody monitorowania czynności życiowych pacjenta, obsługa kardiomonitora, interpretacja zapisów parametrów życiowych.					
Efekty uczenia się:		Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne			

<p><b>Wiedza</b>  <b>W_01</b> Zna i rozumie przyczyny, objawy i następstwa wybranych chorób internistycznych, postępowanie diagnostyczne i terapeutyczne</p> <p><b>Umiejętności</b>  <b>U_01</b> Potrafi rozpoznać podstawowe symptomy chorobowe, rozróżnić, zinterpretować, rozpoznać objawy zagrażające życiu, dostosować proces pielęgnowania do kryteriów klinicznych  <b>U_02</b> Potrafi zebrać informacje o stanie pacjenta, postawić diagnozę pielęgniarską, zaplanować i zrealizować działania pielęgniarskie oraz dokonać krytycznej oceny zrealizowanych działań, i w oparciu o wyniki oceny zmodyfikować plan działań pielęgniarskich.  <b>U_03</b> Potrafi przygotować pacjenta do badań diagnostycznych, sprawować opiekę nad pacjentem w trakcie badań oraz po ich zakończeniu, w tym wykonać zapis EKG oraz dokonać jego interpretacji.  <b>U_04</b> Potrafi podejmować działania edukacyjne i profilaktyczne wobec pacjenta i jego rodziny w oparciu o zidentyfikowane czynniki ryzyka chorób poszczególnych układów narządowych</p> <p><b>Kompetencje społeczne</b>  <b>K_01</b> Współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym, rozumie, analizuje różne sytuacje pacjenta i specyfikę placówki oraz akceptuje standardy etyczne i prawne.  <b>K_02</b> Potrafi wyciągać wnioski, jest refleksyjny, analizuje indywidualną sytuację pacjentki, ale szuka także odniesień do problematyki zdrowia populacji oraz uzasadnień w literaturze.  <b>K_03</b> Przestrzega zasady etyki zawodowej</p>	<p><b>A. Sposób zaliczenia</b></p> <p><b>Zaliczenie z oceną</b></p> <p><b>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów</b></p> <p><b>Zajęcia praktyczne:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych.</li> <li>Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych kończą się zaliczeniem bez oceny, warunkiem zaliczenia jest aktywność studenta na ćwiczeniach symulacyjnych (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, udział w realizowanych scenariuszach)</li> </ol> <table border="1" data-bbox="737 680 1401 1379"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><b>W_01</b></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td><b>U_01</b></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td><b>U_02</b></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td><b>U_03</b></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td><b>U_04</b></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td><b>K_01</b></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td><b>K_02</b></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td><b>K_03</b></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table> <ol style="list-style-type: none"> <li>Egzamin ustny</li> <li>Egzamin pisemny</li> <li>Kolokwium</li> <li>Projekt</li> <li>Sprawozdanie</li> <li>Prezentacja</li> <li>Zadanie praktyczne</li> <li>Praca studenta w trakcie zajęć</li> </ol> <p><b>Kryteria oceniania</b>  5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;  4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;  4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;  3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;  3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;  2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.</p> <p><b>Kompetencje społeczne</b> (obserwacja studenta podczas pracy)</p>	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									1	2	3	4	5	6	7	8	9	<b>W_01</b>			X							<b>U_01</b>								X	X	<b>U_02</b>								X	X	<b>U_03</b>								X	X	<b>U_04</b>								X	X	<b>K_01</b>									X	<b>K_02</b>									X	<b>K_03</b>									X
Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się																																																																																																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9																																																																																											
<b>W_01</b>			X																																																																																																	
<b>U_01</b>								X	X																																																																																											
<b>U_02</b>								X	X																																																																																											
<b>U_03</b>								X	X																																																																																											
<b>U_04</b>								X	X																																																																																											
<b>K_01</b>									X																																																																																											
<b>K_02</b>									X																																																																																											
<b>K_03</b>									X																																																																																											

	<p>w grupach)</p> <p>5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b></p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p>
--	--

#### Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W48, D.W49, D.W50
U_01	D.U40, D.U41, D.U42
U_02	D.U40
U_03	D.U41
U_04	D.U40
K_01	K05,
K_02	K06., K07,
K_03	K.1, K.2, K03,

#### Wykaz literatury

##### Literatura podstawowa:

1. Jurkowska G., Łagoda K. Pielęgniarstwo internistyczne. PZWL 2018
2. Talarska D., Zozulińska-Ziółkiewicz D. Pielęgniarstwo internistyczne. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL 2009
3. Daniluk J., Jurkowska G.; Zarys chorób wewnętrznych dla studentów pielęgniarstwa. Wyd. Czelej, Lublin 2010

##### Literatura uzupełniająca

1. Szczeklik A. Interna Szczeklika 2018. Podręcznik chorób wewnętrznych. MP Kraków 2018
2. Cborowska H. Rudnicka A.; Dietetyka. Żywnie zdrowego i chorego człowieka. PZWL, W-wa 2007.
3. Czupryna Antoni, Wilczek-Rużyczka Ewa. Wolters Kluwer, Wybrane zagadnienia pielęgniarstwa specjalistycznego. PZWL Warszawa 2010
4. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. Modele opieki pielęgniarskiej nad chorym dorosłym. PZWL 2010

<b>Nazwa zajęć</b> Choroby wewnętrzne		<b>Forma zaliczenia</b> Z.O		<b>Liczba punktów ECTS</b> 2	
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
praktyczny	SPS	TAK	Nie	V	
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b> Opiekun praktyk na podstawie podpisanego porozumienia pomiędzy uczelnią a podmiotem leczniczym					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Praktyka</b>	--	-	40	-	2
	--	-	-	-	
<b>Razem</b>	--	-	40	-	2
<b>Metody dydaktyczne</b> Praktyka zawodowa – zadanie praktyczne					
<b>Wymagania wstępne</b> Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie podstaw położnictwa oraz wykładów z przedmiotu choroby wewnętrzne.					
<b>Cele przedmiotu</b> Przygotowanie do samodzielnego sprawowania opieki nad pacjentem i jego rodziną					
<b>Treści programowe</b> <b><u>Problematyka praktyk:</u></b>					
<ol style="list-style-type: none"> <li>Ocena stanu zdrowia pacjenta z chorobami poszczególnych układów narządowych w oparciu o badanie przedmiotowe i podmiotowe., realizacja opieki nad pacjentem w oparciu o kolejne etapy procesu pielęgnowania.</li> <li>Udział w wykonywaniu specjalistycznych badań diagnostycznych w chorobach układu krążenia, oddechowego, moczowego, pokarmowego, endokrynnego.</li> <li>Prowadzenie dokumentacji medycznej, dokumentowanie realizacji procesu pielęgnowania w formie papierowej i elektronicznej</li> <li>Prowadzenie edukacji zdrowotnej, wskazówki dietetyczne i pielęgnacyjne dla chorego i jego rodziny.</li> <li>Przygotowanie pacjenta i jego rodziny do sprawowania opieki nieprofesjonalnej w warunkach domowych.</li> <li>Przygotowanie pacjenta do samoopieki i samopielęgnacji.</li> </ol>					
<b>Efekty uczenia się:</b>			<b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</b>		
<b>Umiejętności</b> U_01 Potrafi rozpoznać podstawowe symptomy chorobowe, rozróżnić, zinterpretować, rozpoznać objawy zagrażające życiu, dostosować proces pielęgnowania do kryteriów klinicznych U_02 Potrafi zebrać informacje o stanie pacjenta, postawić diagnozę pielęgniarską, zaplanować i zrealizować działania pielęgniarstwa oraz dokonać krytycznej oceny zrealizowanych działań, i w oparciu o wyniki			<b>A. Sposób zaliczenia</b> <b>Zaliczenie z oceną</b> <b>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów</b> Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych oraz przygotowanie procesu pielęgnowania wybranego pacjenta.		

<p>oceny zmodyfikować plan działań pielęgniarskich.</p> <p><b>U_03</b> Potrafi przygotować pacjenta do badań diagnostycznych, sprawować opiekę nad pacjentem w trakcie badań oraz po ich zakończeniu, w tym wykonać i dokonać interpretacji zapisu ekg.</p> <p><b>U_04</b> Potrafi podejmować działania edukacyjne i profilaktyczne wobec pacjenta i jego rodziny w oparciu o zidentyfikowane czynniki ryzyka chorób poszczególnych układów narządowych</p> <p><b>Kompetencje społeczne</b></p> <p><b>K_01</b> Współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym, rozumie, analizuje różne sytuacje pacjenta i specyfikę placówki oraz akceptuje standardy etyczne i prawne.</p> <p><b>K_02</b> Potrafi wyciągać wnioski, jest refleksyjny, analizuje indywidualną sytuację pacjentki, ale szuka także odniesień do problematyki zdrowia populacji oraz uzasadnień w literaturze.</p> <p><b>K_03</b> Przestrzega zasady etyki zawodowej</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>U_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_03</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_04</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_03</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td colspan="10"> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Egzamin ustny</li> <li>2. Egzamin pisemny</li> <li>3. Kolokwium</li> <li>4. Projekt</li> <li>5. Sprawozdanie</li> <li>6. Prezentacja</li> <li>7. Zadanie praktyczne</li> <li>8. Praca studenta w trakcie zajęć</li> </ol> </td> </tr> </tbody> </table>	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									1	2	3	4	5	6	7	8	9	U_01								X	X	U_02								X	X	U_03								X	X	U_04								X	X	K_01									X	K_02									X	K_03									X	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Egzamin ustny</li> <li>2. Egzamin pisemny</li> <li>3. Kolokwium</li> <li>4. Projekt</li> <li>5. Sprawozdanie</li> <li>6. Prezentacja</li> <li>7. Zadanie praktyczne</li> <li>8. Praca studenta w trakcie zajęć</li> </ol>									
			Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się																																																																																																
		1		2	3	4	5	6	7	8	9																																																																																									
		U_01								X	X																																																																																									
		U_02								X	X																																																																																									
		U_03								X	X																																																																																									
		U_04								X	X																																																																																									
		K_01									X																																																																																									
		K_02									X																																																																																									
		K_03									X																																																																																									
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Egzamin ustny</li> <li>2. Egzamin pisemny</li> <li>3. Kolokwium</li> <li>4. Projekt</li> <li>5. Sprawozdanie</li> <li>6. Prezentacja</li> <li>7. Zadanie praktyczne</li> <li>8. Praca studenta w trakcie zajęć</li> </ol>																																																																																																				
<p><b>Kryteria oceniania</b></p> <p>5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;</p> <p>4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;</p> <p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;</p> <p>3,5 – zadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;</p> <p>3,0 – zadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;</p> <p>2,0 – niezadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.</p> <p><b>Kompetencje społeczne</b> (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p>5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p>																																																																																																				



	<p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób</p> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b></p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p>
--	---

#### Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
U_01	D.U40, D.U42
U_02	D.U40,
U_03	D.U41
U_04	D.U40
K_01	K05,
K_02	K06., K07,
K_03	K.1, K.2, K03,

#### Wykaz literatury

##### Literatura podstawowa:

1. Jurkowska G., Łagoda K. Pielęgniarstwo internistyczne. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL 2011
2. Talarska D., Zozulińska-Ziółkiewicz D. Pielęgniarstwo internistyczne. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL 2009
3. Daniluk J., Jurkowska G.; Zarys chorób wewnętrznych dla studentów pielęgniarstwa. Wyd. Czelej, Lublin 2010

##### Literatura uzupełniająca

1. Szczeklik A. Interna Szczeklika 2018. Podręcznik chorób wewnętrznych. MP Kraków 2018
2. Cborowska H. Rudnicka A.; Dietetyka. Żywność zdrowego i chorego człowieka. PZWL, W-wa 2007.
3. Czupryna Antoni, Wilczek-Rużyczka Ewa. Wolters Kluwer, Wybrane zagadnienia pielęgniarstwa specjalistycznego. PZWL Warszawa 2010
4. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. Modele opieki pielęgniarskiej nad chorym dorosłym. PZWL 2010

<b>Nazwa zajęć</b> Chirurgia		<b>Forma zaliczenia</b> Z.O		<b>Liczba punktów ECTS</b> 2	
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
praktyczny	SPS	TAK	Nie	V	
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
	<b>Wykłady</b>	30	-	20	
Opracowanie zagadnień	-	-	5	-	
Analiza piśmiennictwa i przygotowanie pracy kontrolnej.	-	-	10	-	
Przygotowanie do zaliczenia	-	-	5	-	
<b>Razem</b>	<b>30</b>	<b>-</b>	<b>20</b>	<b>-</b>	<b>2</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> Podające: wykład informacyjny, opis, prelekcja. Problemowe: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny; aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna (związana z wykładem, panelowa) Programowane: z użyciem komputera, z użyciem podręcznika programowanego. Eksponujące: ekspozycja, film					
<b>Wymagania wstępne</b> K. Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych: anatomii, fizjologii i patologii. L. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
<b>Cele przedmiotu</b> 1. Zapoznanie studentów z najnowszą wiedzą z zakresu symptomatologii, diagnostyki i terapii wybranych schorzeń chirurgicznych, w tym także z zakresu chirurgii ginekologicznej i onkologicznej. 2. Zapoznanie studentów z organizacją opieki chirurgicznej Polsce oraz zasadami współpracy między różnymi strukturami pionu chirurgicznego. 3. Zapoznanie studentów z wiedzą o pielęgnacji pacjentów z chorobą chirurgiczną i opiece nad nimi. 4. Kształtowanie postawy ukierunkowanej na własny rozwój oraz przygotowanie do samodzielnej pracy zawodowej i naukowej					
<b>Treści programowe</b> <b>Problematyka wykładów:</b> – Organizacja i zadania opieki chirurgicznej w Polsce. Urządzenie, wyposażenie oddziału chirurgicznego, bloku operacyjnego i oddziału pooperacyjnego. Czynniki wpływające na adaptację pacjenta w oddziale chirurgicznym. – Zakażenia w chirurgii. Zasady gospodarki krwią i preparatami krwiopochodnymi w oddziale chirurgicznym. – Badania diagnostyczne w chirurgii. – Istota zabiegów operacyjnych. Rodzaje operacji. Chirurgia onkologiczna. Chirurgia małoinwazyjna. Rodzaje zabiegów. Kryteria kwalifikacji do zabiegów. – Najczęstsze chirurgiczne choroby układów i narządów organizmu. Ostre i przewlekłe choroby chirurgiczne w obrębie przewodu pokarmowego. Chirurgia tarczycy. Stany nagłe w chirurgii. Uroginekologia. – Chirurgia nowotworów złośliwych narządu rodowego. Rak szyjki macicy. Nowotwory jajnika. – Wskazania do chirurgicznych zabiegów w ginekologii. Łagodne choroby nowotworowe narządu rozrodczego. – Rodzaje zabiegów chirurgicznych w ginekologii. Dostępy i techniki w chirurgii ginekologicznej. Cięcie					

cesarskie.

- Schorzenia sutka wymagające leczenia operacyjnego.
- Opieka nad raną. Aseptyka i antyseptyka w chirurgii..
- Leczenie żywieniowe w chirurgii. Przygotowanie do zabiegu operacyjnego w trybie planowym i nagłym. Zasady przygotowania pacjenta do operacji laparoskopowej i metodą klasyczną oraz kierunki pielęgnacji po ich wykonaniu.
- Powikłania chirurgiczne oraz zapobieganie powikłaniom.
- Postępowanie w okresie okołoperacyjnym. Praca personelu na sali pooperacyjnej. Dokumentacja pacjenta ( karty kontroli i procedury, ISO)

#### Efekty uczenia się:

##### Wiedza:

**W\_01.** Zna i potrafi omówić przyczyny, objawy i następstwa wybranych chorób chirurgicznych, postępowanie diagnostyczne i terapeutyczne.

**W\_02.** Potrafi omówić i scharakteryzować opiekę wobec pacjentów z chorobami chirurgicznymi.

**W\_03.** Potrafi scharakteryzować okres okołoperacyjny i powikłania zabiegów.

##### Umiejętności:

**U\_01.** Potrafi rozpoznać podstawowe symptomy chorobowe, rozróżnić, zinterpretować, rozpoznać objawy zagrażające życiu.

##### Kompetencje społeczne:

**K\_01.** Student wykazuje kreatywność w pozyskiwaniu nowych informacji niezbędnych dla właściwej interpretacji obserwowanych zjawisk, pracuje w zespole rozwiązującym problem medyczny.

#### Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

##### A. Sposób zaliczenia

Zaliczenie z oceną

##### B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Ocena z zaliczenia pisemnego

Ocena końcowa z przedmiotu:

Ocenę końcową stanowi ocena z testu przedmiotowego.

Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest 100% frekwencja na zajęciach i złożenie pracy kontrolnej w wyznaczonym terminie.

Praca kontrolna- tematyczna prezentacja przygotowana indywidualnie przez studenta.

##### Tematy prac kontrolnych do wyboru:

1. Rak szyjki macicy współistniejący z ciążą.
2. Rak sromu – choroba kobiet starszych.
3. Rak pochwy - obraz choroby i leczenie.

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01			X			X	X		
W_02			X			X	X		
W_03			X			X	X		
U_01			X						
K_01									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

##### Kryteria oceniania

**5,0-** znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie **93%-100%**, a nawet wiedza wykraczająca ponad program kształcenia.

**Kompetencje społeczne:** akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski. Jest bardzo kreatywny i pomysłowy.

**4,5** – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje

	<p>społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>85%-92%</b>.</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.</p> <p><b>4,0</b> – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>77%-84%</b>.</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.</p> <p><b>3,5</b> – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>69%-76%</b>.</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p><b>3,0</b> – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie <b>60%-68%</b>.</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b> akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p><b>2,0</b> – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie poniżej <b>60%</b>.</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b> nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób. Nie przestrzega standardów.</p> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b> Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p>
--	--

**Matryca efektów uczenia się dla zajęć**

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
<b>W_01</b>	D.W48, D.W54
<b>W_02</b>	D.W50, D.W53
<b>W_03</b>	D.W51, D.W52
<b>U_01</b>	D.U43
<b>K_01</b>	K7

**Wykaz literatury**

**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:**

1. Lopes T.: Bonney Chirurgia ginekologiczna. Elsevier Urban&Partner, Wrocław 2013
2. Kułakowski A.: Onkologia dla studentów medycyny, PZWL, Warszawa 2020
3. Noszczyk W.: Chirurgia. Repetytorium, PZWL Warszawa 2019
4. Walewska E.: Procedury pielęgniarskie w chirurgii. PZWL, Warszawa 2013

**B. Literatura uzupełniająca**

1. Budynek M, Nowacki C.: Opatrywanie ran- wiedza i umiejętności. Makmed, Lublin
2. Jeziorski A., Chirurgia Onkologiczna. PZWL, Warszawa 2019
3. Walewska E.: Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. PZWL, Warszawa 2012

<b>Nazwa zajęć</b> Chirurgia		<b>Forma zaliczenia</b> Z.O		<b>Liczba punktów ECTS</b> 2	
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
praktyczny	SPS	TAK	Nie	V	
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
	Zajęcia praktyczne	40	-	-	
W tym w warunkach symulowanych	8				
<b>Razem</b>	<b>40</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>2</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> Podające: opis Problemowe: aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna Eksponujące: ekspozycja Praktyczne: pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktażem, zajęcia praktyczne					
<b>Wymagania wstępne</b> Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych, nauk w zakresie podstaw opieki położniczej oraz wykładów z przedmiotu chirurgia Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
<b>Cele przedmiotu</b> Zapoznanie z wiedzą i umiejętnościami pielęgnacji pacjenta chirurgicznego oraz kształtowanie umiejętności praktycznego sprawowania opieki. Kształtowanie postawy ukierunkowanej na własny rozwój oraz przygotowanie do samodzielnej pracy zawodowej i naukowej. Pobudzanie do poszukiwania wiedzy.					
<b>Treści programowe</b> <b><u>Zajęcia praktyczne w Oddziale Chirurgicznym Ogólnym, 32 godz.</u></b> Praca personelu w sali pooperacyjnej. Specyfika struktura i składowe elementy oddziału chirurgicznego. Organizacja pracy. Przygotowanie pacjenta do zabiegu operacyjnego. Udział i rola położnej w profilaktyce zakażeń chirurgicznych. Zasady aseptyki i antyseptyki. Przyjęcie pacjenta do oddziału chirurgicznego. Wywiad i badanie fizykalne pacjenta. Ocena stanu zdrowia pacjenta chirurgicznego. Zwalczanie bólu pooperacyjnego. Metody oceny bólu. Elementy leczenia żywieniowego. Standardy postępowania. Standardy i zasady pielęgnacji ran i przetoki w warunkach szpitalnych. Standardy i dokumentacja prowadzona w oddziale chirurgicznym. Udział położnej przygotowaniu pacjentów do badań diagnostycznych wykonywanych u pacjentów ze schorzeniami chirurgicznymi. Podstawy usprawniania pacjentów po zabiegach operacyjnych. Pielęgnowanie pacjentów w najczęstszych schorzeniach chirurgicznych. Edukacja chorych i rodzin w zakresie domowej opieki nad chorymi wypisanymi z oddziału zabiegowego <b><u>Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych, 8 godz.:</u></b> Realizacja scenariuszy NW: Pielęgnacja rany niepowikłanej, powikłanej, pielęgnacja przetoki jelitowej					
<b>Efekty uczenia się:</b> Wiedza			<b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</b>		

**W\_01** Potrafi omawiać i charakteryzować opiekę chirurgiczną wobec pacjentów z chorobami chirurgicznymi, w tym ranami i przetokami oraz bólem pooperacyjnym.

**Umiejętności**

**U\_01** Potrafi rozpoznać podstawowe symptomy chorobowe, rozróżnić, zinterpretować, rozpoznać objawy zagrażające życiu, dostosować plan opieki do kryteriów klinicznych.

**U\_02** Umie dobrać techniki zabiegów w pielęgnacji rany, przetoki jelitowej i moczowej.

**U\_03** Potrafi prawidłowo postępować w okresie okołoperacyjnym: przygotować pacjenta do zabiegu, obserwować, dokumentować, edukować, pielęgnować oraz prowadzić leczenie żywieniowe.

**U\_04** Potrafi sprawować opiekę nad pacjentami w oddziałach chirurgicznych- uwzględniając specyfikę oddziału, stan zdrowia i chorobę chirurgiczną.

**Kompetencje społeczne**

**K\_01** Student współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym, rozumie, analizuje różne sytuacje pacjenta i specyfikę placówki oraz akceptuje standardy etyczne i prawne.

**K\_02** Potrafi wyciągać wnioski, jest refleksyjny, analizuje indywidualną sytuację pacjentki, ale szuka także odniesień do problematyki zdrowia populacji oraz

**A. Sposób zaliczenia**

Zaliczenie z oceną

**B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

**A. Sposób zaliczenia**

Zaliczenie z oceną

**B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych.

Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych kończą się zaliczeniem bez oceny, warunkiem zaliczenia jest aktywność studenta na ćwiczeniach symulacyjnych (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, udział w realizowanych scenariuszach)

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01					X				
U_01								X	X
U_02								X	X
U_03								X	X
U_04								X	X
K_01								X	X
K_02								X	X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie ustne
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

**Kryteria oceniania**

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;

3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;

	<p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.</p> <p><b>Kompetencje społeczne</b> (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p>5,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3,0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2,0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób</p> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b></p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje nauczyciel prowadzący zajęcia.</p>
--	---

**Matryca efektów uczenia się dla zajęć**

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
<b>W_01</b>	D.W48
<b>U_01</b>	D.U41, D.U43
<b>U_02</b>	D.U42, D.U43
<b>U_03</b>	D.U43, D.U44
<b>K_K01</b>	K3, K4, K5, K7
<b>K_K02</b>	K1, K2, K6

**Wykaz literatury**

**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:**

1. Noszczyk W.: Chirurgia. Repetytorium, PZWL Warszawa 2019
2. Walewska E.: Procedury pielęgniarstwa w chirurgii. PZWL, Warszawa 2013
3. Walewska E.: Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. PZWL, Warszawa 2012

**B. Literatura uzupełniająca**

4. Budynek M, Nowacki C.: Opatrywanie ran- wiedza i umiejętności. Makmed, Lublin 2008

<b>Nazwa zajęć</b> Chirurgia		<b>Forma zaliczenia</b> Z.O		<b>Liczba punktów ECTS</b> 2	
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>		<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>
praktyczny	SPS	TAK			V
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b> Opiekun praktyk na podstawie podpisanego porozumienia pomiędzy uczelnią a podmiotem leczniczym					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Praktyka</b>	-	-	40	-	2
<b>Razem</b>	-	-	<b>40</b>	-	<b>2</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> Podające: opis Problemowe: aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna Eksponujące: ekspozycja Praktyczne: pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktażem					
<b>Wymagania wstępne</b> Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych, nauk w zakresie podstaw opieki położniczej oraz wykładów i zajęć praktycznych z przedmiotu chirurgia Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
<b>Cele przedmiotu</b> 1. Utrwalenie i pogłębienie wiedzy o pielęgnacji pacjenta chirurgicznego oraz doskonalenie umiejętności praktycznego sprawowania opieki. 2. Kształtowanie postawy ukierunkowanej na własny rozwój oraz przygotowanie do samodzielnej pracy zawodowej i naukowej. Pobudzanie do poszukiwania wiedzy.					
<b>Treści programowe</b> <b><u>Problematyka praktyk w Oddziale Chirurgii Onkologicznej/ Chirurgii Ginekologicznej/Ginekologii</u></b> 1. Opieka nad pacjentką z ginekologiczną chorobą chirurgiczną. 2. Pielęgnowanie pacjenta w wybranych chorobach nowotworowych leczonych chirurgicznie. 3. Problemy pielęgnacyjne chorego z przetoką. 4. Opieka nad pacjentkami po zabiegach w obrębie gruczołu sutkowego. Problemy bio- psycho – społeczne kobiet po mastektomii. 5. Pielęgnowanie pacjentek z wybranymi onkologicznymi chorobami narządu rodowego.					
<b>Wiedza</b> W_01 Zna i potrafi omówić przyczyny, objawy i następstwa wybranych onkologicznych i ginekologicznych chorób chirurgicznych, postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne, oraz opiekę. <b>Umiejętności</b> U_01 Potrafi rozpoznać podstawowe symptomy chorobowe, rozróżnić, zinterpretować, rozpoznać objawy zagrażające życiu, dostosować plan opieki do kryteriów klinicznych.			<b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</b> <b>A. Sposób zaliczenia</b> Zaliczenie z oceną <b>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów</b> Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych ( dziennik praktyk) Studenta obowiązuje pełna frekwencja na ocenianych		



**U\_02** Umie wybierać, używać, zmieniać techniki zabiegów uwzględniając najnowsze procedury i stan pacjenta ( ze szczególnym uwzględnieniem opieki nad raną i kontroli bólu pooperacyjnego)

**U\_03** Potrafi prawidłowo postępować w okresie okołoperacyjnym: przygotować pacjenta do zabiegu i badań diagnostycznych, obserwować, dokumentować, edukować i pielęgnować.

**U\_04** Potrafi sprawować opiekę nad pacjentami w oddziałach chirurgicznych- uwzględniając specyfikę oddziału, stan zdrowia i chorobę chirurgiczną.

#### Kompetencje społeczne

**K\_01** Student współpracuje z zespołem interdyscyplinarnym, rozumie, analizuje różne sytuacje pacjenta i specyfikę placówki oraz akceptuje standardy etyczne i prawne.

**K\_02** Potrafi wyciągać wnioski, jest refleksyjny, analizuje indywidualną sytuację pacjenta, ale szuka także odniesień do problematyki zdrowia populacji oraz uzasadnień w literaturze.

zajęciach oraz ustne sprawozdanie z odbytej praktyki.

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01					X			X	X
U_01								X	X
U_02								X	X
U_03								X	X
U_04								X	X
K_01								X	X
K_02								X	X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

#### Kryteria oceniania

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;

3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;

3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;

2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.

**Kompetencje społeczne** (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)

5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.

4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.

4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie

		<p>poprawne.  3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.  3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.  2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b>  Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p>
<b>Matryca efektów uczenia się dla zajęć</b>		
<b>Numer (symbol) efektu uczenia się</b>	<b>Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku</b>	
<b>W_01</b>	D.W48	
<b>U_01</b>	D.U41, D.U43	
<b>U_02</b>	D.U42, D.U43	
<b>U_03</b>	D.U43, D.U44	
<b>K_01</b>	K3, K4, K5, K7	
<b>K_02</b>	K1, K2, K6	
<b>Wykaz literatury</b>		
<b>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</b>		
1. Lopes T.: Bonney Chirurgia ginekologiczna. Elsevier Urban&Partner, Wrocław 2013		
2. Walewska E.: Procedury pielęgniarstwa w chirurgii. PZWL, Warszawa 2013		
<b>B. Literatura uzupełniająca</b>		
1. Budynek M, Nowacki C.: Opatrywanie ran- wiedza i umiejętności. Makmed, Lublin		
2. Jeziorski A., Chirurgia Onkologiczna. PZWL, Warszawa 2019		
3. Walewska E.: Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. PZWL, Warszawa 2012		

Nazwa zajęć Ginekologia i opieka ginekologiczna		Forma zaliczenia Z.O		Liczba punktów ECTS 7	
Kierunek studiów <b>POŁOŻNICTWO</b>					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak	Nie	IV, V	
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia Opiekun praktyk na podstawie podpisanego porozumienia pomiędzy uczelnią a podmiotem leczniczym					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Praktyka	--	--	200	--	7
	---	--	--	--	
Razem	--	--	200	--	7
Metody dydaktyczne Pokaz, Instruktaż Metoda indywidualnych przypadków, zajęcia praktyczne					
Wymagania wstępne M. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotu Ginekologia i opieka ginekologiczna					
Cele przedmiotu 1. Zapoznanie studenta z zasadami opieki ginekologicznej nad kobietą w różnych okresach jej życia. 2. Przygotowanie studenta do prowadzenia działań profilaktycznych, edukacyjnych, zdrowotnych, diagnostycznych w odniesieniu do kobiety zdrowej i w chorobie ginekologicznej.					
Treści programowe <b>Praktyka</b> 1. Opieka położnicza nad kobietą po zabiegu operacyjnym w obrębie narządu rodowego i gruczołu piersiowego. 2. Przygotowanie kobiety do zabiegu operacyjnego drogą brzuszną i pochwową. 3. Pielęgnacja rany pooperacyjnej, technika zmiany opatrunku. 4. Doskonalenie umiejętności zapobiegania wystąpieniu powikłań pooperacyjnych i wczesnego ich rozpoznawania 5. Umiejętność posługiwania się sprzętem i aparaturą medyczną stosowaną w oddziale. 6. Doskonalenie umiejętności zawodowych należących do położnej odcinkowej, zabiegowej i oddziałowej. 7. Analiza dostępnej dokumentacji pacjentki. 8. Umiejętność udzielenia podstawowych informacji przy wypisie i przygotowanie pacjentki do samoopieki w domu.					
Efekty uczenia się: <b>Wiedza</b> <b>W_01</b> Zna zmiany fizjologiczne i patologiczne zachodzące w organizmie kobiety w poszczególnych okresach jej życia, metody regulacji poczęć <b>W_02</b> Zna postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne, profilaktyczne i położnicze w stanach chorobowych z zakresu ginekologii, endokrynologii, statyki narządu rodowego, gruczołu piersiowego			Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne <b>J. Sposób zaliczenia</b> <b>Zaliczenie z oceną</b> Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Zawodowych <b>K. Sposoby weryfikacji i oceny efektów</b>		
		Efekt uczenia	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się		

	się	1	2	3	4	5	6	7	8	9
<b>Umiejętności</b>	W_01								X	
U_01 Umie sprawować opiekę nad kobieta w różnych okresach jej życia.	W_02								X	
U_02 Umie planować opiekę na d kobieta i jej partnerem w okresie prokreacji, w sytuacji niepłodzenia i zaburzeń genetycznych.	U_01								x	x
U-03 Umie rozpoznać choroby i zaburzenia narządu rodnoego, gruczołu piersiowego, wdrożyć działania profilaktyczne, lecznicze, pielęgnacyjne, rehabilitacyjne.	U_02								x	x
U_04 Umie przygotować pacjentkę do zabiegu operacyjnego w obrębie narządu rodnoego i gruczołu piersiowego oraz sprawować opiekę położniczą.	U_03								x	x
<b>Kompetencje społeczne</b>	U_04								x	x
K_01 Dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.	K_01									x
K_02 Przestrzega praw pacjenta.	K_02									x
K_03 Wykazuje odpowiedzialność za pacjenta i wykonywanie zadań zawodowych.	K_03									x
K_04 Współpracuje w zespole interdyscyplinarnym w rozwiązywaniu zadań w opiece nad kobietą.	K_04									x

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

**Kryteria oceniania**

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;

3,5 – zadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;

3,0 – zadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;

2,0 – niezadowolająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.

**Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)**

5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.

4.5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.

4.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.

3.5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.

3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie

	<p>ustosunkowuje się do nich. 2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób</p> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b> Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.</p>
--	--

**Matryca efektów uczenia się dla zajęć**

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
<b>W_01</b>	D.W23, D.W25, D.W27, D.W32,
<b>W_02</b>	D.W24, D.W26, D.W28, D.W29, D.W30, D.W31, D.W33, D.W34, D.W35, D.W36,
<b>U_01</b>	D.U28,
<b>U_02</b>	D.U30, D.U29
<b>U_03</b>	D.U32, D.U33, D.U34,
<b>U_04</b>	D.U31, D.U35,
<b>K_01</b>	K06 K7
<b>K_02</b>	K02
<b>K_03</b>	K01 K03 K04
<b>K_04</b>	K05

**Wykaz literatury**

**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:**

1. Bręborowicz G. H.: Położnictwo i Ginekologia. Tom I i II. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013
2. Pisarski T., Położnictwo i ginekologia, Warszawa, PZWL 2002
3. Łepecka- Klusek C.: Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016
4. Troszyński M.: Położnictwo ćwiczenia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016.

**B. Literatura uzupełniająca**

1. Dębski R. : Stany nagłe, położnictwo i ginekologia. Wydawnictwo Medical Tribune, Warszawa 2012.

Nazwa zajęć Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne		Forma zaliczenia E		Liczba punktów ECTS 3	
Kierunek studiów <b>POŁOŻNICTWO</b>					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak	nie	V	
Dyscyplina Nauki medyczne					
Prowadzący zajęcia					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
Wykład	35	--	15	--	2
Przygotowanie prezentacji multimedialnej lub eseju na wybrany temat dotyczący opieki nad dzieckiem i jego rodziną	-	--	5	--	
Przygotowanie do egzaminu			10	--	
<b>Ćwiczenia symulacyjne</b>	<b>10</b>	<b>--</b>	<b>15</b>	<b>--</b>	<b>1</b>
Przygotowanie do ćwiczeń	-	--	5	--	
Przygotowanie do zaliczenia	-	--	10	--	
<b>Razem</b>	<b>45</b>	<b>--</b>	<b>30</b>	<b>--</b>	<b>3</b>
Metody dydaktyczne Wykład: Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych, wykład problemowy, wykład informacyjny, dyskusja. Ćwiczenia: Ćwiczenia grupowe, indywidualne, problemowe, sytuacyjne i symulacyjne. Trening umiejętności praktycznych.					
Wymagania wstępne A. Wymagania formalne: znajomość podstaw pielęgniarstwa, fizjologii i elementów badania fizykalnego B. Wymagania wstępne: umiejętność dostrzegania drugiego człowieka w bio-psycho-społecznych sferach jego życia, uwrażliwienie na jego problemy					
Cele przedmiotu <ul style="list-style-type: none"> <li>• Kształcenie samodzielnej, aktywnej i twórczej postawy do rozpoznawania i rozwiązywania problemów zdrowotnych pacjentów w wieku rozwojowym oraz działań prewencyjnych wobec dziecka i jego rodziny</li> <li>• Pogłębianie wiedzy teoretycznej oraz doskonalenie umiejętności zastosowania tej wiedzy w zakresie pielęgniarstwa pediatrycznego.</li> <li>• Zapoznanie z obowiązującymi zasadami, algorytmami, procedurami oraz standardami wykonywania zabiegów diagnostycznych, pielęgnacyjnych, leczniczych i usprawniających.</li> <li>• Kształtowanie postawy empatii, odpowiedzialności za wykonywane działania względem sytuacji i stanu pacjenta i jego rodziny.</li> </ul>					
Treści programowe					
Treści programowe Problematyka wykładu: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Charakterystyka rozwoju psychofizycznego dziecka – podstawy aukuologii.</li> </ul>					

- Choroba jako zdarzenie w procesie rozwoju dziecka i jej wpływ na członków rodziny.
- Etiopatogeneza, objawy, rozpoznawanie i leczenie najczęściej występujących schorzeń wieku rozwojowego
- Najczęstsze problemy pielęgnacyjne w wybranych schorzeniach wieku rozwojowego.
- Zespół dziecka krzywdzonego – wykrywanie, pomoc pokrzywdzonym.
- Zespół nagłego zgonu niemowlęcia – zalecenia pielęgnacyjne zmniejszające ryzyko nagłego zgonu.
- Urazy u dzieci – działania edukacyjne i prewencyjne.

**Problematyka ćwiczeń symulacyjnych NW – niska wierność:**

Wybrane elementy opieki nad dzieckiem:

- kąpiel niemowlęcia,
- przewijanie dziecka,
- enteralne i parenteralne karmienie i pojenie dziecka,
- metody usprawniania pasażu przewodu pokarmowego u dzieci
- stosowanie pozycji drenażowych u dzieci

Przygotowanie dziecka do badań diagnostycznych:

- pobranie moczu do badania
- pobranie kału do badania na jaja pasożytów
- wymaz z nosa
- wymaz z gardła
- pobieranie krwi do badań

Udział pielęgniarki w leczeniu farmakologicznym:

- podawanie leków przez układ oddechowy (inhalacje, stosowanie komory inhalacyjnej, podawanie tlenu)
- podawanie leków przez układ pokarmowy (podawanie leków doustnie i doodbytniczo)

**Efekty uczenia się:**

**Wiedza**

W\_01 Zna podstawy rozwoju psychofizycznego dziecka oraz metody jego oceny

W\_02 Posiada wiedzę z zakresu etiopatogenezy, objawów, diagnostyki i leczenia wybranych chorób wieku dziecięcego

W\_03 zna wpływ choroby dziecka na funkcjonowanie rodziny, reakcje na przewlekłą chorobę dziecka, zgon dziecka;

W\_04 zna objawy wskazujące na przemoc stosowaną wobec dziecka, w tym zespół dziecka krzywdzonego;

W\_05 ma wiedzę na temat zasad opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem, podejmowanych działań profilaktycznych;

**Umiejętności:**

U\_01 potrafi wykonać zabiegi pielęgnacyjno-higieniczne u dziecka

U\_02 potrafi przygotować dziecko do badań diagnostycznych oraz pobrać materiał do badania

U\_03 Potrafi podać leki drogą wziewną oraz przez układ pokarmowy

**Kompetencje:**

K\_01 Wykazuje kompetencje kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i

**Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne**

**A. Sposób zaliczenia**

Egzamin

**B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

Wykład – kolokwium w formie testu pisemnego (zaliczenie min.60% poprawnych odpowiedzi)

Ćwiczenia – zadanie praktyczne (ocena na podstawie check listy i kryteriów w niej zawartych).

Ocena z przedmiotu to średnia ważona, gdzie wagą jest ilość przypisanych pkt ECTS do każdej z form zajęć

**Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest:**

1)Co najmniej 80% frekwencji na wykładach oraz 100% frekwencji na ćwiczeniach

2)Pozytywna ocena z wykładu i z ćwiczeń

**Egzamin – test pisemny w formie pytań zamkniętych**

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01		X	X						
W_02		X	X						
W_03		X	X						
W_04		X	X						

kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną; przestrzegania praw pacjenta;

W_05		X	X						
U_01								X	
U_02								X	
U_03								X	
K_01									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

#### Kryteria oceniania

**5,0-** znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Znajomość treści kształcenia na poziomie **93%-100%**, a **nawet wiedza wykraczająca ponad program kształcenia.**

**Kompetencje społeczne:** akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski. Jest bardzo kreatywny i pomysłowy.

**4,5** – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **85%-92%**.

**Kompetencje społeczne:** akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać poprawne wnioski.

**4,0** – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **77%-84%**.

**Kompetencje społeczne:** akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągać wnioski.

**3,5** – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi deficytami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **69%-76%**.

**Kompetencje społeczne:** akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.

**3,0** – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **60%-68%**.

**Kompetencje społeczne:** akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.

**2,0** – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie **poniżej 60%**.

**Kompetencje społeczne:** nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób. Nie przestrzega standardów.

**Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn**



	<b>usprawiedliwionych:</b> Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.
--	--

**Matryca efektów uczenia się dla zajęć**

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W44, D.W45
W_02	D.W43, D.W46
W_03	D.W46
W_04	D.W45, D.W42, D.W43
W_05	D.W46, D.W42, D.W44
U_01	D.U39
U_02	D.U39
U_03	D.U39
K_01	K05,, K07,

**Wykaz literatury**
**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:**

1. Pawlaczek B., *Pediatrya dla studentów pielęgniarstwa*. Warszawa, 2014.
2. Muscari M. E., *Pediatrya i pielęgniarstwo pediatryczne*. Lublin, 2010.

**B. Literatura uzupełniająca:**

1. Kaczmarek M., Piskosz-Ogórek K., *Pediatrya i pielęgniarstwo pediatryczne*. Kraków 2013.
2. Andrzejczak M. *Farmakoterapia u dzieci*. Notatnik ratunkowy. Gliwice 2015.
3. Kulkus M., Grenda R., Kawalec W., *Pediatrya*, PZWL 2018.
4. Pietrzyk J., *Pediatrya*. Tom 1-3 2018
5. Barczykowska E., Ślusarz R., Szewczyk M. T., *Pielęgniarstwo w pediatrii*. Borgis. Warszawa 2006.
3. Bednarek A., Bartkowiak-Emeryk M., Wysocki J., *Szczepienia ochronne w profilaktyce chorób zakaźnych u dzieci*, PZWL 2018.
4. Borkowski W.M., *Opieka pielęgniarska nad noworodkiem*. Kraków 2007.
5. Chybicka A. *Od objawu do nowotworu*. Wczesne rozpoznawanie chorób nowotworowych u dzieci. Wrocław 2011.
6. Czekerda M. *Obliczanie dawek leków*. Warszawa 2017.
7. Dyk D. *Badanie fizykalne w pielęgniarstwie*. Warszawa 2009.
8. *Gastroenterologii, Hepatologii i Żywienia Dzieci*. Standardy Medyczne. *Pediatrya* 2014, s.321-338.
9. Gmitrowicz A. *Zaburzenia psychiczne dzieci i młodzieży*,2018.
10. Krajewska-Kułać E., Szczepański M., *Badanie fizykalne w praktyce pielęgniarek i położnych*. Lublin 2008.
11. Krawczyński M. *Żywność dzieci w zdrowiu i chorobie*. Kraków 2015.
12. Oblacińska A., Weker H. *Profilaktyka otyłości u dzieci i młodzieży od urodzenia do dorosłości*. Kraków 2008.
13. Obuchowicz A. *Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii*. PZWL. Warszawa 2016.
14. Pawlaczek B., *Pediatrya dla studentów pielęgniarstwa*. Warszawa, 2014.
15. Rakowska-Róźiewicz D. (red.) *Wybrane standardy i procedury w pielęgniarstwie pediatrycznym*. Czelej. Lublin 2001.
16. Szajewska H. i inni, *Zasady żywienia zdrowych niemowląt*. Zalecenia Polskiego Towarzystwa 2014.
17. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda M., *Umiejętności pielęgniarskie katalog Check-List*, Warszawa 2017.
18. Tkaczyk M., *Stany nagłe w pediatrii*,2018.
19. *Wytyczne Polskiej Rady Resuscytacji*. Rozdział 6- Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u dzieci. Kraków 2015.

<b>Nazwa zajęć</b> Badania naukowe w położnictwie		<b>Forma zaliczenia</b> Z.O		<b>Liczba punktów ECTS</b> 1	
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
praktyczny	SPS	tak	nie	V	
<b>Dyscyplina</b> Nauki o zdrowiu					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Ćwiczenia audytoryjne</b>	20	--	5	--	1
Przygotowanie projektu badań	--	--	3	--	
Prezentacja projektu badań	--	--	2	--	
<b>Razem</b>	<b>20</b>	<b>--</b>	<b>5</b>	<b>--</b>	<b>1</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> Analiza zdarzeń przypadków, dyskusja Praca w grupach Projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny Ćwiczenia audytoryjne - analiza tekstów z dyskusją					
<b>Samokształcenie</b> Ćwiczenia audytoryjne - analiza tekstów z dyskusją, projekt badawczy na podstawie wskazanego piśmiennictwa i zakresu tematycznego					
<b>Wymagania wstępne</b> Brak					
<b>Cele przedmiotu</b> Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z: metodologią badań naukowych, problematyką badawczą w położnictwie, przygotowaniem do pisania pracy dyplomowej; nabycie umiejętności korzystania z wyników prac naukowych i wprowadzania ich do praktyki zawodowej oraz przestrzegania zasad etycznych i praw autorskich.					
<b>Treści programowe</b> 1. Główne kierunki badań w położnictwie, przegląd piśmiennictwa. 2. Formalno - techniczne wymogi pracy naukowej. 3. Metodologiczne aspekty poprawności prowadzenia badań. 4. Problem naukowy, przedmiot badań, cel badań, metodyka prowadzenia badań. 5. Hipotezy badawcze w pracy naukowej, zmienne zależne i niezależne. 6. Dobór metody, techniki i narzędzia badawcze, badania pilotażowe – zasady konstruowania kwestionariusza ankiety 7. Wyniki badań, sposoby ich opracowania. Zasady weryfikacji i interpretacji wyników badań. 8. Sposób prezentacji wyników badań (tabela, wykres, diagram). 9. Zasady etyczne w badaniach naukowych. 10. Prawa autorskie					
<b>Samokształcenie:</b> Samodzielne poszukiwanie i opracowanie przez studenta treści wyników badań naukowych o wybranej tematyce w położniczych i pielęgniarskich czasopismach naukowych oraz medycznych witrynach internetowych (bazy danych) - podanych podczas zajęć ćwiczeniowych					
<b>Efekty uczenia się:</b>			<b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria</b>		

**Wiedza**

W\_01 zna i rozumie przedmiot, cel, obszar badań oraz paradygmaty położnictwa; charakteryzuje etapy postępowania badawczego; opisuje metody i techniki badań, określa zasady interpretowania danych empirycznych i wnioskuje

W\_02 zna podstawowe przepisy z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej

**Umiejętności**

U\_01 Gromadzi informacje w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy; uczestniczy w realizacji projektu badawczego.

U\_02 krytycznie analizuje publikowane wyniki badań naukowych, wykorzystuje wyniki badań naukowych w zapewnianiu wysokiej jakości opieki nad pacjentem; opracowuje i realizuje własny projekt badawczy w ramach badań o charakterze jakościowym

**Kompetencje społeczne**

K\_01 przestrzega zasad etyki w badaniach, w tym tajemnicy zawodowej i wszelkich praw pacjenta (m.in. prawa do informacji, do intymności, do świadomej decyzji, do godnej śmierci)

**oceny/wymagania egzaminacyjne****A. Sposób zaliczenia**

Zaliczenie z oceną

**B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01						X			
W_02						X			
U_01							X	X	
U_02							X	X	
K_01									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Pracy studenta w trakcie zajęć

100% frekwencji na ćwiczeniach.

Prezentacja prawidłowego procesu badawczego.

Wykonanie pracy zaliczeniowej - przygotowanie projektu lub prezentacji.

Ocena wiedzy i umiejętności intelektualnych: rozumienie pojęć mających zastosowanie w badaniach naukowych, udział w dyskusji, samodzielność myślenia, rozwiązywanie problemów badawczych, kreatywność w poszukiwaniu źródeł, interpretacja wyników innych badaczy, retrospektywna ocena piśmiennictwa, praca pisemna (własny projekt badawczy).

**Kryteria oceniania**

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;

3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;

3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;

2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.

**Kompetencje społeczne** (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)

5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.

	<p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b></p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem ćwiczeń w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p>
--	--

**Matryca efektów uczenia się dla przedmiotu**

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla programu
W_01	D.W67, D.W68.
W_02	D.W69.
U_01	D.U58.
U_02	D.U59.
K_01	K.02, K.03, K.04, K.05, K.07

**Wykaz literatury**

**B. Literatura podstawowa:**

1. Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań w pielęgniarstwie. PZWL Warszawa 2010
2. Lesińska -Sawicka M. : Metoda case study w pielęgniarstwie. Borgis 2009
3. Pielęgniarskie czasopisma naukowe oraz internetowe bazy danych - podawane podczas zajęć seminaryjnych

**B. Literatura uzupełniająca**

1. Uchmanowicz I., Rosińczuk J.. Badania naukowe w pielęgniarstwie i położnictwie. Continuo, Wrocław 2018
2. Wrońska I.: Badania naukowe w pielęgniarstwie. Pielęgniarstwo 2000, nr2(31), 1997
3. Brzeziński J.: Elementy metodologii badań psychologicznych. PWN, Warszawa,2002

<b>Nazwa zajęć</b> Położnictwo i opieka położnicza		<b>Forma zaliczenia</b> Z.O		<b>Liczba punktów ECTS</b> 7																				
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO																								
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>																				
praktyczny	SPS	tak	Nie	V, VI																				
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne																								
<b>Prowadzący zajęcia</b> Opiekun praktyk na podstawie podpisanego porozumienia pomiędzy uczelnią a podmiotem leczniczym																								
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>																			
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>																					
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>																				
<b>Praktyka</b>	--	--	200	--	7																			
<b>Razem</b>	--	--	200	--	7																			
<b>Metody dydaktyczne</b> Pokaz, Instruktaż Metoda indywidualnych przypadków, zajęcia praktyczne																								
<b>Wymagania wstępne</b> Pozytywne zaliczenie przedmiotu Położnictwo i opieka położnicza																								
<b>Cele przedmiotów</b> Zapoznanie studenta z zasadami opieki położniczej nad kobietą ciężarną, rodzącą, położnicą i jej rodziną oraz kobietą w okresie przedkoncepcyjnym. Przygotowanie studenta do prowadzenia działań profilaktycznych, edukacji zdrowotnej i opieki w odniesieniu do kobiety ciężarnej, rodzącej, położnicy oraz kobiety w okresie przedkoncepcyjnym																								
<b>Treści programowe</b> <b>Praktyki</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>Opieka położnicza w połogu fizjologicznym i powikłanym.</li> <li>Edukacja kobiet w zakresie karmienia naturalnego, technik karmienia, przygotowania noworodka.</li> <li>Planowanie opieki w połogu w schorzeniach nie położniczych.</li> <li>Prowadzenie dokumentacji medycznej.</li> <li>Postępowanie z kobietą w połogu w schorzeniach zakaźnych.</li> <li>Pielęgnowanie ciężarnej z zagrażającym poronieniem, porodzie przedwczesnym.</li> <li>Pielęgnowanie ciężarnej z ciążą wielopłodową.</li> <li>Pielęgnowanie ciężarnej w chorobach występujących w przebiegu ciąży.</li> <li>Planowanie opieki nad noworodkiem po porodzie fizjologicznym i powikłanym.</li> <li>Przygotowanie ciężarnej lub położnicy do badań diagnostycznych.</li> <li>Prowadzenie zajęć w szkole rodzenia/poradni laktacyjnej.</li> </ol>																								
<b>Efekty uczenia się:</b>			<b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</b>																					
<b>Wiedza</b> <b>W_01</b> Zna zasady opieki położniczej i zadania położnej nad kobietą ciężarną, w połogu o przebiegu fizjologicznym i patologicznym oraz w różnych stanach chorobowych. <b>W_02</b> Zna zasady opieki nad noworodkiem po porodzie fizjologicznym i patologicznym. <b>W_03</b> Wyjaśnić proces laktacji oraz działania edukacyjne położnej dotyczące promocji karmienia piersią.			<b>Sposób zaliczenia</b> <b>Zaliczenie z oceną</b> Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Zawodowych																					
			<b>Sposoby weryfikacji i oceny efektów</b>																					
			<table border="1"> <tr> <td rowspan="2">Efekt uczenia się</td> <td colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> <td>5</td> <td>6</td> <td>7</td> <td>8</td> <td>9</td> </tr> </table>			Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									1	2	3	4	5	6	7	8	9
Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się																							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9															

<p><b>Umiejętności</b></p> <p><b>U_01</b> Umie realizować zadania profilaktyczne, diagnostyczne, terapeutyczne i rehabilitacyjne wobec ciężarnej i położnicy.</p> <p><b>U_02</b> Podejmować działania profilaktyczne i w zakresie promocji zdrowia w stosunku do kobiet w okresie przedkoncepcyjnym, ciężarnych i w okresie porodu;</p> <p><b>U_03</b> Umie rozpoznać ciążę na podstawie objawów i przy użyciu metod diagnostycznych.</p> <p><b>U_04</b> Umie rozpoznać i wdrożyć standardy opieki w przebiegu ciąży fizjologicznej i w stanach nagłych w przebiegu ciąży i porodu.</p> <p><b>U_05</b> Umie postępować ciężarną i noworodkiem w sytuacji występowania chorób niepołożniczych.</p> <p><b>U_06</b> Umie monitorować, ocenić stan matki i płodu w przebiegu ciąży i porodu.</p> <p><b>U_07</b> Potrafi planować i modyfikować plan opieki położniczej wobec ciężarnej i położnicy w zależności od stanu fizycznego i psychicznego.</p> <p><b>Kompetencje społeczne</b></p> <p><b>K_01</b> Dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.</p> <p><b>K_02</b> Przestrzega praw pacjenta.</p> <p><b>K_03</b> Wykazuje odpowiedzialność za pacjenta i wykonywanie zadań zawodowych.</p> <p><b>K_04</b> Współpracuje w zespole interdyscyplinarnym w rozwiązywaniu zadań w opiece nad kobietą.</p>	W_01								X		
	W_02								X		
	W_03								X		
	U_01								x	x	
	U_02								x	x	
	U_03								x	x	
	U_04								x	x	
	U_05								x	x	
	U_06								x	x	
	U_07										
	K_01									x	
	K_02									x	
	K_03									x	
	K_04									x	
	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Egzamin ustny</li> <li>2. Egzamin pisemny</li> <li>3. Kolokwium</li> <li>4. Projekt</li> <li>5. Sprawozdanie</li> <li>6. Prezentacja</li> <li>7. Praca kontrolna</li> <li>8. Zadanie praktyczne</li> <li>9. Praca studenta w trakcie zajęć</li> </ol>										
	<p><b>Kryteria oceniania</b></p> <p>5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;</p> <p>4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;</p> <p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;</p> <p>3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.</p> <p><b>Kompetencje społeczne</b> (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p>5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie</p>										

	<p>poprawne.  3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.  3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.  2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b>  Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.</p>
<b>Matryca efektów uczenia się dla zajęć</b>	
<b>Numer (symbol) efektu uczenia się</b>	<b>Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku</b>
<b>W_01</b>	D.W9, D.W10, D.W12, D.W13, D.W14, D.W17, D.W18, D.W20, D.W21, D.W22,
<b>W_02</b>	D.W11,
<b>W_03</b>	D.W15, D.W16,
<b>U_01</b>	D.U20, D.U22,
<b>U_02</b>	D.U29, D.U27, D.U19, D.U26, D.U27, D.U29.
<b>U_03</b>	D.U21,
<b>U_04</b>	D.U12, D.U15, D.U18,
<b>U_05</b>	D.U11,
<b>U_06</b>	D.U24,
<b>U_07</b>	D.U16, D.U17, D.U23, D.U25,
<b>K_01</b>	K06 K7
<b>K_02</b>	K02
<b>K_03</b>	K01 K03 K04
<b>K_04</b>	K05
<b>Wykaz literatury</b>	
<b>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</b>	
1. Bręborowicz G. H.: Położnictwo i Ginekologia. Tom I i II. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013	
2. Pisarski T., Położnictwo i ginekologia, Warszawa, PZWL 2002	
3. Łepecka- Klusek C.: Pielęgniarstwo we współczesnym położnictwie i ginekologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016	
4. Troszyński M.: Położnictwo ćwiczenia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016.	
<b>B. Literatura uzupełniająca</b>	
1. .Bień A.: Opieka nad kobietą ciężarną. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2009.	
2. Dudenhausen J. Położnictwo praktyczne i operacje położnicze. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010	
3. Sapiński A.: Opieka w położnictwie. Wydawnictwo Naukowe Śląsk. Katowice 2012.	
4. Woollard M. (red.) Dmoch-Gajzelaska E.: Stany nagłe w położnictwie Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2011.	

Nazwa zajęć Seminarium dyplomowe		Forma zaliczenia Z.O		Liczba punktów ECTS 5																																																												
Kierunek studiów POŁOŻNICTWO																																																																
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y																																																												
praktyczny	SPS	tak	nie	V, VI																																																												
Dyscyplina nauki o zdrowiu																																																																
Prowadzący zajęcia																																																																
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS																																																											
	N (nauczyciel)		S (student)																																																													
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne																																																												
Seminarium dyplomowe	65	--	60	--	5																																																											
Przygotowanie pracy dyplomowej	--	--	30	--																																																												
Przygotowanie do egzaminu dyplomowego	--	--	30	--																																																												
<b>Razem</b>	<b>65</b>	<b>--</b>	<b>60</b>	<b>--</b>	<b>5</b>																																																											
Metody dydaktyczne Seminarium Analiza tekstów z dyskusją, projekt badawczy na podstawie wskazanego piśmiennictwa i zakresu tematycznego																																																																
Wymagania wstępne Zaliczenie wszystkich przedmiotów zgodnie z programem studiów																																																																
Cele przedmiotu Celem przedmiotu jest przygotowanie do pisanja pracy dyplomowej oraz do egzaminu dyplomowego;																																																																
Treści programowe 1. Określenie głównego problemu badawczego dobór właściwej metody badań 2. Dobór piśmiennictwa 3. Przygotowanie części poglądowej pracy 4. Przygotowanie opisu przypadku 5. Wyciąganie krytycznych wniosków z przeprowadzonych badań																																																																
Efekty uczenia się:		Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne																																																														
<b>Wiedza</b> W_01 Zna podstawowe przepisy z zakresu prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej		<b>A. Sposób zaliczenia</b> Zaliczenie z oceną																																																														
<b>Umiejętności</b> U_01 Gromadzi informacje w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta i sformułowania diagnozy pielęgniarstwie; uczestniczy w realizacji projektu badawczego. U_02 krytycznie analizuje publikowane wyniki badań naukowych, wykorzystuje wyniki badań naukowych w zapewnianiu wysokiej jakości opieki nad pacjentem; opracowuje i realizuje własny projekt		<b>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów</b>																																																														
		<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>U_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>U_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>K_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table>				Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									1	2	3	4	5	6	7	8	9	W_01						X				U_01							X	X		U_02							X	X		K_01									X
Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się																																																															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9																																																							
W_01						X																																																										
U_01							X	X																																																								
U_02							X	X																																																								
K_01									X																																																							



<p>badawczy w ramach badań o charakterze jakościowym</p> <p><b>Kompetencje społeczne</b></p> <p>K_01 przestrzega tajemnicy zawodowej i wszelkich praw pacjenta, w tym danych osobowych wykorzystywanych do badań naukowych</p> <p>K_02 jest przygotowany pod podjęcia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe</p> <p>K_03 dokonuje krytycznej samooceny, jest świadomy konieczności permanentnego uczenia się</p> <p>K_4 jest przygotowany do samodzielnego wykonywania zawodu położnej, świadczenia profesjonalnej opieki nad pacjentem, zgodnie z etyką zawodu</p>	K_02									X
	K_03									X
	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Egzamin ustny</li> <li>2. Egzamin pisemny</li> <li>3. Kolokwium</li> <li>4. Projekt</li> <li>5. Sprawozdanie</li> <li>6. Prezentacja</li> <li>7. Praca kontrolna</li> <li>8. Zadanie praktyczne</li> <li>9. Pracy studenta w trakcie zajęć</li> </ol>									

100% frekwencji na seminarium.  
Prezentacja prawidłowego procesu badawczego.  
Wykonanie pracy zaliczeniowej - przygotowanie projektu lub prezentacji.  
Ocena wiedzy i umiejętności intelektualnych: rozumienie pojęć mających zastosowanie w badaniach naukowych, udział w dyskusji, samodzielność myślenia, rozwiązywanie problemów badawczych, kreatywność w poszukiwaniu źródeł, interpretacja wyników innych badaczy, retrospektywna ocena piśmiennictwa, praca pisemna (własny projekt badawczy).

**Kryteria oceniania**

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;  
4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;  
4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;  
3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;  
3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;  
2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.

**Kompetencje społeczne** (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)

5,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.  
4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.  
4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.  
3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.  
3,0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.  
2,0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.

**Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:**

Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału

	będącego przedmiotem ćwiczeń w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia
<b>Matryca efektów uczenia się dla przedmiotu</b>	
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla programu
W_01	D.W67, D.W68. D.W69
U_01	D.U58.
U_02	D.U59.
K_01	K.2.
K_02	K04,.
K_03	K07,, K05,
K_04	K03,
<b>Wykaz literatury</b>	
<b>C. Literatura podstawowa:</b>	
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Lenartowicz H., Kózka M.: Metodologia badań w pielęgniarstwie. PZWL Warszawa 2010</li> <li>2. Lesińska -Sawicka M. : Metoda case study w pielęgniarstwie. Borgis 2009</li> <li>3. Pielęgniarskie czasopisma naukowe oraz internetowe bazy danych - podawane podczas zajęć seminaryjnych</li> </ol>	
<b>B. Literatura uzupełniająca</b>	
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Uchmanowicz I., Rosińczuk J. Badania naukowe w pielęgniarstwie i położnictwie. Continus, Wrocław 2018</li> <li>2. Wrońska I.: Badania naukowe w pielęgniarstwie. Pielęgniarstwo 2000, nr2(31), 1997</li> <li>3. Brzeziński J.: Elementy metodologii badań psychologicznych. PWN, Warszawa,2002</li> </ol>	

<b>Nazwa zajęć</b> Prawo medyczne		<b>Forma zaliczenia</b> Egzamin		<b>Liczba punktów ECTS</b> 2	
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>		<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>
praktyczny	SPS	tak		nie	VI
<b>Dyscyplina</b> nauki o zdrowiu					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Wykład</b>	35	--	15	--	2
Analiza literatury	--	--	10	--	
Przygotowanie do zajęć	--	--	5	--	
<b>Razem</b>	<b>35</b>	<b>--</b>	<b>15</b>	<b>--</b>	<b>2</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> wykład informacyjny z elementami konwersatorium, dyskusja, zaliczenie (egzamin) – sprawdzian wiedzy/zaliczenie ustne.					
<b>Wymagania wstępne</b> Zaliczenie wszystkich przedmiotów zgodnie z programem studiów					
<b>Cele przedmiotu:</b> Nauczyć studenta: 1. wykorzystywać wiedzę związaną z genezą i rozwojem przepisów prawa w zakresie regulacji opieki zdrowotnej w Polsce i na świecie; 2. dostrzegać humanitarne oblicza jej funkcjonowania w wymiarze krajowym i międzynarodowym; 3. wskazać podstawy prawne regulujące zasady wykonywania zawodu położnej; Kształtować u studentów kompetencje społeczne w zakresie: 4. dostrzegania znaczenia kompetencji i zadań opieki położniczej w państwie; 5. rozwijania potrzeb ciągłej edukacji z zakresu higieny zdrowia kobiet w ciąży, młodych matek i noworodków oraz ochrony ich przed możliwymi zagrożeniami; 6. przestrzegania norm i stosowania w praktyce					
<b>Treści programowe:</b> <b>Problematyka wykładów:</b> 1. Pojęcie państwa, jego forma, funkcje i zadania. 2. System organów państwowych i ich rola w stanowieniu prawa w Polsce. 3. Pojęcie prawa i normy prawnej. Ewolucja państwa i prawa. 4. Źródła, funkcje i zadania prawa. 5. Przestrzeganie a stosowanie prawa. Status jednostki w państwie. 6. Inicjatywa ustawodawcza, przebieg procesu legislacyjnego, rola Prezydenta w tym zakresie. 7. Prawa i wolności obywatelskie w ustawodawstwie polskim i międzynarodowym. 8. Podstawy prawne i formy wykonywania zawodów medycznych. 9. Organizacja i zasady funkcjonowania systemu ratownictwa medycznego. 10. Zadania administracji publicznej w zakresie ochrony zdrowia.					
<b>Efekty uczenia się:</b>			<b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria</b>		

**Wiedza**

**Wiedza:** student zna i rozumie

W\_01 podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;

W\_02 podstawowe regulacje prawne z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz wybrane trendy w polityce ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej;

W\_03 podstawy prawne wykonywania zawodu położnej, w tym prawa i obowiązki położnej, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;

W\_04 zasady odpowiedzialności karnej, cywilnej, pracowniczej i zawodowej związanej z wykonywaniem zawodu położnej;

W\_05 prawa człowieka, prawa dziecka, prawa pacjenta i prawa kobiety rodzącej;

**Umiejętności:** w zakresie umiejętności absolwent umie i potrafi

U\_01 stosować przepisy prawa dotyczące praktyki zawodowej położnej;

U\_02 posługiwać się właściwym nazewnictwem z zakresu opieki położniczej, neonatologicznej i ginekologicznej oraz interpretować podstawowe pojęcia z zakresu praktyki zawodowej położnej;

U\_03 planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy;

**Kompetencje:** w zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do

K\_01 ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe, przestrzegania praw pacjenta;

K\_02 ciągłego dokształcania się oraz zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;

**A. Sposób zaliczenia**

**Egzamin pisemny z pytaniami otwartymi**

**B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01		X							
W_02		X							
W_03		X							
W_04		X							
W_05		X							
U_01			X						
U_02			X						
U_03			X						
K_01									X
K_02									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

**Wykład:****Kryteria oceniania**

Ocena końcowa z zajęć teoretycznych(Ot) = 1 x O1

**odniesienie**

**do efektów**

W\_01, W\_02, K\_01, K\_02

**waga oceny**

**w % - 100**

Ocena końcowa jest przeliczana według wzoru:

3,0 -3,24 – dostateczny (3,0)

3,25 -3,74 – dostateczny (3,5)

3,75 -4,24 – dobry (4,0)

4,25-4,74 – dobry plus (4,5)

4,75 -5,0 – bardzo dobry (5,0)

**Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:**

Brak możliwości odrabiania wykładu

**Kryteria oceniania:**

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%;

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%;

**Kryteria oceniania**

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;

	<p>4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;</p> <p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;</p> <p>3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.</p> <p><b>Kompetencje społeczne</b> (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p>5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem ćwiczeń w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</li> </ul>
--	---

#### Matryca efektów uczenia się dla przedmiotu

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla programu
W_01	B.W19.
W_01	B.W20.
W_01	B.W21.
W_01	B.W22.
W_01	B.W23.
U_01	B.U13.
U_02	B.U13
U_03	B.U13
K_01	K.2, K04,
K_02	K05,, K07,

#### Wykaz literatury

##### Literatura podstawowa:

Łopatka A. „Prawoznawstwo”, Wa-wa 2000r.;

Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997r.

Krukowski J. „Wstęp do nauk o państwie i prawie”, Lublin 2004r.;

Stawecki T., Winczorek T. „Wstęp do prawoznawstwa”, Wa-wa 2003r.;

Ustawa z dnia 15 lipca 2011 roku o zawodach pielęgniarzy i położnej;

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 sierpnia 2018 roku w sprawie standardów opieki okołoporodowej;  
Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie wykazu substancji czynnych zawartych w lekach, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyrobów medycznych ordynowanych przez pielęgniarki i położne oraz wykazu badań diagnostycznych, na które mają prawo wystawiać skierowania pielęgniarki i położne  
naukowe oraz internetowe bazy danych - podawane podczas zajęć seminaryjnych

**Literatura uzupełniająca**

Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej

Ustawa z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta

Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych

Powszechna Deklaracja Praw Człowieka. Brzeziński J.: Elementy metodologii badań psychologicznych. PWN, Warszawa, 2002

<b>Nazwa zajęć</b> Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne		<b>Forma zaliczenia</b> Z.O		<b>Liczba punktów ECTS</b> 2	
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
praktyczny	SPS	tak	nie	VI	
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Zajęcia praktyczne</b>	40	-	-	-	2
<b>Razem</b>	40	-	-	-	
<b>Metody dydaktyczne</b> Podające: opis Problemowe: aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna Eksponujące: ekspozycja Praktyczne: pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktażem, zajęcia praktyczne					
<b>Wymagania wstępne</b> A. Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w zakresie treści omawianych na wykładach w ramach pediatrii i pielęgniarstwa pediatrycznego. B. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
<b>Cele przedmiotu</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Kształcenie samodzielnej, aktywnej i twórczej postawy do rozpoznawania i rozwiązywania problemów zdrowotnych pacjentów w wieku rozwojowym oraz działań prewencyjnych wobec dziecka i jego rodziny</li> <li>• Pogłębianie wiedzy teoretycznej oraz doskonalenie umiejętności zastosowania tej wiedzy w zakresie pielęgniarstwa pediatrycznego.</li> <li>• Zapoznanie z obowiązującymi zasadami, algorytmami, procedurami oraz standardami wykonywania zabiegów diagnostycznych, pielęgnacyjnych, leczniczych i usprawniających.</li> <li>• Kształtowanie postawy empatii, odpowiedzialności za wykonywane działania względem sytuacji i stanu pacjenta i jego rodziny.</li> </ul>					
<b>Treści programowe</b> Problematyka zajęć praktycznych: <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Udział pielęgniarki w adaptacji dziecka do środowiska szpitalnego.</li> <li>2. Komunikowanie się z dzieckiem w każdej grupie wiekowej.</li> <li>3. Ocena rozwoju dziecka: <ul style="list-style-type: none"> <li>• badania przesiewowe</li> <li>• kalendarz szczepień</li> <li>• zastosowania siatek centylowych, tabeli liczbowych, morfogramów.</li> </ul> </li> <li>4. Podstawowe zasady racjonalnego żywienia dzieci <ul style="list-style-type: none"> <li>• wpływ żywienia na rozwój i zdrowie dziecka</li> <li>• zasady żywienia niemowląt</li> <li>• zasady żywienia dzieci w wieku poniemowlęcym, przedszkolnym i szkolnym.</li> </ul> </li> <li>5. Pielęgnowanie dzieci ze schorzeniami: <ul style="list-style-type: none"> <li>• układu oddechowego (zapalenie płuc, chorobą alergiczną układu oddechowego, astmą oskrzelową)</li> <li>• układu pokarmowego (rozszczep wargi i podniebienia, biegunki ostre i przewlekłe, niedobory masy</li> </ul> </li> </ol>					

<p>ciała, celiakia)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• układu krążenia (wrodzona wada serca, zapalenie mięśnia sercowego)</li> <li>• alergicznymi skóry (AZS)</li> <li>• układu moczowego (ZUM, moczenie nocne, zespół nerczycowy)</li> <li>• metabolicznymi (cukrzyca)</li> <li>• układu nerwowego (drgawki u dzieci, ZOM, MPD, zespół Downa)</li> <li>• układu krwiotwórczego (hemofilia, białaczka, niedokrwistość)</li> </ul>																																																																																																				
<p><b>Efekty uczenia się:</b> <b>Wiedza</b></p> <p>W_01 Ma wiedzę na temat profilaktyki w wieku rozwojowym, metod oceny prawidłowego rozwoju w zakresie fizycznym i psychicznym</p> <p>W_02 Zna zasady opieki nad dzieckiem z powszechnie występującymi schorzeniami układowymi</p> <p><b>Umiejętności:</b></p> <p>U_01 Potrafi komunikować się z dzieckiem w każdej grupie wiekowej.</p> <p>U_02 Potrafi ocenić rozwój dziecka z zastosowaniem siatek centylowych, tabeli liczbowych, morfogramów.</p> <p>U_03 Bierze udział w edukacji w zakresie zasad racjonalnego żywienia dzieci.</p> <p>U_04 Bierze udział w planowaniu opieki nad dzieckiem z podstawowymi schorzeniami układowymi.</p> <p><b>Kompetencje:</b></p> <p>K_01 Wykazuje się kompetencją i profesjonalizmem w oparciu o prawa pacjenta i etykę zawodu w opiece nad dzieckiem i jego rodziną</p> <p>K_02 Potrafi współpracować i zasięgać opinii w sytuacji wątpliwości w opiece nad dzieckiem ponosząc odpowiedzialność zawodową jednocześnie dostrzegając własne zachowanie, deficyty i potrzebę edukacji.</p>	<p><b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</b></p> <p><b>A. Sposób zaliczenia</b> Zaliczenie z oceną</p> <p><b>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów</b> <b>Zajęcia praktyczne:</b> Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych oraz przygotowanie procesu pielęgnowania wybranego pacjenta.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>W_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_03</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_04</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table> <p>1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Praca kontrolna 8. Zadanie praktyczne 9. Praca studenta w trakcie zajęć</p> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b> Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.</p>	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									1	2	3	4	5	6	7	8	9	W_01								X	X	W_02								X	X	U_01								X	X	U_02								X	X	U_03								X	X	U_04								X	X	K_01								X	X	K_02								X	X
Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się																																																																																																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9																																																																																											
W_01								X	X																																																																																											
W_02								X	X																																																																																											
U_01								X	X																																																																																											
U_02								X	X																																																																																											
U_03								X	X																																																																																											
U_04								X	X																																																																																											
K_01								X	X																																																																																											
K_02								X	X																																																																																											
<p><b>Matryca efektów uczenia się dla zajęć</b></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Numer (symbol) efektu uczenia się</th> <th>Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W_01</td> <td>D.W42, D.W43, D.W45</td> </tr> <tr> <td>W_02</td> <td>D.W44, D.W46</td> </tr> </tbody> </table>		Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku	W_01	D.W42, D.W43, D.W45	W_02	D.W44, D.W46																																																																																													
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku																																																																																																			
W_01	D.W42, D.W43, D.W45																																																																																																			
W_02	D.W44, D.W46																																																																																																			



U_01	D.U.39
U_02	D.U39
U_03	D.U39
U_04	D.U39
K_01	K.1, K.2
K_02	K03., K04., K05., K06., K07,

### Wykaz literatury

#### A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

1. Pawlaczyk B., *Pediatrica dla studentów pielęgniarstwa*. Warszawa, 2014.
2. Muscari M. E., *Pediatrica i pielęgniarstwo pediatryczne*. Lublin, 2010.

#### B. Literatura uzupełniająca:

1. Kaczmarek M., Piskosz-Ogórek K., *Pediatrica i pielęgniarstwo pediatryczne*. Kraków 2013.
2. Andrzejczak M. *Farmakoterapia u dzieci*. Notatnik ratunkowy. Gliwice 2015.
3. Kulkus M., Grenda R., Kawalec W., *Pediatrica*, PZWL 2018.
4. Pietrzyk J., *Pediatrica*. Tom 1-3 2018
5. Barczykowska E., Ślusarz R., Szewczyk M. T., *Pielęgniarstwo w pediatrii*. Borgis. Warszawa 2006.
6. Bednarek A., Bartkowiak-Emeryk M., Wysocki J., *Szczepienia ochronne w profilaktyce chorób zakaźnych u dzieci*, PZWL 2018.
7. Borkowski W.M., *Opieka pielęgniarska nad noworodkiem*. Kraków 2007.
8. Chybicka A. *Od objawu do nowotworu. Wczesne rozpoznawanie chorób nowotworowych u dzieci*. Wrocław 2011.
9. Czekirka M. *Obliczanie dawek leków*. Warszawa 2017.
10. Dyk D. *Badanie fizykalne w pielęgniarstwie*. Warszawa 2009.
11. *Gastroenterologii, Hepatologii i Żywienia Dzieci. Standardy Medyczne*. *Pediatrica* 2014, s.321-338.
12. Gmitrowicz A. *Zaburzenia psychiczne dzieci i młodzieży*, 2018.
13. Kaczmarek M., Piskosz-Ogórek K., *Pediatrica i pielęgniarstwo pediatryczne*. Kraków 2013.
14. Krajewska-Kułak E., Szczepański M., *Badanie fizykalne w praktyce pielęgniarek i położnych*. Lublin 2008.
15. Krawczyński M. *Żywność dzieci w zdrowiu i chorobie*. Kraków 2015.
16. Oblacińska A., Weker H. *Profilaktyka otyłości u dzieci i młodzieży od urodzenia do dorosłości*. Kraków 2008.
17. Obuchowicz A. *Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii*. PZWL. Warszawa 2016.
18. Pawlaczyk B., *Pediatrica dla studentów pielęgniarstwa*. Warszawa, 2014.
19. Rakowska-Różewicz D. (red.) *Wybrane standardy i procedury w pielęgniarstwie pediatrycznym*. Czelej. Lublin 2001.
20. Szajewska H. i inni, *Zasady żywienia zdrowych niemowląt. Zalecenia Polskiego Towarzystwa* 2014.
21. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda M., *Umiejętności pielęgniarskie katalog Check-List*, Warszawa 2017.
22. Tkaczyk M., *Stany nagłe w pediatrii*, 2018.
23. *Wytyczne Polskiej Rady Resuscytacji. Rozdział 6- Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u dzieci*. Kraków 2015.

<b>Nazwa zajęć</b> Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne		<b>Forma zaliczenia</b> Z.O		<b>Liczba punktów ECTS</b> 2	
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
praktyczny	SPS	tak	nie	VI	
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b> Opiekun praktyk na podstawie podpisanego porozumienia pomiędzy uczelnią a podmiotem leczniczym					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Praktyka</b>	-	-	40	-	2
<b>Razem</b>	-	-	40	-	
<b>Metody dydaktyczne</b> Podające: opis Problemowe: aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna Eksponujące: ekspozycja Praktyczne: pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktazem, zajęcia praktyczne					
<b>Wymagania wstępne</b> A. Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych oraz nauk w pediatrii i pielęgniarstwie pediatrycznym. B. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
<b>Cele przedmiotu</b> Kształcenie samodzielnej, aktywnej i twórczej postawy do rozpoznawania i rozwiązywania problemów zdrowotnych pacjentów w wieku rozwojowym oraz działań prewencyjnych wobec dziecka i jego rodziny.					
<b>Treści programowe</b> <b>Problematyka praktyk:</b> 1. Opieka pielęgniarstwa w kontekście adaptacji dziecka do środowiska szpitalnego. 2. Komunikowanie się z dzieckiem w każdej grupie wiekowej. 3. Opieka pielęgniarstwa w kontekście oceny rozwoju dziecka: • badania przesiewowe • kalendarz szczepień • zastosowania siatek centylowych, tabeli liczbowych, morfogramów. 4. Opieka pielęgniarstwa w kontekście podstawowych zasad racjonalnego żywienia dzieci • wpływ żywienia na rozwój i zdrowie dziecka • zasady żywienia niemowląt • zasady żywienia dzieci w wieku poniemowlęcym, przedszkolnym i szkolnym. 5. Opieka pielęgniarstwa w pielęgnowaniu dzieci ze schorzeniami: • układu oddechowego (zapalenie płuc, chorobą alergiczną układu oddechowego, astmą oskrzelową) • układu pokarmowego (rozszerzenie wargi i podniebienia, biegunki ostre i przewlekłe, niedobory masy ciała, celiakia) • układu krążenia (wrodzona wada serca, zapalenie mięśnia sercowego) • alergicznymi skóry (AZS) • układu moczowego (ZUM, moczenie nocne, zespół nerczycowy) • metabolicznymi (cukrzyca) • układu nerwowego (drgawki u dzieci, ZOM, MPD, zespół Downa) • układu krwiotwórczego (hemofilia, białaczka, niedokrwistość)					
<b>Efekty uczenia się:</b>			<b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria</b>		

<p><b>Wiedza</b>  W_01 Ma wiedzę na temat profilaktyki w wieku rozwojowym, metod oceny prawidłowego rozwoju w zakresie fizycznym i psychicznym  W_02 Zna zasady opieki nad dzieckiem z powszechnie występującymi schorzeniami układowymi</p> <p><b>Umiejętności:</b>  U_01 Potrafi komunikować się z dzieckiem w każdej grupie wiekowej.  U_02 Potrafi ocenić rozwój dziecka z zastosowaniem siatek centylowych, tabeli liczbowych, morfogramów.  U_03 Bierze udział w edukacji w zakresie zasad racjonalnego żywienia dzieci.  U_04 Bierze udział w planowaniu opieki nad dzieckiem z podstawowymi schorzeniami układowymi.</p> <p><b>Kompetencje:</b>  K_01 Wykazuje się kompetencją i profesjonalizmem w oparciu o prawa pacjenta i etykę zawodu w opiece nad dzieckiem i jego rodziną  K_02 Potrafi współpracować i zasięgać opinii w sytuacji wątpliwości w opiece nad dzieckiem ponosząc odpowiedzialność zawodową jednocześnie dostrzegając własne zachowanie, deficyty i potrzebę edukacji.</p>	<p><b>oceny/wymagania egzaminacyjne</b></p> <p><b>A. Sposób zaliczenia</b>  Zaliczenie z oceną</p> <p><b>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów</b>  Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych (dziennik praktyk). Studenta obowiązuje pełna frekwencja na ocenianych zajęciach.</p> <table border="1" data-bbox="722 562 1406 972"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>W_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_03</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_04</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table> <p>1. Egzamin ustny  2. Egzamin pisemny  3. Kolokwium  4. Projekt  5. Sprawozdanie  6. Prezentacja  7. Praca kontrolna  8. Zadanie praktyczne  9. Pracy studenta w trakcie zajęć</p> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b>  Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych (dziennik praktyk). Studenta obowiązuje pełna frekwencja na ocenianych zajęciach.</p>	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia									1	2	3	4	5	6	7	8	9	W_01								X	X	W_02								X	X	U_01								X	X	U_02								X	X	U_03								X	X	U_04								X	X	K_01								X	X	K_02								X	X
Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia																																																																																																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9																																																																																											
W_01								X	X																																																																																											
W_02								X	X																																																																																											
U_01								X	X																																																																																											
U_02								X	X																																																																																											
U_03								X	X																																																																																											
U_04								X	X																																																																																											
K_01								X	X																																																																																											
K_02								X	X																																																																																											
<b>Matryca efektów uczenia się dla zajęć</b>																																																																																																				
<b>Numer (symbol) efektu uczenia się</b>	<b>Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku</b>																																																																																																			
W_01	D.W_42, D.W_43, D.W_45																																																																																																			
W_02	D.W_44, D.W_46																																																																																																			
U_01	D.U_39																																																																																																			
U_02	D.U_39																																																																																																			
U_03	D.U_39																																																																																																			
U_04	D.U_39																																																																																																			
K_01	K_01, K_02																																																																																																			
K_02	K_03, K_04, K_05, K_06, K_07																																																																																																			
<b>Wykaz literatury</b>																																																																																																				
<p><b>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Pawlaczyk B., <i>Pediatrica dla studentów pielęgniarstwa</i>. Warszawa, 2014.</li> <li>2. Muscari M. E., <i>Pediatrica i pielęgniarstwo pediatryczne</i>. Lublin, 2010.</li> </ol>																																																																																																				

**B. Literatura uzupełniająca:**

1. Kaczmarek M., Piskosz-Ogórek K., Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne. Kraków 2013.
2. Andrzejczak M. Farmakoterapia u dzieci. Notatnik ratunkowy. Gliwice 2015.
3. Kulkus M., Grenda R., Kawalec W., Pediatria, PZWL 2018.
4. Pietrzyk J., Pediatria. Tom 1-3 2018
5. Barczykowska E., Ślusarz R., Szewczyk M. T., Pielęgniarstwo w pediatrii. Borgis. Warszawa 2006.
6. Bednarek A., Bartkowiak-Emeryk M., Wysocki J., Szczepienia ochronne w profilaktyce chorób zakaźnych u dzieci, PZWL 2018.
7. Borkowski W.M., Opieka pielęgniarska nad noworodkiem. Kraków 2007.
8. Chybicka A. Od objawu do nowotworu. Wczesne rozpoznawanie chorób nowotworowych u dzieci. Wrocław 2011.
9. Czekirda M. Obliczanie dawek leków. Warszawa 2017.
10. Dyk D. Badanie fizykalne w pielęgniarstwie. Warszawa 2009.
11. Gastroenterologii, Hepatologii i Żywienia Dzieci. Standardy Medyczne. Pediatria 2014, s.321-338.
12. Gmitrowicz A. Zaburzenia psychiczne dzieci i młodzieży, 2018.
13. Kaczmarek M., Piskosz-Ogórek K., Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne. Kraków 2013.
14. Krajewska-Kułak E., Szczepański M., Badanie fizykalne w praktyce pielęgniarek i położnych. Lublin 2008.
15. Krawczyński M. Żywnienie dzieci w zdrowiu i chorobie. Kraków 2015.
16. Oblacińska A., Weker H. Profilaktyka otyłości u dzieci i młodzieży od urodzenia do dorosłości. Kraków 2008.
17. Obuchowicz A. Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii. PZWL. Warszawa 2016.
18. Pawlaczyk B., Pediatria dla studentów pielęgniarstwa. Warszawa, 2014.
19. Rakowska-Różewicz D. (red.) Wybrane standardy i procedury w pielęgniarstwie pediatrycznym. Czelej. Lublin 2001.
20. Szajewska H. i inni, Zasady żywienia zdrowych niemowląt. Zalecenia Polskiego Towarzystwa 2014.
21. Ślusarska B., Zarzycka D., Majda M., Umiejętności pielęgniarskie katalog Check-List, Warszawa 2017.
22. Tkaczyk M., Stany nagłe w pediatrii, 2018.
23. Wytyczne Polskiej Rady Resuscytacji. Rozdział 6- Zaawansowane zabiegi resuscytacyjne u dzieci. Kraków 2015.

<b>Nazwa zajęć</b> Anestezjologia i stany zagrożenia życia.		<b>Forma zaliczenia</b> E		<b>Liczba punktów ECTS</b> 2	
<b>Kierunek studiów</b> Poloźnictwo					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
Praktyczny	SPS	Tak	Nie	VI	
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Wykład</b>	<b>25</b>	<b>-</b>	<b>5</b>	<b>-</b>	<b>1</b>
Analiza literatury przedmiotu	-	-	1	-	
Przygotowanie do egzaminu	-	-	4	-	
<b>Ćwiczenia symulacyjne</b>	<b>15</b>	<b>-</b>	<b>10</b>	<b>-</b>	<b>1</b>
Przygotowanie do ćwiczeń	-	-	5	-	
Przygotowanie do egzaminu	-	-	5	-	
<b>Razem</b>	<b>40</b>	<b>-</b>	<b>15</b>	<b>-</b>	<b>2</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> Wykład interaktywny, Wykład problemowy, Wykład informacyjny,					
<b>Wymagania wstępne</b> A. Wymagania formalne: znajomość podstaw pielęgniarstwa, anatomii i fizjologii, elementów badania fizykalnego. B. Wymagania wstępne: empatia i szacunek w odniesieniu do pacjenta niezależnie od różnic społecznych i kulturowych.					
<b>Cele przedmiotu</b> Zdobycie wiedzy i umiejętności w zakresie przygotowania chorego do znieczulenia Znajomość zasad sprawowania opieki w trakcie i po znieczuleniu Zapewnienie kompleksowej opieki pacjentowi nieprzytomnemu Znajomość zasad rozpoznawania stanów zagrożenia życia i obserwacji pacjenta metodami przyrządowymi i bezprzyrządowymi Zdobycie umiejętności wykonania zabiegów ratujących życie z uwzględnieniem resuscytacji kobiety w ciąży i noworodka Zapoznanie z celami opieki wobec pacjenta z niewydolnością układu oddechowego, układu krążenia, we wstrząsie,					
<b>Treści programowe</b> <b>Wykład:</b> 1. Założenia ideowe i organizacyjne anestezjologii i intensywnej terapii. Rola i zadania pielęgniarki pracującej w zespole terapeutycznym Oddziału Intensywnej Opieki Medycznej oraz pielęgniarki anestezjologicznej. 2. Patofizjologia i objawy kliniczne ostrej niewydolności wielonarządowej 3. Zasady opieki nad chorym z ostrą niewydolnością wielonarządową 4. Żywienie parenteralne, płynoterapia i transfuzjologia. 5. Kryteria śmierci pnia mózgu, transplantologia. 6. Wstrząs, patomechanizm, postępowanie terapeutyczne.					

7. Postępowanie ratownicze w nagłych wypadkach. Urazy wielonarządowe, klasyfikacja poszkodowanych.
8. Metody oceny stanu pacjenta w oddziale intensywnej terapii, w tym oceny bólu, oceny poziomu sedacji
9. Metody znieczulenia, przygotowanie chorego do znieczulenia
10. Zasady sprawowania opieki w trakcie i po znieczuleniu
11. Kompleksowa opieka nad pacjentem nieprzytomnym
12. Zasady rozpoznawania stanów zagrożenia życia i obserwacji pacjenta metodami przyrządowymi i bezprzyrządowymi
13. Zabiegi ratujące życie z uwzględnieniem resuscytacji kobiety w ciąży i noworodka

#### **Problematyka ćwiczeń symulacyjnych**

Realizacja scenariuszy NW – niska wierność:

1. Ocena stanu chorego. Monitorowanie przyrządowe i bez przyrządowe, nieinwazyjnymi i inwazyjnymi metodami w anestezjologii i intensywnej terapii
2. Ułożenie pacjenta w zależności od rodzaju znieczulenia.
3. Pielęgnacja pacjenta z rurką intubacyjną, tracheotomijną
4. Pielęgnacja dostępow naczyniowych
5. Przygotowanie sprzętu anestezjologicznego i intensywnego nadzoru.

PW – pośrednia wierność:

6. Udział położnej w rozpoznawaniu zaburzeń podstawowych funkcji życiowych.
7. Opieka nad pacjentem poddanym respiratoroterapii
8. Utrata przytomności, postępowanie pielęgniarki, zadania diagnostyczno-lecznicze i pielęgnacyjne.
9. Postępowanie ratownicze w NZK, udział w prowadzeniu zabiegów resuscytacyjnych.
- 10.

#### **Efekty uczenia się:**

##### **Wiedza**

W\_01 zna wskazania do przyjęcia pacjenta do oddziału IT, zna rodzaje znieczulenia oraz zasady monitorowania stanu chorego w trakcie oraz po znieczuleniu

W\_02 zasady resuscytacji krążeniowo-oddechowej;

W\_03 zasady prowadzenia intensywnej opieki medycznej bezprzyrządowej i przyrządowej

W\_04 farmakologiczne sposoby łagodzenia bólu porodowego;

##### **Umiejętności**

U\_01 Potrafi prowadzić intensywną opiekę pooperacyjną;

U\_02 Potrafi wykonywać resuscytację krążeniowo-oddechową.

U\_03 Potrafi wdrażać konieczne postępowanie w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia;

U\_04 przygotowywać pacjentkę do znieczulenia i monitorować jej stan w trakcie znieczulenia;

U\_05 uczestniczyć w farmakoterapii i leczeniu bólu;

##### **Kompetencje społeczne**

K\_01 zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;

#### **Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne**

##### **A. Sposób zaliczenia**

##### **Egzamin pisemny**

##### **B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

##### **Wykład:**

Zaliczenie kolokwium (uzyskanie sumarycznie min. 60% punktów)

<60% - 2,0

60%÷68% - 3,0

69%÷77% - 3,5

78%÷86% - 4,0

87%÷95% - 4,5

>95% - 5,0

##### **Ćwiczenia symulacyjne:**

Ćwiczenia w warunkach symulowanych kończą się zaliczeniem z oceną, warunkiem zaliczenia jest aktywność studenta na ćwiczeniach symulacyjnych (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków, udział w realizowanych scenariuszach)

Ocena przygotowania teoretycznego do zajęć symulacyjnych.

Wykształcenie i opanowanie umiejętności ćwiczonych na zajęciach.

100% obecności na zajęciach.

Aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach symulacyjnych.

Zaliczenie kolokwium (uzyskanie sumarycznie min. 60% punktów)

<60% - 2,0

60%÷68% - 3,0

69%÷77% - 3,5

78%÷86% - 4,0

87%÷95% - 4,5

>95% -5,0

Ocena z przedmiotu to średnia ważona z wykładu i ćwiczeń, gdzie wagą są przypisane pkt ECTS

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01		X	X						
W_02		X	X						
W_03		X	X						
W_04		X	X						
W_05		X	X						
U_01			X				X	X	
U_02			X				X	X	
U_03			X				X	X	
U_04			X				X	X	
U_05			X				X	X	
K_01									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Studium przypadku
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

#### Kryteria oceniania

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%;

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%;

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%;

3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%;

3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%;

2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%.

Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)

5,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.

4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.

4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.

	<p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b></p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p>
--	--

**Matryca efektów uczenia się dla zajęć**

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W59.
W_02	D.W58.
W_03	D.W59.
W_04	D.W60.
U_01	D.U44
U_02	D.U47
U_03	D.U48
U_04	D.U49
U_05	D.U50
K_01	K05

**Wykaz literatury**

**A. Literatura podstawowa:**

1. L. Wołowiecka, D. Dyk – Anestezjologia i intensywne opielanie – klinika i pielęgniarsstwo, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014.
2. B. Kamiński, A. Kubler (red) – Anestezjologia i Intensywne Terapie, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015.
3. E. Krajewska-Kułak, H. Rolka, B. Jankowiak (red) – Standardy anestezjologicznej opieki pielęgniarskiej, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014.

**B. Literatura uzupełniająca**

1. W. Gaszyński – Intensywne Terapie i wybrane zagadnienia z medycyny ratunkowej, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014.
2. M. Weinert – Anestezjologia, Urban&Partner Warszawa 2014.
3. F. Macksey - Anestezjologia dla pielęgniarek



<b>Nazwa zajęć</b> Anestezjologia i stany zagrożenia życia.		<b>Forma zaliczenia</b> Z.O		<b>Liczba punktów ECTS</b> 2	
<b>Kierunek studiów</b> Poloźnictwo					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
Praktyczny	SPS	tak	Nie	VI	
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Zajęcia praktyczne</b>	40	-	-	-	2
<b>Razem</b>	40	-	-	-	2
<b>Metody dydaktyczne</b> Burza mózgów, Pokaz, Instruktaż, Dyskusja problemowa, Studium przypadku, Debriefing					
<b>Wymagania wstępne</b> A. Wymagania formalne: znajomość podstaw pielęgniarstwa, anatomii i fizjologii, elementów badania fizykalnego. B. Wymagania wstępne: empatia i szacunek w odniesieniu do pacjenta niezależnie od różnic społecznych i kulturowych.					
<b>Cele przedmiotu</b> 1. Kształcenie twórczej postawy do rozpoznawania i rozwiązywania problemów zdrowotnych i opiekuńczych hospitalizowanych pacjentów, znajdujących się w stanie zagrożenia życia. 2. Zapewnienie kompleksowej opieki pacjentowi nieprzytomnemu 3. Znajomość zasad rozpoznawania stanów zagrożenia życia i obserwacji pacjenta metodami przyrządowymi i bezprzyrządowymi 4. Zdobycie umiejętności wykonania zabiegów ratujących życie z uwzględnieniem resuscytacji kobiety w ciąży i noworodka 5. Zapoznanie z celami opieki wobec pacjenta z niewydolnością układu oddechowego, układu krążenia, we wstrząsie, 6. Kształtowanie postawy empatii, odpowiedzialności i sumienności podczas świadczonych interwencji pielęgniarstkich.					
<b>Treści programowe</b> Problematyka zajęć praktycznych: 1. Monitorowanie pacjenta na bloku operacyjnym, kaniulacja żył centralnych i obwodowych zasady pielęgnacji 2. Monitorowanie pacjenta w OIT, kaniulacja żył centralnych i obwodowych zasady pielęgnacji 3. Przyjęcie pacjenta w oddział, dokumentowanie stanu pacjenta i wykonywanych czynności 4. Anestezjologiczne czynności pielęgniarstkie w czasie znieczulenia do porodu 5. Pielęgnowanie pacjenta nieprzytomnego 6. Anestezjologiczne czynności pielęgniarstkie w czasie znieczulenia kobiet ciężarnych do zabiegów niepołożniczych					
<b>Efekty uczenia się:</b>  <b>Wiedza</b> W_01 Zna zasady resuscytacji krążeniowo-oddechowej.			<b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</b>  <b>A. Sposób zaliczenia</b> <b>Zaliczenie z oceną</b>		

**Umiejętności**

U\_01 Umie wykonywać resuscytację krążeniowo-oddechową.

U\_02 Potrafi wdrażać konieczne postępowanie w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia;

U\_03 Umie przygotowywać pacjentkę do znieczulenia i monitorować jej stan w trakcie znieczulenia;

U\_04 Potrafi uczestniczyć w farmakoterapii i leczeniu bólu.

**Kompetencje społeczne**

Student jest gotów do:

K\_01 kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;

K\_02 przestrzega praw pacjenta;

K\_03 samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;

K\_04 ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;

K\_05 zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;

K\_06 przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;

K\_07 dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

**B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów****Zajęcia praktyczne:**

Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w indywidualnym dzienniku praktyk

Ocena przygotowania teoretycznego do zajęć praktycznych.

Wykształcenie i opanowanie umiejętności ćwiczonych na zajęciach.

100% obecności na zajęciach.

Aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach.

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01					X				
U_01							X	X	
U_02							X	X	
U_03							X	X	
U_04							X	X	
U_05							X	X	
K_01									X
K_02									X
K_03									X
K_04									X
K_05									X
K_06									X
K_07									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie ustne
6. Prezentacja
7. Studium przypadku
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

**Kryteria oceniania**

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%;

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%;

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%;

3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%;

3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%;

2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%.

	<p>Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p>5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób</p> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b></p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p>
--	--

#### Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W58.
U_01	D.U47.
U_02	D.U48.
U_03	D.U49.
U_04	D.U50
K_01	K.1
K_02	K.2
K_03	K03,
K_04	K04,
K_05	K05,
K_06	K06,
K_07	K07,

#### Wykaz literatury

##### A. Literatura podstawowa:

1. Czupryna Antoni, Wilczek-Rużyczka Ewa. Wolters Kluwer, Wybrane zagadnienia pielęgniarstwa specjalistycznego. Warszawa 2010
2. Wołowicka Laura, Dyk Danuta (red.) Anestezjologia i intensywne opieka, PZWL, Warszawa 2010
3. Andres J. red.: Wytyczne resuscytacji 2015 (red.) wyd. Polska Rada Resuscytacji Kraków 2016

##### B. Literatura uzupełniająca

1. Ball Christopher M., Philips Robert S.: Medycyna stanów nagłych. WIG-Press. Warszawa, 2002
2. Brongel L., Duda K.: Mnogie i wielonarządowe obrażenia ciała. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa, 2001
3. Ferber J.: Wytyczne leczenia zachowawczego ciężkich urazów czaszkowo-mózgowych u dorosłych. Urban & Partner. Wrocław, 2003
4. Kokot F.: Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa, 2003
5. Krajewska-Kułak E., Rolka H., Jankowiak B. red.: Standardy i procedury pielęgnowania chorych w stanach zagrożenia życia. Podręcznik dla studiów medycznych Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2009
6. Kózka M., Płaszewska-Żywko M. L. Procedury pielęgniarstwa (red.) PZWL Warszawa 2010
7. Larsen R.: Anestezjologia. T1,2 Wyd. Urban & Partner Wrocław 2008

Karta przedmiotu 59. Anestezjologia i stany zagrożenia życia (praktyka)

<b>Nazwa zajęć</b> Anestezjologia i stany zagrożenia życia.		<b>Forma zaliczenia</b> Zo		<b>Liczba punktów ECTS</b> 2	
<b>Kierunek studiów</b> Położnictwo					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
Praktyczny	SPS	Tak	Nie	VI	
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b> Opiekun praktyk na podstawie podpisanego porozumienia pomiędzy uczelnią a podmiotem leczniczym					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Praktyka</b>	-	-	40	-	2
<b>Razem</b>	-	-	40	-	2
<b>Metody dydaktyczne</b> Zadanie praktyczne					
<b>Wymagania wstępne</b> A. Wymagania formalne: znajomość podstaw pielęgniarstwa, anatomii i fizjologii, elementów badania fizykalnego. B. Wymagania wstępne: empatia i szacunek w odniesieniu do pacjenta niezależnie od różnic społecznych i kulturowych.					
<b>Cele przedmiotu</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kształcenie twórczej postawy do rozpoznawania i rozwiązywania problemów zdrowotnych i opiekuńczych hospitalizowanych pacjentów, znajdujących się w stanie zagrożenia życia.</li> <li>2. Zapewnienie kompleksowej opieki pacjentowi nieprzytomnemu</li> <li>3. Znajomość zasad rozpoznawania stanów zagrożenia życia i obserwacji pacjenta metodami przyrządowymi i bezprzyrządowymi</li> <li>4. Zdobycie umiejętności wykonania zabiegów ratujących życie z uwzględnieniem resuscytacji kobiety w ciąży i noworodka</li> <li>5. Zapoznanie z celami opieki wobec pacjenta z niewydolnością układu oddechowego, układu krążenia, we wstrząsie.</li> <li>6. Kształtowanie postawy empatii, odpowiedzialności i sumienności podczas świadczonych interwencji pielęgniarstkich.</li> </ol>					
<b>Treści programowe</b> <b>Problematyka praktyk:</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Zasady organizacji oddziałów intensywnej terapii organizacja stanowiska w oddziale anestezjologii i intensywnej terapii</li> <li>2. Znajomość i rozpoznawanie stanów zagrożenia życia.</li> <li>3. Zasady profilaktyki zakażeń w OAIT</li> <li>4. Przygotowanie i podawanie leków różnymi drogami</li> <li>5. Pielęgnacja pacjenta z założoną rurką intubacyjną, wkłuciem naczyniowym (centralnym żylnym, tętnicznym), założonym cewnikiem do pęcherza moczowego</li> <li>6. Metody diagnostyczne stosowane w OAIT.</li> <li>7. Asystowanie do zabiegów diagnostycznych i leczniczych w OAIT</li> </ol>					
<b>Efekty uczenia się:</b> Umiejętności		<b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</b>			

U\_01 Potrafi prowadzić intensywną opiekę pooperacyjną;  
 U\_02 Umie wykonywać resuscytację krążeniowo-oddechową.  
 U\_03 Potrafi wdrażać konieczne postępowanie w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia;  
 U\_04 Umie przygotowywać pacjentkę do znieczulenia i monitorować jej stan w trakcie znieczulenia;  
 U\_05 Potrafi uczestniczyć w farmakoterapii i leczeniu bólu.

**Kompetencje społeczne**

Student jest gotów do:

K\_01 kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;  
 K\_02 przestrzega praw pacjenta;  
 K\_03 samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;  
 K\_04 ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;  
 K\_05 zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;  
 K\_06 przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;  
 K\_07 dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

**A. Sposób zaliczenia**

**Zaliczenie z oceną**

**B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

**Praktyki:**

1. Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w indywidualnym dzienniku praktyk
2. Ocena przygotowania teoretycznego do praktyk.
3. Wykształcenie i opanowanie umiejętności ćwiczonych na zajęciach.
4. 100% obecności na zajęciach.
5. Aktywne uczestnictwo w praktykach.

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
U_01							X	X	
U_02							X	X	
U_03							X	X	
U_04							X	X	
U_05							X	X	
K_01									X
K_02									X
K_03									X
K_04									X
K_05									X
K_06									X
K_07									X

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie ustne
6. Prezentacja
7. Studium przypadku
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

**Kryteria oceniania**

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%;  
 4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%;  
 4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%;  
 3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%;  
 3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%;  
 2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%.

Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w

	<p>grupach)</p> <p>5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób</p> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b></p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia</p>
--	---

#### Matryca efektów uczenia się dla zajęć

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
U_01	D.U44.
U_02	D.U47.
U_03	D.U48.
U_04	D.U49
U_05	D.U50.
K_01	K.1
K_02	K.2
K_03	K03,
K_04	K04,
K_05	K05,
K_06	K06,
K_07	K07,

#### Wykaz literatury

##### A. Literatura podstawowa:

1. Czupryna Antoni, Wilczek-Rużyczka Ewa. Wolters Kluwer, Wybrane zagadnienia pielęgniarstwa specjalistycznego. Warszawa 2010
2. Wołowicka Laura, Dyk Danuta (red.) Anestezjologia i intensywne opieka, PZWL, Warszawa 2010
3. Andres J. red.: Wytoczne resuscytacji 2015 (red.) wyd. Polska Rada Resuscytacji Kraków 2016

##### B. Literatura uzupełniająca

1. Ball Christopher M., Philips Robert S.: Medycyna stanów nagłych. WIG-Press. Warszawa, 2002
2. Brongel L., Duda K.: Mnogie i wielonarządowe obrażenia ciała. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa, 2001
3. Ferber J.: Wytoczne leczenie zachowawcze ciężkich urazów czaszkowo-mózgowych u dorosłych. Urban & Partner. Wrocław, 2003
4. Kokot F.: Ostre stany zagrożenia życia w chorobach wewnętrznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa, 2003
5. Krajewska-Kułak E., Rolka H., Jankowiak B. red.: Standardy i procedury pielęgnowania chorych w stanach zagrożenia życia. Podręcznik dla studiów medycznych Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2009
6. Kózka M., Płaszewska-Żywko M. L. Procedury pielęgniarstwa (red.) PZWL Warszawa 2010
7. Larsen R.: Anestezjologia. T1,2 Wyd. Urban & Partner Wrocław 2008

Nazwa zajęć Psychiatria		Forma zaliczenia <b>Z.O</b>		Liczba punktów ECTS <b>2</b>	
<b>Kierunek studiów</b> <b>POŁOŻNICTWO</b>					
profil studiów	poziom studiów	zajęcia obowiązkowe dla kierunku	zajęcia do wyboru	semestr/y	
praktyczny	SPS	tak	nie	<b>VI</b>	
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
Formy zajęć	Liczba godzin				Liczba punktów ECTS
	N (nauczyciel)		S (student)		
	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	studia stacjonarne	studia niestacjonarne	
<b>Wykład</b>	<b>30</b>	-	<b>20</b>	-	<b>2</b>
Analiza prezentowanej literatury	-	-	6	-	
Opracowanie zagadnień	-	-	6	-	
Przygotowanie programu edukacyjnego	-	-	4	-	
Przygotowanie się do zaliczenia (kolokwium)	-	-	4	-	
<b>Razem</b>	<b>30</b>	-	<b>20</b>	-	<b>2</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> Metody podające, problemowe, programowe, eksponujące, wykład z prezentacją multimedialną, metody uczące umiejętności praktycznych.					
<b>Wymagania wstępne</b> Przedmioty wprowadzające: brak Wymogi wstępne: brak					
<b>Cele przedmiotu</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zapoznanie studentów z aktualnymi standardami i procedurami opieki nad pacjentami z zaburzeniami psychicznymi.</li> <li>• Zapoznanie studentów z zadaniami położnej, które wynikają z ustawy o ochronie zdrowia psychicznego.</li> <li>• Kształtowanie roli położnej w procesie diagnostycznym i terapeutycznym w chorobach psychicznych.</li> <li>• Przygotowanie studentów do sprawowania profesjonalnej opieki nad osobą chorą psychicznie.</li> </ul>					
<b>Treści programowe:</b> <b>Wykłady:</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Klasyfikacja zaburzeń psychicznych.</li> <li>2. Psychopatologia.</li> <li>3. Etyczne i prawne aspekty ustawy o ochronie zdrowia psychicznego oraz formy organizacyjne leczenia chorób psychicznych.</li> <li>4. Oddziaływania terapeutyczne realizowane w oddziałach psychiatrycznych w Polsce.</li> <li>5. Diagnoza położnicza w wybranych zaburzeniach psychicznych i wynikające z niej interwencje opiekuńczo-terapeutyczne.</li> <li>6. Prawne i etyczne uwarunkowania opieki położniczej w zaburzeniach psychicznych. Przejawy dyskryminacji osób z zaburzeniami psychicznymi i chorujących psychicznie.</li> <li>7. Zasady postępowania w sytuacji poronienia, urodzenia dziecka martwego, niepełnosprawnego, nieuleczalnie chorego.</li> <li>8. Matki młode oraz matki samotne - psychologiczne konsekwencje porodu matki małoletniej i samotnej.</li> <li>9. Okołoporodowe zaburzenia psychiczne.</li> </ol>					

10. Metody leczenia zaburzeń psychicznych. Podstawy farmakoterapii zaburzeń psychicznych (grupy leków, działania niepożądane, interakcje z innymi lekami, drogi podawania).
11. Depresja poporodowa – sposoby wsparcia psychicznego.
12. Zaburzenia psychiczne u dzieci.
13. Teoretyczne podstawy rehabilitacji psychiatrycznej (treningi umiejętności społecznych, terapia zajęciowa, psychoedukacja). Planowanie działań edukacyjnych.
14. Komunikowanie się z chorym psychicznie.
15. Uzależnienie od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych: mechanizmy uzależnienia, psychozy alkoholowe, rola położnej w leczeniu uzależnień kobiet ciężarnych.

**Efekty uczenia się:**

**Wiedza:**

**W\_01.** Student zna etiopatogenezę, objawy i postępowanie diagnostyczne i terapeutyczne w zaburzeniach psychicznych

**W\_02.** Student zna etiopatogenezę, objawy depresji poporodowej i psychoz okołoporodowych oraz zaburzeń psychicznych w okresie klimakterium i senium;

**W\_03** Student zna zasady postępowania psychoterapeutycznego w sytuacji poronienia, urodzenia dziecka martwego, z niepełnosprawnością lub nieuleczalnie chorego;

**W\_04** Student zna zasady i postępowanie psychoterapii w położnictwie, zna psychologiczne konsekwencje porodu matki małoletniej, w późnym wieku i samotnej oraz rodzaje i formy jej wsparcia;

**Umiejętności:**

**U\_01.** Student potrafi zaplanować opiekę nad kobietą z zaburzeniami psychicznymi, z depresją poporodową na podstawie studium przypadku

**Kompetencje społeczne:**

**K\_01.** Student zasięga opinii ekspertów w przypadku problemu w samodzielności rozwiązania problemu, a także uwzględnia czynniki wpływające na reakcję pacjenta.

**K\_02.** Student dostrzega własne ograniczenia i dokonuje oceny swoich deficytów wdrażając potrzeby edukacyjne.

**Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne**

**A. Sposób zaliczenia**

**Zaliczenie z oceną**

**B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

**Wykład:**

Zaliczenie kolokwiów (uzyskanie sumarycznie min. 50% punktów)

<50% - 2,0  
 51%÷60% - 3,0  
 61%÷70% - 3,5  
 71%÷80% - 4,0  
 81%÷90% - 4,5  
 >91% - 5,0

**Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia jest:**

Średnia z kolokwiów co najmniej 50% oraz co najmniej 80% obecności na wykładach

**Ocena końcowa z przedmiotu:**

Oceną końcową z przedmiotu jest ocena uzyskana z egzaminu pisemnego.

**Kryteria oceniania**

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 91%-100%;

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 81%-90%;

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 71%-80%;

3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 61%-70%;

3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 50%-60%;

2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 50%.

**Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)**

5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.

4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.

4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.

3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę



	ustosunkowania się do nich. 3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich. 2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.									
	<b>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów</b>									
	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
	W_01			X						
	W_02			X						
	W_03			X						
	W_04			X						
	U_01								X	
	K_01									X
K_02									X	
1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Praca kontrolna 8. Zadanie praktyczne 9. Praca studenta w trakcie zajęć										

**Matryca efektów uczenia się dla zajęć**

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W55.
W_02	D.W55
W_03	D.W56.
W_04	D.W57
U_01	D.U45.
K_01	K01, K02
K_02	K03, K04
K_03	K05, K06
K_04	K07

**Wykaz literatury**

**A. Literatura podstawowa:**

1. Wilczek-Rużyczka E.: Podstawy pielęgniarstwa psychiatrycznego Wyd. PZWL, Warszawa 2019
2. Górna K., Jaracz K., Rybakowski J.: Pielęgniarstwo psychiatryczne. Podręcznik dla studiów medycznych. Wyd. PZWL, Warszawa, 2012.
3. Wilczek- Rużyczka E. (red.): Komunikowanie się z chorym psychicznie, Wyd. PZWL, Warszawa 2019, wyd.2

**B. Literatura uzupełniająca.**

1. Koszewska I.: O depresji w ciąży i po porodzie - przyczyny, objawy, leczenie, zapobieganie. Wyd. PZWL, Warszawa 2010.
2. Makara - Studzińska M., Iwanowicz-Palus G.: Psychologia w położnictwie i ginekologii. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2009.
3. Bilikiewicz A., S. Pużyński, J. Rybakowski, J. Wciórka (red.):Psychiatria, Elsevier Urban &Partner, Wrocław 2002

<b>Nazwa zajęć</b> Psychiatria		<b>Forma zaliczenia</b> Z.O		<b>Liczba punktów ECTS</b> 2	
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>		<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>
praktyczny	SPS	tak		nie	VI
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Zajęcia praktyczne</b>	40	-	-	-	2
<b>Razem</b>	40	-	-	-	2
<b>Metody dydaktyczne</b> Praktyczne: pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktażem, zajęcia praktyczne, metody symulacji medycznej					
<b>Wymagania wstępne</b> Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu podstaw opieki położniczej, psychologii i etyki zawodu położnej. Na zajęciach obowiązuje pełne umundurowanie i identyfikator.					
<b>Cele przedmiotu</b> Celem kształcenia jest pogłębienie przez studentów wiedzy, doskonalenie umiejętności uzyskanych podczas zajęć teoretycznych oraz kształtowanie postaw umożliwiających objęcie profesjonalną opieką pacjentów z zaburzeniami psychicznymi.					
<b>Treści programowe</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Oddział psychiatryczny jako środowisko terapeutyczne. Procedura przyjęcia pacjenta do oddziału, wywiad z pacjentem i badanie w Izbie Przyjęć. Obserwacja pacjentów pod kątem objawów psychopatologicznych. Interpretacja zachowań pacjentów.</li> <li>2. Opieka psychiatryczna ambulatoryjna nad pacjentką z depresją poporodową, zaburzeniami psychicznym w okresie klimakterium i senium.</li> <li>3. Współpraca z zespołem terapeutycznym w planowaniu i realizacji działań pielęgnacyjnych oraz terapeutycznych. Opieka nad chorym w wybranych zaburzeniach psychicznych. Gromadzenie danych o pacjencie, sformułowanie diagnozy, określenie celu, zaplanowanie interwencji terapeutycznych oraz ocena podjętych działań.</li> <li>4. Metody i formy terapii stosowane w psychiatrii. Realizowanie działań pielęgnacyjnych zgodnie z zasadami i obowiązującymi procedurami. Prowadzenie obowiązującej w oddziale dokumentacji. Przygotowanie i podawanie leków różnymi drogami.</li> <li>5. Komunikowanie się z pacjentem i jego rodziną. Przygotowanie pacjenta do samoopieki z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z choroby. Edukacja pacjenta w oparciu o stwierdzone deficyty w zakresie wiedzy i umiejętności.</li> </ol>					
<b>Efekty uczenia się:</b>			<b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</b>		
<b>Wiedza:</b> W_01. Student zna etiopatogenezę, objawy i postępowanie w zaburzeniach psychicznych.			<b>A. Sposób zaliczenia</b> Zaliczenie z oceną		
<b>Umiejętności:</b> U_01. Student potrafi rozpoznać problemy pacjenta z zaburzeniami psychicznymi			<b>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów</b> Zajęcia praktyczne:		

<p>U_02. Student potrafi zaplanować działania pielęgniarskie wobec pacjentów z zaburzeniami psychicznymi, w tym wobec kobiety z depresją poporodową, zaburzeniami psychicznymi w okresie klimakterium i senium</p> <p>U_03. Student potrafi podjąć interwencje zgodnie z ustalonym planem postępowania</p> <p>U_04. Student potrafi prowadzić rozmowę terapeutyczną z pacjentem oraz rodziną pacjenta</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b></p> <p>K_01. Student kieruje się dobrem i poszanowaniem pacjenta, a także ściśle przestrzega jego praw.</p> <p>K_02. Student przestrzega zasad etyki zawodowej i ponosi odpowiedzialność za wykonywane czynności.</p> <p>K_03. Student zasięga opinii ekspertów w przypadku problemu w samodzielności rozwiązania problemu, a także uwzględnia czynniki wpływające na reakcję pacjenta.</p> <p>K_04. Student dostrzega własne ograniczenia i dokonuje oceny swoich deficytów wdrażając potrzeby edukacyjne.</p>	13. Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych																																																																																																													
	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>W_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_03</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>U_04</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_01</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_02</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_03</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>K_04</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table>	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									1	2	3	4	5	6	7	8	9	W_01								X	X	U_01								X	X	U_02								X	X	U_03								X	X	U_04								X	X	K_01								X	X	K_02								X	X	K_03								X	X	K_04								X	X
	Efekt uczenia się		Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się																																																																																																											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9																																																																																																				
	W_01								X	X																																																																																																				
	U_01								X	X																																																																																																				
	U_02								X	X																																																																																																				
	U_03								X	X																																																																																																				
	U_04								X	X																																																																																																				
	K_01								X	X																																																																																																				
K_02								X	X																																																																																																					
K_03								X	X																																																																																																					
K_04								X	X																																																																																																					
<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Egzamin ustny</li> <li>2. Egzamin pisemny</li> <li>3. Kolokwium</li> <li>4. Projekt</li> <li>5. Sprawozdanie</li> <li>6. Prezentacja</li> <li>7. Praca kontrolna</li> <li>8. Zadanie praktyczne</li> <li>9. Praca studenta w trakcie zajęć</li> </ol>																																																																																																														
<p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b></p> <p>Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.</p>																																																																																																														

Matryca efektów uczenia się dla zajęć	
Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W55.
U_01	D.U45
U_02	D.U45
U_03	D.U45
U_04	D.U46.
K_01	K01, K02
K_02	K03, K04
K_03	K05, K06
K_04	K07

Wykaz literatury
<p><b>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wilczek-Rużyczka E.: Podstawy pielęgniarstwa psychiatrycznego. Wyd. PZWL, Warszawa, 2019, wyd.2.</li> <li>2. Górna K., Jaracz K., Rybakowski J.: Pielęgniarstwo psychiatryczne. Podręcznik dla studiów medycznych. Wyd. PZWL, Warszawa, 2012.</li> <li>3. Wilczek- Rużyczka E. (red.): Komunikowanie się z chorym psychicznie, Wyd. PZWL, Warszawa 2019, wyd.2.</li> </ol>
<p><b>B. Literatura uzupełniająca</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Koszewska I.: O depresji w ciąży i po porodzie - przyczyny, objawy, leczenie, zapobieganie. Wyd. PZWL, Warszawa 2010.</li> <li>2. Makara - Studzińska M., Iwanowicz-Palus G.: Psychologia w położnictwie i ginekologii. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2009.</li> </ol>

Nazwa zajęć Psychiatria		Forma zaliczenia <b>Z.O</b>		Liczba punktów ECTS <b>2</b>	
<b>Kierunek studiów</b> <b>POŁOŻNICTWO</b>					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>	
praktyczny	SPS	tak	-	<b>VI</b>	
<b>Dyscyplina</b> Nauki medyczne					
<b>Prowadzący zajęcia</b> Opiekun praktyk na podstawie podpisanego porozumienia pomiędzy uczelnią a podmiotem leczniczym					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Praktyka</b>	-	-	<b>40</b>	-	<b>2</b>
<b>Razem</b>	-	-	<b>40</b>	-	<b>2</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> Podające: opis Problemowe: aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna Eksponujące: ekspozycja Praktyczne: pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktażem, zajęcia praktyczne					
<b>Wymagania wstępne</b> Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu podstaw opieki położniczej, psychologii i etyki zawodu położnej. Warunkiem dopuszczenia do odbywania praktyki jest zaliczenie zajęć praktycznych. Na zajęciach obowiązuje pełne umundurowanie i identyfikator.					
<b>Cele przedmiotu</b> Celem kształcenia jest pogłębienie przez studentów wiedzy, doskonalenie umiejętności uzyskanych podczas zajęć praktycznych oraz kształtowanie postaw umożliwiających objęcie profesjonalną opieką pacjentów z zaburzeniami psychicznymi.					
<b>Treści programowe</b> <ol style="list-style-type: none"> <li>6. Oddział psychiatryczny jako środowisko terapeutyczne. Obserwacja pacjentów pod kątem objawów psychopatologicznych. Interpretacja zachowań pacjentów.</li> <li>7. Współpraca z zespołem terapeutycznym w planowaniu i realizacji działań pielęgnacyjnych oraz terapeutycznych. Opieka nad chorym w wybranych zaburzeniach psychicznych. Gromadzenie danych o pacjencie, sformułowanie diagnozy, określenie celu, zaplanowanie interwencji terapeutycznych oraz ocena podjętych działań.</li> <li>8. Metody i formy terapii stosowane w psychiatrii. Realizowanie działań pielęgnacyjnych zgodnie z zasadami i obowiązującymi procedurami. Prowadzenie obowiązującej w oddziale dokumentacji. Przygotowanie i podawanie leków różnymi drogami.</li> <li>9. Komunikowanie z pacjentem i jego rodziną. Przygotowanie pacjenta do samoopieki z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z choroby. Edukacja pacjenta w oparciu o stwierdzone deficyty w zakresie wiedzy i umiejętności.</li> </ol>					
<b>Efekty uczenia się:</b>			<b>Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne</b>		
<b>Wiedza:</b> W_01. Student zna etiopatogenezę, objawy i postępowanie w zaburzeniach psychicznych			<b>A. Sposób zaliczenia</b> Zaliczenie z oceną		
<b>Umiejętności:</b> U_01. Student potrafi prowadzić obserwację pacjentów pod kątem rozpoznawania objawów zaburzeń psychicznych, potrafi interpretować			<b>B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów</b> Zajęcia praktyczne: 14. Ocena umiejętności praktycznych zgodnie z		

<p>zachowania pacjenta.  <b>U_02.</b> Student potrafi podjąć właściwe działania pielęgnacyjne zgodnie z zasadami i obowiązującymi procedurami. Prowadzi obowiązującą w oddziale dokumentację. Przygotowuje i podaje leki różnymi drogami.  <b>U_03.</b> Student potrafi rozpoznać problemy pacjenta z zaburzeniami psychicznymi i prowadzić rozmowę terapeutyczną.</p> <p><b>Kompetencje społeczne:</b>  <b>K_01.</b> Student kieruje się dobrem i poszanowaniem pacjenta, a także ściśle przestrzega jego praw.  <b>K_02.</b> Student przestrzega zasad etyki zawodowej i ponosi odpowiedzialność za wykonywane czynności.  <b>K_03.</b> Student zasięga opinii ekspertów w przypadku problemu w samodzielności rozwiązania problemu, a także uwzględnia czynniki wpływające na reakcję pacjenta.  <b>K_04.</b> Student dostrzega własne ograniczenia i dokonuje oceny swoich deficytów wdrażając potrzeby edukacyjne.</p>	<p>regulaminem praktyk i z kryteriami opisanymi w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych oraz przygotowanie procesu pielęgnowania wybranego pacjenta.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Efekt uczenia się</th> <th colspan="9">Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><b>W_01</b></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td><b>U_01</b></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td><b>U_02</b></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td><b>U_03</b></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td><b>K_01</b></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td><b>K_02</b></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td><b>K_03</b></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td><b>K_04</b></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> <td>X</td> </tr> </tbody> </table> <p>1. Egzamin ustny  2. Egzamin pisemny  3. Kolokwium  4. Projekt  5. Sprawozdanie  6. Prezentacja  7. Praca kontrolna  8. Zadanie praktyczne  9. Praca studenta w trakcie zajęć</p> <p><b>Warunki odrabiania zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b>  Odrabianie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.</p>	Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się									1	2	3	4	5	6	7	8	9	<b>W_01</b>								X	X	<b>U_01</b>								X	X	<b>U_02</b>								X	X	<b>U_03</b>								X	X	<b>K_01</b>								X	X	<b>K_02</b>								X	X	<b>K_03</b>								X	X	<b>K_04</b>								X	X
Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się																																																																																																			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9																																																																																											
<b>W_01</b>								X	X																																																																																											
<b>U_01</b>								X	X																																																																																											
<b>U_02</b>								X	X																																																																																											
<b>U_03</b>								X	X																																																																																											
<b>K_01</b>								X	X																																																																																											
<b>K_02</b>								X	X																																																																																											
<b>K_03</b>								X	X																																																																																											
<b>K_04</b>								X	X																																																																																											
<b>Matryca efektów uczenia się dla zajęć</b>																																																																																																				
<b>Numer (symbol) efektu uczenia się</b>	<b>Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku</b>																																																																																																			
W_01	D.W55.																																																																																																			
U_01	D.U45																																																																																																			
U_02	D.U45.																																																																																																			
U_03	D.U46.																																																																																																			
K_01	K01, K02																																																																																																			
K_02	K03, K04																																																																																																			
K_03	K05, K06																																																																																																			
K_04	K07																																																																																																			
<b>Wykaz literatury</b>																																																																																																				
<b>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:</b>																																																																																																				
1. Wilczek-Rużyczka E.: Podstawy pielęgniarstwa psychiatrycznego. Wyd. PZWL, Warszawa, 2019, wyd.2.																																																																																																				
2. Górna K., Jaracz K., Rybakowski J.: Pielęgniarstwo psychiatryczne. Podręcznik dla studiów medycznych. Wyd. PZWL, Warszawa, 2012.																																																																																																				
3. Wilczek- Rużyczka E. (red.): Komunikowanie się z chorym psychicznie, Wyd. PZWL, Warszawa 2019, wyd.2.																																																																																																				
<b>B. Literatura uzupełniająca</b>																																																																																																				
1. Koszewska I.: O depresji w ciąży i po porodzie - przyczyny, objawy, leczenie, zapobieganie. Wyd. PZWL, Warszawa 2010.																																																																																																				
2. Makara - Studzińska M., Iwanowicz-Palus G.: Psychologia w położnictwie i ginekologii. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2009.																																																																																																				

<b>Nazwa zajęć</b> Rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii		<b>Forma zaliczenia</b> E		<b>Liczba punktów ECTS</b> 2	
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>	<b>zajęcia wyboru</b>	<b>do</b>	<b>semestr/y</b>
praktyczny	SPS	tak	nie		VI
<b>Dyscyplina</b> Nauki o zdrowiu					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Wykład</b>	25	-	5	-	1
Kolokwium- przygotowanie do kolokwium - samodzielna praca studenta	-	-	3	-	
Analiza piśmiennictwa	-	-	2	-	
<b>Ćwiczenia symulacyjne</b>	15	-	10	-	1
Przygotowanie do ćwiczeń- samodzielna praca studenta	-	-	3	-	
Przygotowanie do rozwiązania zadania praktycznego - samodzielna praca studenta (Z <sub>1</sub> )	-	-	3	-	
Opracowanie zagadnień - samodzielna praca studenta (Z <sub>2</sub> )	-	-	4	-	
<b>Razem</b>	<b>40</b>	-	<b>15</b>	-	<b>2</b>
<b>Metody dydaktyczne</b> Podające: wykład informacyjny, opis Problemowe: wykład problemowy, wykład konwersatoryjny; aktywizujące: metoda przypadków, metoda sytuacyjna, dyskusja dydaktyczna (związana z wykładem, panelowa) Praktyczne: pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktążem, zadania praktyczne, metody symulacji medycznej Programowane: z użyciem komputera					
<b>Wymagania wstępne</b> Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych ze szczególnym uwzględnieniem anatomii, fizjologii i patologii, nauk w zakresie podstaw opieki położniczej – badanie fizykalne oraz nauk w zakresie opieki specjalistycznej- położnictwo i opieka położnicza, ginekologia i opieka ginekologiczna, neonatologia i opieka neonatologiczna, pediatria i opieka pediatryczna. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
<b>Cele przedmiotu</b> <b>Wykład:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zapoznanie studentów z najnowszą wiedzą z zakresu metod rehabilitacji i fizjoterapii stosowanych w ginekologii, położnictwie i neonatologii. Zapoznanie z zasadami i metodyką rehabilitacji leczniczej.</li> <li>• Zapoznanie studentów z rolą i zadaniami położnej oraz instytucji rządowych i pozarządowych w podejmowaniu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami.</li> <li>• Zapoznanie studentów z rolą, funkcją i zadaniami fizjoterapii w procesie leczenia usprawniającego w ginekologii zachowawczej i zabiegowej.</li> <li>• Zapoznanie z metodami, technikami leczenia czynnościowego, jak również zabiegów</li> </ul>					

fizjoterapeutycznych mających na celu usprawnienie w ginekologii, położnictwie i neonatologii.

- Zapoznanie studentów z rolą i zdaniami aktywności fizycznej, a także wskazaniem i przeciwwskazaniem do stosowania zabiegów z zakresu fizjoterapii dla kobiet w okresie ciąży oraz w okresie połogu.
- Zapoznanie studentów z metodami i sposobami wczesnego postępowania fizjoterapeutycznego w neonatologii i wczesnym okresie niemowlęcym.
- Zapoznanie studentów z zasadami prowadzenia Szkoły Rodzenia z punktu widzenia fizjoterapeuty.

**Ćwiczenia:**

- Uzyskanie przez studenta umiejętności praktycznych w zakresie sposobów rehabilitacji kobiet w czasie ciąży i połogu, na oddziałach ginekologicznych oraz chirurgii piersi, pielęgnacji noworodka z deficytami rozwojowymi.

**Treści programowe**

**Problematyka wykładów:**

- Definicje i organizacja rehabilitacji, współczesny model organizacji rehabilitacji wg Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). Cele i zadania rehabilitacji. Elementy rehabilitacji leczniczej i społeczno– zawodowej.
- Problemy psychologiczne, społeczne i środowiskowe osób niepełnosprawnych oraz jej rodziny. Udział położnej w kształtowaniu pozytywnych postaw społeczeństwa wobec osób niepełnosprawnych.
- Rehabilitacja – cele, działanie.
- Cele, zadania i rola fizjoterapii ogólnej w poszczególnych działach ginekologii i położnictwa.
- Fizjoterapia zachowawcza i zabiegowa w ginekologii i położnictwie. Fizjoterapia w okresie połogu i po cięciu cesarskim. Udział i rola położnej w fizjoterapii w połogu
- Rehabilitacja w terapii w oddziałach ginekologiczno – położniczych.
- Misja, zadania, rola szkół rodzenia w Polsce
- Pielęgnacja niemowląt metodą NDT-Bobath
- Postępowanie fizjoterapeutyczne i pielęgnacyjne z wcześniakiem z niską masą urodzeniową
- Masaż Shantala dla niemowląt.
- Masaż kobiety ciężarnej.
- Formy aktywności fizycznej w ciąży.
- Akupresura w ciąży, porodzie, połogu i u niemowląt.
- Zastosowanie fizykoterapii w trakcie porodu i połogu.
- Metody rehabilitacji dzieci, niemowląt i wcześniaków.

**Ćwiczeń symulacyjnych:**

- Ocena kobiety i dziecka dla potrzeb kompleksowej rehabilitacji.
- Udział położnej w doskonaleniu funkcji lokomocyjnych oraz w samoobsłudze. Nauka chodu. Pionizacja pacjentki. Zmiana pozycji. Ułożenia terapeutyczne. Uruchamianie pacjentek po cięciu cesarskim, po porodzie siłami natury, po operacjach ginekologicznych, stosowanie ćwiczeń w celu odprowadzenia wadliwego ułożenia płodowego stóp, głowy.
- Postępowanie fizjoterapeutyczne w wysiłkowym nietrzymaniu moczu. Profilaktyka nietrzymania moczu i obniżania się narządów rodnych, usprawnianie mm krocza i dna miednicy.
- Rehabilitacja kobiet po mastektomii oraz po operacjach odtwórczych.
- Zapoznanie ze sprzętem pomocniczym w usprawnianiu leczniczym kobiet w ciąży z zespołem bólowym kręgosłupa.
- Zastosowanie fizjoterapii u kobiet w ciąży i podczas porodu.
- Ergonomia pracy położnej. Zasady BHP przy wykonywaniu procedur rehabilitacyjnych.

**Efekty uczenia się:**

W\_01

przedstawia podstawowe nurty rehabilitacji leczniczej (ergoterapia, psychoterapia, kinezyterapia, fizykoterapii), oraz problemy psychologiczne, społeczne i środowiskowe osoby niepełnosprawnej i jej rodziny, reakcje na niepełnosprawność oraz pokonywanie barier w procesie rehabilitacji

W\_02

omawia metody rehabilitacji i fizjoterapii stosowane w ginekologii, położnictwie i neonatologii oraz zasady prowadzenia rehabilitacji po mastektomii i operacjach odtwórczych oraz przedstawia rolę i zadania

**Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne**

**A. Sposób zaliczenia**

**Egzamin**

**B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów**

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01		X	x					x	
W_02		X	x					x	
W_03		X	x					x	
U_01								x	x

<p>instytucji rządowych i pozarządowych w podejmowaniu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami; wskazuje zasady wczesnej interwencji wobec dziecka z wadami rozwojowymi;</p> <p>W_03 omawia znaczenie wykonywania ćwiczeń leczniczych i stosowanie czynników fizykalnych w pracy położnej w fizjoprofilaktyce w szkole rodzenia, zasady fizjoterapii w okresie połogu i po operacjach ginekologicznych; zna zasady usprawniania pacjentek po operacjach ginekologicznych wykonywanych drogą brzuszną i pochwową oraz omawia kinezyterapię w nietrzymaniu moczu</p> <p>U_01 potrafi dobrać i prowadzić rehabilitację przyłóżkową w usprawnianiu po operacjach ginekologicznych, po porodzie drogami natury i po cięciu cesarskim; nauczyć pacjenta oraz jego opiekuna użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych</p> <p>U_02 potrafi stosować różne formy aktywności ruchowej w opiece nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia, w szczególności nad kobietą ciężarną, kobietą rodzącą i pacjentką chorą ginekologicznie,</p> <p>U_03 potrafi prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem kinezyterapii, fizykoterapii oraz masażu dla kobiet w ciąży, kobiet przed i po zabiegach ginekologicznych, uwzględniając wskazania i przeciwwskazania oraz prowadzić rehabilitację późną kobiet po mastektomii i operacjach w onkologii ginekologicznej; przeprowadza zabiegi z zakresu fizjoterapii u noworodka</p> <p><b>Kompetencje społeczne</b></p> <p>K_01 współdziała w zespole interdyscyplinarnym w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej</p> <p>K_02 systematycznie aktualizuje wiedzę zawodową i kształtuje swoje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu</p>	U_02								x	x
	U_03								x	x
	K_01								x	
	K_02								x	
	1. Egzamin ustny 2. Egzamin pisemny 3. Kolokwium 4. Projekt 5. Sprawozdanie 6. Prezentacja 7. Praca kontrolna 8. Zadanie praktyczne 9. Praca studenta w trakcie zajęć									

**Wykład:**

Zaliczenie kolokwiów (uzyskanie sumarycznie min. 60% punktów)

- <60% - 2,0
- 60%÷68% - 3,0
- 69%÷77% - 3,5
- 78%÷86% - 4,0
- 87%÷95% - 4,5
- >95% - 5,0

**Ocena końcowa z wykładu:**

- Kolokwia

Ocenę końcową z wykładu stanowi średnia z kolokwiów

**Ćwiczenia symulacyjne:**

- rozwiązanie zadania praktycznego (Z<sub>1</sub>)
- analiza przypadków, rozwiązywanie problemów (Z<sub>2</sub>) (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków)

Ocenę końcową z ZP stanowi średnia ważona ocen ze składowych zadań:

*Ocena za zadanie(Z<sub>1</sub>) x 0,40+ ocena za zadanie(Z<sub>2</sub>) x 0,60*

**Ocena końcowa z przedmiotu:**

Ocenę końcową z przedmiotu stanowi średnią ważoną ze składowych form zajęć, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS.

Obecność na wszystkich ćwiczeniach jest obowiązkowa. Do ćwiczeń studenci przystępują przygotowani.

**Ocenę pozytywną z przedmiotu można otrzymać wyłącznie pod warunkiem uzyskania pozytywnej oceny za każdy z ustanowionych efektów uczenia się.**

Terminy zaliczenia z oceną oraz poprawkowego zaliczenia z oceną zostaną ustalone ze studentami na pierwszych zajęciach.

Ocena końcowa jest przeliczana według wzoru:

- 3,0 -3,24 – dostateczny (3,0)
- 3,25 -3,74 – dostateczny (3,5)
- 3,75 -4,24 – dobry (4,0)
- 4,25-4,74 – dobry plus (4,5)
- 4,75 -5,0 – bardzo dobry (5,0)

**Kryteria oceniania**

5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%;

4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%;

4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne -



	<p>wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%;</p> <p>3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%;</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%;</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%.</p> <p>Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p>5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p> <p>Studenta obowiązuje pełna frekwencja na ocenianych zajęciach. Do seminarium studenci przystępują przygotowani. Brak przygotowania do zajęć jest równoznaczny z ich niezaliczeniem.</p> <p><b>Warunki uzupełnienia zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b></p> <p>Uzupełnienie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.</p> <p>Zarówno student powracający z urlopu dziekańskiego jak i student powtarzający rok, ma obowiązek uczęszczania na wszystkie zajęcia oraz przystąpienia do zaliczenia z oceną. Student powtarzający rok z powodu innego przedmiotu może być zwolniony z konieczności uczęszczania na zajęcia i uzyskania zaliczenia, decyzję podejmuje nauczyciel akademicki odpowiedzialny za prowadzenie przedmiotu.</p>
--	--

**Matryca efektów uczenia się dla zajęć**

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W61
W_02	D.W62
W_03	D.W63
U_01	D.U51
U_02	D.U52
U_03	D.U53
K_01	K4; K5
K_02	K7

**Wykaz literatury**

**A. Literatura podstawowa**

- Józwiak M., Szymanowski P. Uroinekologia- algorytm postępowania terapeutycznego, Gdańsk, 2019
- Rutkowska E.: Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych. PZWL Wydawnictwo lekarskie. Warszawa 2018\*
- Rutkowska E.: Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych: podręcznik dla zawodowych studiów licencjackich w zakresie pielęgniarstwa. Lublin, Wydawnictwo "Czelej", 2002\*
- Strugała M., Talarska D. Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych. Warszawa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2013\*
- Szukiewicz D. „Fizjoterapia w ginekologii i położnictwie” Warszawa PZWL 20120\*

**\*oznaczenie pozycji dostępnych w Bibliotece Akademii Pomorskiej w Słupsku**

#### **B. Literatura uzupełniająca**

- Baranowski W., Rogowski A. Uroinekologia. Warszawa, 1, 2019
- Barcz E. Uroinekologia. Schorzenia dna miednicy. Wydawnictwo Via Medica. 2017
- Kozłowska J. Rehabilitacja w położnictwie i ginekologii, AWF Kraków 2013
- Lewandowski G.: Masaż kobiety w ciąży i niemowlęcia, Łódź 2007
- Paprocka-Borowicz M., Zawadzki M. Fizjoterapia w chorobach układu ruchu : podręcznik dla studentów licencjatów wydziałów fizjoterapii. Wrocław, Górnicki Wydawnictwo Medyczne, 2012\*
- Rosołowski A., Woźniewski M.: Fizjoterapia oddechowa. Wyd. AWF Wrocław 2001
- Strzeciwo A.: Fizjoterapia w chorobach układu moczowo-płciowego, AWF Wrocław, 2004

**\*oznaczenie pozycji dostępnych w Bibliotece Akademii Pomorskiej w Słupsku**

<b>Nazwa zajęć</b> Rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii		<b>Forma zaliczenia</b> Z.O.		<b>Liczba punktów ECTS</b> 2	
<b>Kierunek studiów</b> POŁOŻNICTWO					
<b>profil studiów</b>	<b>poziom studiów</b>	<b>zajęcia obowiązkowe dla kierunku</b>		<b>zajęcia do wyboru</b>	<b>semestr/y</b>
praktyczny	SPS	tak		nie	VI
<b>Dyscyplina</b> Nauki o zdrowiu					
<b>Prowadzący zajęcia</b>					
<b>Formy zajęć</b>	<b>Liczba godzin</b>				<b>Liczba punktów ECTS</b>
	<b>N (nauczyciel)</b>		<b>S (student)</b>		
	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	<b>studia stacjonarne</b>	<b>studia niestacjonarne</b>	
<b>Zajęcia praktyczne</b>	40	-	-	-	2
<b>Razem</b>	40	-	-	-	2
<b>Metody dydaktyczne</b> Praktyczne: pokaz z objaśnieniem, pokaz z instruktążem, zadania praktyczne, metody symulacji medycznej Programowane: z użyciem komputera					
<b>Wymagania wstępne</b> Wiedza z zakresu modułów nauk podstawowych ze szczególnym uwzględnieniem anatomii, fizjologii i patologii, nauk w zakresie podstaw opieki położniczej – badanie fizykalne oraz nauk w zakresie opieki specjalistycznej- położnictwo i opieka położnicza, ginekologia i opieka ginekologiczna, neonatologia i opieka neonatologiczna, pediatria i opieka pediatryczna. Pozytywne zaliczenie wymienionych przedmiotów zgodnie z programem studiów.					
<b>Cele przedmiotu</b> Przygotowanie studentów do prowadzenia działań rehabilitacyjnych wobec kobiet, dzieci i noworodków					
<b>Treści programowe</b> <b>Problematyka zajęć praktycznych:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ocena kobiety i dziecka dla potrzeb kompleksowej rehabilitacji.</li> <li>Udział w położnej w rehabilitacji w wybranych jednostkach chorobowych przed i po zabiegach ginekologicznych, po zabiegu mastektomii, u kobiet w ciąży i w porożu.</li> <li>Przykładowe programy kompleksowego postępowania usprawniającego w wybranych jednostkach klinicznych w położnictwie, neonatologii i ginekologii.</li> <li>Udział położnej w doskonaleniu funkcji lokomocyjnych oraz w samoobsłudze. Nauka chodu. Pionizacja pacjentki. Zmiana pozycji. Ułożenia terapeutyczne. Uruchamianie pacjentek po cięciu cesarskim, po porodzie siłami natury, po operacjach ginekologicznych, stosowanie ćwiczeń w celu odprowadzenia wadliwego ułożenia płodowego stóp, główki.</li> <li>Edukacja pacjentek i ich rodzin w zakresie posługiwania się drobnym sprzętem rehabilitacyjnym. Obsługa sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych.</li> <li>Zasady kwalifikacji pacjentek do ćwiczeń w Szkole Rodzenia, rodzaje stosowanych ćwiczeń, ich cele i zalety.</li> <li>Postępowanie fizjoterapeutyczne w wysiłkowym nietrzymaniu moczu. Profilaktyka nietrzymania moczu i obniżania się narządów rodnych, usprawnianie mm krocza i dna miednicy.</li> <li>Rehabilitacja kobiet po mastektomii oraz po operacjach odtwórczych.</li> <li>Rehabilitacja seksualna z niepełnosprawnymi ruchowo kobietami w ciąży.</li> <li>Działanie prozdrowotne wybranych form aktywności fizycznej kobiet w ciąży.</li> <li>Rekreacja kobiet w ciąży.</li> </ul>					

- Zapoznanie ze sprzętem pomocniczym w usprawnianiu leczniczym kobiet w ciąży z zespołem bólowym kręgosłupa.
- Zastosowanie fizjoterapii u kobiet w ciąży i podczas porodu.
- Ergonomia pracy położnej. Zasady BHP przy wykonywaniu procedur rehabilitacyjnych.

#### Efekty uczenia się:

W\_01

przedstawia podstawowe nurty rehabilitacji leczniczej (ergoterapia, psychoterapia, kinezyterapia, fizykoterapii), oraz problemy psychologiczne, społeczne i środowiskowe osoby niepełnosprawnej i jej rodziny, reakcje na niepełnosprawność oraz pokonywanie barier w procesie rehabilitacji

U\_01

potrafi dobrać i prowadzić rehabilitację przyłóżkową w usprawnianiu po operacjach ginekologicznych, po porodzie drogami natury i po cięciu cesarskim; nauczyć pacjenta oraz jego opiekuna użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych

U\_02

potrafi stosować różne formy aktywności ruchowej w opiece nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia, w szczególności nad kobietą ciężarną, kobietą rodzącą i pacjentką chorą ginekologicznie,

U\_03

potrafi prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem kinezyterapii, fizykoterapii oraz masażu dla kobiet w ciąży, kobiet przed i po zabiegach ginekologicznych, uwzględniając wskazania i przeciwwskazania oraz prowadzić rehabilitację późną kobiet po mastektomii i operacjach w onkologii ginekologicznej; przeprowadza zabiegi z zakresu fizjoterapii u noworodka

#### Kompetencje społeczne

K\_01

współdziała w zespole interdyscyplinarnym w rozwiązywaniu dylematów etycznych z zachowaniem zasad kodeksu etyki zawodowej

K\_02

systematycznie aktualizuje wiedzę zawodową i kształtuje swoje umiejętności, dążąc do profesjonalizmu

#### Sposób zaliczenia oraz formy i podstawowe kryteria oceny/wymagania egzaminacyjne

#### B. Sposób zaliczenia

#### Wykłady – zaliczenie z oceną

#### B. Sposoby weryfikacji i oceny efektów

Efekt uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
W_01			x					x	
U_01								x	x
U_02								x	x
U_03								x	x
K_01								x	
K_02								x	

1. Egzamin ustny
2. Egzamin pisemny
3. Kolokwium
4. Projekt
5. Sprawozdanie
6. Prezentacja
7. Praca kontrolna
8. Zadanie praktyczne
9. Praca studenta w trakcie zajęć

#### Wykład:

Zaliczenie kolokwium (uzyskanie sumarycznie min. 60% punktów)

<60% - 2,0

60%÷68% - 3,0

69%÷77% - 3,5

78%÷86% - 4,0

87%÷95% - 4,5

>95% -5,0

#### Ocena końcowa z wykładu:

- Kolokwia

Ocenę końcową z wykładu stanowi średnia z kolokwium

#### Zajęcia praktyczne:

- rozwiązanie zadania praktycznego (Z<sub>1</sub>)
- analiza przypadków, rozwiązywanie problemów (Z<sub>2</sub>) (zaangażowanie w wykonywanie zadań, wyciąganie wniosków)

Ocenę końcową z ZP stanowi średnia ważona ocen ze składowych zadań:

$Ocena\ za\ zadanie(Z_1) \times 0,40 + ocena\ za\ zadanie(Z_2) \times 0,60$

#### Ocena końcowa z przedmiotu:

Ocenę końcową z przedmiotu stanowi średnią ważoną ze składowych form zajęć, dla których wagami są przypisane im liczby punktów ECTS.

Obecność na wszystkich ćwiczeniach jest obowiązkowa. Do ćwiczeń studenci przystępują przygotowani.

**Ocenę pozytywną z przedmiotu można otrzymać wyłącznie pod warunkiem uzyskania pozytywnej oceny za każdy z ustanowionych efektów uczenia się.**

	<p>Terminy zaliczenia z oceną oraz poprawkowego zaliczenia z oceną zostaną ustalone ze studentami na pierwszych zajęciach.</p> <p>Ocena końcowa jest przeliczana według wzoru:  3,0 -3,24 – dostateczny (3,0)  3,25 -3,74 – dostateczny (3,5)  3,75 -4,24 – dobry (4,0)  4,25-4,74 – dobry plus (4,5)  4,75 -5,0 – bardzo dobry (5,0)</p> <p>Kryteria oceniania</p> <p>5,0 – znakomita wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100%;</p> <p>4,5 – bardzo dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92%;</p> <p>4,0 – dobra wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84%;</p> <p>3,5 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale ze znacznymi niedociągnięciami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76%;</p> <p>3,0 – zadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne, ale z licznymi błędami - wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68%;</p> <p>2,0 – niezadowalająca wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne - wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%.</p> <p>Kompetencje społeczne (obserwacja studenta podczas pracy w grupach)</p> <p>5.0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje dyskusję, wyciąga poprawne wnioski.</p> <p>4,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć poprawne wnioski.</p> <p>4,0 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, ustosunkowuje się do nich, podejmuje próbę dyskusji, stara się wyciągnąć wnioski, choć nie są one całkowicie poprawne.</p> <p>3,5 - akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, podejmuje próbę ustosunkowania się do nich.</p> <p>3.0 – akceptuje i przyjmuje opinie innych osób, lecz nie ustosunkowuje się do nich.</p> <p>2.0 – nie potrafi ustosunkować się do uwag krytycznych, nie przyjmuje i nie akceptuje opinii innych osób.</p> <p>Studenta obowiązuje pełna frekwencja na ocenianych zajęciach. Do seminarium studenci przystępują przygotowani. Brak przygotowania do zajęć jest równoznaczny z ich niezaliczeniem.</p> <p><b>Warunki uzupełnienia zajęć opuszczonych z przyczyn usprawiedliwionych:</b></p> <p>Uzupełnienie opuszczonych zajęć jest możliwe jedynie w przypadku choroby studenta udokumentowanej zwolnieniem lekarskim. Usprawiedliwienia zajęć oraz zaliczenia materiału będącego przedmiotem zajęć w okresie nieobecności dokonuje wykładowca prowadzący zajęcia.</p> <p>Zarówno student powracający z urlopu dziekańskiego jak i student powtarzający rok, ma obowiązek uczęszczania na wszystkie zajęcia oraz przystąpienia do zaliczenia z oceną.</p>
--	---

Student powtarzający rok z powodu innego przedmiotu może być zwolniony z konieczności uczęszczania na zajęcia i uzyskania zaliczenia, decyzję podejmuje nauczyciel akademicki odpowiedzialny za prowadzenie przedmiotu.

**Matryca efektów uczenia się dla zajęć**

Numer (symbol) efektu uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
W_01	D.W61
W_02	D.W62
W_03	D.W63
U_01	D.U51
U_02	D.U52
U_03	D.U53
K_01	K4; K5
K_02	K7

**Wykaz literatury**

**A. Literatura podstawowa**

- Józwiak M., Szymanowski P. Uroinekologia- algorytm postępowania terapeutycznego, Gdańsk, 2019
- Rutkowska E.: Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych. PZWL Wydawnictwo lekarskie. Warszawa 2018\*
- Rutkowska E.: Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych: podręcznik dla zawodowych studiów licencyjnych w zakresie pielęgniarstwa. Lublin, Wydawnictwo "Czelej", 2002\*
- Strugała M., Talarska D. Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych. Warszawa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2013\*
- Szukiewicz D. „Fizjoterapia w ginekologii i położnictwie” Warszawa PZWL 20120\*

\*oznaczenie pozycji dostępnych w Bibliotece Akademii Pomorskiej w Słupsku

**B. Literatura uzupełniająca**

- Baranowski W., Rogowski A. Uroinekologia. Warszawa, 1, 2019
- Barcz E. Uroinekologia. Schorzenia dna miednicy. Wydawnictwo Via Medica. 2017
- Kozłowska J. Rehabilitacja w położnictwie i ginekologii, AWF Kraków 2013
- Lewandowski G.: Masaż kobiety w ciąży i niemowlęcia, Łódź 2007
- Paprocka-Borowicz M., Zawadzki M. Fizjoterapia w chorobach układu ruchu : podręcznik dla studentów licencjatów wydziałów fizjoterapii. Wrocław, Górnicki Wydawnictwo Medyczne, 2012\*
- Rosołowski A., Woźniowski M.: Fizjoterapia oddechowa. Wyd. AWF Wrocław 2001
- Strzeciwo A.: Fizjoterapia w chorobach układu moczowo-płciowego, AWF Wrocław, 2004

\*oznaczenie pozycji dostępnych w Bibliotece Akademii Pomorskiej w Słupsku

### 3.2. Harmonogram realizacji programu studiów

Plan studiów dla kierunku Położnictwo, studia stacjonarne pierwszego stopnia

SEMESTR I																								
L.p.	Nazwa zajęć	ECTS	ECTS		ECTS	ECTS	Liczba godzin			Liczba godzin wg rodzajów zajęć														
		razem	zajęcia teoretyczne	zajęcia praktyczne	kształtujące umięjętn. praktyczne	zajęcia do wyboru	razem	N	S	W	CS		CL		S/L		CAU		CR	ZP		P	Z.O/E	
							N+S			N	S	N	S	N	S	N	S	N	S	N	N*	N	S	
Nauki podstawowe																								
1.	Anatomia	3	2	1	1		80	65	15	40	10	25	5											E
3.	Biochemia i biofizyka	2	2				50	30	20	30	20													Z.O
4.	Embriologia i genetyka	2	1	1			55	45	10	25	5			20	5									E
5.	Mikrobiologia i parazytologia	2	1	1			55	45	10	25	5			20	5									Z.O
5.	BHP						4	4	0	4														Z
Nauki społeczne i humanistyczne																								
6.	Psychologia	2	1	1	1		60	45	15	25	5							20	10					Z.O
7.	Pedagogika	2	1	1	1		60	45	15	25	5							20	10					Z.O
8.	Zdrowie publiczne	2	2				50	35	15	35	15													Z.O
9.	Język angielski	1		1			30	30	0							30								Z.O
Nauki w zakresie podstaw opieki położniczej																								
10.	Etyka zawodu położnej	1	1				30	20	10	20	10													Z.O
11.	Organizacja pracy położnej	1	1				30	20	10	20	10													Z.O
12.	Podstawy opieki położniczej	6	1	5	3+2		145	120	25	20	10	60	15							8	32			Z.O
13.	Promocja zdrowia	3	1	2	1+1		75	40	35	10	15	10	20									20		Z.O
14.	Zakażenia szpitalne	1	1				30	20	10	20	10													Z.O
15.	Wychowanie fizyczne	0					30	30	0											30				Z.
RAZEM		28	15	13	10	0	784	594	190	295	120	95	40	40	10	30	0	40	20	30	8	52	0	2xE 11xZ.O

Objaśnienia:

\*zajęcia praktyczne realizowane w warunkach symulowanych

N- godziny z nauczycielem; S – godziny samodzielnej pracy studenta; W – wykład; CS – ćwiczenia symulowane; CL – ćwiczenia laboratoryjne; S/L – seminarium/ lektorat;

CAU – ćwiczenia audytorjne; CR – ćwiczenia ruchowe; ZP – zajęcia praktyczne; P – praktyka; Z.O – zaliczenie z oceną; E – egzamin

SEMESTR II																								
L.p.	Nazwa zajęć	ECTS	ECTS		ECTS	ECTS	Liczba godzin			Liczba godzin wg rodzajów zajęć												Z.O/E		
		razem	zajęcia teoretyczne	zajęcia praktyczne	kształtujące umiejętności praktyczne	zajęcia do wyboru	razem N+S	N	S	W	CS		CL		S/L		CAU		CR	ZP			P	
										N	S	N	S	N	S	N	S	N	S	N	N*	N	S	
Nauki podstawowe																								
1.	Fizjologia	3	2	1			80	65	15	40	10			25	5								E	
2.	Farmakologia	4	2	2	2		100	70	30	40	10	30	20										E	
1.	Radiologia	1	1				25	20	5	20	5												Z.O	
Nauki społeczne i humanistyczne																								
3.	Język angielski	1		1			30	30	0							30							Z.O	
Nauki w zakresie podstaw opieki położniczej																								
4.	Podstawy opieki położniczej	12	1	11	4+4+3		330	220	110	20	10	80	20								8	112	80	E
5.	Badanie fizykalne	2		2	2		50	40	10			40	10											Z.O
6.	Systemy informacji w ochronie zdrowia	1		1			30	20	10							20	10							Z.O
7.	Dietetyka	1	1				30	20	10	20	10													Z.O
8.	Podstawowa opieka zdrowotna	7	2	5	2+3		170	75	95	35	15										8	32	80	Z.O
9.	Wychowanie fizyczne	0					30	30	0										30					Z.
RAZEM		32	8	23	18	0	850	570	280	155	55	150	50	25	5	30	0	20	10	30	16	144	160	3xE 6xZ.O
Razem w I roku		60	23	36	28	0	1634	1164	470	450	175	245	90	65	15	60	0	60	30	60	24	196	160	5xE 17xZ.O

Objaśnienia:

\*zajęcia praktyczne realizowane w warunkach symulowanych

N- godziny z nauczycielem; S – godziny samodzielnej pracy studenta; W – wykład; CS – ćwiczenia symulowane; CL – ćwiczenia laboratoryjne; S/L – seminarium/ lektorat;

CAU – ćwiczenia audytorne; CR – ćwiczenia ruchowe; ZP – zajęcia praktyczne; P – praktyka; Z.O – zaliczenie z oceną; E – egzamin

Kolorem czerwonym oznaczono praktyki wakacyjne



SEMESTR III																								
L.p.	Nazwa zajęć	ECTS	ECTS		ECTS	ECTS	Liczba godzin			Liczba godzin wg rodzajów zajęć														
		razem	zajęcia teoretyczne	zajęcia praktyczne	kształtujące umiejętności praktyczne	zajęcia do wyboru	razem	N	S	W		CS		CL		S/L		CAU		CR	ZP		P	Zo/E
							N+S			N	S	N	S	N	S	N	S	N	S	N	S	N	N*	N
Nauki społeczne i humanistyczne																								
1.	Język angielski	1		1			30	30	0							30						Z.O		
2.	Socjologia	2	2				50	35	15	35	15											Z.O		
Nauki podstawowe																								
3.	Patologia	2	1	1			55	35	20	25	5			10	15							E		
Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej																								
4.	Zajęcia fakultatywne do wyboru: język migowy, współpraca w zespołach opieki zdrowotnej	2		2	2	2	60	30	30									30	30			Z.O		
Nauki w zakresie opieki specjalistycznej																								
5.	Podstawy ratownictwa medycznego	2		2	2		50	30	20			30	20									Z.O		
6.	Techniki położnicze i prowadzenie porodu	9	1	8	1+7		255	245	10	20	5	25	5							8	192	Z.O		
7.	Położnictwo i opieka położnicza	7	2	5	1+4		195	165	30	35	15	10	15							8	112	E		
8.	Neonatologia i opieka neonatologiczna	6	2	4	1+3		155	125	30	35	15	10	15							4	76	E		
RAZEM		31	8	23	23	2	850	695	155	150	55	75	55	10	15	30	0	30	30	0	20	380	0	3xE 5xZ.O

Objaśnienia:

\*zajęcia praktyczne realizowane w warunkach symulowanych

N- godziny z nauczycielem; S – godziny samodzielnej pracy studenta; W – wykład; CS – ćwiczenia symulowane; CL – ćwiczenia laboratoryjne; S/L – seminarium/ lektorat;

CAU – ćwiczenia audytorne; CR – ćwiczenia ruchowe; ZP – zajęcia praktyczne; P – praktyka; Z.O – zaliczenie z oceną; E – egzamin

SEMESTR IV																								
L.p.	Nazwa zajęć	ECTS					Liczba godzin			Liczba godzin wg rodzajów zajęć													Z.O/E	
		razem	zajęcia teoretyczne	zajęcia praktyczne	kształtujące umiejętności praktyczne	zajęcia do wyboru	razem	N	S	W		CS		CL		S/L		CAU		CR	ZP			P
							N+S			N	S	N	S	N	S	N	S	N	S	N	S	N		N*
Nauki społeczne i humanistyczne																								
2.	Język angielski	2		2			60	30	30							30	30							E
Nauki w zakresie opieki specjalistycznej																								
3.	Techniki położnicze i prowadzenie porodu	14	1	13	2+4+7		405	195	210	20	5	55	5								16	104	200	E
4.	Ginekologia i opieka ginekologiczna	10	2	8	1+4+3		275	165	110	35	15	10	15								8	112	80	E
5.	Neonatologia i opieka neonatologiczna	3		3	3		80	0	80														80	Z.O
RAZEM		30	4	26	24	0	845	410	435	75	25	65	20	0	0	30	30	0	0	0	24	216	360	3xE 1XZ.O
Razem w II roku		61	12	49	47	2	1695	1105	590	225	80	140	75	10	15	60	30	30	30	0	44	596	360	6xE 6xZ.O

Objaśnienia:

\*zajęcia praktyczne realizowane w warunkach symulowanych

N- godziny z nauczycielem; S – godziny samodzielnej pracy studenta; W – wykład; CS – ćwiczenia symulowane; CL – ćwiczenia laboratoryjne; S/L – seminarium/ lektorat;

CAU – ćwiczenia audytorjne; CR – ćwiczenia ruchowe; ZP – zajęcia praktyczne; P – praktyka; Z.O – zaliczenie z oceną; E – egzamin

Kolorem czerwonym oznaczono praktyki wakacyjne

SEMESTR V																								
L.p.	Nazwa zajęć	ECTS	ECTS		ECTS	ECTS	Liczba godzin			Liczba godzin wg rodzajów zajęć												Z.O/E		
		razem	zajęcia teoretyczne	zajęcia praktyczne	kształtujące umiejętności praktyczne	zajęcia do wyboru	razem N+S	N	S	W	CS		CL		S/L		CAU		CR	ZP			P	
									N	S	N	S	N	S	N	S	N	S	N	N*	N	S		
Nauki w zakresie opieki specjalistycznej																								
1.	Techniki położnicze i prowadzenie porodu	3		3	3		80	0	80													80	Z.O	
2.	Choroby wewnętrzne	6	2	4	2+2		130	70	60	30	20									8	32	40	Z.O	
3.	Chirurgia	6	2	4	2+2		130	70	60	30	20									8	32	40	Z.O	
4.	Ginekologia i opieka ginekologiczna	4		4	4		120	0	120													120	Z.O	
5.	Pediatriczna i pielęgniarstwo pediatryczne	3	2	1	1		75	50	25	40	10	10	15										E	
6.	Badania naukowe w położnictwie	1		1			25	20	5								20	5					Z.O	
7.	Położnictwo i opieka położnicza	4		4	4		120	0	120													120	Z.O	
8.	Seminarium dyplomowe	2		2			50	30	20						30	20							Z.O	
RAZEM		29	6	23	20	0	730	240	490	100	50	10	15	0	0	30	20	20	5	0	16	64	400	1xE 7xZ.O

Objaśnienia:

\*zajęcia praktyczne realizowane w warunkach symulowanych

N- godziny z nauczycielem; S – godziny samodzielnej pracy studenta; W – wykład; CS – ćwiczenia symulowane; CL – ćwiczenia laboratoryjne; S/L – seminarium/ lektorat;

CAU – ćwiczenia audytoryjne; CR – ćwiczenia ruchowe; ZP – zajęcia praktyczne; P – praktyka; Z.O – zaliczenie z oceną; E – egzamin

SEMESTR VI																									
L.p.	Nazwa zajęć	ECTS					Liczba godzin			Liczba godzin wg rodzajów zajęć															
		razem	zajęcia teoretyczne	zajęcia praktyczne	kształtujące umiejętności praktyczne	zajęcia do wyboru	razem	N	S	W	CS		CL		S/L		CAU		CR	ZP		P	Z.O/E		
							N+S				N	S	N	S	N	S	N	S		N	S			N	S
Nauki społeczne z językiem angielskim																									
1.	Prawo medyczne	2	2				50	35	15	35	15														E
Nauki w zakresie opieki specjalistycznej																									
2.	Techniki położnicze i prowadzenie porodu	3		3	3		80	0	80															80	Z.O
3.	Położnictwo i opieka położnicza	3		3	3		80	0	80															80	Z.O
4.	Pediatryka i pielęgniarstwo pediatryczne	4		4	2+2		80	40	40														40	40	Z.O
5.	Anestezjologia i stany zagrożenia życia	6	1	5	1+2+2		135	80	55	25	5	15	10										40	40	E
6.	Psychiatria	6	2	4	2+2		130	70	60	30	20												40	40	Z.O
7.	Rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii	4	1	3	1+2		95	80	15	25	5	15	10										40		E
8.	Seminarium dyplomowe	3		3			75	35	40									35	40						Z.O
RAZEM		31	6	25	22	0	725	340	385	115	45	30	20	0	0	0	0	35	40	0	0	160	280	3xE 5xZ.O	
Razem w III roku		60	12	48	42	0	1455	580	875	215	95	40	35	0	0	30	20	55	45	0	16	224	680	4xE 12xZ.O	
Razem w całym cyklu kształcenia:		181	47	133	117	2	4784	2849	1935	890	350	425	200	75	30	150	50	145	105	60	84	1016	1200	15xE 35xZ.O	

Objaśnienia:

\*zajęcia praktyczne realizowane w Centrum Symulacji Medycznej

N- godziny z nauczycielem; S – godziny samodzielnej pracy studenta; W – wykład; CS – ćwiczenia symulowane; CL – ćwiczenia laboratoryjne; S/L – seminarium/ lektorat;

CAU – ćwiczenia audytorjne; CR – ćwiczenia ruchowe; ZP – zajęcia praktyczne; P – praktyka; Z.O – zaliczenie z oceną; E – egzamin

### 3.3. Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych

Tabela 7 Wymiar kształcenia praktycznego

Zakres kształcenia praktycznego	Zajęcia praktyczne (N)		Tygodnie	Semestr	Praktyki (S)		Tygodnie	Semestr
	Godz.	ECTS			Godz.	ECTS		
	Podstawy opieki położniczej	160			6	4		
Techniki położnicze i przyjmowanie porodu	320	11	8	III,IV	360	13	9	IV,V,VI
Promocja zdrowia	20	1	0,5	I	--	--	--	--
Podstawowa opieka zdrowotna	40	2	1	II	80	3	2	II
Położnictwo i opieka położnicza	120	4	3	III	200	7	5	V,VI
Ginekologia i opieka ginekologiczna	120	4	3	IV	200	7	5	IV,V
Neonatologia i opieka neonatologiczna	80	3	2	III	80	3	2	IV
Pediatryka i pielęgniarstwo pediatryczne	40	2	1	VI	40	2	1	VI
Choroby wewnętrzne	40	2	1	V	40	2	1	V
Chirurgia	40	2	1	V	40	2	1	V
Psychiatria	40	2	1	VI	40	2	1	VI
Anestezjologia i stany zagrożenia życia	40	2	1	VI	40	2	1	VI
Rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii	40	2	1	VI	--	--	--	--
Razem	1100	43	27,7		1200	46	30	

## REGULAMIN ZAJĘĆ PRAKTYCZNYCH I PRAKTYK DLA STUDENTÓW KIERUNKÓW PIELĘGNIARSTWO I POŁOŻNICTWO AKADEMII POMORSKIEJ W SŁUPSKU

### § 1

#### Ogólna charakterystyka praktyk

##### Podstawa prawna:

1. Ustawa z dn. 30 sierpnia 2018r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2020, poz. 85 z póź. zm.)
2. Zarządzenie Rektora Akademii Pomorskiej w Słupsku nr R/.021.112.18 z dnia 31 października 2018r. dotyczących organizacji praktyk studenckich oraz wynagrodzenia dla opiekunów praktyk.
3. Uchwała Rektora Akademii Pomorskiej w Słupsku nr R.000.46.19 z dnia 19 czerwca 2019 roku w sprawie przyjęcia Regulaminu Studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 roku. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentystry, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz.U. 2019, poz. 1573)
5. Ustawa z dn. 15 lipca 2011r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. 2019, poz. 576)

Przebieg praktyk pod względem programowym i organizacyjnym nadzorują zgodnie z Wewnętrznym Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia: Koordynator praktyk danego kierunku, Instytutowy Koordynator Praktyk, Kierownik Katedry Pielęgniarstwa i Ratownictwa Medycznego, oraz Uczelniany Koordynator Praktyk Studenckich.

## § 2

### **Cele ogólne kształcenia praktycznego**

- 1) Celem głównym kształcenia praktycznego jest realizacja efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zawartych w programie studiów oraz zgodnych ze standardami kształcenia na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo.
- 2) Kształcenie umiejętności praktycznych w warunkach naturalnych jest poprzedzone kształceniem tych umiejętności w warunkach symulowanych.
- 3) Celem praktyk jest ukształtowanie u studenta nawyków ustawicznego uczenia się i rozwoju zawodowego, przygotowanie do podjęcia dalszych studiów oraz do realizacji zadań zawodowych w zakresie posługiwania się wiedzą z obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu, umożliwiające mu świadczenie zindywidualizowanej opieki zdrowotnej oraz zarządzanie nią.

## § 3

### **Cele szczegółowe kształcenia praktycznego**

#### **1) Studia pierwszego stopnia**

- a) Przygotowanie studenta do realizacji zadań zawodowych przez sprawowanie samodzielne oraz pod nadzorem opiekuna praktyk, opieki holistycznej nad człowiekiem zdrowym, chorym, w różnym wieku, środowisku zamieszkania, wychowania, nauczania oraz w środowisku szpitalnym.
- b) Kształtowanie u studenta nawyków ustawicznego kształcenia i rozwoju zawodowego oraz przygotowanie do realizacji zadań zawodowych w zakresie podstawowej i specjalistycznej opieki pielęgniarstwa i położniczej poprzez świadczenie zindywidualizowanej opieki zdrowotnej.
- c) Zapoznanie studenta ze specyfiką środowiska zawodowego oraz kształcenie umiejętności zawodowych związanych z miejscem odbywania praktyki.
- d) Poznanie funkcjonowania struktury organizacyjnej, zasad organizacji pracy, podziału kompetencji, procedur, procesu planowania pracy, kontroli.
- e) Nabycie umiejętności skutecznego komunikowania się w zespole interdyscyplinarnym świadczącym kompleksową opiekę nad pacjentem.
- f) Nabycie umiejętności organizacji pracy własnej i zespołowej, efektywnego zarządzania czasem, sumienności, odpowiedzialności za powierzone zadania.
- g) Stworzenie warunków do aktywizacji zawodowej studenta.

#### **2) Studia drugiego stopnia (dotyczy kierunku pielęgniarstwo)**

- a) Poszerzenie wiedzy teoretycznej zdobytej w czasie studiów I stopnia i doskonalenie umiejętności jej wykorzystania w praktyce.
- b) Doskonalenie umiejętności skutecznego komunikowania się w zespole interdyscyplinarnym świadczącym kompleksową opiekę nad pacjentem.
- c) Doskonalenie umiejętności organizacji pracy własnej i zespołowej, efektywnego zarządzania czasem, sumienności, odpowiedzialności za powierzone zadania.
- d) Stworzenie warunków do aktywizacji zawodowej studenta.
- e) Doskonalenie umiejętności planowania opieki i kontrolowania jej efektywności.
- f) Nabywanie umiejętności organizacyjnych oraz wiedzy teoretycznej i praktycznej niezbędnej w pracy pielęgniarki.
- g) Weryfikowanie zdobytej przez studenta wiedzy teoretycznej w praktyce.

#### § 4

#### **Wymiar kształcenia praktycznego**

- 1) Wymiar kształcenia praktycznego szczegółowo reguluje Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 lipca 2019 roku. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz.U. 2019, poz. 1573), i tak:
  - a) Studia pierwszego stopnia na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo trwają nie krócej niż **6 semestrów**. Liczba godzin zajęć i praktyk nie może być mniejsza niż 4720. Liczba punktów ECTS wynosi nie mniej niż **180**. Studia mają **profil praktyczny**. W okresie studiów pierwszego stopnia studenta obowiązuje odbycie zajęć praktycznych i praktyk określonych planami studiów (w wymiarze **2300 godzin**: 1100 godzin zajęć praktycznych, 1200 godzin praktyk).
  - b) Praktyki studenckie na studiach drugiego stopnia kierunku pielęgniarstwo mają charakter zajęć obowiązkowych. Stanowią integralną część programu kształcenia oraz pełnią ważną funkcję w procesie przygotowania zawodowego studentów. W okresie dwuletnich studiów II stopnia studenta obowiązuje odbycie praktyk określonych planami studiów w wymiarze **200 godzin równym 10 ECTS**.

#### § 5

#### **Metody weryfikacji efektów uczenia się**

- 1) Sposoby weryfikacji efektów uczenia się założonych w poszczególnych modułach są określone w kartach przedmiotów.
- 2) Ocena końcowa z zajęć praktycznych i praktyk jest wystawiana w oparciu o kryteria podane przez prowadzącego zajęcia w karcie przedmiotu oraz w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych.

- 3) Podstawę do zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk stanowi 100% frekwencja na zajęciach oraz zaliczenie umiejętności określonych w Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych.

## § 6

### Forma i przebieg praktyk

- 1) Przyjęto następujące nazewnictwo dotyczące rodzajów praktyk: zp- zajęcia praktyczne, p- praktyka (wakacyjna i śródsemestralna)
- 2) Zajęcia praktyczne i praktyki są dwiema różnymi formami zajęć:
  - a) zajęcia praktyczne realizowane są przez studentów pod kierunkiem nauczyciela akademickiego,
  - b) praktyki realizowane są przez studentów pod kierunkiem opiekuna praktyk, który spełnia wymagania kwalifikacyjne zawarte w aktualnych standardach kształcenia dla kierunków pielęgniarstwo i położnictwo.
- 3) Praktykę wakacyjną student może odbywać poza miejscem, które jest siedzibą uczelni.
- 4) Jeżeli student z powodu szczególnej sytuacji nie może realizować praktyki śródsemestralnej zgodnie z założonym harmonogramem praktyk i w miejscu wskazanym przez uczelnię, może ubiegać się o zgodę na realizację praktyk w miejscu wskazanym przez siebie pod warunkiem, że wskazana placówka spełnia wymogi zawarte w § 6 pkt 6. niniejszego regulaminu. W tym celu student powinien:
  - a) złożyć do Koordynatora Praktyk danego kierunku wniosek o zgodę na realizację praktyk w miejscu przez siebie wskazanym wraz z jego uzasadnieniem.
  - b) Do wniosku należy dołączyć zgodę opiekuna praktyk z ramienia wskazanej placówki wraz z harmonogramem realizacji praktyki.
  - c) Koordynator Praktyk danego kierunku po zaopiniowaniu wniosku przedstawia go do Instytutowego Koordynatora Praktyk i/lub Kierownika Katedry Pielęgniarstwa i Ratownictwa Medycznego.
  - d) Instytutowy Koordynator Praktyk i/lub Kierownik Katedry mogą ubiegać się o złożenie przez studenta stosownych zaświadczeń, jeżeli powodem wniosku jest przyczyna zdrowotna (choroba, niepełnosprawność, opieka na małoletnim dzieckiem lub inne).
  - e) Po pozytywnym zaopiniowaniu wniosku przez Instytutowego Koordynatora Praktyk i/lub Kierownika Katedry student otrzymuje skierowanie na praktykę w miejscu przez siebie wskazanym.
- 5) Praktyki mogą odbywać się w miejscu wskazanym przez studenta jeżeli spełnione zostały poniższe warunki:
  - a) wskazana placówka spełnia kryteria doboru zakładu opieki zdrowotnej do prowadzenia praktyk na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo,
  - b) wskazany opiekun praktyki spełnia wymogi zawarte w aktualnych standardach kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo i położnictwo,



- c) zostało podpisane "Porozumienie o współpracy w zakresie kształcenia oraz organizacji praktyk studentów szkoły wyższej" między Uczelnią a zakładem/innym podmiotem wykonującym działalność leczniczą, przyjmującym studenta/-ów na praktykę,
- 6) Wykaz podmiotów leczniczych, niebędących w strukturze uczelni, a z którymi uczelnia podpisała porozumienie o realizacji praktyk studenckich znajduje się u Instytutowego Koordynatora Praktyk.
  - 7) Student realizujący praktykę wakacyjną w placówkach mających podpisaną umowę z uczelnią pobiera skierowanie na praktykę, w której przedstawiony jest termin i zakres realizacji praktyki. Skierowanie na praktyki student pobiera z Biura ds. Kształcenia przed rozpoczęciem praktyki, na podstawie sporządzonej listy studentów oraz adresów podmiotów leczniczych. Podmiot leczniczy proponuje opiekuna praktyki, podając jego dane uczelni.
  - 8) Czas trwania zajęć praktycznych i praktyki nie może przekraczać 40 godzin tygodniowo. Zajęcia praktyczne i praktyka studencka odbywa się w trakcie całego okresu studiów, przy czym zaliczenie student winien uzyskać przed zakończeniem semestru. Zajęcia praktyczne i praktyka odbywa się w okresie wolnym od zajęć teoretycznych lub, w taki sposób, by nie utrudniać terminowego zaliczenia zajęć objętych programem studiów.
  - 9) Zajęcia praktyczne i praktyki odbywają się zgodnie z planami studiów oraz harmonogramem Koordynatora Praktyk danego kierunku.
  - 10) Zajęcia praktyczne i praktyki podlegają okresowej hospitacji przez Koordynatorów praktyk dla danych kierunków. Przebieg hospitacji jest protokołowany, a jej wyniki przedstawiane podczas posiedzenia Katedralnej Komisji ds. Jakości Kształcenia.
  - 11) Co najmniej raz w roku przeprowadzana jest wśród studentów ankieta oceniająca jakość praktyk. Za przeprowadzenie ankiety oraz opracowanie jej wyników odpowiedzialni są koordynatorzy praktyk dla danego kierunku. Wyniki przedstawiane są podczas posiedzenia Katedralnej Komisji ds. Jakości Kształcenia.
  - 12) Termin złożenia dokumentów dotyczących organizacji praktyki wakacyjnej upływa z końcem kwietnia danego roku akademickiego.
  - 13) Bezpośrednim przełożonym studenta w trakcie praktyki jest opiekun praktyk, z którym uczelnia zawarła umowę.
  - 14) Praktyki odbywają się indywidualnie lub w grupach, których liczebność określona została w Regulaminie Studiów AP.
  - 15) Opiekun praktyk zapoznaje studenta/-ów z: zakładowym regulaminem pracy, regulaminem BHP i ppoż., obowiązującymi procedurami, topografią placówki, personelem, pacjentami, systemem organizacji pracy, systemami komunikacji i obiegu informacji.
  - 16) Uczelnia i zakłady/instytucje nie ponoszą odpowiedzialności za przedmioty wartościowe pozostawione przez studentów na ich terenie.

## § 7

### **Warunki, jakie powinien spełniać student rozpoczynający zajęcia praktyczne i praktykę**

Student przed rozpoczęciem zajęć praktycznych i praktyk jest zobowiązany posiadać:

- 1) Aktualne zaświadczenie lekarskie do celów sanitarno-epidemiologicznych.
- 2) Legitymację studencką do wglądu.
- 3) Dziennik Praktycznych Umiejętności Zawodowych oraz skierowanie na praktykę (dotyczy praktyki w miejscu wskazanym przez studenta)
- 4) Numer polisy ubezpieczeniowej NW i OC wpisany do dziennika praktyk.
- 5) Obowiązkiem studenta jest odbyć szkolenie w zakresie zasad BHP potwierdzone w Karcie osiągnięć oraz Dzienniku Praktycznych Umiejętności Zawodowych.
- 6) Studenci po przyjeździe do placówki przebijają się w miejscu wyznaczonym przez opiekuna praktyk. Odzież i obuwie robocze student zakupuje we własnym zakresie i musi on być zgodny z wymogami BHP.
- 7) Studenta obowiązuje estetyczny wygląd, zgodny z przepisami BHP.
- 8) Student nosi identyfikator (imię, nazwisko, kierunek studiów, nazwa uczelni).

## § 8

### **Dyscyplina pracy**

- 1) Student jest zobowiązany do przestrzegania regulaminów obowiązujących w danym podmiocie leczniczym, z którymi zostaje zapoznany w pierwszym dniu praktyki przez opiekuna praktyk lub inną osobę z ramienia placówki.
- 2) Student w czasie zajęć praktycznych i praktyk zobowiązany jest przestrzegać zasad etyki zawodowej, zasad i regulaminów obowiązujących w zakładzie/instytucji, przepisów o ochronie danych osobowych i informacji niejawnych.
- 3) Dbać o godność i dobre imię uczelni.
- 4) Student ponosi odpowiedzialność za wyrządzone z winy studenta szkody materialne powstałe na terenie i w czasie odbywanej praktyki.
- 5) Student zobowiązany jest do punktualnego przychodzenia na zajęcia. Spóźnienia mogą stanowić podstawę do odmowy przyjęcia studenta na zajęcia.
- 6) Student ma obowiązek zgłoszenia opiekunowi praktyk przyczyny nieobecności. W pierwszym dniu powrotu na zajęcia przedkłada pisemne usprawiedliwienie. Termin i sposób odbywania/zaliczenia usprawiedliwionej nieobecności studenta na zajęciach określa koordynator praktyk.
- 7) Na zajęcia studenci nie wnoszą telefonów komórkowych, dyktafonów, aparatów fotograficznych i kamer.

8) W przypadku zaistnienia pomyłki w pracy lub niewykonania zleconych czynności należy natychmiast zgłosić opiekunowi praktyk. Studentowi nie wolno wykonywać zleceń, co do których ma wątpliwości i które są dla niego niezrozumiałe.

**9) Studentowi zabrania się:**

- a) samodzielnej zamiany terminu zajęć, bądź grup.
- b) wychodzenia w czasie trwania zajęć z oddziału/placówki bez wiedzy opiekuna praktyk.
- c) samodzielnego wykonywania zleceń lekarskich bez nadzoru i porozumienia z opiekunem praktyk.
- d) udzielania pacjentom i ich rodzinom informacji, do których nie jest upoważniony.

**10) Obowiązki studenta**

- a) Aktywnie uczestniczyć w przyswajaniu wiedzy, kształceniu umiejętności i kompetencji społecznych określonych programem studiów.
- b) Przestrzegać zasad współżycia koleżeńskiego a w miejscu praktyki przestrzegać obowiązujących wzorców zachowań i kultury osobistej.
- c) Student zobowiązany jest dbać o bezpieczeństwo własne i pacjenta.
- d) Studenci dbają o dobrą atmosferę i ład w placówce szkolenia, powierzony sprzęt, z którego korzystają zgodnie z przeznaczeniem.
- e) Zabrania się wnoszenia z placówek szkoleniowych jakichkolwiek materiałów i sprzętu.
- f) Na terenie wszystkich placówek kształcenia praktycznego obowiązuje całkowity zakaz palenia papierosów.
- g) Student swoją postawą i zachowaniem powinien wzmocnić działy edukacyjne poprzez promowanie zdrowego stylu życia.

**§ 9**

**Prawa studenta**

1) Student ma prawo:

- a) Zapoznać się z sylabusem przedmiotowym, i kryteriami oceny.
- b) Poznać wymagania uczelni i podmiotów leczniczych, w których odbywają się zajęcia odnośnie specyfikacji, regulaminów i BHP.
- c) Do opieki wychowawczej i warunków pobytu zapewniających bezpieczeństwo oraz ochronę i poszanowanie godności osobistej.
- d) Konsultacji i pomocy opiekuna praktyki, zespołu interdyscyplinarnego, podczas prowadzenia i dokumentowania działań w zakresie dotyczącym praktyk oraz pomocy w samokształceniu.
- e) Jawnej oceny wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

**§ 10**

- 1) Przed rozpoczęciem zajęć student ma obowiązek zapoznania się i czytelnego podpisania regulaminu załączonego do Dziennika Praktycznych Umiejętności Zawodowych.
- 2) Regulamin obowiązuje od roku akademickiego 2020/2021

### 3.4. Wskaźniki charakteryzujące program studiów

Tabela 8 Wskaźniki charakteryzujące program studiów

<b>Wskaźniki dotyczące programu studiów</b>	studia stacjonarne
Liczba semestrów konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	6
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	180
Łączna liczba godzin zajęć (+ godzin praktyk)	4784 (+ 1200)
Łączna liczba godzin zajęć prowadzonych na wnioskowanym kierunku, przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni składającej wniosek jako podstawowym miejscu pracy	3905
Procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek w liczbie punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie – w przypadku kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny	Nauki medyczne – 129 ECTS (72%) Nauki o zdrowiu – 51 ECTS (28%)
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	155
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejsza niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	15
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych (jeżeli program przewiduje praktyki)	46
Wymiar praktyk zawodowych	1200
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego	60
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć do wyboru	2
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne (profil praktyczny)	117
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach do których przyporządkowany jest kierunek studiów (profil ogólnoakademicki)	Nie dotyczy
<b>W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość</b>	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ -
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ Łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ -

Tabela 9 Grupy zajęć, w ramach których osiągane są szczegółowe efekty uczenia się

<b>Grupy zajęć, w ramach których osiągane są szczegółowe efekty uczenia się – w przypadku wnioskowania o pozwolenie na utworzenie studiów I stopnia na kierunku położnictwo przygotowujących do wykonywania zawodu położnej, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 20 lipca 2018 Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.)</b>			
Grupa zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć zorganizowanych (N+S)	Liczba punktów ECTS
<b>A. Nauki podstawowe</b>			
Anatomia	W, CS	80	3
Fizjologia	W, CL	80	3
Patologia	W, CL	55	2
Biochemia z biofizyką	W	50	2
Embriologia i genetyka	W, CL	55	2
Mikrobiologia i parazytologia	W, CL	55	2
Farmakologia	W, CS	100	4
Radiologia	W	25	1
<b>B. Nauki społeczne i humanistyczne</b>			
Psychologia	W, CAU	60	2
Socjologia	W	50	2
Pedagogika	W, CAU	60	2
Prawo medyczne	W	50	2
Zdrowie publiczne	W	50	2
Język angielski	L	150	5
<b>C. Nauki w zakresie podstaw opieki położniczej</b>			
Podstawy opieki położniczej	W, CS	235	9
Etyka zawodu położnej	W	30	1
Promocja zdrowia	W, CS	55	2
Podstawowa opieka zdrowotna	W	50	2
Dietetyka	W	30	1
Badanie fizykalne	CS	50	2
Zajęcia fakultatywne do wyboru: język migowy, współpraca w zespołach opieki zdrowotnej	CAU	60	2
Organizacja pracy położnej	W	30	1
Systemy informacji w ochronie zdrowia	CAU	30	1
Zakażenia szpitalne	W	30	1
<b>D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej</b>			
Techniki położnicze i prowadzenie porodu	W, CS	140	5
Położnictwo i opieka położnicza	W, CS	75	3
Ginekologia i opieka ginekologiczna	W, CS	75	3
Neonatologia i opieka neonatologiczna	W, CS	75	3
Pediatryka i pielęgniarstwo pediatryczne	W, CS	75	3
Choroby wewnętrzne	W	50	2
Chirurgia	W	50	2
Psychiatria	W	50	2
Anestezjologia i stany zagrożenia życia	W, CS	55	2
Rehabilitacja w położnictwie, neonatologii	W, CS	55	2

Podstawy ratownictwa medycznego	CS	50	2
Badania naukowe w położnictwie	S	25	1
Seminarium dyplomowe	S	125	5
<b>E. Zajęcia praktyczne</b>			
Podstawy opieki położniczej	ZP	160	6
Promocja zdrowia	ZP	20	1
Podstawowa opieka zdrowotna	ZP	40	2
Techniki położnicze i prowadzenie porodu	ZP	320	11
Położnictwo i opieka położnicza	ZP	120	4
Ginekologia i opieka ginekologiczna	ZP	120	4
Neonatologia i opieka neonatologiczna	ZP	80	3
Pediatryka i pielęgniarstwo pediatryczne	ZP	40	2
Choroby wewnętrzne	ZP	40	2
Chirurgia	ZP	40	2
Psychiatria	ZP	40	2
Anestezjologia i stany zagrożenia życia	ZP	40	2
Rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii	ZP	40	2
<b>F. Praktyki zawodowe</b>			
Podstawy opieki położniczej	P	80	3
Podstawowa opieka zdrowotna	P	80	3
Techniki położnicze i prowadzenie porodu	P	360	13
Położnictwo i opieka położnicza	P	200	7
Ginekologia i opieka ginekologiczna	P	200	7
Neonatologia i opieka neonatologiczna	P	80	3
Pediatryka i pielęgniarstwo pediatryczne	P	40	2
Choroby wewnętrzne	P	40	2
Chirurgia	P	40	2
Psychiatria	P	40	2
Anestezjologia i stany zagrożenia życia	P	40	2

### 3.5. Zajęcia do wyboru

Tabela 10 Zajęcia do wyboru

<b>Zajęcia lub grupy zajęć do wyboru</b>		
Nazwa zajęć/ grupy zajęć	Łączna liczba godzin (N+S)	Liczba punktów ECTS
Język migowy	60	2
Współpraca zespołach opieki zdrowotnej	60	2
<b>Razem:</b>	120	4

### 3.6. Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne (dla kierunków o profilu praktycznym)

Tabela 11 Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne

Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne			
Nazwa zajęć/ grupy zajęć	Forma/formy zajęć <sup>1</sup>	Łączna liczba godzin (N+S)	Liczba punktów ECTS
Anatomia	CS	30	1
Psychologia	CAU	30	1
Pedagogika	CAU	30	1
Farmakologia	CS	50	2
Podstawy opieki położniczej	CS, ZP, P	415	16
Promocja zdrowia	CS, ZP	50	2
Podstawowa opieka zdrowotna	ZP, P	120	5
Badanie fizykalne	CS	50	2
Język migowy / Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej	CAU	60	2
Podstawy ratownictwa medycznego	CS	50	2
Techniki położnicze i prowadzenie porodu	CS, ZP, P	770	27
Położnictwo i opieka położnicza	CS, ZP, P	345	12
Neonatologia i opieka neonatologiczna	CS, ZP, P	185	7
Ginekologia i opieka ginekologiczna	CS, ZP, P	345	12
Choroby wewnętrzne	ZP, P	80	4
Chirurgia	ZP, P	80	4
Pediatryka i pielęgniarstwo pediatryczne	CS, ZP, P	105	5
Anestezjologia i stany zagrożenia życia	CS, ZP, P	105	5
Psychiatria	ZP, P	80	4
Rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii	CS, ZP	65	3
<b>Razem:</b>		<b>3045</b>	<b>117</b>

<sup>1</sup>zgodnie z obowiązującym zarządzeniem Rektora AP w sprawie rodzajów zajęć dydaktycznych

## 4. Ocena i doskonalenie programu studiów

### 4.1. Analiza zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy

Akademia Pomorska w Słupsku wychodząc naprzeciw wnioskowi z Raportu Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych dotyczącego zabezpieczenia społeczeństwa polskiego w świadczenia pielęgniarek i położnych podjęła decyzję o utworzeniu studiów stacjonarnych pierwszego stopnia na kierunku położnictwo. Przytoczony Raport podnosi kwestię zabezpieczenia kształcenia przeddyplomowego pielęgniarek i położnych. Na podstawie danych zebranych z Narodowego Funduszu Zdrowia, Centralnego Rejestru Pielęgniarek i Położnych oraz Głównego Urzędu Statystycznego jasno wynika, iż liczba położnych zatrudnionych będzie w najbliższych latach drastycznie malała. W 2020 roku wskaźnik ilości zatrudnionych położnych na 1 tys. kobiet wynosić będzie 1,25 a za 10 lat, w 2030 wskaźnik ten wyniesie już tylko 1,10 (Tabela 11). W tym okresie liczba zatrudnionych położnych zmniejszy się aż o 3 398.

Tabela 12 Prognozowane wskaźniki zatrudnienia dla pielęgniarek i położnych do 2030 roku

ROK	Liczba zatrudnionych			Wskaźnik zatrudnionych pielęgniarek na 1 tys. mieszkańców	Wskaźnik zatrudnionych położnych na 1 tys. kobiet
	pielęgniarek	położnych	RAZEM		
2016	217 226	26 617	243 843	5,66	1,34
2020	192 110	24 565	216 675	5,04	1,25
2025	169 179	23 232	192 411	4,48	1,19
2030	141 729	21 167	162 896	3,81	1,10

Źródło: Na podstawie danych z NFZ. 2016 r.

Wg danych NFZ prognozowany wskaźnik zatrudnienia pielęgniarek i położnych w roku 2030 w województwie pomorskim będzie wynosił 2,90 i będzie to najniższy wskaźnik spośród wszystkich województw (Tabela 12).



Tabela 13 Prognozowany wskaźnik zatrudnionych pielęgniarek i położnych w latach 2016 – 2030 z podziałem na województwa

Województwo	2016	2020	2025	2030
Dolnośląskie	5,61	4,80	4,01	3,17
Kujawsko-Pomorskie	5,14	4,69	4,16	3,50
Lubelskie	6,34	5,76	5,17	4,48
Lubuskie	5,18	4,51	3,85	3,08
Łódzkie	5,56	4,80	4,16	3,34
Małopolskie	5,64	5,13	4,76	4,25
Mazowieckie	5,66	4,99	4,51	3,97
Opolskie	5,85	5,40	4,93	4,36
Podkarpackie	6,49	6,11	5,71	5,16
Podlaskie	6,14	5,45	4,94	4,36
Pomorskie	4,60	4,07	3,53	2,90
Śląskie	6,59	5,84	5,14	4,17
Świętokrzyskie	6,26	5,89	5,65	5,24
Warmińsko-Mazurskie	5,02	4,44	3,72	3,02
Wielkopolskie	5,12	4,44	3,91	3,26
Zachodniopomorskie	4,74	4,08	3,54	2,96

Źródło: Na podstawie danych z NFZ. 2016 r.

Natomiast prognozowany wskaźnik położnych nie posiadających jeszcze uprawnień emerytalnych (kobiety przed 60 r.ż., mężczyźni przed 65 r.ż.) w roku 2030 będzie wynosiła w województwie pomorskim 0,9 na 1 tys. kobiet (Tabela 13).

Tabela 14 Wskaźnik zarejestrowanych położnych nie posiadających uprawnień emerytalnych wraz z prognozą do 2030 roku i podziałem na województwa

Województwo	Wskaźnik zarejestrowanych położnych na 1 tys. kobiet			
	2016	2020	2025	2030
Dolnośląskie	1,40	1,30	1,15	0,98
Kujawsko-Pomorskie	1,45	1,28	1,01	0,71
Lubelskie	1,89	1,82	1,71	1,49
Lubuskie	1,27	1,06	0,81	0,54
Łódzkie	1,62	1,58	1,58	1,49
Małopolskie	1,53	1,43	1,30	1,11
Mazowieckie	1,41	1,34	1,29	1,21
Opolskie	1,41	1,40	1,48	1,57
Podkarpackie	1,98	1,84	1,66	1,48
Podlaskie	1,83	1,74	1,51	1,36
Pomorskie	1,27	1,14	1,04	0,90
Śląskie	1,60	1,48	1,37	1,24
Świętokrzyskie	1,61	1,59	1,58	1,51
Warmińsko-Mazurskie	1,25	1,08	0,79	0,50
Wielkopolskie	1,71	1,65	1,64	1,58
Zachodnio-pomorskie	1,32	1,15	0,98	0,82

Analizując szczegółowe dane statystyczne Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Słupsku należy zwrócić uwagę na dane dotyczące struktury wiekowej obecnie zatrudnionych pielęgniarek (Tabela 14). Niezwykle istotnym faktem jest, iż w grupie położnych w wieku powyżej 50 roku życia aż 88 osób jest już w granicach wieku emerytalnego.

*Tabela 15 Ilość położnych zarejestrowanych w OIPiP w Słupsku oraz wydanych nowych PWZ*

	Kategoria	Ilość położnych
Kategoria wiekowa	21 - 30	7
	31 - 50	68
	51 i powyżej	137
Wydane PWZ w latach	2017	1
	2018	3
	2019	0

*Źródło: dane z OIPiP w Słupsku na podstawie CRPiP, dane na 31.12.2019*

W ostatnich trzech latach w Okręgowej Izbie Pielęgniarek i Położnych wydano jedynie 4 nowe prawa wykonywania zawodu, w tym żadnego w roku 2019 (Tabela 12). Wynika to z wyraźnego zróżnicowania geograficznego w zakresie kadry medycznej z koncentracją w dużych aglomeracjach miejskich, gdzie znajdują się uniwersytety medyczne prowadzące kształcenie na kierunku położnictwo.

Dane te wskazują na olbrzymi deficyt położnych oraz brak możliwości zastępowalności osób przechodzących na emeryturę nowymi pracownikami w naszym regionie. Szukając przyczyn tego zjawiska, należy się ich głównie dopatrywać w znacznym oddaleniu ośrodków akademickich od miejsca zamieszkania oraz barierach socjo- ekonomicznych. Dlatego utworzenie kierunku położnictwo w Akademii Pomorskiej w Słupsku wychodzi naprzeciw potrzebom położnym zrzeszonych w Okręgowej Izbie Pielęgniarek i Położnych w Słupsku oraz środowisku lokalnemu.

### **Stanowisko Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Słupsku**

Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Słupsku wyraża zdecydowane poparcie dla działań dążących do utworzenia studiów pierwszego stopnia na kierunku położnictwo. Akademia Pomorska w Słupsku, posiadająca wieloletnie tradycje w szkolnictwie wyższym, doskonale wyposażoną bazę szkoleniową oraz stale rozwijającą się kadrę naukowo- dydaktyczną jest w opinii Okręgowej Izby wzorcowym miejscem do prowadzenia studiów na kierunku położnictwo. Zarząd Okręgowej Izby uważa również, że prestiż uczelni oraz wysoka jakość kształcenia na kierunkach medycznych przekonuje co do słuszności utworzenia nowego kierunku, który umocni pozycję i rangę zawodu pielęgniarki i położnej w naszym regionie.

### **Udział interesariuszy**

Analiza potrzeb rynku, środowiska przeprowadzana z udziałem interesariuszy zewnętrznych dostarcza informacji na temat potencjalnych i aktualnych problemów kadrowych placówek ochrony zdrowia. Uczelnia w sposób formalny i pozaformalny współpracuje z interesariuszami zewnętrznymi

w zakresie działalności poszczególnych pracowników naukowo-dydaktycznych, kół naukowych organizacji praktyk studenckich oraz weryfikacji zakładanych efektów kształcenia. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi służy zapewnieniu wysokiej jakości kształcenia. Interesariusze zewnętrzni wywodzą się m.in. ze: sektora ochrony zdrowia, środowiska administracyjnego, biznesowego, organizacji pozarządowych, kulturalnych, oświatowych, rehabilitacyjnych, terapeutycznych itp. Taki dobór grupy sterującej gwarantuje wielopłaszczyznowe spojrzenie na nauczanie pielęgniarstwa. Głównym celem współpracy interesariuszy zewnętrznych jest udział w opracowywaniu i weryfikowaniu efektów uczenia się. Interesariusze zewnętrzni wyrażają również swoje opinie w ramach procesu ankietyzacji wskazują także na treści programowe, których efekty chcieliby widzieć jako efekt procesu kształcenia i zwracają uwagę na nowe trendy występujące na rynku pracy. Pracodawcy reprezentujący środowiska zawodowe, przede wszystkim związane z praktyczną realizacją treści kształcenia na poziomie rynku pracy określają cele założeń i zadań, które są efektem współpracy Uczelni i pracodawców. Zastosowany system ankietyzacji umożliwia właściwe i precyzyjne ewaluowanie, które bezpośrednio przyczynia się do uzyskania zakładanych maksymalnych efektów kształcenia.

Podsumowując, interesariusze zewnętrzni, środowisko lokalne, personel położniczo-ginekologiczny, absolwenci i studenci jednoznacznie wypowiedzieli się i potwierdzili słuszność utworzenia studiów stacjonarnych I stopnia na kierunku położnictwo.

#### ***4.2. Wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów***

Zapotrzebowanie na pracowników ochrony zdrowia na pomorskim medycznym rynku pracy na chwilę obecną w znacznym stopniu przewyższa podaż wykwalifikowanych kadr, co zostało przedstawione w Regionalnym Programie Strategicznym w zakresie ochrony zdrowia „Zdrowie dla Pomorza”, w którym podkreśla się konieczność podnoszenia kwalifikacji zawodowych w dziedzinach deficytowych, do których zaliczane jest także położnictwo. Sytuacja ta jednoznacznie wymusza konieczność kształcenia nowych kadr medycznych w odpowiedzi na jednoznaczne potrzeby rynku pracy.

Z opracowanej w NRPiP prognozy, dotyczącej liczby zarejestrowanych i zatrudnionych pielęgniarek i położnych na lata 2016-2030 wynika, że:

- systematycznie zwiększać się będzie liczba zarejestrowanych pielęgniarek i położnych posiadających uprawnienia emerytalne,
- zwiększeniu ulegnie średni wiek pielęgniarek pracujących w systemie ochrony zdrowia,
- nastąpi brak prostej zastępowalności pokoleniowej pielęgniarek i położnych spowodowany drastyczną różnicą, ponad 100 tys. liczby osób nabywających uprawnienia emerytalne a liczbą osób nabywających uprawnienia do wykonywania zawodu,
- zmniejszeniu ulegnie wskaźnik zatrudnionych pielęgniarek na 1000 mieszkańców.

Poziom edukacji kadr medycznych nabiera strategicznego znaczenia i pozostaje we wspólnym obszarze troski i odpowiedzialności sektora edukacji narodowej oraz sektora zdrowia.

Według WHO pielęgniarki i położne są coraz częściej postrzegane, jako główna siła uczestnicząca w strategii reform ochrony zdrowia i jako największa grupa pracująca w różnych warunkach i na różnych stanowiskach ma wielki wkład w osiąganie przez kraje członkowskie celów zdrowotnych wyznaczonych na XXI wiek. Potrzebują jednak takiego kształcenia, aby sprostać wyzwaniom wynikającym z nowego rozłożenia akcentów na promocję zdrowia, rozwój społeczności, współpracę w ramach interdyscyplinarnych zespołów, dostarczanie usług zdrowotnych blisko miejsc zamieszkania i pracy, jak również sprawiedliwy dostęp do tych usług. Europejskie standardy kształcenia pielęgniarek stanowią więc jednocześnie wymóg i wyzwanie dla pielęgniarstwa polskiego.

Analiza monitoringu karier zawodowych absolwentów bazuje na dwóch źródłach informacji w tym zakresie. Pierwsze z nich stanowi ogólnopolski system pod nazwą Ekonomiczne Losy Absolwentów (ELA), monitorowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Głównym źródłem informacji zawartych w tym systemie są dane administracyjne pochodzące z systemu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz z systemu POL-on. Na podstawie tych informacji skonstruowane są wskaźniki powodzenia na rynku pracy, pozwalające na porównywanie sytuacji zawodowej, zatrudnialności czy wysokości zarobków absolwentów różnych uczelni oraz kierunków. W programie ujęto także wnioski z analizy danych statystycznych Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych, z których wynika jednoznacznie, że w ostatnich latach nie było napływu absolwentów kierunku położnictwo do naszego regionu (Tabela 15). Mając na uwadze dane statystyczne OIPiP w Słupsku utworzenie kierunku położnictwo w Akademii Pomorskiej w Słupsku, zapewni zastępowalność pokoleniową dla tej grupy zawodowej.

#### ***4.3. Inne działania związane z oceną i doskonaleniem programu studiów***

Zgodnie z obowiązującymi zasadami określonymi w przyjętym przez Senat Akademii Pomorskiej w Słupsku dokumencie pt. *Zasady organizacji i funkcjonowania Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia w Akademii Pomorskiej w Słupsku*, (Uchwała Senatu Akademii Pomorskiej w Słupsku, nr R.000.63.19 z dnia 30 października 2019 r.) Akademia Pomorska w Słupsku określiła i realizuje politykę jakości kształcenia, zgodną z misją i strategią jej rozwoju.

Akademia Pomorska w Słupsku podjęła działania zmierzające do zredefiniowania polityki jakości kształcenia w związku z wprowadzeniem w życie Konstytucji dla nauki – ustawy 2.0, która zmienia sposób podejścia do jakości kształcenia, a w szczególności kryteria jej oceny dokonywane w procesie ewaluacji przez Państwową Komisję Akredytacyjną. Dokument ten wychodzi naprzeciw powyższym zmianom systemowym, jak również naprzeciw wyzwaniom, jakie niesie ze sobą zmieniający się świat i rozwój ludzkiej cywilizacji, która buduje swój potencjał w oparciu o wiedzę. Stanowi on zbiór ogólnych zasad, a przede wszystkim celów, osiągnięcie których jest niezbędnym

warunkiem zapewnienia wysokiej jakości kształcenia w naszej Uczelni. Myśl przewodnia zawarta w tym dokumencie „The high quality of education, better world”, jest głównym wyznacznikiem działań, które jako społeczność akademicka podejmujemy w zakresie doskonalenia jakości kształcenia w naszej Uczelni.

Celem głównym polityki jakości kształcenia jest określenie ram i wytyczenie głównych celów i działań pozwalających na stworzenie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, a tym samym zapewnienia wysokiej jakości edukacji w Uczelni wychodzącej naprzeciw oczekiwaniom studentów, doktorantów, słuchaczy studiów podyplomowych i innych form edukacji organizowanej w Uczelni, a także oczekiwaniom otoczenia społeczno-gospodarczego, systemu zgodnego z misją i wizją Uczelni oraz przepisami prawa obowiązującego w obszarze szkolnictwa wyższego w Polsce.

Przedmiotem polityki jakości kształcenia jest proces kształcenia realizowany w Akademii Pomorskiej w Słupsku obejmujący działania związane z planowaniem, realizacją, nadzorem i rozliczeniem świadczonych usług edukacyjnych zgodnie z aktualnymi przepisami krajowymi oraz międzynarodowymi, pozwalający na uzyskanie przez studentów, doktorantów i słuchaczy innych form edukacji, założonych dla nich efektów uczenia się określonych przez Polską Ramę Kwalifikacji.

W polityce jakości kształcenia Akademii Pomorskiej w Słupsku uwzględnione zostały trzy podstawowe zasady:

- zasada powszechności która postuluje, iż o jakości kształcenia decyduje zaangażowanie w osiągnięcie jej celów wszystkich członków społeczności akademickiej;
- zasada interesu społecznego która zakłada, że przy realizacji procesu kształcenia należy uwzględnić oczekiwania społeczności akademickiej i otoczenia społeczno-gospodarczego, a także oczekiwania środowisk naukowych;
- zasada zrównoważonego rozwoju która zakłada, że działalność edukacyjna i jej jakość powinna zapewniać rozwój Uczelni uwzględniający z jednej strony oczekiwania rynku pracy, a z drugiej oczekiwania i wyzwania stojące przed rozwojem współczesnej nauki, której efekty nie zawsze przynoszą wymierne w aspekcie ekonomicznym wyniki.

Do głównych obszarów merytorycznych – podsystemów wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, w zakresie których podejmowane są działania związane z jakością kształcenia zaliczyć można:

- zarządzanie jakością kształcenia;
- zarządzanie ofertą edukacyjną, w tym kierunkami studiów;
- zarządzanie procesem konstrukcji programów studiów i ich oceny;
- zarządzanie procesem organizacji i przebiegu studiów i innych form edukacji;
- zarządzanie procesem uzyskiwania przez studentów, doktorantów i słuchaczy efektów uczenia się i ich weryfikacji;
- zarządzanie kompetencjami i rozwojem kadry nauczycielskiej;

- zarządzanie infrastrukturą dydaktyczną i naukową, zasobami bibliotecznymi i innymi zasobami materialnymi wykorzystywanymi w procesie kształcenia;
- zarządzanie współpracą z otoczeniem społeczno-gospodarczym;
- zarządzanie umiędzynarodowieniem procesu kształcenia;
- zarządzanie procesem wsparcia studentów, doktorantów i słuchaczy w procesie uczenia się;
- zarządzanie informacją o kształceniu i jego jakości.

Głównym celem działalności związanej z oceną i doskonaleniem programu studiów jest zapewnienie wysokiej jakości kształcenia, monitorowanie i ewaluacja jakości kształcenia oraz jej doskonalenie. Proces ten prowadzi się przy wykorzystaniu narzędzi gromadzenia, analizy i wykorzystywania danych dotyczących jakości procesu kształcenia, powiązanych w spójny system informacyjny. Podstawowym elementem procesu gromadzenia danych i analizy jakości kształcenia jest ankietyzacja, wyniki hospitacji oraz szczegółowe analizy wybranych elementów procesu dydaktycznego prowadzonych w Uczelni i na poziomie Instytutu. Badania ankietowe prowadzone są wśród studentów, absolwentów, nauczycieli akademickich, potencjalnych pracodawców. Badania dotyczą w szczególności:

- monitorowania realizacji osiągniętych efektów uczenia się;
- oceny i analizy procesu kształcenia;
- oceny jakości i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych (organizacji i prowadzenia zajęć dydaktycznych, określenia form i kryteriów oceniania);
- analizy opinii studentów, opinii pracodawców o absolwentach, monitorowania kariery zawodowej absolwentów Uczelni.

Dane gromadzone w ramach procesu ankietyzacji są wykorzystywane przy ocenie jakości kształcenia i służą jego doskonaleniu. Opracowane wyniki badań ankietowych publikowane są na stronie Uczelni.

Działania związane z oceną, doskonaleniem i z weryfikacją efektów uczenia się koordynuje Instytutowa Komisja ds. Jakości Kształcenia działająca w ramach Instytutowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. System weryfikacji efektów uczenia się w toku studiów jest tworzony na podstawie procedur dotyczących wszystkich pracowników Instytutu, interesariuszy zewnętrznych (absolwenci i pracodawcy) i wewnętrznych (pracownicy, studenci, doktoranci, uczestnicy studiów podyplomowych). Instytutowa Komisja ds. Jakości Kształcenia opracowuje raporty z badań ankietowych studentów, nauczycieli oraz absolwentów i interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych, formułuje wnioski i zalecenia, które przedstawia Dyrektorowi i Radzie Instytutu, kierownikom jednostek organizacyjnych instytutu, nauczycielom akademickim i studentom oraz interesariuszom zewnętrznym w aspekcie konstruowania programów kształcenia i planów studiów. Cykliczna analiza przedmiotów i efektów uczenia się pozwala na ewaluację efektów przedmiotowych, doskonalenie form zaliczenia, wytypowanie zajęć podlegających hospitacji oraz uwzględnienie opinii

studentów na temat programu kształcenia. Zasady przystępowania studentów do zaliczeń i egzaminów, a także zasady zaliczania zajęć dydaktycznych oraz przeprowadzanie egzaminów realizowane są zgodnie z *Regulaminem studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku*.

W Instytucie Nauk o Zdrowiu efekty uczenia się są weryfikowane w trakcie: składania egzaminów, zaliczania przedmiotów, zaliczania praktyk, poświadczania innych form aktywności studenta (koła naukowe, działalność artystyczna, społeczna, sportowa, itp.), obrony pracy dyplomowej, potwierdzania samodzielności pracy dyplomowej, ogólnouczelnianych i instytutowych badań ankietowych. Prace dyplomowe przed złożeniem w dziekanacie weryfikowane są przez uczelniany system antyplagiatowy. Na podstawie raportu z systemu antyplagiatowego opiekun pracy dyplomowej (promotor) stwierdza samodzielność wykonania pracy dyplomowej.

Nadzór nad prawidłowością realizacji praktyk zawodowych sprawuje Instytutowy Koordynator Praktyk, a na kierunku położnictwo zostanie powołany Koordynator praktyk dla kierunku położnictwo. Szczegółowe zasady realizacji praktyk oraz weryfikacje efektów uczenia się określa Regulamin Studiów Akademii Pomorskiej w Słupsku oraz Regulamin praktyk dla kierunku pielęgniarstwo i położnictwo. Funkcjonowanie ISZJK umożliwia stałe i skuteczne monitorowanie jakości kształcenia. Przygotowanie kart przedmiotów oraz udostępnianie ich studentom pozwoliło na weryfikację przypisanych w planie punktów ECTS, weryfikację treści kształcenia, form weryfikacji efektów uczenia się i sprecyzowanych efektów przedmiotowych. Wykonywane corocznie raporty samooceny podstawowej jednostki organizacyjnej AP w obszarze dydaktyki pozwoliły na opis działań w jednostce, a jednocześnie analizę mocnych i słabych stron wydziału. Analiza wyników studenckich ankiet oceniających jakość realizacji zajęć dydaktycznych pozwoliła podjąć działania mające na celu podnoszenie jakości zajęć dydaktycznych oraz wyeliminowanie nieprawidłowości.

Przy konstrukcji programu studiów pierwszego stopnia na kierunku położnictwo podjęto współpracę z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi w oparciu o stosowne porozumienia z podmiotami zewnętrznymi, stanowiącymi bazę kształcenia praktycznego.

## Spis Tabel

Tabela 1 Ogólna charakterystyka studiów .....	3
Tabela 2 Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, w których prowadzony jest kierunek.....	3
Tabela 3 Procentowy udział liczby punktów ECTS w łącznej liczbie punktów ECTS dla każdej z dyscyplin kierunku .....	3
Tabela 4 Ogólne (kierunkowe) efekty uczenia się .....	7
Tabela 5 Szczegółowe efekty uczenia się dla kierunku położnictwo.....	9
Tabela 6 Przyporządkowanie efektów kierunkowych do opisu charakterystyk uniwersalnych PRK ...	19
Tabela 7 Wymiar kształcenia praktycznego .....	244
Tabela 8 Wskaźniki charakteryzujące program studiów.....	251
Tabela 9 Grupy zajęć, w ramach których osiągnane są szczegółowe efekty uczenia się .....	252
Tabela 10 Zajęcia do wyboru .....	253
Tabela 11 Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne .....	254
Tabela 12 Prognozowane wskaźniki zatrudnienia dla pielęgniarek i położnych do 2030 roku .....	255
Tabela 13 Prognozowany wskaźnik zatrudnionych pielęgniarek i położnych w latach 2016 – 2030 z podziałem na województwa .....	256
Tabela 14 Wskaźnik zarejestrowanych położnych nie posiadających uprawnień emerytalnych wraz z prognozą do 2030 roku i podziałem na województwa.....	256
Tabela 15 Ilość położnych zarejestrowanych w OIPiP w Słupsku oraz wydanych nowych PWZ.....	257



## Spis Kart przedmiotów

Karta przedmiotu 1. Anatomia .....	22
Karta przedmiotu 2. Biochemia i biofizyka.....	27
Karta przedmiotu 3. Embriologia i genetyka.....	30
Karta przedmiotu 4. Mikrobiologia i parazytologia.....	34
Karta przedmiotu 5. BHP .....	38
Karta przedmiotu 6. Psychologia.....	40
Karta przedmiotu 7. Pedagogika .....	44
Karta przedmiotu 8. Zdrowie publiczne .....	48
Karta przedmiotu 9. Język angielski.....	51
Karta przedmiotu 10. Etyka zawodu położnej.....	55
Karta przedmiotu 11. Organizacja pracy położnej.....	58
Karta przedmiotu 12. Podstawy opieki położniczej (wykład+ćwiczenia).....	61
Karta przedmiotu 13. Podstawy opieki położniczej (zajęcia praktyczne).....	66
Karta przedmiotu 14. Podstawy opieki położniczej (praktyka) .....	70
Karta przedmiotu 15. Promocja zdrowia (wykład+ćwiczenia) .....	74
Karta przedmiotu 16. Promocja zdrowia (zajęcia praktyczne) .....	77
Karta przedmiotu 17. Zakażenia szpitalne.....	80
Karta przedmiotu 18. Wychowanie fizyczne.....	83
Karta przedmiotu 19. Fizjologia.....	86
Karta przedmiotu 20. Farmakologia .....	90
Karta przedmiotu 21. Radiologia.....	94
Karta przedmiotu 22. Badanie fizykalne .....	97
Karta przedmiotu 23. System informacji w ochronie zdrowia.....	100
Karta przedmiotu 24. Dietetyka.....	103
Karta przedmiotu 25. Podstawowa opieka zdrowotna (wykład).....	106
Karta przedmiotu 26. Podstawowa opieka zdrowotna (zajęcia praktyczne) .....	110
Karta przedmiotu 27. Podstawowa opieka zdrowotna (praktyka).....	113
Karta przedmiotu 28. Socjologia.....	116
Karta przedmiotu 29. Patologia.....	119
Karta przedmiotu 30. Język migowy .....	122
Karta przedmiotu 31. Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej .....	125
Karta przedmiotu 32. Podstawy ratownictwa medycznego .....	128
Karta przedmiotu 33. Techniki położnicze i prowadzenie porodu (wykład+ćwiczenia) .....	132
Karta przedmiotu 34. Techniki położnicze i prowadzenie porodu (zajęcia praktyczne).....	137
Karta przedmiotu 35. Położnictwo i opieka położnicza (wykład+ćwiczenia).....	140
Karta przedmiotu 36. Położnictwo i opieka położnicza (zajęcia praktyczne) .....	144
Karta przedmiotu 37. Neonatologia i opieka neonatologiczna (wykład+ćwiczenia) .....	147
Karta przedmiotu 38. Neonatologia i opieka neonatologiczna (zajęcia praktyczne).....	151
Karta przedmiotu 39. Techniki położnicze i prowadzenie porodu (praktyka) .....	154
Karta przedmiotu 40. Ginekologia i opieka ginekologiczna (wykład+ćwiczenia).....	157
Karta przedmiotu 41. Ginekologia i opieka ginekologiczna (zajęcia praktyczne) .....	161
Karta przedmiotu 42. Neonatologia i opieka neonatologiczna (praktyka) .....	164
Karta przedmiotu 43. Choroby wewnętrzne (wykład).....	168
Karta przedmiotu 44. Choroby wewnętrzne (zajęcia praktyczne) .....	171
Karta przedmiotu 45. Choroby wewnętrzne (praktyka).....	174
Karta przedmiotu 46. Chirurgia (wykład).....	177

Karta przedmiotu 47. Chirurgia (zajęcia praktyczne) .....	180
Karta przedmiotu 48. Chirurgia (praktyka) .....	183
Karta przedmiotu 49. Ginekologia i opieka ginekologiczna (praktyka).....	186
Karta przedmiotu 50. Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne (wykład+ćwiczenia).....	189
Karta przedmiotu 51. Badania naukowe w położnictwie.....	193
Karta przedmiotu 52. Położnictwo i opieka położnicza (praktyka) .....	196
Karta przedmiotu 53. Seminarium dyplomowe .....	199
Karta przedmiotu 54. Prawo medyczne .....	202
Karta przedmiotu 55. Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne (zajęcia praktyczne) .....	206
Karta przedmiotu 56. Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne (praktyka) .....	209
Karta przedmiotu 57. Anestezjologia i stany zagrożenia życia (wykład+ćwiczenia) .....	212
Karta przedmiotu 58. Anestezjologia i stany zagrożenia życia (zajęcia praktyczne).....	216
Karta przedmiotu 59. Anestezjologia i stany zagrożenia życia (praktyka) .....	219
Karta przedmiotu 60. Psychiatria (wykład) .....	222
Karta przedmiotu 61. Psychiatria (zajęcia praktyczne).....	225
Karta przedmiotu 62. Psychiatria (praktyka) .....	227
Karta przedmiotu 63. Rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii (wykład+ćwiczenia)	229
Karta przedmiotu 64. Rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii (zajęcia praktyczne)	234